

A DICTIONARY
OF THE
MIXED TELUGU

MIXED DIALECTS AND FOREIGN WORDS

USED IN

TELUGU

WITH AN

EXPLANATION OF THE TELUGU ALPHABET

CHARLES PHILIP BROWN

A DICTIONARY
OF THE
MIXED TELUGU

A DICTIONARY
OF THE
MIXED DIALECTS AND FOREIGN WORDS
ARABIC, HINDUSTANI, & C.

USED IN

TELUGU

WITH AN

EXPLANATION OF THE TELUGU ALPHABET

CHARLES PHILIP BROWN

ASIAN EDUCATIONAL SERVICES
NEW DELHI ★ MADRAS ★ 2001

ASIAN EDUCATIONAL SERVICES

- 31, HAUZ KHAS VILLAGE, NEW DELHI - 110016
Tel : 6560187, 6568594 Fax : 011-6852805, 6855499
e-mail : asianeds@nda.vsnl.net.in
- 5, SRIPURAM FIRST STREET, MADRAS - 600 014,
Tel : 8265040 Fax : 8211291
e-mail : asianeds@md3.vsnl.net.in

Price . Rs 165 00 (Special Popular Edition for Andhra Pradesh)
First Published: Madras, 1854
AES Reprint : New Delhi, 2001
ISBN | 81-206-1563-8

Published by J Jetley
for ASIAN EDUCATIONAL SERVICES
31, Hauz Khas Village, New Delhi - 110 016
Processed by AES Publications Pvt Ltd, New Delhi-110 016
Printed at Shubham Offset Press DELHI - 110 051

A DICTIONARY

OF THE

MIXED DIALECTS AND FOREIGN WORDS

USED IN

T E L U G U .

WITH AN

EXPLANATION OF THE TELUGU ALPHABET.

BY

CHARLES PHILIP BROWN,

AUTHOR OF A DICTIONARY AND GRAMMAR OF THE TELUGU LANGUAGE, &c. &c.

MADRAS:

PRINTED AT THE CHRISTIAN KNOWLEDGE SOCIETY'S PRESS,
CHURCH STREET, VEPERY.

1854.

పాఠ్య

మిశ్రభాషా

నిఘంటు

DICTIONARY

OF MIXED TELUGU

ALSO AN

EXPLANATION OF THE TELUGU ALPHABET

MADRAS:

PRINTED AT THE CHRISTIAN KNOWLEDGE SOCIETY'S PRESS,
CHURCH STREET, VEPEERY.

1854.

P R E F A C E.

Government business in Southern India is chiefly transacted in the language of the Hindus, either Tamil, Telugu, Kannadi, Malayalam or Marata ; while the Musulmans still speak Hindustani (as well as the local native tongue) but Hindustani is seldom written.

The long continued dominion of the Musulmans introduced many foreign words into the various Hindu languages. Thus the modern Telugu contains a variety of Persian and Arabic expressions. In later years, some English words have crept into use. The present vocabulary of the Mixed dialects therefore forms a requisite supplement to a Dictionary of the Telugu language : and it contains only those phrases which are current among the natives.

This dialect is convenient: resembling Law-Latin on which Judge Blackstone has pronounced an eulogium. See his Commentaries, Vol. 3, p. 318—323 and 149. And the Gentleman's Magazine, 1813, part 2, page 643. It deviates from Telugu nearly as much as Law-French deviated from the language of Parisians : for instance (Coke upon Littleton, t. 2, p. 1.) " En ce tierce liver, ascun chose sera dict a toy mon fitz, de parceners, de joint tenantz," &c.

Indeed the business dialect may be considered another language, often deviating both in words and Syntax from correct Telugu. The following is an instance ; clearly intelligible to any native who is acquainted with business.

యానంబరులో డిఫెండంటు శుమ్మును చూచిపైను (or దఫ్తర్) చేశి వాయిదాచొప్పన కోర్టులో హజరు అయి ఆన్ సరుయియ్యకపోయినందున ఇందులో యెక్స్ పార్టీ దగ్గరకు చేయవలెనని స్టేంట్ కేస్ డరు మోషను చేశి నాడుగనుక ఆ మోషను రికార్డులో దాఖలు (or ఫయలు) చేశి అందులో దఫ్తాస్తు చేశినచొప్పననడిపించేలా గునప్రోసీడింగునులో ఆర్డరు యెంటరు చేయడం అయినది.

Which might be thus expressed in the English character : the foreign words being marked in Italics.

I' number ló, *defendant*, summons çūchi, sign (or *dastkhat*) chési, wāida çoppuna Court ló hāzir ai, *answer* iyyaca-pōinanduna, indulō *ex-parte daryāft* chēya valen' ani, *plaintiff pleader motion* chesinādu ganuca, ā *motion record* ló dākhil (or file) chēsi, andu-lō *darkhast* chēsina çoppuna nadipinchē lāguna, *proceedings* ló *order enter* cheyadam ayinadi.

This in English would run thus :—

'The Defendant in this case, having seen the summons, and having signed it, has failed to appear in Court at the fixed time to present his answer. The plaintiff's pleader thereupon made a motion wherein he prayed that an *ex-parte* trial may be made ; that motion was therefore filed in the record, and an order was entered in the proceedings that this should be done according to his desire.'

The diary of any court of justice in the Telugu country will furnish specimens of this useful though inelegant dialect. The instance now given is copied from the journal of the Court at Masulipatam.

The language used in familiar intercourse is often of the same description : and those who wish for specimens may turn to my Telugu Reader ; for instance page 138, where is given an account of Baillie's defeat in the year 1778.

The grammar and syntax of the mixed dialect are far from complete : and as it is generally written with celerity, the style is in many places obscure. Yet it is easier to translate than the correct and grammatical Telugu found in the familiar writings of educated natives.

The Hindus are unable to enunciate several of the sounds which occur in the English and the Persian alphabets. Foreign words are therefore often erroneously spelt. "Collector" becomes కల్కటరు Kalcaṭar, "assistant" ఆశిష్టాఁడు "ashistaunt" Gholām, gulāb ; wāqif, wākhab, and wākhoob : dārōgha, dērōgh. Jawāb, an answer, has been changed into Zābu, which now means an epistle.

In copying foreign phrases they sometimes leave the syntax unaltered, though contrary to the Telugu idiom—Thus instead of *Kadapa Desam* (the Cuddapa country,) they often use the Persian phraseology *Tālūk-i-Kārpā*. But not understanding the genitive sign ("i") which connects the words, they dispense with it.

The Hindustani dialect is used in some modern Telugu poems : particularly in the రాధామాధవసంవాదము, బలరామచరిత్ర, భల్లూణచరిత్ర, and in many శతకములు. Even some poems of eminent merit such as the దశావతారచరిత్ర and the కళాపూర్ణాదయము written by పింఠశేషూరన్న admit some Hindustani phrases. Thus in the days of Dryden, Addison, and Pope, many English compositions admitted French or Dutch expressions.

To each word in this vocabulary I have appended a Telugu synonyme. This will aid those who wish to get rid of these foreign words. Perhaps one word in twenty may merit preservation. But in talking and writing Telugu we ought to avoid this mixed dialect.

Some years after preparing this glossary I perused two manuscript collections which gave me much aid. One of these is a series of Telugu Letters collected by me in eight volumes. The other is a set of "Local Records" including all the modern historical documents in the Mackenzie Library ; which are slightly noticed in Professor Wilson's Descriptive Catalogue.

The Local Records (transcribed under my orders, and at my expense) fill sixty-two volumes : which (with the Telugu Letters) I bestowed on the Library of the Madras College : wherein are also lodged the original records, collected by Mackenzie. Many of his volumes are perishing : being written with English ink (which soon fades) on country paper which the worms rapidly destroy. But the copies made under my directions, and at my cost, are written on English paper with country ink : which being made with lampblack does not fade.

The same library now contains my own ample collection of Telugu and Sanscrit manuscripts.

Some passages in this vocabulary allude to privileges, fines, dues, rights, fees or gratuities which, (like the *corvées* and arbitrary exactions legalized in France under the *ancien regime*) no longer exist.

An explanation of Telugu orthography is placed in this volume.

This Dictionary is printed at the expense of the Society for Promoting Christian Knowledge. I desire to tender my hearty acknowledgments to that Venerable body for, thus producing a work which otherwise might not perhaps have been printed.

EXPLANATION OF SOME REFERENCES.

- “Fifth Report,” on the affairs of the East India Company. London 1812, folio.
Selections from the Records at the East India House, relating to Revenue, Police, Civil and Criminal Justice, 4 Vols. folio, 1820.
- “MM.” Molesworth’s Marata Dictionary.
Wilks—Colonel Wilks’s History of Mysore, 3 Vol. 4to.
ML. S. J. (or) Lit. Soc. Jour.—The Journal of the Madras Literary Society.
Prinsep—The Journal of the Asiatic Society : edited by the learned Prinsep.
Sullivan’s British India Analyzed, 3 Vols.
- “Treaties”—“A collection of Treaties and engagements with the Native Princes, &c.”
Printed for the Hon’ble E. I. Company, London 1812.
- Local—A collection of “Local Records,” Manuscript, in 48 Volumes : chiefly in Sanscrit, Canadi, and Telugu.
- “Fr. Bu. Ha.”—Dr. Francis Buchanan’s “Mysore”—He afterwards took the name “Hamilton.” His work on Eastern India was published by Mr. Montgomery Martin ; who leaves the reader to believe the work was written by himself
- “Elphinstone.” Report on the Territories conquered from the Paishwah, 1819.
Malcolm’s Memoir on (Malwah) Central India.
Steele (Arthur) on Hindu castes, laws and Customs. Fol. Bombay, 1827.
“Qanun-i-Islam.” Herklots on the Mahomedans.
Lres Ed. “Letters Edifiantes at Curieuses.”
Transactions of the Bombay Literary Society.
- In the year 1824 various Catalogues of Revenue Expressions were compiled in the different Zillas, at the desire of the Board of Revenue. The lists are referred to as “Bel.” “Cud,” “Nell,” &c. &c. denoting the lists prepared at Bellary, Ouddapa, Nelloor, or elsewhere.

WORKS PUBLISHED BY MR. BROWN.

- A Grammar of the Telugu Language. First edition, 1840.
English-Telugu Dictionary.
Telugu-English Dictionary.
Dictionary of Mixed Telugu, and the language used in business.
Telugu Reader : being a first book in the language : with English Translation, Grammatical Analysis, and Little Lexicon.
English Irregular Verbs explained in Telugu.
Telugu and English Dialogues, with Grammatical Analysis. These have also been printed in Tamil : and in Kannadi.
The Vakyāvali, or Exercises in Idioms : English and Telugu. This has also been translated into Hindustani.
NOTE.—*The above books are all that the learner requires. The volume of Histories must be added, when complete.*
The Verses of Vemana : with an English version. Printed in 1829.
Essay on Telugu Literature.
Zillah Dictionary ; a glossary in the English character.
The Proverbs of Solomon and the Book of Psalms : in Sanscrit metre : reprinted in the Telugu character from the Calcutta edition.
Three Treatises on Mirasi Right, by Ellis, Blackburne and Munro.
The Tale of Nala : and the Adventures of Harischandra : in Telugu metre.
The Tales of Nala and of Savitri in Sanscrit : from the Mahabharat.
Cyclic Tables of Hindu and Musulman Chronology.
An Ephemeris, shewing the corresponding dates according to the English, Hindu (Telugu, Tamil, and Malayalam) and Mahomedan Calendars from A. D. 1751 until 1850, with Table of events : and explanatory Preface, 600 pages royal octavo.
Memoirs of Hyder Ali Bahadar, and his son Tippoo Sultan, translated from Marata into English.

PREPARING FOR PUBLICATION.

- A second edition of the Telugu Grammar.
A Treatise on Hindu rites and ceremonies translated from the French, with emendations.
Telugu Histories and Tales, with a Translation : being a continuation of the Reader.
A Telugu Translation of the Holy Bible.
The Book of Common Prayer, in Telugu.
Shāsan' A'nus'āsanīcam ; శాసనానుశాసనీకం Chronological Tables, of Indian History : in Telugu.
The Hitopadesa, in Sanscrit, with explanatory notes in Telugu.
Various volumes for the School Book Society.
Popular Telugu Tales.

EXPLANATION

OF THE

TELUGU ALPHABET.

[BEING THE FIRST BOOK OF THE TELUGU GRAMMAR.]

THE TELUGU language is written from left to right, like English: and the best writing is upright: or sloping a little, (unlike English) towards the left. The words are in general pronounced, (as in Greek) precisely as they are spelt: thus the ear is a sufficient guide in orthography. In the round hand used in books every letter stands separate as in printing. In running hand the letters are shaped differently, and are combined, as in English; the words not being divided from each other. To render the alphabet easy it will be requisite first to explain the principles on which it proceeds.

Many letters have two forms: one appears in the alphabet as a capital or primary, and the other is secondary. Thus అ, ఇ, ఉ, are the alphabetical or capital forms of the vowels A, I, U, which are respectively called అకారం, ఇకారం, ఉకారం, Acāram, Icāram, and Ucāram: because cāram is equivalent to 'letter.'

Thus the consonants క, గ, చ, are Ka, Ga, Cha; the mark ✓ above each being the Talacaṭṭu or sign of A. కి, గి, చి, are Ki, Gi, and Chi: and కు, గు, చు, are Ku, Gu, Chu. With this last vowel య, the ✓ talacaṭṭu is retained, though it is not pronounced.

The letters క, గ, చ, have as secondary shapes, క, గ, చ, which are written under the line. Thus అక్క akka, అగ్గ agga, and అచ్చ aṭṭa; which last is pronounced at-sa, or as azza would be sounded in Italian.

The talacaṭṭu, or A, is thus attached to most letters. Thus ర Ra, ద da, త ta; but some letters write ✓ talacaṭṭu and డ gudi, separately. Thus స sa, సి si, ప pa, పి pi.

Ten consonants never use the sign talacaṭṭu: for it is sounded though not written. These are ఖ kha, గ్న gna, జ ja, జా za, ఙ్న jna, ట ta, ణ na, బ ba, ల la, లా ra. Excepting these, it is not the custom to write any letter, even in the alphabet, without the talacaṭṭu. In modern printing, the Kannadi (or "Cannarese") types ప, స are used; which remove all doubt.

The mark | called జడ jada, or జత్తు ottu, or చెత్తు vottu, is a breathing, and being placed under some letters, makes them aspirates. Thus బి Bi, ది Di, బు Bu, దు Du, are not aspirated. But భి Bhi, ధి Dhi, భు Bhu, ధు Dhu, have the aspirate sound.

A circle, ○, is in some places used for N or M. Thus అంత anta, అంబ amba, పంపు paṃpu is pamputa 'to send.' The circle (called సున్న sunna) is usually formed like the Eng-

lish letter o. Thus అంకం is angam; but, for the sake of clearness, the form ఠ is frequently used in this grammar.

As certain consonants have the vowel A "inherent" so the consonant య ya (of which ఙ is the second form) has the vowel I, inherent. For if written without ✓ the letter య is i or yi. Thus పోయి is pō-yi (pronounced pō i) 'having gone.' వెయ్యి veyyi (ve-i) 'a thousand.' చెయ్యి cheyyi (chē-i) 'the hand.'

The mark ా is called దీఘం dīrgham; and is the common name for broad ā. Thus కకారదీఘం kakāra-dīrgham signifies (కా kā) the consonant k with ā added.

As I is inherent in y, య్ is yī; sounded as ī in machine, or ee in seen.

The letter ఌ is called అకారం acāram or 'letter A' as in Amelia; but the sign ✓ ā is called తలకట్టు talacaṭṭu or crest. The letter ఇ I is called ఇకారం i-cāram: but the sign ఱి, is called గుడి gudi 'a whirl.' The letter ఉ U is called ఉకారం ucāram: but the sign ఱు is called కొమ్ము commu 'a horn.'

Instead of కారం cāram, the word త్వం twam (a word like *ness* as కఠుత్వం stoutness, శుభుత్వం heaviness) is sometimes used. Thus these three vowels are at pleasure called అత్వం, ఇత్వం, ఉత్వం, atwam, itwam, and utwam.

If two consonants meet, one is written without a vowel, under the other. Thus నక్కు

a	a
n c, <i>nacca</i> 'a fox.'	కుక్కు ku k, <i>kukka</i> 'a dog.'
c	k

o	
బల్లము b l mu, <i>ballemu</i> 'a spear.'	గుర్రము
l	

a	
గు r mu <i>gurramu</i> 'a horse.'	
r	

that B బ is written without the vowel a; and GU గు has the vowel a written above it, but not pronounced.

In గుర్రము the mark ా is R and comes between gu and ram. This mark shaped ా or ఱ or ఱ is called క్రారావది crā-rāvadi. That is "The syllable crā, (and) (rā-vadi) R written beneath." Here the name 'Rā-vadi,' would suffice, without prefixing the syllable క్రా Crā.

The letter ఱ is used in writing: but in printing it is more convenient to use the ancient forms ా or ఱ thus క్ర or క్ర kra This form is used in inscriptions on some ancient temples; and is retained in many manuscripts, both Telugu and Cannadi.

The letter that stands on the line is pronounced first; then the one, or two, under it. Then the vowel above. Thus ప్ర is pra: and

ī	
స్త్రీ s, strī, a woman, also written స్త్రీ	
t	
r	

is, స్త్రీ sī with ా t and ఱ r beneath.

ā i	
Thus also శాస్త్రీ s s that is, Sāstri, 'a learned man.'	
t	
r	

Sometimes a consonant is marked as "silent;" no vowel being attached to it. The silent mark called పొల్లు pollu is ా or ఱ added to the top of the letter instead of a vowel. Thus ప్రధక pridhac (*i. e.* separately, apart.) Here the mark written above k shows that it is silent. Thus also ల is the letter La; but by adding this sign it becomes ల as in the word హల hal; meaning a consonant. So అచ ach (*i. e.* a vowel.) Thus త ta becomes త as in the word అవశాత్ avasāt 'unexpectedly.' The letter స sa becomes స as in the word తేజస్ tējas 'lustre.' Thus ప or pa becomes ప as అప ap *i. e.* water. These are Sanscrit words and rarely occur in the free dialect.

The letter న Na when *silent*, assumes the form ఱ as in the word ఇంట intan 'in the house;' లోపల లopalau 'within

This mark is called నకారపొల్లు *nacāra-pol-lu*.

The letter ఠ R when followed by another consonant adds it beneath, as in the word ar-

ca ^a అర్ఠ ar or sometimes changes places with ^c

it and assumes the form ^a అర్ఠ thus అర్ఠా ^aacr.

So ధర్మ ^{a a} Dh r m, *dharmam*, may also be writ-
m

ten ధర్మ ^{a a} dh m r m. So కర్త ^{a a} c r *carta* 'a
t

lord' may be written కర్త ^{a a} c t r. Thus పూ

ర్వ ^a p r m *pūrvam* 'formerly' may be written
ū v

పూర్వ ^a p v r m. Either way the pronounci-
ū

ation is the same.

This mark ఱ is called గిలక *gilaca* (literally a rattle, from a fancied resemblance in shape) or more usually వలపాలగిలక *valapala gilaca*, which means, "the gilaca on the right hand," *i. e.* placed beyond the letter.

The letters of the alphabet appear very numerous, but the reason is that a separate character is used for each sound, instead of using the same letter with two or three different sounds, as happens in English.

The consonants also are multiplied and have such a variety of forms, because they use a separate shape for each variety of sound. T has one form and Th another; K has one form and Kh another. And this happens also in the Greek alphabet.

This spelling is easy; as the letters when correctly pronounced, never deviate from the sound given in the alphabet.

But a difficulty (felt by those who have advanced far) arises from the liberty of spelling the same word in various ways.

The student should provide himself with the edition, lately printed in the Telugu character, of the Sanscrit Bhagavad Gītā. This will furnish a good key to the character if he already knows the Sanscrit alphabet.

When we have occasion to write Hindu or Mahomedan names in English letters, too great precision would be pedantic. It is usual to write Bramin for Brahman, or Bramhan; and Rajahmundry for Rājahāhēndravaram.

When a letter is written under the line it is usually larger than if written on the line.

It is not the custom to separate the words. Thus a paragraph looks as if it was all one word. But in printing it will be found easy to separate words, as is done in English.

The mark | is used as a comma; and || is used for a period. The comma is used at the end of each line in poetry except the last; which is marked with the period.

In some Telugu printing, the English comma, semicolon, period and other stops have been introduced with good effect.

A letter is called అక్షరము *axaram*. An aspirated letter is called ఒత్తక్షరము or జ్ఞక్షరము likewise means a syllable. Thus స్త్రీ *strī* 'a woman' is considered to be ఏకాక్షరము *ēc āxaram*, a monosyllable: lit. one letter.

Unless thoroughly acquainted with the principles of spelling and the variations therein allowed, we shall not be able to find words in the dictionary. The reader must therefore pardon what he may consider a tedious degree of preciseness regarding orthography.

The vowels cannot be correctly pronounced without opening the mouth wide, looking up,

and using a loud tone. Natives complain that the English mumble their words.*

The learner should write the letters on a slate, in a large flourishing style; this is the easiest method of attaining fluency in writing.

THE ALPHABET.

Vowels.

అ ా ఆ ఇ ి ఈ ి ఉ ి (or అ ి) ఉ ి (or అ ి) ఋ రు ౠ రు ౡ or లు లు ఎ ం ఏ ం ఐ ం ఒ ం ఓ ం ఔ au.

Consonants; (in five classes.)

1. క ca	ఖ kha	గ ga	ఘ gha	ఙ gna.
2. చ cha	ఛ chha	జ ja	ఝ jha	ఞ jna.
3. ట ta	ఠ tha	డ da	ఢ dha	ణ na
4. త ta	థ tha	ద da	ధ dha	న na
5. ప pa	ఫ pha	బ ba	భ bha	మ ma

Miscellaneous.

య ya ర ra ల la శ la వ va. శ sa ష sha ష sa హ ha ఋ ra.

The dots placed under the letters t th d dh n l and s denote that these letters are sounded hard. They are sometimes marked with accents, as t', t'h, d', d'h, n', l', and s'.

Numerals.

౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮, ౯ or ౯, ౧౦, 1 2 3 4 5 6 7 8 9 9, 10 ౧౫౦.

1850.

The numerals 3 three and ౭ seven are frequently confounded in manuscript.

The first 25 consonants are arranged in

classes or sets (called వర్గము vargamu) having five letters in each: and on arranging these in five lines, we shall observe that the first and third letter in each line, are simple: but the second and fourth are aspirated. For the sake of distinction the consonants that stand in the first column, being క, చ, ట, ఠ, ప, &c., are called దురుదు hard: and గ, జ, డ, ఢ, బ, &c. in the third column are called శురుశు soft. Thus Ga is the soft sound of ka: and P is the hard sound of B.

In some places a hard initial is softened: that is, T changes into D; or P into B, &c. Thus తమ్ముడు Tammudu 'a younger brother changes into దమ్ముడు dammudu, పోవుట pōvuta 'to go' becomes బోవుట bōvuta, పడుట 'to fall' becomes బడుట baduta, and కలుగుట caluguta 'to be' becomes గలుగుట galuguta. But a soft letter is never changed into a hard one.

The expressions dentals, palatals, labials, &c., which are used in Sanscrit Grammar are needless here: or belong only to the rules regarding Sanscrit words.

In expressing the sounds in English letters, the spelling used in the works of Colebrooke, Jones, Wilson, and Wilkins is the most convenient.

The rules for spelling, which native grammarians inculcate, are tediously minute, and widely different from those used in ordinary writing; which they consider beneath their notice; giving rules for the poetical dialect alone. Hence their rules are of little use to a foreigner; and my object being to assist the foreigner, the present grammar is so constructed as to meet his wants: the rules for the poetical dialect are therefore removed from the beginning to the end of the grammar. Indeed, we need notice no rules of permutation but those requisite for finding words in the dictionary.

* The native tutors also complain that English pupils touch their mouths with their hands: and then defile books with hands thus dirtied. Hindus hold spittle in abomination. We should respect their prejudices, and treat them kindly.

The alphabet exhibits the capitals or first forms. The secondary form of అ being ✓ this is added to the consonants. In some grammars all the consonants are exhibited without vowels attached : but it seems useless to give forms that are not in use.

Six consonants ఘ, ఛ, ష, ష, ష, హ, gha, pa, pha, sha, sa, ha, use this sign, as here shewn, above the letter ; but written without touching it. If they were joined, the letter itself would change; thus, షష are pa, sa ; but వన are va, na.

In common writing, the letters often take other shapes. Thus over the letters క, త, కి, టి, ka, ta, ki, ti, we often see the vowel written without touching the consonant.

The nasals are placed at the ends of those classes in the alphabet to which they belong.

All the nasal letters may be changed into ఓ sunna (the sign or contraction for N or M) either when they are followed by a consonant or when they are final. Thus గ్రంథం grandham 'a book' would according to Sanscrit rule be written గ్రంథమ్ ; and అంగం angam 'the body' would be written అంగమ్.

Regarding Telugu words also, instead of కిన్దా kinda, the spelling in use is కింద. The sound remains unaltered.

In the Dēvanāgari alphabet, as exhibited in Wilson's Sanscrit Dictionary, the appropriate nasal is retained ; but in Telugu, as in common Dēvanāgari or Bangālī writing, the dot or circlet is substituted. Thus అలంకారమ్ alancāram (ornament) is written అలంకారం which form alone is intelligible. This occasionally alters the place of a word in the dictionary.

ON SPELLING.

If a word borrowed from Sanscrit ends in a long vowel, this is generally shortened. కలā becomes కళ calā ; and దేవī Dēvī becomes

దేవి Dēvī. Monosyllables, as శ్రీ srī and శ్రీ strī retain the long vowel.

The sound of అ A is that used in ābout, āround. Thus the name అలకనంద is pronounced Alacananda. నల Nala, the name of a certain prince, is sounded like the Latin Nulla. హరి Hari, a name of Vishnu, is pronounced like the English word hurry. అమరకోశ Amara cōsha (the title of a Dictionary) is written Ummuru Koshu by those who prefer that mode of spelling.*

The long (or broad) ā అ is sounded as in the English words half, hard, laugh. తాత tāta, 'grandfather' is sounded as the English pronounce Tārtar. మాట māta 'a word' like the English 'Martyr.' In ఆంధ్రం A'ndhra (the learned name for Telugu) the first vowel is long, as though written ārn. The second shape of ā is ా as in తాత tāta 'grandfather.' This ా is called దీఘం (long) and is, added to the letters thus.

కా kā	ఖా khā	గా gā	ఘా ghā
చా chā	ఛా chhā	జా jā	ఝా jhā
టా ṭā	ఠా ṭhā	డా ḍā	ఢా ḍhā
ణా ṇā	తా tā	థా thā	దా dā
నా nā	పా pā	ఫా phā	బా bā
మా mā	యా yā	రా rā	ఱా ṛā
లా lā	వా vā	శా śā	షా śhā
సా sā	హా hā	క్షా kṣā	

The vowel ఇ is short I as in 'India. Thus ఇరి irri 'a fawn' ఇల్లు illu 'a house' ఇచ్చి icchi 'having given.' The word English is written ఇంగ్లీషు Englishu and England is ఇం

* The short vowel A is written in eight ways in English : with five vowels and three diphthongs : thus (A) Ashore, Amelia, Victoria, Woman, (E) writer, flower, other, (I) stir, Cheshire, (O) London, son, mother, Hertford, (U) gun, cup, until, (IE) soldier, (OU) neighbour, (IO) fiction, occasion. The Sanscrit asti and santi, become in Latin est and sunt ; the a changing into e, and into u. Many Sanscrit words are identical with Latin. సంతి santi sunt, ప్రవహంతి pravahanti provchunt. These instances shew, that the Sanscrit vowel A is convertible into E, I, O, and U.

ఇంగ్లాండు Englandu. The ఇ is called ఇత్వం itwam : (త్వం twām is the name given to the vowels only ; while cāram as అకారం Acāram, కారం cacāram is common to both vowels and consonants :) the long sound is named ఈత్వం ītwam. The secondary shape డి is called గుడి gudi (like goody) and the long sound is డిఁ గుడిఁ gudi-dīrgham. It is sounded ī or ēē like ī in machine, ravine, Louisa. Thus స్త్రీ (a woman) is strī, or strēē. లీల Līla (a comedy) is sounded Leeler. The sign for dīrgham or the longer sound is often omitted in writing; it is the accent written above. Thus తి కి సి are ti, ki, si (short) but త్రి, కీ, సిఁ tī, kī, sī are long.

Added to various consonants this somewhat changes their shapes. Thus

కి ki కీ kī క్వి khi క్విఁ khī గి gi గీ gī గ్వి ghi గ్విఁ ghī or గ్విఁ ghī.

In ghī we see that instead of adding the accent above, they add the sign ఁ dīrgham at the end.

చి chi చీ chī జి ji జీ jī యి, యిఁ jhi యిఁ jhī or యిఁ jhī తి ti తీ tī డి di డిఁ dī ఢి dhi ఢిఁ dhī ని ni నీ nī or నీఁ nī ణి ṇi ణిఁ ṇī or ణిఁ ṇī తి ti తీ tī or తి ti తీ tī ఢి thi ఢిఁ thī ది di దిఁ dī ఢి dhi ఢిఁ dhī ని ni నీ nī పి pi పీ pī ఫి phi ఫిఁ phī బి bi బీ bī భి bhi భీ bhī [in common writing చి chi చిఁ chī and బి bi భి bhi are shaped alike] మి mi మా mā or మి mī యి yi యీ yī (This consonant having the vowel inherent) రి ri రీ rī లి li లీ lī ల్లి li ల్లిఁ lī వి vi వీ vī శి śi శీ śī షి shi షీ shī or షిఁ shī సి si సీ sī or సీ sī హి hi హీ hī హిఁ hī ఖి xi ఖీ xī.

It will be observed that some of these letters have two or three forms just as happens in English. In common writing లి li and వి vi are shaped alike.

Instead of the initial (or capital forms) ఇ ి ఈ ి they use యి yī and యీ yī which

however are pronounced simply ī and ī. Thus యిక్కడ iccada (here) యిడు īdu (age) are written instead of ఇక్కడ and ఈడు. The initial forms ఇ, ఈ are seldom used unless in poems and dictionaries.

It will be observed that the six consonants ఘ gha, ప pa, ఫ pha, ష sha, స sa, హ ha, which have the vowel 'a' written separate from them, likewise have the vowel డి (i) written in the same manner separately.

ఉ or అ the short vowel U as in *Superb*, or ఊ in book. Thus ఉప్పు uppu 'salt' అలిపి puli 'a tiger.' And ఉఱ or అఱ is the same vowel long, as ū in *Lucy*, chuse, choose or oo in root, shoot. Thus ఉగుట ūguta 'to swing.'

In common business this is best represented by ఊ; thus Ramoodoo for Ramudu : for in the affairs of ordinary life more precision in spelling would be pedantic.*

The form అ is constantly used for this vowel, thus ఉత్తరువు uttaravu 'an answer,' is written అత్తరువు; but grammarians assert that this form belongs to R, as will be stated in a future page.

The second forms are డి and డిఁ with which ✓ (the sign of ä) is used : excepting as regards the ten letters that never use ✓. These are ఇ జ ఙ ఞ త ణ బ ల అ which are written ఇు, జు, జు, ఞు, తు, ణు, బు, లు, అు. The rest use it as follows :

కు ku కుఁ khu గు gu గుఁ ghu చు chu చుఁ chhu జు ju జుఁ jhu తు tu తుఁ thhu దు du దుఁ dhhu ను nu నుఁ nthu ము du ముఁ dhhu సు nu సుఁ nthu పు pu పుఁ phhu బు bu భు bhhu ము mu ముఁ yu రు ru రుఁ lu లు lu వు ru శు su షు shu సు su హు hu ఖు xu. కూ, చూ are kū, chū, formed by adding the ఁ to డి.

Here it will be observed that the letters ప pa ఫ pha and వ va add the vowel డి in a

* See on this subject Prinsep's remarks in *Journal of Asiatic Society*, June 1834, page 281.

peculiar manner. This is done to distinguish them from ఘ gha and మ ma. But in common hasty writing these distinctions are sometimes confounded.

In like manner న 'N' is often written for స S; and వ V is often written for ప P. But over S and P, when thus written, a little upright dash is often placed to shew the difference, and to denote that the vowel ought to be separated from the consonant.

Instead of the initial forms ఊ and ఊ the consonants వు vu and వూ vū are generally used. Thus the words ఉప్పు uppu 'salt' ఉడుత uduta 'a squirrel' are in the dictionary spelt ఉప్పు and ఉడుత; but in common life ఉప్పు vuppu, and ఉడుత vuduta. But the V or W is not sounded and accordingly the sounds are uppu, uduta, or ooppoo, oodoota.

The short ũ when it is final is written indeed, but is very often (like the silent e in hare, ride) dropped in pronunciation. Thus చేను chēnu 'a field' is always called చే chēn; బాతు bātu 'a duck' is pronounced బాట్ bāt; తాళతాళ stop! stop! is pronounced తాల్ తాల్ Tarl! Tarl! or Tāl Tāl! దున్నపోతు 'a he buffalo' in like manner is called దున్నపోట్ dunnapōt. Words that end in ము mu as బేరము, bēramu 'merchandize' కారము cāramu 'acid' are always pronounced బేరం bēram కారం cāram. In such words the final U is necessary only in poetry: for in Telugu as in French verse each syllable is enunciated. In the words borrowed from Hindustani, English or other languages (and which have a final silent consonant) as fir-yād (a complaint) vakīl (a pleader) book, major, line, number, (the English words) the Telugus do indeed add a final u, thus ఫిర్యాదు, వకీలు, బుక్కు, మేజరు, లైను, నంబరు; they write the vowel U, but do not pronounce it.

At the end of a verse in poetry, the syllables లు, ని, ను, often drop their vowels and

are contracted into ల్, ళ్. Thus పనులు becomes పనుల్, ఆతనిని and వాండ్రకును become ఆతనిణ్, వాండ్రకుణ్. But vulgar copyists instead of dropping the vowel, lengthen it; thus పనులూ, ఆతనికీని, వాండ్రకునూ.

Many 'Telugu words use the vowels A and U in the second syllable at pleasure; thus వాలగ వālaga, or వాలుగ vāluga, బడములు or బడుములు, మెరగు or మెరుగు, తరము or తరుము, ఆటక ataca, or ఆటుక atuca. The same happens in verbs, thus పరచుట paraçuta, పొగలుట, పులకరించుట may at pleasure be spelt పరుచుట paruçuta, పొగులుట, పులకరించుట, or dropping both vowels పర్చుట parçuta, పల్కరించుట palkarinçuta. Accordingly if we do not find one form in the Dictionary we must look for the other.

The short vowel ఋ is rī or rō as in the words rig, rich, trick, rōck, brōck. Thus ఋషి rishi 'a prophet' ఋతువు rutuvu 'a season' ఋణము debt. The second form is ౠ as in తృప్తి tripti 'satisfaction' కృపa kripa 'favor' సంస్కృతము Sanscrit.

In common writing, the letters జు zu and జూ zū are often shaped exactly like the vowels ఋ ri and ౠ rū. And instead of the capital ఋ they use రు. Thus ఋణము is written రుణము. But this is wrong.

The vowel ఋ is also written (but not pronounced) along with ఋ. Thus కృ crī గృ grī పృ pri శృ śrī, &c. But తృప్తి tripti is generally, though not correctly spelt తృప్తి trup-ti and గృహం griham (a house) is wrongly written గృహము; while కృష్ణ krushna or krishna, (a certain name) is vulgarly written కృష్ణ and వైకృతి vaicriti is written వైకృతి.

The vowel ౡ Lu as in will run, shall read, is rarely used, and the learner may safely neglect it. Indeed ల (that is, the consonant L) is generally substituted, Thus clipta క్లప్త (short) is written క్లుప్త and pronounced clupta. The word ప్లుత pluta 'extension' is written ప్లుత. Plava ప్లువ the name of a year is pronounced like the English word Plover. In fact ౡ is peculiar to a few Sanscrit words, and ought to be pronounced lri as in bell-ringer. But no one gives it that sound.

The short vowel ఎ is E short, as in Bella, Betty, periphery. Thus ఎనుము enumu 'a she buffalo' తెలుగు Telugu or తెనుగు Tenugu* (the name of this language) చెన్నపట్నం Chenna-Patnam, the original name (still in use) of Madras. వ్రాసె vrāsē 'he wrote' పలికె pālikē 'he spoke.' If such words are written in English characters the addition of h (vrāseh, palikeh) will conveniently shew that the ē is to be sounded as a syllable : not being silent. Thus in Latin bonē, talē, malē.

The long vowel ఏ is ē long as in the French words mēme, blēme and the Persian words shēkh, shēr, dēr; different from the sound given in English to the vowel a in name, or same. Thus ఏమి ēmi 'what' ఎనుగు ēnuga 'an elephant' తేనె tēnē 'honey' లేడి lēdi 'an antelope' లేళ్లు leḷḷu 'antelopes.'

The short vowel a is vulgarly changed into e in a few words. Thus గడ్డి gaddi 'grass' is pronounced గెడ్డి geddi, గంధకం, గెంధకం. The word వేశ vēḷa 'time' is written and pronounced వ్యాళ vyāḷa. These are mere vulgarisms and should be avoided. So నేదరి nēdari 'lout' లేక lēka 'without' లేత lēta 'soft' become న్యాదరి n-yādari, ల్యాక l-yāka, ల్యాత l-yāta; while వేట vēṭa 'venison' (the common word also for a sheep) becomes వ్యాట and యాట v-yāta and yāta.

By a similar error, which is universal, the words beginning with చే or తే, &c., are perpetually written చా and త్యా; thus చేయు to do is almost invariably written చాయుట; and చేరుట (to arrive) చారుట; చేత chēta (by) చేప chēpa (a fish) are usually written చాత, చాప chāta, chāpa: because the illiterate spell by the ear alone. బట్టమేక batta-mēka 'a bus-tard' is pronounced vulgarly butter-maker. చేట a suburb becomes ప్యాట p-yāta, తేట tēta

* It is high time to abolish the absurd name Gentoó which was introduced by the Portuguese, and is ignorantly used by some persons for the name 'Telugu.'

'clear' becomes త్యాట t-yāta. So పేరు a name (instead of pēru) becomes ప్యారు p-yāru. And (as vulgarism is capricious) the contrary happens: thus శరీరం śarīram 'the body' is always written శేరీరం serīram.

This must be remedied in searching for a word in the dictionary. The correct spelling is uniform: the vulgar forms are devoid of rule; and various people use various spellings. They often know and acknowledge these deviations to be wrong, and entirely approve the more correct mode of spelling. Among ourselves orthography has only in late years become fixed: our ancestors cared little for the spelling even of proper names.

The final short ä is sometimes written ě. Thus అల్లిక, పెంటిక, allică, pentică are written అల్లికె, పెంటికె allikē, pentikē.

The second forms are ఁ ě and ం ē. Thus కె kē కే kē ఖె khē ఖే khē గె gē గే gē ఘె ghē ఘే ghē, &c.

The long vowel differs from the short only by adding the C mark above called పొల్లు polḷu; which in ordinary writing is omitted. Thus the long and short vowels are written alike. Sanscrit writing never uses the polḷu; but the sound is invariably long.

In the copies of the Telugu Poems which have been transcribed for me (now amounting to some hundred volumes) the spelling has been left as it was in the original. To rectify the vulgar errors would have been an endless task: the spelling has been rectified only in those volumes which have been prepared for printing.

The shapes ఁ — ం are drawn from right to left, (backwards) and ఁ the sign of ā is drawn (forwards) the opposite way. Thus కా is kā, but కె is kē, and కే is kē. Accordingly we have these forms ఖె khē, గె gē, ఘె ghē, ఘే ghē, చె chē, చే chē, జె jē, జే jē, జె jhē, జే jē, తె tē, తే tē

డె dē, డె dhē, ణె nē, తె tē, ఠె thē,
 దె dē, ధె dhē, నె nē, పె pē, ఫె phē,
 బె bē, భె bhē, మె mē, యె yē, రె rē,
 ఱె rē, లె lē, లే lē, వె vē, శె śē,
 షె shē, సె sē, హె hē, టె xē. And
 if the accent is added, thus కే kē, ఖే khē,
 గే gē, ఘే ghē, &c. the vowel becomes
 long.

Instead of the initial form of ఎ ē (which is
 confined to poems and dictionaries,) యె yē
 is in use. Thus for ఎవడు evadu 'who' ఎక్కడ
 eccada 'where' ఎనిమిది enimidi 'eight' ఎందుకు
 enduku 'why' we write and pronounce యెవ
 డు yevadu, యెక్కడ yeccada, యెనిమిది, yenimi-
 di, యెందుకు yenduku. And the long vowels
 as ఏశాం, ఏల, ఏగాణి are always changed into
 యాశాం or యేశాం, &c.

The letter Y though thus written (the
 learned say) ought not affect the pronuncia-
 tion.

The vowels A and E are in vulgar writing
 used for one another: chiefly in initial sylla-
 bles. Thus యెనిమిది enimidi 'eight' is writ-
 ten యనిమిది yanimidi; యెక్కడ is spelt యక్క
 డ; యెవ్వరు evvaru becomes యవ్వరు yavvaru.

It will be observed that the six letters over
 which the vowel ఓ i is written without touch-
 ing them, likewise have ē and ē written in the
 same manner.

ఐ ai; విశ్వర్యం ais-war-yam, (prosperity)
 ఏక్యం aik-yam 'unitedness.' This is sound-
 ed as the English sounds of sky, like, heights.

Words beginning with this vowel use the
 shape ఐ in the dictionary, (See rules for
 finding words in the dictionary) but in com-
 mon use this is laid aside, and ఆయి āyi is
 substituted. Thus వినాసు I became is writ-
 ten ఆయినాసు ayinānu. Under the vowel ఓ
 it has been shewn that యి yi is used for i,
 and in fact does not retain the sound y
 (which is reckoned as a consonant) thus a-yi-
 nā-nu is pronounced ai-nānu. The second

form is ఓ: thus కై Kai, ఖై Khai గై gai,
 &c.

The forms therefore are as follows:

కై ఖై గై ఘై చె ఛై జై యై టై
 ఠై దై ధై ణై &c.

This vowel must always be expressed by
 AI in English—never by Y. Thus నైరృతి is
 nairruti, not nyruti; పైకము is paicam, not
 py-cum; సైన్యము is sain-yam, not synyam.
 If it is written Y, this leads to uncertainty,
 as will be seen in the remarks on the conso-
 nant Y. For the letter Y is, in Sanscrit and
 in Telugu, always a consonant; and cannot
 be used without a vowel following it.

The vowel ఓ is ö as in Söphia, Pölice, prö-
 duced, Möravia, pötential, Löcated. Or the
 French words folle, monnoie, montagne. The
 longer sound ఓ is that which occurs in the
 Persian words shör, töp, mör, or in the
 French words lorgner, monde, fosse.

These initial forms are found in the diction-
 ary, but are laid aside in common use. వై vō
 and వ్రో vō being substituted.*

But the consonant V if followed by U or O
 is not pronounced.

Thus వై is simple ö and వ్రో is long ö.

ఒప్పు oppu 'right' is usually written వైప్పు.

ఒకటి öcati 'one' is written వైకటి or even వక
 టి.

ఒత్తుట öttuṭa 'to press' is written వైత్తుట.

ఒగు ögu 'wicked' is written వ్రోగు.

ఒపిక öpica 'patience' is written వ్రోపిక.

ఒమము ömamu 'bishop's weed,' is written వ్రో
 మము.

Elsewhere the long vowel is changed into
 ఓ; thus the word for a boat or ship is al-
 ways written and pronounced వాడ vāda; un-
 less in poems, where it is written ఒడ öda.

* The alphabet is called ఓనమాలు önamālu from
 the words ఓంనమఃశి వాయు సిద్ధంనమః which is to Hin-
 dus what the Bismillah is to Musulmans.

The short ǒ has two forms, viz. కౌ co, గౌ go, ఖౌ kho, &c. and the second form is ఘౌ ghō, ఝౌ jhō, మౌ mō, యౌ yō, పౌ pō వౌ vō, &c. The second form is compounded of ౠ ē and ౡ the sign of u.

This compound form is used by all consonants: but all do not use the simple form. The simple forms are these ;

కౌ ఖౌ గౌ చౌ భౌ జౌ టౌ ఠౌ tho
 డౌ do ధౌ dho ణౌ ణౌ దౌ ధౌ బౌ bo
 భౌ bho రౌ ro లౌ lo. Four letters have a peculiar shape పౌ po ఫౌ pho షౌ sho సౌ so.

All these may be made long by adding the accent, thus కౌ̄ cō, గౌ̄ gō, &c.

Some are elongated by adding ౠ (dirgham) to the second form, as కౌౠ cō, ఖౌౠ khō, &c. పౌౠ pō, వౌౠ vō, నౌౠ nō.

Thus ē and ū compounded (like eau in French) become ō. But four letters omit the sign ౡ when the vowel is long. ఘౌౠ ghō, ఝౌౠ jhō, మౌౠ mō, యౌౠ yō. Thus one commu is omitted: but uneducated persons often use two.

It is a very common error to write the long ō, instead of the short ǒ. Thus కొంత, కొండ రు are written కొంత, కొండరు. This does not affect the pronunciation: which remains short.

The vowel ఌ au or ow, as in cow, out, mount; but it is compounded of A and U; and accordingly in common writing the initial shape ఌ is never used; అవు avu or awu, being substituted; and the V or W being silent as already shewn, this is pronounced aw or au. Thus అవుట awṭa or avuṭa (to become) which in the dictionary is ఌట auṭa: pronounced like the English word outer. Thus ఌ దార్యం audāryam 'generosity' ఌ న్నత్యం aunatyaṃ 'loftiness' are commonly written అవు దార్యం, అవు న్నత్యం, but the pronunciation re-

mains unaltered. In these Sanscrit words this change is not approved.

Few of the Telugus are able to pronounce the short vowel o in the English words lost, hot, horse, top, God, law, lord, order, which they make లాస్తు, హాటు హాసు, లాళు, గాడు, లా, లాడు, ఆర్డరు. thus born becomes barn, God, guard, and former, farmer. In the Telugu newspapers Hong Kong is spelt హంగు కాంగు Hangu-Kangu. In English neither sound is used unless in some districts as Derbyshire where honey and more are pronounced in the ancient manner: the sounds are quite different from those of rod and rode.

The sign ✓ is (very needlessly) retained in combination with au as regards some letters. Thus మా mau, యా yau, హా hau.

The following are the shapes used,

కౌ	ఖౌ	గౌ	ఘౌ	చౌ	భౌ	జౌ
ఝౌ	టౌ	ఠౌ	డౌ	ఢౌ	ణౌ	తౌ
ధౌ	దౌ	ధౌ	నౌ	పౌ	ఫౌ	బౌ
భౌ	మా	యా	రా	తౌ	ళౌ	శౌ
షౌ	సౌ	హౌ	క్షౌ			

Throughout the grammar I have used the common forms of the initial vowels. For the sake of uniformity in the dictionary, however, monosyllabic forms of ai and au are used. Thus for the words పయిట payita (a woman's veil) and కవుజు cavuzu (a partridge) we must use the spelling పైట and కాజు. Sanscrit words invariably use the monosyllabic forms. Telugu words use these or the dissyllabic forms at pleasure. Poets adopt whichever form suits the metre; thus కౌలి cau-gi-li (an embrace) is a dactyl formed of a long syllable and two shorts. But this may be written కవులి cāvūgīlī (four shorts) or by inserting ౠ (that is N,) poets write కవుంలి cāvūngīlī whereby the second syllable becomes long.

Thus, besides the forms exhibited in the alphabet the vowels take the following forms; both in poems and in every day business.

అ	a	becomes	య	ya
ఆ	ā	.....	యా	yā
ఇ	i	.....	యి	yi
ఈ	ī	.....	యీ	yī
ఉ	u	.....	వు	vu (but sounded u or ōō)
ఊ	ū	.....	వూ	vū (sounded ū or ōō)
ఋ	ri	.....	రు	rū or రి ri
ఎ	ē	.....	యె	yē (or <i>wrongly</i> , య ya)
ఏ	ē	.....	యే	yē (or <i>wrongly</i> , యా yā)
ఐ	ai	.....	అయి	a-yi
ఒ	o	.....	వు	vo, wo, or యొ yo
ఓ	ō	.....	వో	vō, wō, or యో yō
ఔ	au	.....	అవు	a-vu, au.

ఋ rī and ౠ lu are not in use.

A short vowel is called హ్రస్వము hraswamu, హ్రస్వాక్షరం hraswāxaram, or లఘువు laghuvu : each of which words literally means (levis) light; as opposed to గురువు guruvu 'heavy' which is the same as దీర్ఘం dīrgham 'long.' A vowel which is long by nature as ఆ, ఈ, ా, ి, &c., is called దీర్ఘం dīrgham : but it is called *guru* if long either by nature or *position* : that is by being followed by two consonants. Thus in the words అంత anta 'all' అన్న anna 'elder brother' తమ్ముడు tam-mudu 'younger brother' &c. &c., the first vowel is short; but is *guru* because followed by two consonants. The word *guru* is only used in prosody.

In the Rambler, No. 90, Johnson uses the preferable expressions *strong* and *weak* syllables. These words are referred to in various parts of Telugu Grammar and therefore are here noticed. They are also used regarding the గ్రామప్రస్థారం or Table of (గ్రామముల) Prosodial feet : wherein the sign | (a short upright line) is used for *short*, and ∪ (our mark for short) denotes *long*. As the quantity of every syllable is evident

to the eye, scanning is perfectly easy, and the marks | and ∪ are rarely used. We may therefore without any inconvenience use the marks found in Latin and Greek. In reading verse, the natives use particular chanting tones which to our ear are far from agreeable. It is such as the Romans used, according to Ovid, (Art. 3, 345) Vel tibi composita cantetur epistola voce. This passage should have been noticed in Monk's Life of Bentley, Vol. II. p. 324. See Smollet's remarks (Humphrey Clinker, letter of 13th July,) "Every language has its peculiar recitative" &c. Natives are accustomed to read in a very loud voice: whenever we find this disagreeable, we merely need remark యెందుకు అరిచేది? మెల్లగా నడవండి. The student will find it useful to read the first two sections of the chapter on Telugu Prosody.

On the Consonants.

The first 25 consonants, as shewn in the alphabet, stand in five lines, each of which contains four letters besides a nasal.

The four letters which thus form one line are often looked upon as equivalent. This particularly happens as regards initials changed by grammatical rule; which will be explained elsewhere. The "Primary" letters క చ ట త ప ka, cha, ṭa, ta, pa, are changed into "Secondaries" and respectively become గ జ డ ద బ ga, ja, ḍa, da, ba, or గ శ డ ద వ ga, sa, ḍa, da, va.

The sounds of many consonants require no explanation. Thus, క ka గ ga చ cha జ ja న na ప pa బ ba మ ma య ya ర ra ల la వ va స sa హ ha are usually pronounced like the corresponding English letters as sounded in Kate, Gate, chase, jack-al, no, put, be, me, you, row, low, vale, sale, hale. The letter గ is always hard, (as in gorge,) thus గిన్నె ginneh 'a cup' and గెలుకు geluṣu 'to conquer;' but it is never pronounced soft as in George.

The aspirates are the following.

ఖ kha as in 'park-house;' 'buck-horn;' ఘ gha as in 'log-house,' 'stag-horn;' ఛ ccha as in 'coach-horse;' ఙ ṅ as in 'hedgehog;' ఠ ṭha as in 'cart-horse;' ఢ ḍh, as in 'bid him;' ఢ ṭha as in 'but-him;' 'not-here;' ఢ ṭha as in 'ad-here;' ఘ pha as in 'up-here;' భ bha as in 'club-house.'

ఉండదు he will not stay	ఉండదు	she will not
		not
జలకదు he speaks not	జలకదు	she speaks
		not
వినదు he hears not	వినదు	she hears
		not.

This aorist form is used in all verbs. The following call for particular attention ;

వాడు వ్రాయలేదు	he cannot write
వ్రాయలేదు	he did not write
వాడు చదవలేదు	he cannot read
చదవలేదు	he did not read.

The difference between the following words is equally important,

శోణము crimson	నోన a waterfall,
---------------	------------------

And between soft and hard L.

పేలు lice	పేళ్లు names
రాలు to flow	రాళ్లు stones
కాలు a leg	కాళ్లు legs.

The hard sound of ణ is exemplified in the words కణితి kaniti, 'an elk' and కణుజు canuzu 'a partridge.'

The letters P Ph B Bh M call for no remarks in addition to what is stated already regarding aspirates.

The letter Y is always a consonant, and requires the addition of a vowel. Thus చేయుట chē-yu-ṭa 'to do' చెయ్యి che-yyi 'the hand' కొయ్య co-yya 'wood' బియ్యము bi-yya-mu 'rice' ఆయ్య a-yy-ā 'sir.' Likewise in Sanscrit words as పద్యము pad-ya-mu 'stanza' న్యాయము nya-ya-mu 'justice' కన్య can-ya 'a virgin' సూర్యుడు sūr-yu-du 'the sun.' When yy occurs in a name we may conveniently express it by ii. Thus వెంకయ్య Venk-ayya and సూరయ్య Su-rayya (certain names) may be written Venkiia and Suriia.

The letter య 'y' is denominated కియ్య or కియావడి.

The letter R is a fruitful source of idle disputation among the learned: some of whom assert that in certain words, as మరియు, మరచి, కర్ర, &c., we ought to use the obsolete form మరియు, మరచి, కర్ర. It is sufficient to point out that the shape అ is obsolete, and good authors neglect it. In ancient times the two

letters varied so far in sound that they were not allowed to rhyme together: and the excellent poet who wrote the Telugu version of the Srī Bhāgavat is blamed by pedants for neglecting this refinement. The letter ర is called మందిరేఫ and the letter అ is called బందిరేఫ.

The obsolete అ R and C the semi-circle have crept even into some of the books printed under my directions. These letters ought to be set aside and not allowed a place at the compositor's table. In the language of Burma the letter R (crara vadi) is written under the letter, and shaped thus. The Burmese letter G is also shaped like the form G. The letter H is also similar. Some other characters also are evidently cognate.

When R is connected with a consonant, with no vowel between, it may be written thus; కర్త carta 'Lord' కర్తము carmamu, 'act' మర్తము marmamu a 'secret.' Or the mark ె called వలకులగిలక is placed beyond: thus కతౌ, కమౌము, మమౌము.

The letter R in such places must always be clearly pronounced as in the practice of the Scotch and of the Germans. The English are apt to slur or omit the sound.

In some printed books the silent ర R is shaped ర్. This is chiefly used in foreign words; as గవర్నర్ గవర్ Governor, సీనియర్ సీనియర్ senior, జూనియర్ జూనియర్ junior.

Many pure Telugu words have a liberty of adding R to the initial consonant: thus తోవ, త్రోవ, దోవ, ద్రోవ tova, trōva, dōva, drōva, all mean 'a road' కొత్త cotta (new) may be spelt క్రొత్త crotta: and కింద kinda (under) may be spelt క్రింద krinda: thus in English there are words that resemble others in the initial, as cave, crave, gave, grave; tie, try, die, dry; cape, crape, gape, grape; pay, bay, pray, bray; couch, or crouch, babble, or brabble, petty, or pretty. Chaucer writes droil for toil, prin for pin, grin for gin (a trap) and brids for birds. Spenser writes thrust for thirst (F. Q. 3. 7. 50.) A similar liberty is found in all languages of the Celtic family. In English these are separate words, but in Telugu they are often only various spellings of the same word. For this reason, in the dictionary I have mingled these four classes. While the

consonants were classed separately, in the Telugu dictionary, this uncertainty regarding the initial often rendered it requisite to search for a word in three or four places before it came to light. By mingling the initials, and excluding the optional R, all the various modes of spelling usually appear in the same page. This arrangement diminishes the size of the dictionary; as formerly two or more forms were inserted; and were explained separately, or referred to another page.

By "pure Telugu words" (అచ్చ తెలుగు) or "Radical Telugu" grammarians intend such as are not derived from Sanscrit. The principles of Telugu and Sanscrit spelling are widely different: but as it is requisite to explain both, the reader will observe that such rules as mention one of these languages apply to it alone.

The expediency of the present arrangement of the dictionary will be hourly felt in reading: when asked whether we are to look for the word in question, under the primary initial K or the secondary G; under Ch or J (చెట్ట, జెట్ట and నెట్ట *chetta, jetta, and setta* are all the same word,) under T or D: under P or B; under శ s or శ ష, a native tutor is very apt to reply that either spelling is equally good.

The letter ల is L as in తెలుగు Telugu. The letter ళ is the same pronounced harshly turning the tongue upwards: thus పేళ్లు *pēllu* 'names' కొళ్లు *cōllu* 'birds.' Certain Sanscrit words always use ల and others always use ళ.

The letter వ V or W; this is generally sounded V; thus, వాడు *vāḍu* 'that man, వీడు *vīḍu* 'this man' యెవడు *evadu* 'who.' In Sanscrit words it ought to be pronounced V as వయసు *va-yasu* 'age' వీణ *vīṇa* 'a lute;' but in many Telugu words the sound is more like W, thus వట్టి *vaṭṭi* 'mere' is usually sounded *waṭṭi*. The learned prefer the sound V, the illiterate often use the sound W. In English words the Telugus find V hard to pronounce; usually changing it into W. When it is doubled, as in పువ్వు *puvvu* 'a flower' కొవ్వు *covvu* 'fat' దవ్వున *davvuna* 'afar' it is usually pronounced as W, thus pu-wu,

co-wu, da-wuna. In common talking the V is often dropt: thus వేట *vēṭa* (hunting, the chase, venison, a goat) is generally changed into యేట *yēṭa* and యాట *yāṭa*. Elsewhere V changes into O. Thus వచ్చె *vaççe* 'he came,' is pronounced by rusticks శెచ్చె *oççē*.

The three letters శ ష s and ష sa are as different in sound as the English words sharp, action, soul. They are exemplified in the names శనివారము, లక్ష్మీవారము, సోమవారము *Sanivaramu* 'Saturday' *Laxmivāramu* 'Thursday' *Sōmavāramu* 'Monday.' As distinct names are convenient, some call these శాంతిశకారము *ṣanti śacāramu*, కష్టశకారము *cashṭa-shacāramu*, సులభశకారము *sulabha-sacāramu*: others use the words దశమి, పష్టి, శక్రమి. The commonest phrases are, విష్ణుశకారము, శివశకారము, వ్యాసశకారము, because the names Vishnu, Siva, and Vyāsa exemplify the three sounds. Any three words in a similar order are more easily remembered than the grammatical phrases ఓష్ఠ్యము 'labial, దంత్యము dental, and తాలవ్యము palatal.'

The learned state that శ Sānti-Sacāramu, belongs solely to words of Sanscrit origin: and wish us to exclude it from all Telugu words. Thus they think వలసినది 'must' ought to be written వలసినది: and చేశి, వేశి, వ్రాశి should be చేసి, వేసి, వ్రాసి. But the voice of the nation is against them: and common usage is the best guide in this matter.

The word శ్రీ, or శ్రీ "blest, happy, auspicious" is superstitiously placed at the beginning of papers and books; but in government business at Calcutta this is forbidden: and books printed at Madras omit it at pleasure.

The consonant హ H takes peculiar forms with the various vowels; thus హ ha హా hā హి hi హో or హీ hī హు hu హూ hū హృ hri హే hē హై hai హౌ ho హో hō or హౌ hō హౌ hau.

The interjection ఆహా *āhā* denotes yes.

The letter హ H is sometimes pronounced as F. Thus జిహ్వా *Jihva*, pronounced *jifva*

(ignorantly written జింహ్య Jimha) is the Sanscrit name for the tongue. ఆహ్లాదం āhlādam (āffādam) delight. It sometimes changes places, in pronunciation, with the letter under it. Thus the name బ్రహ్మ Bramha (a name of God) is written Brahma. And the name for a bramin is written బ్రాహ్మణుడు brāhmanudu but pronounced brāmbhanudu.

Thus in Danish Hval is the name for a whale. In Swedish Hvad is *what* and Hvar is *where*. See Rae Wilson' Norway and Sweden 1826, Page [60] Appendix.

When the letter H is silent, as in Rāmah it is expressed by two dots ० thus రామః and దుఃఖము duh-khamu.

The letter ష csha, more conveniently expressed by X, is a compound of ష ka and ష sha; and is sounded like cti in action, direction, section. Thus ఆక్షి axi 'the eye' పరీక్ష parīxa 'examination' అక్షరము axaramu 'a letter of the alphabet.'

The letter X is in Spanish pronounced like ch. Thus Texiera and Xeres are sounded Teshira and Sheres, or Sherry.

The letter X is placed by the native authors at the end of the alphabet. In Wilson's Sanscrit Lexicon it is placed with the letter k.

The Telugus are as negligent in spelling as the English were before the days of Johnson. The words borrowed from Sanscrit are often misspelt. Thus స్త్రీ strī 'a woman' is often written శ్రీ Srī 'fortune' and vice versâ. The word అన్నం annam 'food' is constantly written and pronounced వన్నం. The word బ్రాహ్మణుడు Brāmbhanudu is frequently mispronounced బ్యామనుడు Biāmanudu.

On the Sunna and Half Sunna.

It has already been stated that the circle or cipher ० called sunna is used as a substitute for a nasal letter. But it is wrong, though customary, to place it in conjunction with న N or మ M. When N or M occurs double, as అన్న, అమ్మ the vulgar write అంన, అంమ or even అంన్న, and అంమ్మ.

The following observations regarding the circle and semi-circle need not be read by beginners. They can only be understood by

those who have made some progress in the language.

When sunna is followed by a consonant of the first four classes (varga) it is N; but the remaining letters (pa, pha, ba, bha, ma, ya, ra, la, va, ṣa; sha, sa, ha, xa,) sound it as M; and it likewise is M whenever it stands at the end of a word. Thus the word Sanscrit సంస్కృతం is pronounced sams-cru-tam. The Sanscrit words సంవాదం conversation, సందేయం doubt, are pronounced sam-vādam, sam-ṣayam. When followed by Y, the sunna is pronounced, nasally: thus సంయమి say-yami, 'a hermit,' సంయోగము say-yōgamu, 'juncture:' here the nasal sound of n is used, as in some French words, bien, sien, chien, requin. Thus sunna is *written* full but only *half pronounced*.

These words are Sanscrit; but in some Telugu words the letter C called the half sunna or semi-circle is used by some grammarians* but in common use the circle alone is used: though it sometimes is pronounced full N, as in the English words song, long.

The learned declare that the semicircle is peculiar to verse, and that to use it in prose is absurd.†

The spelling used in ordinary writing deviates from that approved by the learned. Thus అతండు atandu is pronounced అతడు atādu.

In some particular words the sunna is inserted *after a short syllable*. Thus తమ్ముడు tammudu may become తమ్ముండు tammundu; అల్లుడు becomes అల్లుండు a son-in-law; తోడవుట్టవు, తోడంబుట్టవు. M. 17. 1. 55. ఏనుగు or ఏనుంగు an elephant. వెలుగు or వెలుంగు.

* It is analogous to the sign used in old Latin printing for m or n. Thus gemitu, indignata sub umbras became 'gēitu, īdignata sub ūbras.' In some ancient Latin words the letter N was optional; thus toties or totiens; quoties or quotiens. In his life of Numa, Plutarch mentions Pontifex as written Potifex.

† The printers of many recent publications seem to be unaware of this rule. In a Telugu version of the Arabian Nights we even find (p. 582) such odd forms as గుంపుంబాచి; and similar refinements may be seen in most pages of that book.

The sunna thus inserted is called ఆచేశసు *or optional N*. Thus అరటి becomes అరంటి. వెడద *or* వెడంద; పైట, పయిట *or* పయింట; తొల్లిటి *or* తొల్లింటి; కడక, కడంక. తెలుసు Telugu *or* తెలుంసు Telungu also spelt తెనుగు Tenugu (See M. Virat. 1. 6.) *or* తెనుంసు Tenungu, and even తెనుగు Trenugu *or* తెనుంసు Trenungu.

It is inserted before గా when that adverbial affix is added to the *Root in A*. Thus రాగా *or* రాంగా; ఎరుగగా *or* ఎరుగంగా.

And after words of colour. Thus యెర్రగా *or* యెర్రంగా redly. నల్లగా *or* నల్లంగా blackly.

It is sometimes inserted in the verb, in the third person singular masculine of the negative voice. Thus పడదు *or* పడందు; ఉండదు *or* ఉండందు. Thus (Līla XI. 83.) మెచ్చుండు for మెచ్చుడు 'he disapproves:' పుండందు for పుండడు. This spelling is rustic; and is used in verse merely to lengthen the preceding short vowel.* Also in other parts of the verb, as తలకుట, తలంకుట; తొలగక, తొలంగక; కలగుట 'to grieve' may become కలంగుట. It seems to be prefixed to the letters K. G. D. and B alone.

It is even inserted in pronouns, ఎవ్వడు becomes ఎవ్వండు (M. XII. 6. 615. here *ēvādū* becomes *ēvvaṇḍu*.) And ఎప్పటి, ఎప్పంటి the genitive of ఎప్పుడు.†

In such places the N is used or dropt at pleasure: like U in honour or favour. Practice alone can determine where we must use it.

In the ancient pronunciation of Telugu, (which the rustic classes still retain) the nasal

* It is sometimes omitted to suit the metre. గురించి becomes గురివి, పేరంటాలు becomes పేరటాలు. In M. 4. 2. 169. we find ఎరిగి, యెరింగి *erigi, eringi*, here the same word is used twice; with and without sunna, to suit the metre. See quotations in the dictionary.

† The poets (like Homer) sometimes alter the spelling of words to suit the metre. Thus ఎప్పుడు *eppudu* "when" is —UU a dactyl but may change into ఎపుడు *epudu* [a tribrach UU] or even ఎపూడు *epūdu* U—U 'an amphibrach' or ఎపు epdu, —U a trochee.

sound was very prevalent: but the educated classes have laid aside this disagreeable accent. In England the rustic pronunciation, particularly in Derbyshire, is more antique and nasal than that of the higher ranks.

The nasal (following a *long syllable*) is preserved among the illiterate in many Telugu words: as వాడు *vāḍu* 'he' వేట *vēṭa* 'hunting' the chase' వీక *vīka* 'strength' తోక *tōka* 'a tail' కాక *kāka* 'heat' జాడ *zāda* 'trace,' లేదు, కాదు he is not: which the rustic classes write వాండు, వేంట, వీంక, తోంక, కాంక, జాండ, లేండు, కాండు. The verb కాచుట is written కాంచుట which properly is another verb. ఆచుట is the spelling in the dictionary, but ఆంచుట in ordinary writing, though condemned. ఆడది; is written ఆండది; పాతాడు, పాంతాడు; రాండు for రాడు. The learned have attempted to reconcile this discrepancy by using C the semi-circle; they wish such words to be written thus వాండు, వీంక, తోంక, కాంక. In like manner the forms చేయగా *chāyagā*, పోవగా *pōvagā* రాగా *rāgā* (doing, going, coming) are commonly written and pronounced చేయంగా *chēyanga*; పోవంగా *pōvangā*; రాంగా *rāngā*. This is the older spelling, now disused by the learned. The slightly nasal sound answers to the indistinct N used in French or in the Hindustani language.

This semi-circle is occasionally used in poetry (when written on palm leaves) as a hyphen at the end of a line.

The vulgar often write the long vowel short and substitute the circle for ardha sunna. Thus వీక *vīca* 'force' is written వింక *vinca*, రోజుట is written రొంజుట and జోరింక is written for జోరిక పోక *pōca* 'a nut' is written పొంక *pōnca*, గోగు becomes గొంగు, తొంచగా for తోచగా. తొంక for తీక *tēgeh*. పింట for పీట. Rasica. 1. 52. Though written wrong these words are pronounced right. This error often occurs both in poems and in ordinary letters; and must be observed by the student who otherwise may be misled in the dictionary. On the other hand, sunna is omitted with equal carelessness: thus ఇంకువ is written, యిక్కువ, ఇంగిలము, యిక్కిలము, కుంకుమ, కుక్కుమ

శంఖతి, శక్లతి, పొంది (go ye) పాడి, కాంచి Kan-chi (a certain town) is written కాలి, వంగోలు the town of Ongole is written వంగోలు and yet no one pronounces the words in the wrong way. Thus in hasty English writing, letter, teller, litter, tiller, tetter, titter, may easily be understood, though written wrongly.

The semi-circle has never come into general use among the people, and it will be hard to prove the expedience of a refinement like this : which is discountenanced by most manuscripts of the poets and it is unprofitable.

Experience and the advice of sound scholars among the natives has shown me it's futility ; but some bramins of ordinary learning uphold this character. They acknowledge that in practice it is laid aside, and that there is no rule in any grammar to vindicate the various ways in which the ardhha bindu is inserted.

They insist upon an English pupil acquiring the practice of using the semi-circle ; as well as the obsolete R ; and leave him to find out, by experience, that both these are unknown to all but pedants. Yet as few students continue the study after acquiring a smattering of Telugu, the emptiness of these instructions generally remains undetected.

The ordinary teachers are apt to speak to students on some learned subjects which are ill suited to beginners. The tutor should on such occasions be desired to read the following caution. ఇంగ్లీషువారు ఆంధ్రమున దవనారంభించేటప్పుడు కేవలం సంస్కారదూరులై పున్నారు గనుక శబ్దకరీ చేసినం, క్రియాపరీ చేసినం, మాత్రము తోలుతనేర్చుకోవలసినదే గాని కళ - ద్రుతం - సంది - సరళాదేశం - తద్భవం - తత్సమం - దేశ్యం - యిత్యాది ప్రమేయములను గురించి ప్రస్తుతం తలపెట్టకనేలేదు - యాహేతువు వల్లనే యా ప్రమేయములు యావ్యాకరణములో ఆదిభాగములో న్రాయక అంత్య భాగములో న్రాయడ మైనది - వై గా ఆరంభములో పద్యాలు చదవడము అన్నివిధాలా నిప్పులముగనక తోలుతనేలేదు - జాబులు - వాష్ట్యాలములు గాక మరియేదిన్ని చదవనగత్యములేదు. In reading any manuscript with a learned Bramin, we shall find him object to the spelling in almost every line : asserting that the igno-

rance of the transcribers has vitiated the book. But our business is to study the language as it is : to take it as we find it : and errors that do not injure the sense or the metre may safely be left unaltered. Much that is pressed upon our notice as highly momentous, is in truth mere learned trifling.

Some modern pedants among the Telugus have attempted (in imitation of some Dēvanagari printing to abolish the O : thus instead of అందము, and ఆంధ్రము they affect to write అన్దము, and ఆన్ధ్రము. This idle whim appears in some recent publications both Sanscrit and Telugu. It is an empty innovation and is not likely to become popular.

From what has been stated the reader will observe that there are (as in some other languages) two or even three modes of spelling : one in daily use and indispensable ; this alone is used in the present grammar ; the second mode is poetical, and uses particular forms of certain initial and final letters, as ఒప్పదము for (in common spelling) చెప్పదము, and వానికిన్ for వానికిని ; and a third, which is pedantic, using the obsolete R and the obsolete semi-nasal.

In poetry a word may sometimes stand part in one line, and part in the next : thus Nala Dwip. 2. 831. తదను + మతి and in 2, 166, the word అయితి + వి 'thou becamest' is thus divided.

It will be seen in the chapter on Elision that the final M is often dropped in Sanscrit words. Thus గ్రంథం + ఆరంభం grandham—ārambham becomes గ్రంథారంభం grandh'ārambham : the Elision being the same as occurs in Latin. But with Telugu words the rule is different ; thus బోగము an actress, ఆట play, may form బోగమాట bōgam-āta 'the actress's play' never బోగాట. And కరణము అన్న caranam-anna 'the clerk's brother' may become కరణమన్న caranam anna but cannot become కరణన్న caran'anna. In Sanscrit in such places a long vowel would be used. But in Telugu this never is allowed.

On Dialects.

Just as happens in English and French, certain forms of expression and of spelling are in common use; others are found only in poems. Most words belong to the common stock; and those peculiar to the higher and lower dialect are altogether but few in number. Such occur even in the verb; thus "shalt not, wilt not," would be the poetical form; "shall not, will not," is the common form, and shan't, won't is the colloquial. Native grammarians condemn and neglect the colloquial forms, which they consider vulgar; though it is easy to prove their occurrence, (as in English) even in the writings of the best authors.

We are aware how totally the rules for Elision used in French, differ from those of Latin: and the difference between Sanscrit and Telugu in this respect is yet wider. What is right in one language is, sometimes, wrong in the other.

The rules for elision, permutation and softening initials are required in poetry; but not in the common Telugu we talk or write: and these poetical refinements are not admissible in books written to teach either a language or a creed. Our native teachers would willingly reject common Telugu altogether, and teach us the poetical dialect alone: which they themselves however cannot use in daily talking and writing.

In ordinary sentences, as గ్రంథమున్నది *grandhamu unnadi* 'there is a book' వానికియిస్తాను *vaniki istini* 'to him I gave it' ఛందము అనగా *chhandamu anagā yēmi* 'what is Prosody?' they would direct us to spell these words thus; గ్రంథమున్నది *grandham'unnadi*, వానికియిస్తాను *vānik'istini*, ఛందము అనగా *chhand-amb'anangan ēmi*. This mode of spelling would be correct in poetry; but in common life no one uses it; and if we wish to be intelligible, we must use the common dialect. The two dialects differ almost as much as ancient and modern Greek; and were a resident in Athens, to attempt to transact business in ancient Greek (using likewise poetical elision!) he would not be easily under-

stood: nor will the Telugus understand us unless we speak and write as they do.

These remarks are made in consequence of the publication, by natives at Madras, of some small works on Grammar and on religion, which by using poetical rules are rendered hard to understand.

Writers regarding China have noticed that a similar pedantry prevails there; grammarians considering the language of common life wholly beneath their notice.

On Accent.

The accent accords with the spelling; and is easily understood. In words that consist of short syllables the accent falls on the first, thus పది *padi* 'ten' ఎనిమిది *enimidi* 'eight' పని *pani* 'work' would in English spelling be *puddy, ennimiddi, punny*.

The following instances of the accent may suffice: and to each is appended an English or Latin word of similar sound. సరి *sari* (Surrey) 'right' సమ *sama* (summa) 'even' అట *ata* (utter) 'they say.' మణి *maṇi* (money) 'a jewel.' హరి *hari* (hurry) 'a certain name.' కళ *cala* (colour) 'a ray.' పుసి *pusi* (pussey) 'rheum.' చెరి *cheri* (cherry) 'each, apiece.' మడి *madi* (muddy) 'a field.' తెర *tera* (terror) 'a curtain.' పులి *puli* (pulley) 'a tiger.' శతకము *satacam* (shuttercome) 'a set of one hundred stanzas.'

In all these we perceive that the vowels are short in both syllables and the accent falls on the first. These words also shew that in English we express the first vowel (short a) sometimes by u and elsewhere by other vowels. But a double consonant as ల్ల or న్న or స్త, has a different accent; as is perceived in English when the two consonants are in separate words thus; royal-lady, begin-now, unnamed, unnumbered.

When a long and short syllable come together, the accent falls on the long: thus యాతె *ītēh* 'a spear' పాము *pāmu* 'a snake.'

When long syllables come together the accent falls on the last. Thus కూడా *kūdā* 'together.'

In reading aloud, it is the custom to open the mouth wide; and to raise the voice to a

high pitch. In fact they inculcate the rules used by music masters in England.

“Those who wish to make themselves understood “by a foreigner in his own language should speak with “much noise and vociferation, opening their mouths “wide. The English . . . . . pursue a system diametri- “cally opposite. For example, &c.” See Borrow’s *Bible in Spain*, Chapter 1.

The spelling of some Sanscrit words is retained, as హరి Hari (for హరిః Harih) a name of Vishnu. కవి Kavi (for కవిః Kavih) a poet, &c., wherein the termination is but slightly altered: these are denominated తత్సమము Tatsamamu, a word more fully explained in the appendix: as well as తద్భవము Tadbhavamu or Permutations.

After making some progress in Telugu or Canarese the student should read over those chapters of Sanscrit Grammar which treat of (Sandhi, Vriddhi and Samāsa) Elision, augment, and compound words. Doubtless many read Telugu without this: but if we ever make any real progress in the language the student will require the aid of the Sanscrit Dictionary, and cannot even talk or write Telugu with any ease or precision, unless he masters the first principles of Sanscrit orthography.

Hindus and Musulmans usually mispronounce English names: and both the English and French, particularly in names of places, have equally corrupted the pronunciation of names used in India. The accent is misplaced in almost every proper name.

We call Muh’ammad, Mahomet, and Goo-da-loor, Cuddalore. We change Tee-pu టీపు into Tippoo, and Tiru-valli-keni (a suburb in Madras) into Triplicane. Cānchīpuram కాంచీపురం or కంచి is changed into Conjeveram; and Tirupati becomes Tripetty: Eranāoor యెరనావూరు becomes Ennore. Pudicheri becomes Pondicherry. Benglā-ru becomes Bangalore: and the name కరిమనాల్ Carimanal, (a small insignificant village north of Pulicat near Madras) has been changed into Coromandel; and is applied to the entire coast. It has been furnished (by English ingenuity) with a Sanscrit root “Cholamandal or land of the Chola grain?” a name unknown to natives; who assert that the Curu race (which name some Europeans imagine to be the root of *Kuru mandalam* Coromandel) was in the north of India, not in the Peninsula.

When reading verse the Telugus like all other Hindus use a sort of vociferous chant; the Papists call it “intonation,” and at the end of every stanza they are taught to drawl out the last syllable in a kind of quaver which to our ears is absurd. It is needless for us to imitate this method which a native tutor

will lay aside when he finds that it does not please the English ear.

Though the learner must enunciate loudly, he need not do so after he has obtained some familiarity with the sounds.

Contractions.

The common contractions of words, (whether Sanscrit, Telugu, Hindustani or English) used in letter writing and accounts are as follows:—The Hindustani words are marked (H.)

ఆ	i. e. ఆదివారము	Sunday.
ఆ	ఆక్టింగు	Acting.
ఆన		Anno Domini.
ఉ	ఉత్తరము	Answer.
క	కసుబా (H.)	Cusbah ‘a town.’
కృ	కృష్ణపక్షము	The dark fortnight, or wane.
ఖ	ఖండి i. e. శుట్టి	Candy or Indian ton.
గ	గరిశ	A Garise, or mea- sure.
గగ	వరహ	A pagoda or gold coin.
గు	గురువారం	Thursday.
గు	గురించి	Respecting.
గు	గుమస్తా (H.)	Gumashta, ‘a writer or agent.’
గు	గుజారతి (H.)	In charge of.
చం	చందు (H.)	(Persian, <i>on date</i>) as చం ౨౨ ^{జూన్} జూన్ on the 22d of June.
చా	చాట్టన	According to, at (the rate of.)
చా	చేత	By.
జ	జయవారము	Tuesday.
జ్జ	జన or జనము (H.)	People.
డ	డబ్బులు	Pence.
త	తర్వాత	Afterwards.
తా	తారీఖు (H.)	Date.
తా	తాలూకు (H.)	Appertaining or belonging to.

తా	తాలాకా (H.)	A division of a district.
తా	క తాజాకలం (H.)	Postscript.
ద	దస్తఖత్ (H.)	(The Persian word dastkhat) 'signature.'
ది	దివి	A day.
ని	నిమిత్తము	On account of.
నెం	"Number"—i. e.	Case, letter, field, trial, &c.
ప	పరగణె (H.)	Pergunnah 'a division or district.'
ప్ర	ప్రశ్న	Question.
ప్ర	ప్రథమ	First.
ప్ర	ప్రకారము	According to.
బ	బహుళ	The dark fortnight, or wane.
బా	బాబతు (H.)	An item, or belonging to.
బా	బా బాఫీయతు బావందు (P.)	Be it known (to you.)
బు	బుధవారము	Wednesday.
మం	మంగళవారము	Tuesday.
మం	మా మాజే (H.)	A village.
మా	మారీఫత్ (H.)	By the hand of ; in charge of.
మిం	మింజుమలే (H.)	Out of.
మొ	మొకాం (H.)	A station ; also, 'Dated at.'
యి	యిసం (H.)	An individual
యి	ఆ యిజ్జతు, ఆసారు (H.)	<i>Izzat-i-āsar.</i>
		"Endowed with honour: Dignified." "Homage to the Tokens" See Herklots p. 236. This is a Sectarial exclamation among Musulmans of the Sheea creed. But it is used by Hindus without any idea of the meaning.
రా	రా రా	Signifies రాజమాన్యరాజపూజితులై నరాజశ్రీ "His Honour" the common salutation at the beginning of a letter.
రు, ర్పు, రూ, ర్పూ		meaning రూపాయలు Rupees.
వ	'Wa' (P)	And.
వ	వనైరా (H.)	Etcetera.
విం	విన్నపములు	Letter, statements.

శ	శనివారము	Saturday.
శు	శుక్రవారము	Friday.
శే or నే	శేవకుడైన	Your humble servant.
శు	శుద్ధము	The light fortnight.
శా	శానా	Much, many.
స	సదరహీ (H.)	Abovementioned.
స or సె	"San" (P.)	Year.
సం	} సంవత్సరము	A year.
సం రం		
సం రపు	సంవత్సరపు	Of a year.
సం రాలు is	సంవత్సరాలు	Years.
సా	సాకిన్ (H.)	Sākin 'Inhabitant of.'
సా	సాహెబు (H.)	Sāhib (a gentleman.)
సో	సోమవారము	Monday.
హ	హంగామా (H.)	Temporary.
హం	హున్ను (H.)	Hunn 'a pagoda.'
+	<i>caret ; denoting omission of a word.</i>	

In poetry it is customary to designate metres in the same manner. Thus క|| నీ|| గీ|| ఆ|| తే|| ఉ|| చ, శా|| మ|| denote the metres called కందము, స్త్రీశము, గీతి, ఆటవెలది, తేటగీతి, ఉత్పలమాల, చంపకమాల, శౌధూలము, మత్తేధము and వ|| stands for వచనము i. e. prose ; which (as in Lalla Rookh) is mingled with verse. The letter వు vu and even వ్య will often be found written by mistake for ఉ|| i. e. Utpalamala. Further details regarding metres are considered in the chapter on Prosody.

To represent Italicks in Telugu printing we can use the plan which appears in Greek books : either spacing the types, thus ఆ త ని కి or enclosing the word [ఆతనికి] in brackets.

On other Contractions used in Writing.

Where two short vowels occur in a word the second is not always written. Thus తిరిగి tirigi 'again' గనక ganaka 'therefore' తరువాత taruvāta 'afterwards' వెనక venaca 'behind' కాలిమి colimi 'a furnace' వలసిన valasina 'must, ought' అలుగు alugu 'a spear head,' &c. are

pronounced as here written : though they are often written thus, తిర్గి tirgi, గంకా ganka, తర్వాత tarwāta, వెంకా venka, కొల్మి colmi, వలశ్చి valasna, and అల్గు algu.

In poetry such contraction is used for the sake of the metre : thus పల్కితిని may become పల్కితిని, తిరిగి may become తిర్గి, మేలుకొని mēluconi becomes మేల్కొని mēlconi, the u being dropt.

The colloquial contractions, తే for తేడు, &c. are explained in the chapter regarding those words.

The following and similar words particularly such as have three syllables and the middle syllable య or డు or రు frequently are contracted by dropping the U of the middle syllable. Thus చిలుక chiluca becomes చిల్ల chilka 'a parrot.' కాలవ cālva becomes కా

ల్ల cālva 'a kennel.' This even takes place (as elsewhere stated) when two words are combined. Thus తోడు + బోతు becomes తోడుబోతు tod-bōt, కారు + పోతు becomes కారుపోతు, కొలు + పులి becomes కొల్పులి cōl-puli.

Though this does not profess to be a Sanscrit lexicon, it contains some Sanscrit words, preserved because newly explained. Thus *Putticā Vamri* and *Sithili* (పుత్తికా, వమ్రి, శిథిలి) are now proved by quotations (particularly from the Laws of Manu) to be a white ant, or termite : while all the lexicons, and commentaries (even that by Loiseleur Longchamps) on *Amera* have hitherto explained the words otherwise. Few Sanscrit words appear here without assuming Telugu forms : as in the English Dictionary few Latin words appear without assuming the English garb.

Note :—These remarks are reprinted with some emendations, from the Second Edition of the Telugu Grammar.

A DICTIONARY

OF THE

MIXED DIALECTS USED IN TELUGU:

EXPLAINING FOREIGN WORDS,

ARABIC, HINDUSTANI, &c.

THAT OCCUR IN BUSINESS, LETTERS, AND CONVERSATION.

BY CHARLES PHILIP BROWN.

అంటి

అంబారము

అ A. Some words in this vocabulary begin with H as well as with an initial vowel.

అంకారించుట v. n. انكحان *Hancarna*. To set sail. (Pritchett's Tel. version of St. Luke.)
వాడచాపలెత్తిపోవుట.

అంగరకా n. s. انگرکھا *Angarkhah*. A jacket.
చొక్కాయి.

అంగియ n. s. *angiya*, A boddice that ties behind.
వెనకముడివేసేరవిక.

అంగీ n. s. انگی *Angī*. A man's long jacket.
నిలువుటంగి.

అంగుస్తాను n. s. انگستان *Angushtān*. A thimble. (Tel. తుడుపు.)

అంగూరు n. s. انگور *Angūr*. A grape or grapes.
ద్రాక్షపండ్లు.

అంచనా n. s. Estimate, valuation. తుకము. అంచనాదారుడు a surveyor, appraiser.

అంజాం n. s. انجام *Anjām*. End, termination, accomplishment. అంత్యము.

అంజీరు n. s. انجیر *Anjir*. A fig. నీమమేడిపండు.

అంటిసా n. s. (A bad word but much used) Connection. తగులాటము. దానికీవాడికీకొంచెము అంటిసావున్నట్టున్నది she has something to do with him.

C. P. Brown's Mixed Dictionary.

అండబాళ్లవాడు n. s. (Nelloor) A sub-renter.
See లోపాయకారి, లోపాలివాడు.

అండీ Error for హండి n. s. A large pot, a kettle.

అంతరువు n. s. Interval. వ్యవధానము. అంతరువు
ఉద్ధ annulled, suspended, intermitted.

అంతస్థ n. s. Money given secretly, a bribe.
M. M. రెండోవాడికి తెలియకుండా లంచము గాయి
చ్చేరుకలు.

అందాజు n. s. انداز *Andāz*. Estimate, valuation.
తుకము.

అందాయత్తుగావుండే, or అందాయత్తైన adj.
Neat, pretty, handsome. సొంపుగావుండే. ఈ
బండి అందాయత్తుగావున్నది this carriage is
neat.

అందేషా n. s. اندیش *Andesha*. Doubt, guess,
conjecture. సంశయము.

అంబరసా (M.) n. s. Expressed juice of ripe
Mangoes. మామిడిపండ్లరసము.

అంబారము n. s. (from انبار *Ambār*.) A heap;
a heap of corn or grain upon the threshing
floor. రాశి. అంబారముపోయుట to heap up
grain. అంబారములుగా ఉడియుండుట to lie in
heaps. వుభయరాశి అంబారము a heap of grain
containing both the shares due to the Govern-
ment and to the landholder.

అంఠారి, or **అంఠారి** n. s. امارى *Amāri*.
A howdah: the seat or throne on an elephant's back. హౌదా.
అంఠాయి n. s. (امراى) *Amrāi*. A garden or grove of mango trees. మామిడితోట, మామిడివనము.
అకస్వారి n. s. عكسواری *Spite, malice, ill will, (కసి, అసహ్యము.)*
అకారత్ adv. *Akārat*. Without cause. నిర్దేశకముగా, పూరికె.
అకీకత్ for హకీకత్ n. s. حقیقت *hakikat*. Account, narration, explanation, affairs, events. శంకతి.
అక్కశరి adj. عكسواری *Neighbouring, near.* సమావములోవుండే. అక్కశరిపూరు A neighbouring village.
అక్కసు, or **హక్కసు** n. s. عكس *Aks*. Spite, malice. కసి, చలము.
అక్కుశాయి, **అక్కుషాయి**, **అక్కుయి** or **అక్కుయి** n. s. حق سعى *Hakkussai*. Commission granted to the seller of goods; or to the broker. తరుగు. See Miles's Hyder Naik, p. 143.
అఖతివాసు n. s. (Marata, *Akha Tivasi*, from అఖ whole తివాసు a carpet.) A large carpet. H. 5. 394. పెద్దరత్నకంబళి.
అఱతా n. s. An advance of money. ముందురూకలు. An Udyā (Ooria) word.
అగాడీ adv. اگاری *Agārī*. Before, in front, forward, further on. ముందర. n. s. The ropes with which the horse's fore feet are tied. గుర్రముమెడకు లేక ముందరికాళ్లకుకట్టేతాడు. ఆగుర్రము అగాడీఫిఛాడీలను తెంచుకొని పరుగెత్తిపోయెను The horse broke its head ropes and heel ropes, and ran away.
అగాదు n. s. Discharge, explosion. వేటులేవడము. కుసాకిరి అగాదు చేయుట to discharge a gun. ఒక అగాదు one volley or one shot.
అగాపు n. s. اگاپు *Agā-pū*. An advance of money. ముందురూకలు.
అచ్చారము n. s. (Tamil அச்சாரம்) Earnest money. శంకకరవు.
అచ్చిమట్టము or **అచ్చుమట్టము** n. s. (Tamil அச்சமట్టம்) An Acheen or Pegu poney. వైగోగుర్రము.

అఱ n. s. Amount, gross product, grand total. మొత్తము.
అఱకుంచుట v. a. 'To underrate or value unfairly. To embezzle.' (Guntoor.) తుక్ముతక్కువగా వేసి దొంగిలించుట.
అజూద n. s. A certain game. ఒక ఆట.
అజ్జాయించుట v. n. To doubt, hesitate. శంకపొందుట.
అజ్జాయిషి n. s. آزمايش *Trial, proof, examination, experience.* పరిశోధన.
అట్టాయించుట v. a. from اٹکان *Atkana*. To prevent, stop, hinder : check. నిలుపుట.
అట్టారి n. s. A certain caste of silk weavers. ఒక కులము.
అట్టాపు, **అట్టా** n. s. Stop, prevention, hindrance. అడ్డి.
అట్టవలై n. s. (Tamil அட்டவலை) A cash-book, a ledger, an index, a register. కవితె, లెక్కపుస్తకము.
అట్టాని for **అట్టాలై** n. s. A stone seat or low wall; built for carriers to place their loads on when resting: called in Tamil சமைய்தாటు. మాటలు దించుకొనే తిన్నె.
అఱావణీబంట్లోతు n. s. A revenue runner or peon. రివిన్యూబంట్లోతు.
అఱావడ n. s. اٹھوار *Athwāra* a week. వారము. అఱావడ లెక్క a weekly account. ఏనిమిదిదిన్నములకు ఒకమాటు యిచ్చే లెక్క.
అడంసు n. s. Home, birth-place? ఉత్పత్తిస్థానము. అడంసువెల cost price, prime cost. కట్టిన వెల.
అడతిదారుడు n. s. (Hindi, *arhatīya* ارهتیا) A broker. తరగరి.
అడదడి, or **అడావడి** n. s. Ravage, riot : అల్లరి, దడబీడలు, ఛాదు. అడదడిచేయుట to ravage.
అడమానము n. s. (Tamil அடமானம்) A mortgage. కుదవ, తాకట్టు.
అడసట్టాలెక్క n. s. (K.) A rough estimate.
అడాయించుట v. a. To stop, sieze, arrest. నిలుపుట, పట్టుట.
అడావడి, or **అడాపుడి** n. s. (properly) *Harāharī*. Confusion, uproar : routing, fright. దడబీడలు.
అడితి n. s. Premium, commission. తరుగు.
అడిరిమనిషి, or **అడితిదారుడు** n. s. *Arhatīya* (Hindi) A broker or middle-man in trade.

తరగతి. Buchanan Hamilt. Eastern India vol. 1. p. 367-380.

అడిమె n. s. (Tamil அடிமை) A slave, slavery. దాసుడు, దాస్యము.

అడియక్ n. s. (Tamil அடியன்) A slave, a servant. దాసుడు. అడియేక్ (అడియేన్) I am (your) slave. It is a Vaishnavite word.

అడియాలము n. s. (Tamil அடையாளம்) Mark, sign, bearing. గురుతు.

అడుకు n. s. (Tamil அடுக்கு) A pile or heap. దొంతి.

అడుచుట v. a. (Tamil அடைக்கிறது) To close, to shut మూసివేయుట. అందులో నాలుగు వాకిండ్లు అడిచివున్నవి four of the gates are closed, walled-up. ఆసుద్దలను యాపెట్టెలో అడుచు cram the clothes into the box.

అడువు n. s. (Tamil అడుపు) A fire place; hearth. పొయ్యి.

అడ్డాకుల చెట్టు n. s. A certain tree. M. L. S. J. 1838. p. 140, 141.

అణకట్ట or అనకట్ట n. s. (Tamil அணை) A dam or embankment. అడ్డకట్ట.

అణ n. s. The sixteenth part of a Rupee. పండ్రిండుపయసాలు.

అణ్యము for అన్నెము adv. (Sea term) Aft, that is, behind. వెనక. అణ్యమువుణ్యముయెరగను I know neither good nor bad about it. Here అణ్యము is an *anuk*.

అతలశు n. s. اطلال *Atalas*, or *Utlus*. Satin; (formerly called in Europe "Atlas," or Damascus.) వస్త్రావిశేషము. అతలశుకర్ర satin wood, or a sort of timber resembling mahogany.

అతిరసాలు n. s. A sort of sweet cakes. మారెలు.

అతుకుబడి n. s. Fixing, posting. Letting on a lease. అతుకుబడిచేయుట to rent out.

అతుకుబాటు n. s. Giving or letting out on rent.

అత్తరు n. s. اتر *Atr* 'Ottar' of roses. Perfume, essence. సుగంధ తైలము, వాసనద్రవ్యము.

అత్రావు n. s. اطراف *Atraf*. Quarters, country, parts. Erroneously used for surrounding, adjoining. చుట్టూ, సరికిల్ల.

అదంతరము for అతంత్రము adj. Unstable, infirm, weak. అస్థిరమైన, జలైన.

అదవు or అడువు n. s. (Tamil அடைப்பு) Swelling. వాపు.

అదబు n. s. ادب *Adab*. Respect, politeness, awe. భయము. అదబులోవుంచుట to keep in awe.

అదబాయించుట v. a. To reprimand, to admonish. గద్దించుట.

అదాచేయుట or అదాపరచుట v. a. ادا *Ada* To perform, to pay, discharge. ఆచరించుట, తీర్చుట, చెల్లించుట.

అదాలతు n. s. اعدال *Adalat*. Justice, equity: (vulgarly, severe punishment, vengeance.) A court of justice. న్యాయము, న్యాయశుభ.

అదావత్ n. s. اداوات *Adawat*. Enmity, hatred, spite. కార్యణ్యము, చలము.

అద్ద n. s. A stamp or seal. మట్టిముద్ర.

అద్దవుగోసిలి n. s. The fee for the looking glass. A gratuity formerly granted to barbers at harvest time. This is one of the vexatious fees now abolished by the British Government. Under the old Hindu and Musulman Governments there were numerous fees under various pretexts. ధాన్యరూకు మైన చెక్ నస్వ తంత్రము.

అద్దలవాడ n. s. అనగా ఉప్పుచెయ్యి దానకు ఆరంభము. D.

అద్దలవాడు n. s. He who stamps or marks the salt heaps. A marker or stamper. Also a salt manufacturer. ముద్రమనిషి, ఉప్పుచేసేవాడు.

అద్దికె n. s. Mortgage. కాకట్టు. (a Cuddapa phrase.) అద్దికెభూమి mortgaged land.

అధర్మము for అతర్మము adj. (Marata) Wrongful, bad, erroneous. అక్రమమైన.

అధర్మము for అతర్మము n. s. Wrong, transgression. తప్పు, అతిక్రమము.

అధోడి n. s. اذوري *Adhori*. A hide, half-dressed leather. చర్మము.

అధోలి n. s. A small silver coin, a half-rupee. M. M. అర్ధరూపాయి.

అనవటిల్లుట v. n. Rice and other grain, after it is boiled and separated from the water, to settle, dry and cool a little, so as to be fit for eating. ఉప్పుగిల్లుట.

అనాజ్ n. s. اناج *Anaj*. Grain, corn. ధాన్యము.

అనాదీయము adj. * Immemorial, aboriginal, of unknown origin. పూర్వీకపు.

అనానాసు or అనాసు n. s. The pineapple. అనాసకండు.

అనామతు نامت | Anāmat. A corruption from అమానతు, امانت | Amānat. Deposit, any thing committed to the charge or care of another. శిష్యా వైకరి అధీనములో వుంచి పెట్టడము. ఆ రూకలుకచ్చేరిలో అనామతు గా వుండినది the money was deposited in the office.

అనాయకము for అరాజకము n. s. Anarchy, misrule, confusion.

అనాసకండు n. s. A pineapple: Bromelia ananas: a corruption from انناس Ananās.

అసీం (from అసీ انى) n. s. The point or edge. మొన. The bows or front of a ship. వాడ ముఖము యొక్క నెండులు.

అనుభవీకుడు n. s. He who enjoys; who is experienced. అనుభవించేవాడు, అనుభవముగలవాడు.

అనుభోగత n. s. * Enjoyment, experience. అనుభవము.

అనుభోగించుట v. a. Error for అనుభవించుట To enjoy.

అన్నవకషి n. s. A sort of bird?

అన్యాల n. s. Anyāl "Cress-seed?" (See printed Tariff.)

అపరజీనుసు n. s. 'All sorts of goods?'

అపరధాన్యము or అపరాలు n. s. Miscellaneous grains. Podded grain, such as beans &c. called కాయధాన్యములు. One verse says ఉత్తరేపూర్వసస్యాని అపరసస్యాని రేవతౌ.

అపవల్లంగము n. s. (From Tamil విపవలకమ్) A false claim. దుర్వాప్యజ్యము.

అపసాక్షి n. s. A false witness. తప్పుసాక్షి.

అపసాక్ష్యము n. s. False evidence. తప్పుసాక్షి.

అప్రూ n. s. (K.) Permission, leave. శలవు, ఉత్తరువు.

అప్పకము n. s. "The cut at which water is let into a field." మడవ.

అఫజుదు or అఫ్జూద్ n. s. افزود | Afzūd. Increase, addition. adj. more, greater. అధివృద్ధి, మిక్తిలి.

అఫత n. s. for افت | Hafta, Huftuh. A week. వారము.

అఫరాతఫిరి n. s. for افراط تفریط | Ifrāt, tafrit. Confusion, commotion. అల్లరి, కలహము.

అబ్ వాబ్ n. s. See అబ్వాబు.

అబటుచేడు n. s. A sort of fish, a species of Balistes. Russell, Fishes, plate 21. మత్స్యభేదము.

అబిస్సీ n. s. for حبشى Habshi An African. హబిస్సీవాడు, అఫిరికాదేశస్థుడు.

అబ్బాలాదుట v. n. To grope. దేలలాడుట.

అబ్లొసు n. s. Ablōs. The wake of a ship. వాడ ఘోషావుండగా వెనకనీళ్లలో తెలిసేజాడ.

అబ్వాబు n. s. ابواب | Abwāb. (lit; Doors, chapters.) Miscellaneous heads in Revenue accounts. "The usual heads in Revenue accounts are Māl and Abwāb. The Māl or Regular revenue is collected on land and customs, including taxes on liquor &c. The Abwāb, or Miscellaneous includes the difference of exchange (often considerable) between that of the market and the fixed rate at which the revenue of the district is paid; causal aid or support of the Government officers; fees to the shroff; and contributions to various feasts." Malcolm page 48. Vol. 2.

అధిని n. s. from افيمى Afim. Opium. నల్లకుండు. But అధినిపాలు milk opium, which is sold in leathern bags.

అమంజి or అమంజి n. s. (Tamil அமிஞ்சி) Unpaid labour, work done by people who are impressed. Drudgery. వెట్టి.

అమరకము for అమరము n. s. A feudal tenure. See the word అమరము in the T. E. D.

అమల్ or అములు n. s. عمل — Rule, reign, sway, government. An office or post, a public charge. Execution, fulfilment, the period of one ruler's government. ఏలుబడి, దొరతనము, సాయము, నెరవేర్చడము. అతని అములులో in his reign or sway. ఆ కలెక్టరువారి అములులో in that Collector's days. ఆ తీర్పు అములులో తేబడ్డతరువాత after the decision was executed. వానిమీద అములుబట్టినారు they took steps against him, they accused him of embezzlement. మూడుగంటల అములువున్నది it is about three o'clock.

అములు దారుడు or అములు దారుడు n. s. for عملدار *Amaldār*. An officer, a native collector of revenue. A native head of Police. అధికారి.

అమాంతగాడు n. s. امانتدار An interloper. నడికొల్లగాడు.

అమాంతముగా adv. from امانت Unexpectedly, all at once. Totally, wholly. లటక్కున, యావత్తున్ను. ఆ రాళ్లను అమాంతముగా యెత్తినాడు he raised the rocks bodily.

అమాంతవర్తకము n. s. Interloping, tricks in trade. బేరములోనడమవచ్చి కొట్టుకొనిపోవడము.

అమాంతవర్తకుడు n. s. An interloper in trade. నడికొల్లగాడు గావుండేవర్తకుడు.

అమాదింసు n. s. for امانت Hamājins. All goods, market wares, as grain, or vegetables. అన్నిదినుసులున్ను.

అమానత్తు or అనామత్తు n. s. امانت *Amanāt*. Deposite, charge. ఊరికె పెట్టిపెట్టబడ్డది. ఆరూకలను అనామత్తుగా పెట్టిపెట్టినారు the money was laid without being brought into use.

అమాని n. s. امانی *Amānī*. What is in charge of a collector on the part of the Government : in opposition to that which is rented out to tenants of the soil గుత్తకీవుకది వాణివుచారణకిందవుండేటిది. అమాని గ్రామములు villages which are under the immediate care of the Collector; not being rented. ఆముతా అమాని అయిన తర్వాత after the land was taken into the collector's own charge. ఆ శ్రోత్రియమును అమాని దాఖలు చేసుకొన్న తర్వాత after the free land was taxed. అమాని భూములు lands that like Crown Lands are in the hands of a collector on behalf of Government.

అమాని బాబీ బాబు n. s. امانی بعضی باب *Amāni bāzī bāb*. Sundry farms under a collector's management. వన్నులేకుండా మేడిపాలుయిచ్చే భూమి.

అమానుదస్తు n. s. for امان دستا *Hāvandasta*. A pestle and mortar for pounding betelnut. వక్కాకుకొట్టే లోలొకలి.

అమారు, అమారుతాడు n. s. A cable. From the Portugese *amarra*. మోకు.

అమీనా n. s. امين *Ameen*. A petty revenue officer who has temporary charge of any district. A native Judge. సభ్యులంపించబడ్డ అములు దారుడు, న్యాయాధిపతి.

అములు n. s. عمل *Amal*. See అమల్

అమేష for హమేషా adv. همیشه *Hamīshā*. Always, perpetually. ఎల్లప్పుడున్ను.

అమ్రాయి n. s. See అంమ్రాయి.

అయబు, or అయిబు n. s. عيب *Aib*. Fault, defect, blemish, disgrace, infamy. దోషము, న్యూనము, అవమానము, అపకీర్తి.

అయింద adv. اذیند *Aindah*. Hereafter, henceforth, next time, in future. ఇకమీదటికి. నాలాయింద next year.

అయిను adj. این *Ain*. Net, clear, mere, all, whole. మొత్తమైన, నికరమైన. అయినుజమ the net collected Revenue. అయినులేరీజు grand total, the entire sum. అయినులెక్క general account. ఆ గ్రామముయొక్క అయిను బేరీజు the net produce of the Village.

అయిబు, or అయివు n. s. See అయబు.

అయిమా n. s. Usually యోమియా. *Ayima* Meant for یومیہ *Yomaya*. A pension భరణము.

అయిమాయిషి, అజమాయిషి, or అజిమాయిషి n. s. ازمايش *Estimate*, rough calculation, or conjecture, measurement. ఒకడుతుకమువేసినది సరే కాదో అనిమరియొకడుపోయి చూడడము. అమీనా తుకమువేసినచేలను తహసీలు దారుడు అజమాయిషి చేసినాడు The Aumeen put a rate on the fields; and then the Taseeldar, estimated the same, to see whether the estimate was right or wrong.

అయివజు n. s. عوض *Iwaz*. Substitute, exchange, recompence, money, property, stock, principal, capital. బదులు, చెల్లు, రూకలు, మూలధనము, బంధోలము. నీకు అయివజుమనిషివచ్చి చేరేవరకున్ను until your successor's arrival. అయివజుకు యింకావుత్తరువుకాలేదు the order for money is not yet issued. వానికేమన్నా అయివజాకరములువున్నవా has he any means of subsistence?

అయ్యా, or హయాము n. s. ایام *Ayyām*. Days, times, period. కాలము. అతని హయాములో in his days.

అరకట్లపుత్సవము n. s. (From Tamil அடைச்சடை) The feast of tabernacles. శివుని గుడిలో మార్గశిరమాసములో చేసే వైకతిరునాళ్లు.

అరగడి for అరగోడ n. s. (from అర a half and గోడ a wall.) A low wall, breast high. కొట

అరగడికిందరంధ్రసారండు the subterraneous passage under the wall of the fort.

అరగడిబలేరి n. s. The curtain wall attached to a battery. కోటముపజలనడమవుండే పాటిగోడ. See అరగడి.

అరగట్ట n. s. (Tamil அரைக்கட்டை) A jacket, a coat. ఆరచాక్కా.

అరణ n. s. عرض *Arz.* Price, value, estimate. ధర, విలువ. అర్జుబాజార్ price current, market price. అంకటివెల.

అరణభరణశక్తిచేత adv. By every means in his power. యావత్తుత్రాణచేతను.

అరతట్టువేయుట v. a. To imprison. ఖయిదుచేసుట, చెరలోపెట్టుట.

అరతూకు n. s. (Tamil అரைత్తుకొకట్ర) "Half hanging:" i. e. The pillory (a Madras word.) నేరక్షులకు ప్రాణముపామ్యంతహింసను కలగవేసేవుకయంత్రము.

అరదట్లుగా adv. Insufficiently. చాలీచాలనట్టుగా.

అరపు n. s. حرف *Blame, censure.* నింద, ఆపవాదము.

అరమాముఫరమాము or అర్తాయపిఫరమాయిపి n. s. فرمائش *Provision supplied gratis.* దయనుకోరిఉచితముగాయిచ్చేసాముగ్ని.

అరముడి adv. "Again and again." D. చూటిచూటికి.

అరముడి, or అరమూడి n. s. (Tamil அரைமுடி) The silver or gold fig leaf worn by female infants. బిడ్డలకు మొలకు అడ్డముగాకట్టేటిది.

అరాబా n. s. آرابا *Arāba.* A wheeled carriage, a gun carriage, a cart. Bo. 1. 153. బండి, పిరంబండి.

అరిశికట్లు, or పెద్దకట్లు n. s. Large dams in the saltworks. (Vizag.) పెద్దగనిమలు.

అరిమనెవాడు n. s. ارمني (Armani.) Armenian. అర్మీనియచేశ్శుడు.

అరుపు n. s. (Tamil அறிவு) Sense. తెలివి. అరుపు తప్పిన foolish.

అర్కాటి n. s. Arcāti. A pilot. From the Arabic حركت change of place.

అర్కారా n. s. ارکارا *Harkāra.* A messenger. దూత, కురివాడు.

అర్జి n. s. عرضي *Arzi.* A petition, a letter. కుప్పె.

అర్జిదారుడు n. s. عرضي دار *Arzidār* for عرضي

ارگد *Arzi guzār.* Petitioner, applicant. మర్రిద్రాసుకొనేవాడు, అర్జి.

అర్జిదాస్తు n. s. عرضداشت *Arzdasht.* A written petition, address, memorial. వ్రాసుకొన్న మనవి.

అర్జు *Arz.* adj. Cheap. n. s. Price, value. Breadth. The measurement, round the bottom, of the widths of a heap of grain. (See తులార్జులు.) చౌకగావుండే, ధర, వెడల్పు. అర్జుబాజారు *Arzi bāzār.* Price current, market price or rate. అర్జుకట్టికనుకర్పుట or అర్జుకట్టించుట To test, to thrash out one rick, as an experiment: to see whether the grain therein corresponds with the estimated quantity. అర్జుకట్టుట "to re-examine."

అర్చాలులు n. s. for ارباب (Har, every, and Bab, head.) Various items; miscellaneous sources of revenue. ఆయాపద్దులు.

అర్దు n. s. *arru* A certain tree which is small, crooked, and bushy; called Bauhenia parviflora. Rox. 2. 323. ఒకచెట్టు.

అలంగము n. s. انگ *Alang.* A rampart. కోటగోడపైభాగము.

అలంహోతు n. s. The Ourang-outang. తోకతెరికోతి.

అలగా adj. اگ *Alag.* Separate, unconnected. ప్రత్యేకమైన. అలగాభూమి Pastures; waste lands kept for grazing.

అలగావుల్లరి n. s. (from اگ *Alag.* separate.) Grazing tax, levied on cattle not belonging to the village. పొరుగురికుశువులుమేసేదానికీతేరూకలు.

అలగాసామి n. s. اگ اسامي *Alag āsāmi.* (A separate man.) An inhabitant, a private individual: one not concerned. అలగాసామీలు. Loose folk, not regular cultivators.

అలబ్దు n. s. العبد *Alabd.* Signature. Countersignature. (Literally "Your obedient servant"—) or "The Slave." సేవకుడు. అలబ్దురామరావు your servant Rama Rao. తమసేవకుడైనరామరావు.

అలహిసాబు, or అల్లహిసాబు adv. **علي الحساب** *Alal hisāb.* According to account. తెక్క ప్రకారముగా.

అలస్థ error for అలసట n. s. Exhaustion, weariness, languor. పరిశ్రమ, ఆయాసము.

అలాక్ n. s. (error for **الك** Alag) Attachment, connection. సంబంధము.

అలాకు for హలాకు n. s. **هلاک** *Halāk.* Ruin, slaughter, death. పాడు, హతము, చావు. అలాకు చేయుట to ruin, or destroy. వాండ్లు అలాకయినారు they were killed: or *half-dead.*

అలామతుకర n. s. (from **علامة** *Alāmūt*, a mark కర a stick.) A buoy, for anchors. బోయాకట్టె, అసగాసముద్రములో గురుతుకై వేసి పెట్టేటిది.

అలాయిదా, or అలాహిదా adj. and adv. *alāhida* **على آحاد** Separate, apart, distinct. వేరే, ప్రత్యేకముగా.

అలావతు n. s. Practice, custom. వాడుక, అలవాటు.

అల్లా for హల్లా adj. **هالك** *Halka.* Light, mean, vile, base. తేలికైన, నీచమైన.

అల్లాబు n. s. plu. **القاب** *Alkāb.* The direction, superscription. A title. పయివిలాసము, కితాబున్ను.

అల్లాసు **الكس** *Alkāś.* The forecastle of a ship. వాడముందరి భాగము యొక్క పై తట్టు.

అల్లాహ్ for హాల్కహ్ n. s. (**حلقه** *halqa*) A knocker of a door, a ring, a box handle, a hasp. వలయము, పెట్టె మొదలయిన వాటివలయము.

అల్లాజా, or అల్లాజా n. s. **الغوزة** *Alghōza* A whistle, pipe, flageolet. పిల్లంకోవి.

అల్తంగా n. s. **التغما** *Ultumgha* A diploma bearing the royal signature. రాజయిచ్చే యోగ్యతా పత్రము.

అల్దాది n. s. for అల్దాది (**الجهاد** *aljhāo*) *Aldadi.* Confusion. అల్లరి.

అల్బత్తా adv. **البتة** Certainly, indeed. అవశ్యముగా.

అల్లామి n. s. **عليمانى** *A'lamani* (i. e. d' *Alle-magne*, German) The older kind of rupee: somewhat less in weight than the modern one. Said to have been originally coined by a native of Germany. మునుపటిరూపాయి.

అల్మార n. s. **المار** *Almar.* (French *Armoire*, Spanish *armario.*) (Port *Almārio.*) An *almira.* A press, chest of drawers, book case. ఈడ్పులు గల పెద్ద పెట్టె. అల్మారకోనేరు a well with steps down into it.

అల్లిరాగులు n. s. (*alli-ragulu.* Tel.) The fruit of the blue lotus.

అల్లీస, or అల్లీసుకర n. s. (*allis.* **هليس**) An oar. పడవతోనేకర. అల్లీసుకరలు తీయుట or అల్లీసలతో నీళ్లు తీయుట to row.

అల్లెసద్దు n. s. Boundary? limit? land mark. సరిహద్దు. See Local XVII. 200-208.

అవతప్పితము n. s. (a bad word.) A mistake, error, oversight. పొరబాటు.

అవదు This is a rude vulgar form of కాదు, "it is not so."

అవనాయము for అవన్యాయము* n. s. Injustice. అన్యాయము.

అవశభ్యము n. s. Breach of rule in eating. Error in diet. అశభ్యము.

అవాజబీ adj. (from **واجبى** *wajibi*, justice, with the **ا** "privative A.") Unjust, improper. అన్యాయమైన, అయ్యక్తమైన. Several words thus falsely compounded, of Sanscrit and Arabic, occur in these pages.

అవాజా, or అవాదా for అవాజ్ n. s. **أوازة** *A'wāzā.* Voice, sound, noise, report, fame, echo, a whisper. కూత, శబ్దము, శ్రుకారా.

అవాయిచువ్వలు n. s. Fire-arrows; sky rockets. ఆకాశబాణములు.

అవాయి n. s. **هوائى** *Hawāi.* A rocket. పయికి బామ్మే బాణసంచు. D. ఆకాశబాణము.

అవిరేజి n. s. The English word, 'average.' సరాసరి.

అవుతుగుండు n. s. **أوت** *Aut.* (Meant for) Howitzer. బొంబసుగుండు.

అవుదు n. s. A water spout in which the stream descends: if the stream ascends, it is called పీచసుండి q. v.

అవుతుఖానా n. s. *Aut khānā.* Error for *Hauz-khana.* A reservoir, a cistern, pond, bath. తోట్టి, గుంట, స్నానవాటిక. Comment on Vasu. 1. 57. Satya. 2. 57.

అవుదైర్యము, or అవదైర్యము n. s. A vulgarism for అదైర్యము.

అవ్వల్ اول *aval*, adj. First. మొదటి.

అనుంట for అనుంట adv. Further, or farther. అవతల.

అసమందము n. s. (Tamil அசமந்தம்) Carelessness. అజాగ్రత.

అసరవేసుట v. n. To delay, put off. కాలహరణ ముచేసుట.

అసలకా adv. اسلا *Aslan*. (aslan An Arabic adverb.) Originally ప్రథమతః.

అసలు adj. Original, principal, excellent, real, genuine, legitimate. మొదటిదైన, ముఖ్యమైన, స్వచ్ఛమైన, సంకరముకాని. అసలుదావా original complaint. అసలువాది original complainant. అసలు n. s. (plu. అసళ్లు the originals.) The principal, in contradiction to the interest. మాతృక, మూలధనమున్ను. అసళ్లుపెట్టుకొనినకళ్లు యిచ్చినాడు he retained the originals and gave the copies.

అసిమి n. s. A sack. గోనెసంచి.

అసున్నతి n. s. (from the Arabic سُنَّة *sunnat*, circumcision; with the Sanscrit "privative A") Uncircumcision. This is the best phrase; used in Pritchett's Telugu translation of the Gospels, printed in 1819. అసున్నతీయులు they who are not circumcised.

అస్తరు, or అస్త్రీ n. s. استر *Asṭar* The lining (of a garment) A patch. అస్తరువేళికుట్టుట to line.

అస్తావెస్తము n. s. Foolishness, madness. చాదస్తము. అస్తావెస్తపుమనిషి a fool. చాదస్తుడు.

అస్తాదు n. s. plu. اسناد *Asnād*. (Arabic plural of Sunnad) Orders, deeds, vouchers. సన్నదులు, దస్తావేజులు.

అస్యాబు n. s. plu. اسباب *Asbāb*. Goods and chattels, furniture, tools, apparatus, baggage. Things. వస్తువులు, సామానులు, కొరముట్లు.

అహలేకారులు n. s. plu. اهلکار *Ahlikār*. Public servants, official persons, men of business. ఉద్యోగియులు.

అహశాంబంట్లోకు, or అహహంబంట్లోకు n. s. احشام *Ahshām*. A police peon. పోలీసుబంట్లోకు.

అహ్వలు n. s. احوال *Ahwāl*. State. Particulars. స్థితి, వివేచములు.

అ

అ A; broad.

అంకు n. s. *A'nchha*. Check, coercion, restraint. Excommunication. దురాయి, వెలిగ్ని.

అకిం n. s. حاكم *Hākīm*. A ruler: governor, commander. ఏలేవాడు, నాయకుడు.

అఖరు, or అఖిరు adj. اخير *Akhir*, or *Ak-hir* Last, final. కడవటి n. s. End, termination.

తుద, అంత్యము. అఖరున adv. آخر *ākhiran*. Finally, latterly. నెలఅఖరుకు at the end of the month. అఖరయినది It is finished, or expended.

అఖీరిని adv. اخرا *Akhiran*. At last. Finally. తుదను.

అగవేగముగా adv. *A'ga-vēgam*. With all speed. అతిత్వరగా.

అచాకి, or అజాకి n. s. *A'çuki*, *A'sooki*, (a word of uncertain origin, but in frequent use.) Trace, token, sign. జాడ, పోలిడి.

అజీలు Error for హజరు adj. حاضر *hazir* Ready, present. సిద్ధముగావుండే.

అజావాజు adv. آرزوبازو *Azūbāzū* Around, about, in the vicinity. చుట్టూరున్ను, ఆప్రాంత్యములో.

అజ్జాయిషి, or అజమాయిషి n. s. آزمایش *A'z-māish*. Trial, proving. పరీక్ష, సరిచూడడము. అజ్జాయిషిచేసుట to try, test.

అణ, అణ Error for అణ (marata) n. s. The sixteenth part of a Rupee.

అణ్యలు n. s. *Anyāl*. "Cress-seed?" (See printed Tariff.) Perhaps meant for *Anise*.

అదరబాదర, or అదలబాదల adv. Hastily. అతిత్వరగా, అవసరముగా.

అదా n. s. ادا *A'dā*. Profit, gain, advantage. అదాయము.

అదాచేయుట, or అదావరచుట v. a. from ادا *Ada*, To realize or collect the value. To pay, discharge, liquidate. రాబట్టుట, చెల్లించుట యున్ను.

అదాబాదా adv. ادا ادا *Adhā bada*, Hastily, confusedly. అతురముగా.

అదాబు n. s. اداب *A'dāb*. Respects, salutation. కుర్యాదలు, వందనములు. అదాబతస్లీమాత్స్, కూర్మిశాతి, బందగి, బజామేఅవరదు *Adābi tasli-mat wa cūrniṣhāt-i-bandagi ba-ja mē avard*,

آداب تسليمات و كرنشات بندگی بجامي آور
 a common Persian expression at the head of letters; "having duly offered his respects, salutations and prostrations, he presents his homage."
 ఆదావతు for అదావతు n. s. آداب Adāvat. Spite, ill will, hatred, strife. చలము, ద్వేషము, ఖగ.
 ఆదుర్దా n. s. Alarm, trouble, distress. భయము, తొందర. ఆదుర్దాపడుట to be in trouble. తహ తహపడుట.
 ఆన A'na meant for Anno Domini: it answers to A. D. Thus, ఆన౧౮౫౨ శంవత్సరము AD. 1852.
 ఆనవాటుపాలము n. s. "Disputed land." కరక సాపాలము.
 ఆపము n. s. (Tamil ஆப்பம்) Hopper, crumpet. అప్పము.
 ఆపుచేసుట v. a. To check, stop, stay, suspend. నిలుపుదలచేసుట.
 ఆఫత్తు n. s. (Arabic آفت Tamil ஆபத்து) Misfortune. ఆపద.
 ఆబాదాని n. s. آبادانی A'bādāni. Cultivation, population. వ్యవసాయము, కాపులు.
 ఆబాదు adj. آباد A'bād. Flourishing, thriving, well-peopled. Cultivated, inhabited. అభివృద్ధి గావుండే, బస్తిగావుండే, సాగుబడిచేయబడ్డ.
 ఆబాదుచేయుట v. a. from آباد Abād. To make populous, or flourishing. బస్తిచేసుట. ఆగ్రామమును ఆబాదుచేసెను he made the village a great town.
 ఆబుకారి, ఆబ్దారి, or ఆకకారి n. s. آبکاری A'bkāri. A tax on spirituous liquors. కల్లుసారాయాలకు తీసేదన్ను, హాసీలు.
 ఆబురి and ఆబ్రూయి for ఆబ్రూ n. s. آبرو ābrū Honour, character, renown. బయిసి, కరువు.
 ఆబ్రూ, or ఆబ్రూబు n. s. آبرو Abru. Honour, character. మానము, గౌరవము. ఆబ్రూబుదక్కించుకొనుట to maintain or rescue one's character.
 ఆమదని, or ఆమదను, or ఆముదని n. s. آمدنی A'madani. Income, import, revenue. వచ్చుబడి.

ఆమదరఫ్తు, or ఆమదురుఫ్తు n. s. آمدرفت A'mad-o-raft. Receipt and expense. వరపుశలపు.
 ఆమిషము, or హామిషము n. s. Means, property, worth, resources, gross product. అయివజు, సొత్తు, ఉత్పత్తి అయిన మొత్తము. ఆగ్రామమునకుపోయి ఆమిషము చూచుకొనివచ్చినాడు he went to the village and examined what its resources were. Pritchett's version of Acts V. 1. says తన హామిషము అమ్మి ఆవిలవలోకాంత దాచినేసి.
 ఆమీను n. s. امين A'mīn. Aumeen. A temporary superintendent, supervisor, surveyor. కొన్నాళ్లపనికి పంపించబడ్డ అధికారి.
 ఆమీల్ n. s. عامل Amil. The governor of a province, a superintendent. దేశాధిపతి, అముల్ దారుడు.
 ఆము n. s. عام People, folk. ఆమంతా చూచినారు all the people saw it.
 ఆమేజాధారము n. s. (A'mēz. آمیز Mingled, ād-hāram source.) Land having more than one sole resource. Such as land watered both from wells, and from a river. సదీమాతృకము గాను నున్న దేవమాతృకము గానున్న వుండేటిది.
 ఆమేజు adj. and n. s. آمیز Amēz, Mixed, mixing, mixture. కలిసిన, మిశ్రితమైన, మిశ్రమము.
 ఆమేజుగా adv. Confusedly. మిశ్రమముగా. ఆమేజుగావుండే mingled.
 ఆయన్ n. s. (Tamil ஆயன்.) A shepherd (a word used in the old Telugu version of the Bible.) గొల్లవాడు.
 ఆయము n. s. (Tamil ఆయம்.) Toll, tax, custom, income. ఆయము or ఆయశ్చుట్టు a vital part of the body. సుంకము, దేశములో జీవాధారమైన చోటు, వచ్చుబడి. ఆయకట్టు A yard, an enclosure. ఆయింటి ఆయకట్టుకులో గా within the compound of the house.
 ఆయా n. s. آيا A'yah. A waiting woman, maid, maidservant. జాతులవారి యిండ్లలోవుండే బానిసెది, కునికత్తె, దాళిది.

ఆయిందా, or ఆయిందా adv. آيندا A'inda. Here-
after, henceforth. Next time, in future. ఇక
మీదట.

ఆయానుజమా n. s. عيس جمع Ainjama. The grand
total. నికరం మొత్తము.

ఆరకాటి See ఆర్కాటి.

ఆరిందా n. s. آريندا Arinda. A porter, a carrier;
one who carries the levies or taxes to the
treasury. A broker; being an agent, or mer-
chant on behalf of others. మునీబు, అడితిదారు
డు, మాటవాడు, కూలివాడు, గొల్ల.

ఆరె A'rē The name for 'Marāta.' ఆరెకా
వులు A certain class of farmers. ఆరెలిపి
Marāta writing. ఆరెలెక్కలు accounts written
in Mahratta.

ఆర్కాటి A'rcāti. A pilot. See ఆర్కాటి.

ఆలగోడుబాలగోడు గావుండడము n. s. Roaring,
yelling. పెడబాబ్బలు, మొత్తుకోళ్లు.

ఆలము n. s. عالم A'lam. The world; the Uni-
verse. ప్రపంచము.

ఆలుగడ్డలు n. s. plu. آلو Potatoes. ఉరలగడ్డలు.

ఆలె n. s. [Tamil ஆலை] A sugar cane press.
చెరుకు గానుగ.

ఆలెగాండ్లు n. s. Servants; people in an office.
పాశ గాండ్ల చేతికిందికొలుపుడు గాండ్లు.

ఆల్పాఘాణము n. s. (Tamil ஆள்மாకాణம்)
Peons. బండ్రోతులు. తాలూకాలోవుండే పారుట
స్త్రీతాణేదారులు ఆల్పాఘాణమువరైరా "The
superintendent of the district, the officers and
peons.

ఆళ్లకోస n. s. The kind of crow called stin-
kard.

ఆవర్ణా or, (ఆవార్ణా) or ఆవర్ణా آورنآ n. s. A
journal, a diary. దినపహి.

ఆవాయిసువాయిలు n. s. Rockets. ఆకాశబాణము
లు, ఆకాశచువ్వలు.

ఆశూరుఖానా, or ఆషూర్ ఖానా n. s. آشورخانā
āshūr Khāna. A house for the reception of the
banners &c. carried during the first ten days
of the Mohurram. మొహరములోజండాలు మొ
నలయినవికీ వాండ్లువుండే చావికి, (వాడుక గా)
సత్రము, పరీషత్.

ఆశరా n. s. آسرا Shelter, protection, patronage,
support. ఆశరవు, ఆశారము. శ్రీపూరికినిళ్ల ఆశ

రా లేదుగనక as this village has no resources
for watering the lands. ఆశరాకవులు an as-
surance of protection.

ఆసాను adj. (from احسان ihsan, kindness)
Easy, convenient, commodious. సులభమైన,
ఓసరైన. but this is commonly used for ఆశరా
support, prop, protection. ఆపూరికిజలఆసాను
లేదు that village has no resources for water-
ing the lands.

ఆసామి n. s. آسامی āsāmi. A person or indivi-
dual. Defendant: a contemptuous word like
fellow; a renter, or tenant. మనిషి, పాయకారి
న్ని. వాడుచెడుఆసామి he is a cruel wretch.

ఆసామివారు adj. آسامی وار āsāmī wār. Nomi-
nal, personal; individual. రయతువారు, యిసుము
వారు, నఫరుగతి. (as a settlement that is made
separately with each tenant.)

ఆసు, or హంస n. s. (At cards) the ace. కాకితాల
ఆటలో వుంటిచుక్క గల కాకితము.

ఆసోదా for ఆసూదా (from آسودآ tranquil)
n. s. āsōda. Rest, repose, refreshment. వి
శ్రాంతి, సేదదేర్చుకోవడము.

ఆస్తావేస్తము గానుండేవాడు, or ఆస్తావెస్తముగా
వుండేవాడు n. s. A fool, a simpleton. చాదస్తుడు.

ఆస్తే for ఆహిస్తా adv. آهستا āhista. Gently,
quietly, softly. మెల్లగా, తిన్నగా.

ఆస్తానిరంగు n. s. آسمانی āsmānī rang. Sky
blue. ఆకాశవర్ణము.

ఆస్రా n. s. See ఆసరా.

ఆహిరియుంట n. s. A pill of opium. నల్లమందు
వుంట.

ఇ

ఇ The vowel I, as ఇజారా izara. ఇనాం inām
For this letter the common dialect always
uses యి as యిజారా yzāra, యినాం ynām.

ఇంకి n. s. "Ink." ముషి, శాయి. (English ink made
with galls, which fades rapidly, is always so
called: to distinguish it from కిరా q. v. the
common native ink made with lampblack
which never fades.)

ఇంతిహాను n. s. آمتحان imtihān. Trial, prov-
ing, examination, experiment. తరీకు.

ఇంసాఫు for ఇన్సాఫు n. s. انصاف *insāf*. Equity, justice: investigation. న్యాయము, న్యాయవిచారణ.

ఇక్కరిపరహా n. s. ايكيري ہوں The old Mysore Pagoda: coined at Ikkeri: a coin equal to nine Cantharai fanams. "It is to a gold Rupee, as 100 is to 25-884." Prinsep. ఒక నాణ్యము.

ఇఖ్తయారు n. s. اختيار *ikhṭiyār*. Will, pleasure, choice, liberty. స్వతంత్రము, యధేచ్ఛ.

ఇగ్గరము n. s. Error for విగ్రహము.

ఇజరి for ఇజారి n. s. اجري *izāree*. A sort of cotton cloth. ముఖ్యము గాయిజారులుకు షే పుకగుడ్డ.

ఇజాఫా n. s. اضافة *izāfa*. Increase, supplement: complement, augmentation, surplus. వృద్ధి, అభివృద్ధి.

ఇజారా n. s. اجارة *ijāra*. A contract, a monopoly, a farm of the revenue customs &c. గుత్త.

ఇజారాదారుడు n. s. اجاردار *ijāra-dār*. A contractor or farmer-general. "Tithe farmer" is the term used in Ireland. గుత్తచేసుకొన్నవాడు.

ఇజారు n. s. ازار *izār*. Breeches, drawers, trowsers. మొలనుంచి చీలమండలదాకా వేసుకొనేటివి.

ఇజ్జతాసారు عزت آسار *izzat-āsār*. Marked with honour and dignity. It is a complimentary phrase used without a knowledge of the meaning.

ఇత్తరాజి n. s. اعتراضی *Anger, displeasure, malice.* కోపము, చలము.

ఇత్తిల్లా n. s. اطلاع *ittillā*. Notice, information. తెలియచేయడము.

ఇనం n. s. (Tamil இனம்) Sort, kind. రకము.

ఇనాం n. s. انعام *inām*. A present, a gratuity to a dependant; land granted in gift, rent free for ever. బహుమానము, మాన్యము. These pensions were named, from the circumstances in which they originated: thus గ్రామమునుకట్టినయినాము land given to the founder of a village. బురుజయినాం برج انعام to the family of the builder of برج *burj* a castle. నెత్తురుక

ట్టుయినాం (lit: a blood gift) to such as had lost blood in battle; &c. కదీయినాం قديم انعام *Qadim inām* an old bequest. చ్చత్తి or శక్తియినాం Gift to one who bore the umbrella. దివిటియినాం Land given to a torch bearer. బాగ్ మారియినాం *bāg māri inām*, a living granted to one who has killed a tiger.

ఇనాయతు n. s. عنایت *ināyat*. Bestowing, granting. ఇవ్వడము, శ్రుదాసము. ఇనాయతునామా అనాయతు *ināyat nāmah*. A patent or grace: a warrant of donation, a respectful expression for "your letter:" your honour's letter or commands. తాకీదు. ఇనాయతు చేసుట to grant.

ఇబానామ for హిబానామా n. s. امانت *Hibba nāma*. A deed of gift. దానశాసనము.

ఇమితిహాను n. s. امتحان *imtihān*. Examination, trial; proving (but not in a judicial sense.) Experiment. పరీక్ష.

ఇరాదా n. s. ارادة *irāda*. Intention, design, purpose. శ్రయత్నము.

ఇరుసాలు, or ఇర్సాలు ارسال *Irsāl*. A sending, a remittance of money, sent with a guard. అంపించడము. దివాలాపురాకలను అంపించడము: usually the government money sent. పంపించబడ్డదివాలాపురాకలు. ఇరుసాలు చేయుట to remit gold or silver, thus ఇర్సాలునామా an invoice of the sums sent and of the coins in which the payment is made.

ఇలాకా n. s. علاقه *ilāqa*. Relation, interference. Jurisdiction, connection by business &c. (not by blood) commonly it denotes charge, possession. సంబంధము. అధికారములో చేరిన శ్రుచేశము, స్వాధీనము. మాయిలాకాదారులు, మాయిలాకావాండ్లు those who belong to me, my people.

ఇలాయి n. s. ilahi A pole shaped like a cross, or T, bearing a light at each end of the cross bar at its head.

ఇల్ల A Canarese word for లేదు *it is not*.

ఇషారా n. s. اشارة *ishāra*. Sign, hint, suggestion. సైగ, జాడ.

ఇసుళ్లు n. s. plu. White-ants with wings. ఉసుళ్లు.
 ఇస్కూ) n. s. (E) A "screw." మర.
 ఇస్తకబాలు n. s. استقبال *istaqbal*. Reception.
 The ceremony of meeting and receiving a visitor : a deputation sent to meet a great man. ఎదుర్కొనడము.
 ఇస్తింఱారి adj. استمراري *istimrāri*. Perpetual; in perpetuity, continual. ఎడతెగని, నిరంతరమైన.
 ఇస్తిరి n. s. استری *istirī*. Ironing of cloaths. బట్టలు మెరుగు గావుండడమునకై చిన్న యిన పువ్వులలోకట్టెనిప్పులు వేసిరాచడము.
 ఇస్తిహారు n. s. اشتهار *ishtihar*. Proclamation. చాటించడము. ఇస్తిహారు నామా اشتهارنا *ishtihar nama*. A written proclamation. ప్రకటన పత్రిక.
 ఇస్తీఫా n. s. استعفا *ista-fa*. Resignation; quitting office. కొలువును విడిచిపెట్టడము, రాజీనామా యివ్వడము.
 ఇస్తువ, or ఇస్తువు n. s. Property, estate. సొత్తు, ఆస్తి.
 ఇస్పేటు, ఇస్పేటుకాకితాలు n. s. Playing cards.

ఈ

ఈ The vowel ē, or ee. This, in ordinary Telugu is disused : and యి yi substituted. Accordingly in this glossary they will be found under the letter యి yē.
 ఈదలు n. s. plu. The sides of a pit in salt works.
 ఈన For the Sanscrit సీనమైన.
 ఈరట్టు n. s. (Tamil ஊராட்டு) Uncertainty. సందేహము, సందిగ్ధము.
 ఈస, or ఈసకర్ర n. s. The wooden cross beam of an anchor. లంకరు మొదటికి అడ్డము గాకట్టే కొయ్య.
 ఈసివి n. s. عيسوي *Isavi*. *Eeswee*. The Christian Era or *Anno Domini* : from عيسى *Isā*, Jesus. ప్రస్తుత వారీశకము. Thus ఫసలిం ౧౩౨౮ ముతాబకు ౧౮౨౮-ఈసివి In the Fusly year 1238 answering to AD 1828.

ఉ

ఉ U, or OO. This initial is written ఉ vu, and in this glossary are placed under ఉ VU. The letter ఉ|| or ఉ|| u is used as a contraction for ఉ త్తరువు answer.
 ఉండది (for ఉన్నది present tense of ఉండుట) She or it is.
 ఉండాడు for ఉన్నాడు He is.
 ఉచ్చావచ్చముగా adv. In all sorts of ways. ఉచ్చావచ్చములాడుట v. a. To abuse in all sorts of ways. హుచ్చుతగ్గులు గా ఆడుట.
 ఉచ్చి n. s. (Tamil உச்சி) The crown or top of the head. మాడు. దానికి ఉచ్చి తాకినది she is suffering from the evil imagined to be caused by letting the nipple touch the top of her child's head.
 ఉజాదైన adj. اُجْرٌ *Ujār*. Depopulated, waste, deserted. బేచిరాకు గావుండే, వయిరాసు, సాడు గావుండే. ఆ గ్రామము వుజాదైనది the village was depopulated.
 ఉజియబాడ n. s. Starboard; (a sea phrase) కుడి పక్క.
 ఉతావుతి for హుతాహుతి n. s. Hastiness. అతిత్వ ర. ఉతావుతి పైనము a forced march. ఉతావుతి గావచ్చి చేరిరి they arrived with speed.
 ఉడవ n. s. A fish. చేడు.
 ఉడామి for ఉడాక n. s. اُرَانٌ *urān* Flight, rapid pace. ఎగరడము, వడిగా పోవడము.
 ఉడాయించుట v. a. اُرَانٌ *urāna* To cause to fly, to spend extravagantly. ఎగరవేయుట, దుర్వ్యయము చేసుట; but usually To make away with, usurp. హరించుట, నూల్ల వేసుకొనుట.
 ఉతాళించుట, or ఉత్తాళకుడుట v. n. To be hasty or rash. ఎగిరికుడుట. Satyabhama 21. 40.
 ఉదాసించుట v. a. To abuse. దూషించుట.
 ఉదాసీ n. s. اُدَاسِي *udāsī*, A friar of a particular order of Gosaweas. గోసాయీలలో ఒక తెగ లో చేరినవాడు.
 ఉదాసీనపుమాటలు n. s. plu. Abusive language. దీర్భాషలు.
 ఉదాసీనుడు n. s. He who is indifferent or unconcerned. నిశ్చింత భావముగలవాడు, వాడు అం

మలోకలియకవుదాసీనుడు గావుండెను he was an unconcerned spectator. A philosopher or cynic.

ఉద్దారి n. s. A superintendant (Viz.) విచారణ కర్త.

ఉపరిరయ్యకు n. s. اپري رعت upari-rayat. A tenant at will (Elph. p. XIV.) పాయకారి.

ఉపేజు for ఉపేదు n. s. امید ummaid. Hope. ఆశ, కోరిక. ఉపేజుచేసుట To live in hope, to be a hanger on, as an expectant.

ఉపేజువారి for ఉమ్మేద్వారి n. s. امید واری Ummaid wari. Expectancy, waiting for an appointment. ఆశించుకొనియుండడము, ఉద్యోగమునకైకొనిపెట్టుకొనియుండడము.

ఉమ్మేదువారు n. s. امید وار Ummaid war. A candidate for employment: an apprentice, an expectant. ఉద్యోగమునకైకాచుకొనియుండేవాడు, ఆశించుకొనియుండేవాడు.

ఉరపు for ఉర్పు n. s. عرف urf, oorooof, (Applied as an adverb.) Alias, otherwise called. లేక, అనే. గంగయపురపుబిన్నరాజు Gungaya alias Chinna Rāju.

ఉరల n. s. (Tamil உரல) A roller.

ఉలుసా, or ఉల్సా n. s. الفة ulfa. Presents: supplies furnished to travellers. Batta, undressed rice, pulse &c. given to bramins or others బహుమానము, బత్తెము, స్వయంపాకము.

ఉల్టా adj. اُلْتا ulta Reverse, the wrongside, opposite, contrary, turned back. లోతట్టు, అడుగుతట్టు. ఆశాలువను ఉల్టా గాకప్పుకొన్నాడు he wore the shawl the wrong side up.

ఉల్లం, or ఉల్లింకాయ n. s. The bird called a lapwing. ఒకకుషిశేరు.

ఉ

ఉ U' or oo This initial is always written పూ. under which letter such words will be found.

ఉదాడుట v. n. (Tamil உடாடுதல்) To be in familiar friendship with one. కూడామాడావుండుట.

ఉదా, or హూదా n. s. اودا Brown, purple, lilac, dark flesh colour.

ఉదు n. s. (—) اود ud. Frankincense, benzoin. సాంబ్రాణి. ఉదుబత్తి, or ఉదువత్తి a pastile. సాంబ్రాణివత్తి.

ఉళిగము n. s. (Tamil ஊழியம்) Service, function. కొలువు.

ఎ

ఎ E, short. This is commonly written యె ye or య ya when initial. Words beginning with ఎ will be found under యె. It is wrongly substituted for a after the letters ch, j, sh. Thus the Sanscrit words చమత్కారము, చంద్రుడు, శరీరము are written చెమత్కారము, చెంద్రుడు, శెరీరము. The Hindustani words చలావణి, జవాబు, ఝండ become చెలావణి, జెవాబు, ఝండ. Likewise the Telugu గడ్డి, గడియ become గెడ్డి, గెడియ.

ఎకరారు for ఇకరారు n. s. اقرار Admission, acknowledgement, confession. ఒప్పుకొనడము. యెకరారుడడుట to confess.

ఎకరే, or ఎకరా n. s. The English word acre. నాలుగువేలయెనమన్నూటచదరగజములనేల.

ఎకాయకీ, or ఎకాయెకీగా adv. ايكيا Yukāyaki. Suddenly, unawares, unexpectedly, speedily. లటక్కున, ఉన్నట్టుండి, అతిత్వరగా.

ఎగాదిగా adv. Violently.

ఎడగరి n. s. The cold weather crop of paddy. (Raj.) చలికాలములోవుండే పుకవరిపయిరు.

ఎతిరాజి See ఇత్తరాజి.

ఎదిరి n. s. (Tamil எதிரీ) A foe, defendant. శత్రువు, శ్రుతివాది.

ఎళవు n. s. (Tamil இழவு) Mourning for the dead. Damage, injury, loss. దుఃఖము, చేటు.

ఎల్లాపితనము n. s. Cunning, guile, roguery, swindling. దొంగతనము, కేవుమారితనము.

ఎ

ఎ E long, is vulgarly changed into yā. Thus తేప tēpa and కేక kēka become త్యాప t-yāpa and క్యాక k-yāka. The change however is not systematic, as తేరు and తేవు &c. are never so altered.

ఎకచ్చాయ n. s. A bond signed by several persons. [Ganj.] In Telugu ఉమ్మడిపత్రము.

ఏకరంగి n. s. *يكرنگى ēkrangi*. Velvet which is of "one colour" contrasted with *dorangi*: shot silk or damask. T. 4. 202. మొహమలు.
 ఏకరి n. s. *Ekari*, A tribe similar to the వట్ట వాండ్లు q. v. ఒకకులముపేరు.
 ఏకాదా [Mahratta] adj. One, some one, any one ఒక, ఏదొక.
 ఏకూణ n. s. *ekōn* [Mahratta] Total, (generally) the sum total. మొత్తము, వెరళి.
 ఏకోణదారులు n. s. Fellow holders, joint partners. సరిపాలివాండ్లు. ఏకోను, ఏకేంద్రా total, general: the sum total. వెరళి, మొత్తము.
 ఏరి-పాలి-జత-కప్పి n. s. A three sheaved pulley. మూడుచక్రములుగలకప్పి.
 ఏరువ n. s. A ship's keel. వాడవెన్నుకులక.
 ఏలము n. s. Auction. ఏలమువేసుట to sell by auction (see యాలాము.)
 ఏల్చా n. s. *اليلچا elcha*. The snipe, generally called however by the English name; corrupted into యిస్నాఫు *isnauf*.
 ఏవిరేజి n. s. Corrupted from the English word 'Average.' సరాసరి.

ఐ

ఐ AI. For this letter the form ఆయి AYI is generally substituted: and the words are in this vocabulary classed accordingly.

ఒ

ఒ As an initial, O is commonly written తె wo, or యొ yo. The vowel A is often pronounced O, as in ఒప్పుగించుట for అప్పుగించుట, తొత్వ for తత్వ and కొండు becomes రెండు.
 ఒంపు n. s. A small kettle used instead of a బాస or still.
 ఒగరపుమూట n. s. A certain fee, or allowance in grain, granted to reapers &c. See బిళ్లరుగు.
 ఒప్పణము (Tamil ఒప్పణ) adv. As, like. వలె. ఆయనకుబిడ్డ తెప్పణముగావున్నది she is to him as a daughter.
 ఒప్పారి n. s. (Tamil ఒప్పారి) Nominal connection: as that of two men who call each other brother.

ఒలాందావాండ్లు n. s. plu. (*les Hollandois*.) The Dutch. ఒలాందామల్లె the Dutch tuberose. ఒలాందాకమలము a diamond cut in the Dutch fashion.
 ఒలారడము n. s. (Tamil ఒలారడము) ఆసగా తలాయించుట. To walk slowly. సుచారుచేయడము.
 ఒళుంగు n. s. (Tamil ఒళుంగు) Order, a disposition of things in their proper order. Survey-measurement of land.

ఓ

ఓ The vowel O' when initial is generally written ఔ that is; wo, or vo.
 ఓకు n. s. A telescope. దుర్బీను.
 ఓళ్లిగ for ఓళ్లి n. s. (K.) A sort of cakes. తెలుగు లో పుబ్బట్లు అని అంటారు.
 ఓల్ఖానా n. s. *اولخانا olkhana*. The Prisoner's ward. Watch house. ఒకవిధ మైనచెరశాల.
 ఓవరి n. s. *ovari*. (Error for *آبرو ābrū*?) Politeness. అణుకువ.

ఔ

ఔ All words beginning with AU will be found under ఆవు AWU.

క K, ఖ Kh, గ G, ఘ Gh.

The words beginning with these four consonants are classed together; numerous words being written with any one of the four, indifferently, as an initial. The Arabic *Kaf* and *Qaf* in Telugu become క; and *Gaf* and *Ghain* are expressed by గ G and ఘ Gh.

క|| A contraction for కస్బా *قصبه Kasbah*, *Cusba* A town.
 ఖ|| A contraction for ఖండి a Candy, or పుట్టి putti.
 గ|| In accounts stands for గండు, a cant or dis-used name for a pagoda, q. v. గగండు signifies 2 pagodas and a half.

కం, or కమ్మి adj. كَمِي Kami. Less. కంకిస్ మజ్జి
 మిను كَم قَسْمِ زَمِين Kam Kism zamin, Land
 of an inferior sort. అనగా కనీసపు తరంపాలము.
 కంకర n. s. كَمَكْر Kamkar. Gravel, broken bricks.
 జల్లి.
 కంకరు n. s. كَمْگَر Kangara. A scaling ladder.
 నూలునిచ్చెన.
 కంగాణము n. s. (Tamil கண்காணம்) Watch,
 guard.
 కంగాళీ for కంగాల్ adj. كَمْگَال Kangāl. A
 miserable wretch, wretched. దిక్కుమాలిన. కం
 గాలీమంచము a flock bed, a wretched bed.
 కంగాళీబత్తెము paltry batta, a wretched pit-
 tance.
 కంకుడుచెట్టు n. s. A tree called *Cæsaria Tomen-*
tosa. Rox 2. 421.
 కంగోరి n. s. كَمْگُور Kangora. An arch or dome.
 The moulding in brick-work.
 కంచాయిలు n. s. A "consignment" of goods.
 కంచిని n. s. كَمْچِنِي Kanchini. A dancing girl,
 an opera dancer, actress, courtesan. బోగముది.
 కంజాయి n. s. كَمْچَا گَانْجَا gānjā. The hemp plant
 (*cannabis sativa*) The fructification when
 nearly ripe is bruised and smoked to produce
 intoxication. కంజికా, జ్ఞానపత్రము.
 కంజాయింపు, or కజ్జాయింపు n. s. كَمْچَا گَانْچَا qazyah.
 Quarrel, wrangling, regarding distribution
 of water from a stream. నీళ్లజగడము.
 కంజిఫాలు n. s. كَمْچِي فَا لُو ganjifālu. A pack of
 cards, a game at cards. ఒకజత ఆడేకాకితా
 లు, పైకవిధమైన కాకితాల ఆట.
 కంటి, or కణ్ణిచేతు n. s. A sort of fish. ఒకవిధమై
 నచేతు. Russell plate 104 where చల్లనీరుకంత
 is rendered A species of *sparus*: with a
 prickly head and large eyes.
 కంఠీరాయవరహా, కంఠీరాయ హెను n. s. كَمْثِي رَا يِ
 هُون A cantaroy (Kanterai) pagoda; equal
 to Rs. 2. 14. 8 being equal to ten cantaroy
 fanams: another rate gives Rs. 2. 13. 0. ఒక
 నాణ్యము.
 ఖండిక, or ఖండ్రిక n. s. A small hamlet. చిన్నపల్లె.

ఖండిగుత్త n. s. "A fixed rent." Ganj. శాశ్వతచే
 రీజు.
 ఖండి n. s. كَمْچِنْدِي Khandi. A certain mea-
 sure of grain. పుట్టి.
 కండ్రిగచేతు n. s. "Kundinga." A sort of fish.
 Russell No. 203. "A species of *Clupea*."
 కండుబయిచేతు n. s. The sepia or cuttle fish,
 which produces the కండుబయిచేతుక the bone
 from which pounce is made.
 కండ్రావి n. s. (Tamil கண்ட్రాவி) A disgusting
 sight, a horrible spectacle. చూడఘోరముగా
 పుండేటిది.
 ఖండ్రిక n. s. A small hamlet. చిన్నపల్లె.
 ఖండ్వా n. s. Khandwa. A sort of cotton upper
 cloth, a kind of fringed cloth. దుప్పటా.
 కంతిరీన్ adj. كَمْتَرِيْن Kamtarin Least, most
 humble, humblest, meanest.
 కందాచార adj. كَمْدَا چَار Candāchār, (K.) Mi-
 litary. దండుసంబంధమైన. కందాచారము n. s.
 The native militia కట్టుబడివాండ్లు.
 ఖండ్వోటి n. s. Khandoti (M) A bag of money.
 రూకలసంచి. (Bellary.)
 కంబరుశాడు, or కంబారుపట్ట n. s. Coir rope; a
 mat made of coir. ఒకవిధమైన మోకు.
 కంబలేట n. s. From "Camlet." ఒకదినుసు నాణ్య
 మైనకంబళి.
 కంబాయి n. s. Cambay. A sort of cotton cloth
 called *charcona*. వస్త్రవిశేషము.
 కంబారులు n. s. Servants, labourers. పనివాండ్లు.
 కంబితీసుట v. n. (A phrase at Madras,) To run
 away. ఉరుకుట.
 కంభర్తీయినాము n. s. كَم بھرتي انعام Kam bharti
 inam. A supplementary or additional grant
 of inam land. యింకావయిగాయిచ్చినమాన్యనేల.
 కక్కిశచెట్టు n. s. "Nella kakisha." Rox. 1. 712.
 A tree called *Posoqueria uliginosa*. ఒకచెట్టు.
 కచావస్ n. s. Cachāvars. Trickery, league,
 combination. మోసము.
 కచేరి, or కచ్చేరి n. s. كَم چھیری Kach-heri. An
 office, or place for publick business. A pub-
 lick court. A nautch; the ceremony of dancing
 at a wedding &c. కొలువుకూటము, అధికారివి

చారణజరిగించేయిల్లు, పెండ్లి మొగలయిన వాటిలో బహుమందికూడి బోగ మువాండ్లను ఆడించడము.

కచ్చా adj. كچھا Kach cha. Unripe, raw, unsettled or rough, not fair, mean, low, base. ఉండని, కుదరని, నీచమైన, అల్పమైన. కచ్చాసేరు the lesser seer, as defined under శేరు. కచ్చామనిషి a mean fellow. కచ్చామాట nonsense, a foolish expression. కచ్చావసూలు trial for extortion: making him account for his collections.

కచ్చుగడా, or కచ్చుకడా n. s. كچھ گڈا Kach Kahrah. Tortoise shell. తాపేలుపెంకు, దీన్ని ఖడ్గమనిన్ని అంటారు.

గజము n. s. گز gaz. A yard. Trick. నేలకొలిచే మూడడుగులకోల, మోసమున్ను. నూరుగజాలు hundred yards.

గజరా n. s. گجر گجرا gajra. Bracelets made of flowers, which at marriages are given to the guests. చేతికివేసుకొనే పూలకంకణము.

ఖజాంచి, or ఖజాంజి n. s. خزانچی Khazanchi, (also wrongly spelt ఖజాంజీ) A Treasurer. దివాణపురాకల కొట్టుమీదవుండేవాడు.

ఖజానా n. s. خزانہ Khazana. A treasury. దివాణపురాకలకొట్టు.

కజాయి for ఖసాయి, or ఖసాయివాడు n. s. قصائی Kassai. A butcher. కటికవాడు.

కజ్జా for ఖజియా n. s. كجیہ Kazyia. A quarrel, dispute, altercation. జగడము. ఖజ్జాపదుట to quarrel.

ఖజ్యా, or ఖజ్య n. s. قضيہ Qazyia. A quarrel. జగడము.

కటాకటి for ఖటాపటి n. s. for كھٹکھٹ Khatkhat. Wrangling. జగడము, పోరు.

ఘటాటోపు n. s. گھٹاٹوپ Ghatātop. Covering of a palkī or carriage. Thick clouds. పుల్లకీలేక బండియొక్క బురతా. మబ్బుఘటాటోపుచేసుకొనివచ్చినది it is overcast.

కటాయి, or కటాపు n. s. کٹائی Katali. Katalā-oo. Cutting. కోయడము. నజరుకటాయి the money paid for leave to reap a crop. కోతకు ధైర్యపుతీసుకోవడమునకు గానుయిచ్చేరూకలు.

కటాయించుట, or కతాయించుట v. a. from كٹا Katana. To enter in an account. To post in an account (Mahratta.) దాఖలుచేసుకొనుట.

కటావణి, ఖతావని, కతావణి n. s. کٹاونی A ledger, an entry, a statement.

కట్టియగాండ్లు n. s. plu. (Tamil கட்டியகீకாரர்) Heralds, panegyrists. భట్టువాండ్లు.

కట్టుతూములు n. s. Allowances or remissions made in Guntoor to those who (కట్టినారు) have repaired the tanks under which they cultivate.

కట్టెము for కట్టము n. s. Proclamation, a declaration to give notice, ప్రకటనకావడమునకై అరిచిచెప్పడము.

ఖట్ల n. s. کھٹل Khatla. A bad debt (Bel.) చచ్చుబాకి.

కడంబె n. s. (Tamil கடம்பை) The Elk. కణితిమృగము.

కడశు n. s. (Tamil கடశు) An inferior sort of grain called నవాబింజ, వడ్లలోభేదము.

గడబడ for గడిబిడి n. s. گڑباری garbari. Rumour: hubbub. దడబిడలు.

గడమంచె, గడవంచి or కడవంచి n. s. گھڑونچی gharonchi. A frame with legs to put the things on. మూటలకుకిందవేసేటిది.

ఖడాయించుట v. a. کھڑا کرنا Khara karna. To erect, set up, establish, found, to pitch a tent. నిలుపుట, నిలువబెట్టుట.

ఘడి n. s. گھڑی ghari. An hour of twenty-four minutes. గడియ.

గడిబిడి n. s. گڑبار garbar. Confusion, puzzle. దడబిడలు. గడిబిడిమనిషి a violent man, an outrageous person. దడబిడలుచేసేవాడు.

గడిస్థలము n. s. from گھڑی ghari. A fortress, a hill fort. కోట, దుర్గము.

గడెకారి n. s. A mason. కాసెవాడు, కొల్లమవాడు. The attendant who carries the spear before an elephant. ఏనుగుకుతెవాడు.

గడ్డ n. s. A water course (Ganj.)

గడ్డపీలిక n. s. Tow, caulking stuff. జనుముదున్న గాడుదేవునిమాలినపీచు.

కడ్డాయము (Tamil கட்டாயம்) or ఖడ్డాయము n. s. Violence, force, compulsion. బలవంతము. Distraint, as by government. దివాణమువారు చేసేజోరావరి. వజ్రకడ్డాయముపోయమనేఆజ్ఞ a government order to merchants to receive grain at a certain price which they were compelled to pay. This was a Musulman custom abolished by the English: it is similar to billeting soldiers. కడ్డాయముచేసుట to constrain, to force.

ఖడ్గీ for కడ్డి n. s. A stick. కుడక.
 ఖడ్డెం i. e. ఖడ్డాయము n. s. Compulsion, force. బలాశ్ఠారము.

కణజ n. s. An embankment, anikut, or dam.
 కణిశము n. s. (Tamil కణిశம்) Proper weight or value. Usually. adv. about, nearly. సుమారు.
 కణిశించుట v. a. (Tamil కణిశింప) To judge of the proper weight or value. ఉజ్జాయించుట.
 కతల్ చేయుట v. a. from قتل Qatl karna. To slay or kill. చంపుట.

కతాయించుట v. a. See కటాయించుట.
 కతావణి See కటావణి.
 కతేల్ n. s. Khatel (M.) A packet or bundle of papers.

కత్తిరించుట, or కత్రించుట v. a. from كتر Kattarna. To cut cloth with scissors or shears. To snuff (a candle.) To clip, to crop, to poll the head. కత్తైరతోతుండించుట, నరుకుట.

ఖత్తు n. s. خت Khat. A letter. జాబు. A style or school of music, రీతి, తరహా, as కర్నాటక ఖత్తు and దేశీయఖత్తు.

కత్తువ n. s. A dam, mole or bank. అనకట్ట.
 ఖత్ల n. s. ختل Khalla. A bad debt. చెచ్చుబాకీ.
 కదపా n. s. An agreement, a written bond. ఒడంబడికె, పత్రము.

కదము for ఖదము n. s. قدم Qadam. A footstep. Twelve inches. అడుగు, పందెండు అంగుళములు.
 కదిర n. s. Kadira? ("Kuddera" Russell No. 175-176-277-178) A slender pipe-shaped fish. మత్స్యవిశేషము.

కడిం n. s. كديم Kadim. An old servant, an old inhabitant. కడిములు the old and hereditary cultivators of a village. మిరాశికాపులు.

కడుపా n. s. See కదపా.

గడ్డాయింతుట v. a. گارمانگ Garmana? To brow-beat. గడ్డించుట.

గడ్యాణ n. s. (K.) Gadya-anna. A weight used in weighing silver. (Reeve) ఒకనాణ్యము, ఒక పుడికట్టు.

కనకపిల్లె n. s. (Tamil கணக்கிப்பிள்ளை) A clerk. కరణమువాడు.

కనగర్త n. s. A species of fish: a species of scomber. Russell plate 136. మత్స్యవిశేషము.

కనమా, or కనముచెట్టు n. s. A tree, called Saccharum exaltatum. Rox. 1. 245.

కనముచేత n. s. Canamu. A fish: a species of Cyprinus. మత్స్యవిశేషము. Russell, plate 204.

కనసచేత n. s. Canasa. A fish: a species of Sparus. మత్స్యవిశేషము. Russell plate 109.

కనాలి n. s. Canāli. (French.) A canal. కాంలవ.

కనిసిచేత n. s. Canisi. A sort of mullet. Russell plate 181. మత్స్యవిశేషము.

గనిం n. s. غنيم Ghanim. An enemy, an invader. శత్రువు, దళదుచేసేవాడు. T. 2. 173.

గనిబు adj. (Perhaps an error for غني Ghani) Opulent, rich. ఆకాపులునిండాగనిబులు they are opulent, or substantial men.

కనుకూలి n. s. Canu-culi. Fees taken for viewing and sorting coins.

కనుజు n. s. Canuzu. See కణజు.

గపచిప్ adj. and n. s. غپچپ Ghapchup. Silent. "Silence!" చిటుకుపాటుకు.

కపాతు, or కబాతు n. s. Cabūt. A capon. విత్తులు తీసినకోడి.

కపాయి for కబా n. s. قبا Qabā. A gown reaching to the ancles. తురకలుతోడినే పైకచొక్కా.

కప్పరపోలు n. s. كپرپول Kaparphul. Gauze. గాజుగుడ్డ.

గప్పాలు n. s. plu. گپ Gap. Bragging, boasting. జంభాలు. గప్పాలుపుడాయించుట గామాగ్ to brag, boast.

కబరు n. s. قبر Qabar. A tomb. గోరి.

కబరు, or ఖబరు n. s. خبر Khabr. News, report, a message or notice. సమాచారము. నిజకబరు certain intelligence. ఖబరుకాకిరము a newspaper.

ఖబరుదారి n. s. *خبارداری Khubardārī*. Care, tending, attention. జాగ్రత.

కబరుస్తాను n. s. *قبرستان Kabristān*, A burial-ground. పాతేహోటు.

ఖబర్దారు interj. *خبارداری Khabardār*. Beware! take care. Avaunt! keep off! stand off. భద్రము, జాగ్రత. ఖబర్దారుచేయుట to take care.

కబాటు, or కబ్బాటుజింసు n. s. *گبابت Gabbūt*. (also called కబాడుసరుకు, కిరాణం, or భిరాడా.) Huckstery; a phrase for treacle. జిలకర, కొబ్బెర, గ్రంథ్యములు, మిరపకాయలు, మసాలా, వక్కాకు these constitute a minor source of revenue.

కబాడము n. s. A bullock load (of grass, firewood &c.) కబాడియెద్దులు bullocks carrying firewood or forage.

కబాతుకోడి n. s. *كپات Kabūt*. A capon. విత్తులు తీసినకోడి.

కబాబు *كباب Kabāb*. A ragout. A made dish of roast meat. పేల్చినమాంసము.

కబాయి, or కపాయి n. s. *قبا Kabā*. A shirt, an ornamental garment. శృంగారార్థముగా అన్నిటికి పైన నెసుకొనే చిన్నచొక్కా. KP. 5. 232. నవపుష్పవనము నానామణులు గ్రుచ్చిన వచ్చసట్టుక బాయి బాగునెరచు.

కబుజ n. s. *كبض Kabza*. Hilt, haft, పిడి. కబుజ బావి a small well.

కబుజు n. s. *قبض Kabz*. A receipt for pay. రసీదు.

కబురు n. s. (for *ఖబరు* *Khubr*.) News, tidings. వర్తమానము, సమాచారము.

కబూలు n. s. *قبول Kabūl*. An agreement. సమ్మతి. కబూలుఅయినాడు he agreed.

కబేలా n. s. for కబాలా *قبالا Kabāla*. A document, title deeds. దస్తావేజు, యింటిపత్రము.

కమరకాయ for కమరక n. s. *قمرق* Name of a fruit. (Carambola.) తమరతకాయ, కర్పరంజము అనేకాయ.

కమరసాల for కంయిరసాల n. s. *كم ارسال* The sum short in the remittance. ఇరసాలకమ్మి.

కమాతు for గామతు n. s. A leak in a ship. ఓడు. గామతుపడ్డది there is a leak.

కమాను n. s. *كمان Kaman*. Meant for the French "command," a march or military journey. ఒకతుక్కుడి గాసిపాయాలుపోవడము.

కమాను n. s. *كمان* A bow, an arch. విల్లు, విల్లువంపుకట్టడము. కమానుకర్ర the bow of a drill. కమానుబద్ద the spring of a watch. తీరుకమాను *تيركمان Tir-kamān*. A bow and arrows. కమాదస్తా, or మాదేకులకమాండష్టా A large bow for cleaning cotton.

కమాయసుదారుడు for కమావీసుదారుడు n. s. *كمایش دار Camayish-dar*. The officer appointed to collect the revenues of a district. తాలూకా అములుదారుడు.

కమాయిషి, or కమామిసు for కమావీసు n. s. *كمایش* The business of collecting revenues. Period of Government: time of management. Affairs, business, details. The whole: the entire. This phrase is known to be wrong; it was introduced by the late Nabob of Masulipatam in corresponding with Asaf Jah the Vizier. దివాలా పురుకలనుతం దేవని. Usually the management of affairs. నిర్వాహకము, వ్యవహారదక్షత. ఆరని కమామిసులో in his time మాకమామిసుచూచే వాడు our agent.

గమారువాడు for గవారువాడు n. s. (*گنوار Gunwar*.) A villager. నాటుపురపువాడు.

కమిచి n. s. *كمچی Kamchi*. A whip. కొరడా, చబుకు.

కమితరీక్ *كمترین Kamtarīn*. adj. Least, most humble. దీన.

కమితి, కంతి n. s. *كمتی Kamtī*. Less, deficiency. తక్కువ, లోపము.

కమిలి n. s. *كمل Kammul*. A blanket. కంబళి.

కమువేషి for కంమోవేషి adj. *كموبیش Kamobesh*. More or less. సుమారు.

గమేళా n. s. *كامیلا Camylā* (Portuguese, Camera?) The tops of masts (in which the men stand.) వాడిస్తంభములో మనిషినిలిచేటట్లు గాకట్టియుండే అంతస్తు.

గమ్మత్తు n. s. *گمت Gammat*. Diversion, amusement. వేడుక, తహాషా.

కమ్మర్ పట్ట n. s. *كمربتا Kamr-patta*. A waist belt. నీకట్టు.

కమ్మరు n. s. كمر Kamr. The waist. నడుము. కమ్మ
 ర్ బందు, నడికట్టు a belt.

కమ్మలి n. s. (From كمل Kammal.) A blanket.
 కంబళి.

కమ్మి n. s. كمي Kamī. Deficiency. లోపము, త
 క్కవ.

గమ్మత్తు n. s. گمٹ Gammat. See గమ్మత్తు.

గయాళకడ్డ adj. قيد Gayāl. Deserted, abandon-
 ed. పాడువేయబడ్డ, విడువబడ్డ.

గయాళుభూమి n. s. Waste, uncultivated land. పా
 డువేయబడ్డ నేల.

గయావాలి n. s. A bramin subsisting upon the
 offerings made by pilgrims at Gaya. Usua-
 lly, a term of reproach for a Bramin. అశ
 చరితుడుగావుండే బ్రాహ్మణుడు, ఆఘాత్యగాడు
 గావుండేవాడు.

కయిజారు n. s. Caisar. Scissors. కత్తిరి.

కయిదు n. s. قيد Kaid. Restraint, prison. చెర, ని
 ర్బంధము, కావలి. ఆ లెక్కలుకయిదుచేసినపిమ్మట
 after the accounts were closed.

కయిపు n. s. كيف Kaif. Intoxication. మత్తు, మ
 యికము.

గయిరువిలియా adj. (Marata) Ghair vilya. Not
 in the class, not in order. అక్రమమైన.

కయ్యరముత్యము n. s. An inferior sort of pearl.
 ఒక మట్టజాతిముత్యము.

గరండీలు n. s. Garandīl. Grenadier. ఎత్తు గావుం
 డేసిపాయి, గరండీలకుంపిని a company of grena-
 diers. పొడుగాటిసిపాయిలదళము.

కరకసా, ఖరఖసా for కర్కసా n. s. كركشا
 Karkasha. Tumult, riot. వ్యాజ్యము, జగడము.
 కరకసాభూమి Land that is debateable, as
 lying on two boundaries.

గరజు n. s. غرض Gharz. Need, want, occasion.
 ఆక్కర, ఆగత్యము.

ఖరడాకాకితము n. s. Kharla, Rough, coarse
 paper. ముతక కాకితము.

కరపాణి n. s. (Tamil కరపాణి.) Scurf, eruptions
 on children. Ainsl. 2. 530.

కరవచేడు, or కారవచేడు n. s. Carva, carava. fish,
 being a species of Sparus. Russell, plates
 89-125-139. కరితె Russell No. 106. A fish :
 a species of Sparus.

కరవాడు for కరువాడు n. s. (Tamil కருవాడు.)
 Dried salt fish. ఉప్పుచేడు.

ఖరా adj. كره Kharā. Pure, prime, best sort,
 genuine, honest, candid, sincere. నిశ్చయమైన,
 యథార్థమైన. వాడుఖరామనిషికాడు he is not
 an honest man. ఖరాగా adv. Positively, as-
 suredly, regularly, without error, without
 fail. నిజముగా, గట్టిగా, స్థిరముగా.

ఖరాజు n. s. كراج The government revenue.
 దివాలాపువచ్చుబడి.

కరాణజనుస్సు, ఖరాణజనుస్సు n. s. Medical drugs.
 మందుదనుసు. See కబాటు.

కరాణి n. s. A scribe, a writer. తేలిరి.

ఘరానా n. s. گھرانہ Family, household. ఘరా
 నామనిషి a respectable man.

ఖరానా n. s. probably an error for كراون A
 wooden shoe with an iron ring worn to keep
 the shoes from the dirt or mud. అడుగునయిన
 పువుంగరమువేసినలైకవిధమైనశప్పాతుకట్టె.

కరామత్ n. s. كرامت A miracle. మహిమ.

ఖరాయితులు n. s. plu. A whipper, a flogger.
 జేరుబండుతోకొట్టేవాడు.

కరారు n. s. قرار Agreement, engagement. నిష్క
 ర్న, నిర్ణయము. కరారునామా డివార్తా a deed of
 agreement. ఒడంబడిక.

కరారువాక్తుగా adv. Perhaps an error for كراون
 Honestly, exactly. ఖండితముగా, సరిగ్గా.

కరాళి తేజ n. s. A furious horse. తుళ్లగుర్రము.

కరిడి n. s. (Tamil కరిడి.) A bear. వెలుగ్గొడ్డు.

కరితె n. s. A sort of fish: the perch with a
 bifid fin. Pristipoma Carissa. Cuvier. 5.
 261. 331. A species of Sparus : or, Sclopsides.

గరిది for గది n. s. گری Invasion, incursion.
 Tour, round, rule, government. దాడు, సవా
 రి, ప్రభుత్వము.

కరిముక్కు n. s. A fish, a fresh water fish. ఒక చేడు.
 See in Buchanan's Mysore 3. 344.

ఖరీదు n. s. خرید Price, value. వెల. ఖరీదుచే
 యుట to buy.

ఖరీదుబంది n. s. خریدبندی Settlement of
 price. వెలయొక్క యేర్పాటు.

గరిబు adj. and n. s. غریب Poor, mild, humble. A
 stranger. బీదవాడైన, తిన్ననివాడు, కురాయివాడు,

గనీబుకుర్యకుసలామకు *غريب برور سلامت* Salutation to thee, oh cherisher of the poor ! (a perpetual phrase in letters, like "your obedient humble servant.") ఓనరకుకుడాసీకుడండము.

కరుకులు, కరుకువరహాలు n. s. plu. A pagoda worth four rupees. నాలుగురూపాయాలవరహం.

గరుజు for గరజ్జ్ n. s. *غرض* Want, occasion, necessity. నిమిత్తము, అక్కర, అగత్యము.

కరుడులెక్క n. s. Daily account, a running account. దినవహి. లెక్కలుకరుడుచేసుట to balance or settle.

కరుమూజా n. s. *كزنج* A musk melon. కరుమూజాపండు.

కరుమూజాదోసీకాయ n. s. A musk melon.

కరోడా n. s. An overseer, an inspector. A Collector. అధికారి.

కరోలి n. s. *قرول* A large matchlock. పెద్దకర్కయ ఒకతుపాకి.

ఖర్చు for ఖర్చు n. s. *خرجا* Expenditure, expense, subsistence. శలవు, వ్రయము. ఖర్చుకులేదు I have no money. ఖర్చుకుచాలదు the money is not sufficient. ఖర్చుకుకావలసినది I want money. గ్రామఖర్చు, బాజాఖర్చు village fees. A cess levied on the villagers by the accountant and head farmer on various pretences. The money so collected forms a parish fund : which is laid out in bribes to superior servants, in feasting travellers, in feeding passing troops of dancers, or jugglers, and so forth : but the greater portion is appropriated to the private use of the village authorities. These are similar to the *Poors Rates* : both in severity of exaction and wantonness of expenditure. This wretched system is now in some degree abolished, being forbidden by Government.

ఖర్చుచేయుట, or నెట్టుట v. a. *خرچ کرنا* To expend or lay out, discharge, pay away. వ్రయముచేసుట.

ఖర్జుకాయలు n. s. plu. A kind of small tart. కుర్జుకాయలు.

కర్కయ n. s. *قرنا* A trumpet. పూదువాద్యవిశేషము.

కర్కయి n. s. an error for *قرمز* *Kermiz*. The colour used in painting. కళ్ళుకర్కయివన్నె "Lake' red. Crimson.

కలం n. s. *قلم* A pen (of reed) A paragraph. లేఖనీ, ప్రకరణమున్ను.

కలంకారి n. s. *قلمگاری* A kind of chintz. (Lit: pencil work, being painted with pencils or painting brushes.) కలంకారిగుడ్డ chintz. ఒక తరహారాతవన్నెగుడ్డ.

కలంకచెట్టు, or గులంక n. s. A tree called *Limnonia Pentaphylla*. Rox. 2. 381.

కళంకము, or అప్పనపాలము n. s. Land that pays no tax unless cultivated. పయిరుచేస్తేపన్నుయిచ్చేభూమి.

కలంబిత్తులు n. s. *خولنجان* (Also spelt *Kalōnji*.) A plant, *Galega maxima*. Ainslie 2. 157. the Tamil word is *காடவேளை* or *கொள்ளுக்* *காடவேளை*. Telugu వెంజలి.

కలందాను n. s. *قلمدان* A pen case ; a standish ; an inkstand. కలాలపెట్టె.

కలవతి n. s. Caulking. లచ్చము.

కలబు for కలబ్ adj. *قاب* Base, adulterated. చెల్లని, తప్పు. కలబురూపాయి a false rupee. (coin) See కళవి.

కలబెట్టుట v. a. To stir, agitate. కలుపుట.

కలభ, or కల్యా n. s. *غلب* Uproar, confusion, disorder, disturbance. G. 7. 30. and 7. 63. అల్లరి, తారుమారు, కలత.

కలభరించిన adj. 'Troubled, disordered, confused. తారుమారుచేయబడ్డ, గండరగోళముచేయబడ్డ.

కలమరచేప n. s. A fish, a species of *Sparus*. Russell No. 92.

కలముగెడి n. s. A great gourd or melon.

కళరుభూమి n. s. Alkaline earth. చవుటనేల.

ఖలలు n. s. *خلل* Ruin, mischief, harm ; commonly in Telugu, disorder, confusion. చెరువు, హాని, కలత.

కళవాసము n. s. (Tamil *கலవాசம்*) Some grain left on the thrashing floor for the labourers in part payment for their labour. సేద్యగాండ్లకుకళ్ళములోవిడిచించేధాన్యము.

కళవి for కల్పి adj. *قالب* Rejected, base, adulterated, bad (as coin) చెల్లని, తప్పు. See కలబు.

ఖలసా for ఖాలిసా adj. *خالس* Retained under Government, not rented or alienated. దివాలమువారుస్వంతముగానెట్టుకొన్న. Fiscal.

కలాబత్తు n. s. كلابتون Kalabutūn. Gold or silver thread : and it is sometimes used for gulāb.

కులాబ. (Shak. 1286 and 2023) Handle, staple, hinge, link, hook, clasp.

కలాయి, or కళాయి n. s. قلعى The silvering at the back of a mirror. Tinning of copper pots. అద్దమునకురసమువేయడము, సీసముపూయడము.

కలాలి, or కలాలి adj. كلالى Of or belonging to arrack. సారాయిసంబంధమైన. కలాలిపని the spirit trade. కలాలిఖానా an arrack shop, a gin shop, an arrack manufactory.

కలావరు, or క్లావర్ n. s. كلابر Clubs (at cards.) ఆడేకాకితములలో సెకజాతి.

కలాసు, or క్లాసు n. s. The "glacis" of a fort. Also a wine glass. కోటగోడతోచేరినట్లుగా యేటపాలుగావుండే ప్రదేశము, గాజుగ్జె.

కళాసువాడు n. s. خلاصى A Khalassy. i. e. a sailor, a lascar, a tent-man, a gunner. కామాటికనివాడు.

కలింగలు n. s. (Tamil கவிங்கళ) The sluice. అలుగు.

కలిబిలి (an error for كبرى) A squabble, uproar, confusion. గండరగోళము. కలిబిల్లాడుట to squabble. కలిబిలిచేసుట to confuse.

కలీఫా, కలేబా, కలేబీ for كلاف్ కలాఫ్ n. s. A cover, a case. ఒర.

కల్లా n. s. Suspicion, mistrust. మనోమలికితము.

కల్లి n. s. Mixture, medley, confusion.

కల్దారు n. s. كالدك Granulated, crystallized, milled (as a rupee) on the edges. అంచులోగీతలుగీతలుగావుండేరూపాయి.

కల్బకు n. s. Confusion, turmoil. అల్లరి. (Gruff goods: gruff crops as turmeric, onions. &c.) (Nelloor?)

కల్బాయించుట v. a. كلابا To throw into confusion. గండరగోళముచేసుట, తారుమారుచేసుట.

కల్పా n. s. A curl. ముంగురులు? Lavanya. 3. మగువనీసాగసుకల్పాతకుక్తనిసంత.

కల్పీశర్కాన్ n. s. The driver or spanker boom. A shoulder-of-mutton main-sail in a lugger. ఒకవిధమైనవాడచాచు

కల్లుచ్చ, or కల్లిచా n. s. كلك Mustachios. కుస్తీలు.

కల్ల n. s. ك The neck. గొంతు. కల్లచడాయించుట to hang.

కల్లంతీరువ n. s. A fee of about twenty seers at each threshing floor, i. e. a harvest fee granted by the owner to several persons, or granted by the owner to ploughmen. కల్లంమిట్టలో వారివారికియిచ్చేరుసుము.

కల్లచేతు and శురికల్లచేతు n. s. A species of perch with an oblong tail. Russell on Fishes No. 123.

కల్లా n. s. ك Grain, particularly before thrashing. Also, a shopkeeper's till. సూర్చనిధాన్యము, అంగడివారిపెట్టె.

కల్లి n. s. كلى A lane. సొండు.

కవలచేతు n. s. (Query, "Kowal") or కొహ్వళ్లు? Russell, No. 186. a fish: a species of Clupea.

కవాడము n. s. (Tamil கவாடம்.) A bullock load of grass or fuel &c.

కవాడు n. s. A relay or relief, as of bearers. అంచె.

కవాయితు, or కవాతు n. s. قواعد Rules; Manœuvring, evolutions. Drill, parade. సిపాయిలుకసరతుచేయడము.

కవారు adj. گنوار Gross, rude, inelegant, vulgar, dirty, coarse, foul. మడ్డి, మోటు.

కవులు n. s. an error for قول An agreement. Stipulation. ఒడంబడిక. కవులుకమ్మ, or కవులుదిమ్మ An agreement, with its counterpart. Articles and stipulations exchanged.

కశము, or కశెము n. s. كشمش A fountain. బుగ్గ.

కమాత్ for కసాలా adj. كسال Bitter, salt (water) చేదైన, ఉప్పుని.

కసీదు n. s. قصد Pursuit, the business in which they are engaged. పూనుకొన్నకృని.

కసీబు n. s. كسب Trade, profession. వృత్తి, వ్యాపారము. కసీబుకురానితాళ్లు palmira trees which are not fit for drawing toddy (lit: their occupation.)

కళరతు n. s. كثرت Practice, exercise. ఆధ్యాసము.

కసరు n. s. كثرت Excess. పెచ్చు. కసరాదాయము Surplus.

కసాయి, or కసాయివాడు n. s. قصابى A butcher. కటికవాడు.

కసాలా n. s. Difficulty, trouble, distress, tormenting. తొందర, యిబ్బంది. వాకియింట్లో అన్నానికకసాలా గావున్నది he is in difficulty for daily food.

ఖసిచేయుట v. a. خصى کرنا To geld, castrate. విత్తులుకొట్టుట, కచ్చికొట్టుట.

ఖసీ Apparently meant for కృషి. n. s. Cultivation, manuring. వ్యవసాయము.

కసీదు n. s. كشيده A kind of needle work. Flowered patterns "drawn" on silk, &c. బట్టలమీదపూలుబుట్టాలు వేయడము.

కసుబా n. s. قصبه The market town or head station. పెద్దపూరు, గడిష్టలము.

కసూరి n. s. قصور Fault, defect, failure. నేరము.

కస్తీ n. s. an error for سختى Dunning, pressing often for payment. తరువు. దూకలకునిండా కస్తీచేస్తున్నాడు he duns very much for the money.

కస్తు, or కస్తీ n. s. گشت A patrol. రోండు, నగరి శోధన. కస్తుతిరుగుట to go the rounds, to patrol.

కస్థు n. s. for قسد Qasd. Art, trade. పని, వృత్తి.

కస్బా n. s. See కసుబా.

కస్తీ, or కసిబి n. s. كسب A trade. వృత్తి, వ్యాపారము.

కహా n. s. كه Order, rule, dominion, control, power. అధికారము, స్వాధీనము.

కా ఖా గా ఘా

Ka, Khā, Ga, Gha.

కా A vulgar vocative form for గాదా thus రామిగా, సర్కిగా.

ఖా adj. خام Gross, crude, raw, unsettled, unripe, rough. కచ్చా, కచ్చి, వట్టి. (account.) ఖాంవారిచిట్టా miscellaneous or petty items.

ఖాంఖా, or కాంఖాగా adv. خوارا مخوارا Positively. అగత్యముగా.

గాంగానా (used as an adj.) Village by village. గ్రామవారి.

కాంకు n. s. Coarse cloth, dyed blue. నీలిగుడ్డమో?

కాంజామా for కాసామా n. s. خانسامان A butler or head servant. ఉగ్రాణి, కారుబారి.

ఖాందా n. s. خاندان Family, lineage, household. సుంసారము.

కాంలాశండు for కమలాశండు n. s. كنولا The small orange. ఒకకిత్తిలిశండు.

కాంలెక్క n. s. (خام raw) A rough account, or memorandum. చిత్తులెక్క, దినవహి.

కాకితము n. s. كاغذ Kaghiz. Paper.

కాగడ for కాక్టా n. s. A torch. దీవిటి.

గాగరా n. s. గాగ్రా A petticoat (Bengali.) పావడ.

కాజి n. s. قاضى Kazi. A Mahometan judge. The Cazy. తురకన్యాయాధిపతి.

గాజుగుడ్డ n. s. "Gauze." సన్నగానాణ్యముగా వుండే పైకతరహానాగుడ్డ.

కాజుదారు, or కాసుదారివాడు n. s. كازدار A groom. (Turkish.) గుర్రపువాడు.

గాజురగడ్డ n. s. كاجر A carrot. కంబలిశేషము, పైకగడ్డవేరు.

కాటకాయితనము, or కాటకతనము n. s. (K) Plundering, pillage, fowling. కిరాతకతనము, చాడు, దోపిడి. Local. ix. 304. line 16. See Reeve 415 under the word కాటక.

ఖాటా for కాటా n. s. كاتا Large scales. ముక్కోణమువేసితూచేపెద్దత్రాసు.

కాటాదారుడు, కాటాగరు n. s. A scale-man, a weigher. పెద్దత్రాసుతూచేమనిషి.

ఘాటి, ఘాటు for ఘాట్ n. s. گھاٹ or بھائی A hill-pass. కనమ.

గాడ adj. *కఠ్ఠ* Coarse, thick (cloth) ముతకైన.

గాడ vulgar for కడ adv. At, near. దగ్గర.

గాడారంబము n. s. Dry cultivation. మెట్టసాగు బడి.

గాడి n. s. *کاجی* Vinegar. సిర్ కా.

గాడివరహా n. s. A sort of gold pagoda worth four rupees. It is now disused. కరుకువరహా.

గాడి n. s. *کارتی* A cart, chariot, carriage. బండి.

గాణచి n. s. Hereditary right : hereditary office or employ. The same as మిరాసి.

గాణి n. s. *کانی* A measure of land ; 57, 600 feet square. ఇరువైగుంటలనేల.

గాతరసు, or గాతరుసు కాకితము n. s. 'Cartridge' paper. ముతక కాకితము.

గాతా, or ఖాతా n. s. Coir : cocoanut-husk fibres. తెంకాయపీచు.

గాతా for ఖాతా n. s. *کتاب* Account, ledger. లెక్క. ఖాతా లెక్క a running account, an account current. ఖాతా Traffick, dealing. అతనితో ఖాతాపడ్డాను I had dealings with him as a merchant. మాఖాతాదారులు people with whom we trade or deal.

గాతు n. s. A ship's hawser. అమారుతాడు, మోకు.

గాదనకప్పి n. s. A two sheaved pulley. రెట్టకప్పి, రెండుచక్రములుగలకప్పి.

ఖాదా, or ఖాదీ n. s. *کھادی* An uncut piece of coarse cotton cloth. ముతక రేకు.

ఖానిగి adj. *خانگی* Private, domestic, household. స్వంతయింటసంబంధమైన. ఖానిగిలెక్క a private account, not a public document. ఇంటికింద వ్రాసిన వైనము. మీఖానిగికితెండి keep what follows for your private perusal.

కానుగొయి n. s. *قانونگری* A remembrancer or overseer. An officer of a large district acquainted with its customs and with the nature of its landed tenures. లెక్కతాలూకారివా జయెరిఁగఁగాముల వివరలెక్కపెట్టుకొని యుండేపు ద్యోగస్తుడు.

ఖానుసుమారు, or ఖానేసుమారులెక్క n. s. *خانہ شماری* A census or account of population.

కానుసు n. s. *قانون* A canon, rule, ordinance. సూత్రము. కానుసుగొయి (vulgarly కానుగొయి) the remembrancer ; or overseer in a village. (See Despandia Elph. page 27.)

గాఫరా, గాబరా, ఘాబర, ఘాబ్రా n. e. *گھابوا* Fright, terror, uproar, confusion. భయము, కలవరము. ఘాబరావడుట to be in a fright.

ఖామందు, or ఖావందు n. s. *خاوند* Lord, master, owner. నాయకుడు, యజమానుడు, స్వంతగాడు.

కామకా for ఖామఖా adv. *خواہ مخواہ* Positively, without fail. Whether or no. అత్యముగా, కట్టిగా.

కామరా, కామ్రా or కామెరా n. s. *کمر* A chamber, room ; cabin or hold in a ship. గది, ఆర.

కామరి Perhaps for కామరా n. s. *کمر* A ship's hold, a room, a chamber. ఆర, గది.

ఖాము adj. *خام* Raw, unsettled. తీరతీరని.

గాముగానా adj. See గాంగానా.

కాముగారి, or కాంకారి n. s. *کامگاری* Operations, repairs of tanks, &c. కని, మరమ్మతు.

కాయము adj. *قائم* Firm, fixed, established, confirmed, constituted, permanent. రూఢియైన, నిశ్చితమైన, శాశ్వతమైన, నిలకడైన. కాయపరుచుట to establish, to admit as true, or confirm. కాయపడ్డ confirmed.

కాయదా n. s. *قواعد* Custom, rule, ordinance. విధి, నిర్ణయము.

కాయిలా adj. *لاکھیا* Sick, ill. బిల్లుకుదురుతేని.

కారంజా, or కారంజీ n. s. *کرنج* An artificial fountain or jet d' eau. బుగ్గ.

గారతు n. s. *غارت* Destruction, ravage, plunder. హతము, దోపిడి.

గారతుచేసుట v. a. *غارت کرنا* To destroy, plunder. పాడుచేసుట, కొల్లబెట్టుట.

కారవా for కహర్వా n. s. *کاروا* A dance by women dressed as boys. ఆడవాండ్లు మొగజేపమువేసుకొని ఆడ ఆడ e. See కార్వా.

కారవిచేప n. s. A species of perch. (Russell No. 125.)

కారికము n. s. Unbleached cloth. చలవచేయని బట్ట.

ఖారీస్తాను n. s. Enmity, bitterness. కుగ, ద్వేషము.

ఖారీజులు n. s. (خارج *Kharij*) Harvest fees; being dues formerly deducted from the gross crop. ఇరుగోరులపాత్తునయిచ్చేరుసుములు.

కారు n. s. کار *Kar*. Work, employment, business, affair, labour. పని, వృత్తి.

కారుఖానా for కార్ఖానా n. s. کارخانه *Kārkhāna* Workshop, repository. Establishment, office, manufactory. దొడ్డి, పనిచేసేచోటు.

కారుబారు n. s. كاروبار *Kār-o-bār*. Business. వ్యవహారము. Plague, fuss. తొందర, యిబ్బంది. నామీద కారుబారుచేస్తాడు he plagues me much.

కారువా n. s. كاروا *Khārwa*. A sort of red cotton cloth, used as covers for carriages, &c. ఒకతరహాముతకయెర్రరెట్టు. A dance. ఆట. See కారవా.

కారువాచేప n. s. See కరవ.

కారువాయి n. s. كاروائی *Carriying* on a business, temporary arrangement. వ్యవహారమునుజరపడము, తత్కాలమునకుబందోబస్తుచేయడము. Also (the same as కారు) a plough share. కారువాయిడోలు a demand or cess levied on estimate (Vizag.?)

కారోబారి, usually కారుబారి n. s. كارباری *An agent, a man of business. కార్యకర్త, వ్యవహారికుడు.*

కార్కోన్ n. s. كارکن *Karcoon*. A land bailiff, an overseer, a manager. "The lowest agent or factor in managing ryots. Lit. a man of business." Malc. 1. 68. పారుపత్తి, జిల్లేదారుడు, తరువుదారుడు.

కార్జి for కారింజా n. s. كارنج *A fountain or jet d' eau. బుగ్గ.* In the north (Ooria) part of Ganjam, it is a corruption for Kazi a judge, and is used for a munsif.

కార్జెం n. s. (perhaps meant for కరీబా.) كلیج *The liver: (jecur) గుండెకాయ.*

ఖార్తిస్తాను n. s. (خارستان *Kharistan*. A thorny place.) Enmity, bitterness, ill will. ద్వేషము, కుగ.

కార్బారు n. s. كاروبار *Business, affairs. వ్యవహారము. కార్బారి an agent. నామీదనిండా కార్బారుచేస్తాడు he harasses me.*

కార్వా n. s. كاروا *Coarse red cotton cloth. ఎర్రముతకరెట్టు.*

కార్వా ఆట n. s. كاروار *Khār-wā*. An indecent dance, so named from the town of Carwar in the Soonda country. ఒకవిధమైననర్తనము. (Pinkerton's Voyages, 4to vol. 8. 362.) Hamilton's East Indies 1723. chapter xxii.

గాలమువేయుట v. a. گال دینا *Gal-dēna*. To hang "on the gallows." తూకువేసుట.

కాలింగలు for కలింగలు n. s. (Tamil கலிங்கம்) A sluice. ఆలుగు, కలుజు.

ఖాలీ adj. خالی *Khālī*. Empty, vacant, unoccupied. ఉత్తదిగావుండే, వూరకవుండే.

కాలీజు n. s. A "College." పాఠశాల.

కాలే n. s. Mouldering. Mildew. పయిరు మొదలయినవాటికిపట్టేకాటుక. ఆపయిరుకుకాలేపట్టినది the grain is mildewed.

కాలేయము n. s. The liver, or jecur?

ఖాలస్ n. s. خالص *Khālsa*. A commonwealth. The government of the Sikhs was formerly divided among a number of petty independent chieftains under the Khalsa or commonwealth fixed by Guru Govind.

ఖావందు n. s. خاوند *Khāvand*. Lord, master. ఎజమానుడు.

కావా n. s. كاوا *Cāvā*. The manege, lunging. గుడిత్రిప్పలు.

కావాబల్ల n. s. Cāvā. A sort of planks, (mentioned in the Tariff.) ఒకతరహాపలకలు.

గావాయి n. s. Cāvāi. A ship's topmast. వాడకొనస్తంభము.

కావేళి, or కావేషి n. s. Spite, malice, ill will. ద్వేషము, కార్యణ్యము.

కావును A vulgarism for కావచ్చును "It may be perhaps."

ఖాన్ దార్, or ఖాన్ దారివాడు n. s. خاندار *Khān-dār*. A groom, or horsekeeper. గుర్రశువాకు.

ఖాసా adj. خاص *Khāsa*. Own, personal. స్వంత. ఖాసాగా personally, he himself. ఖాసాగు

వారి coming in person : (the phrase used for the circuits made by any ruler : as a commanding officer, a collector, or a judge.

ఖాసా n. s. *خاسا* *Khasa*. A slave or hereditary bondsman ; such as are found among native gentlemen in the north, but they are never sold.

ఖాసు for ఖాసా adj. *خاص* *Khas*. Own, private, personal. స్వంత.

గాసు n. s. A sheave of a pulley. కప్పిన క్రము.

కాహిలా n. s. *كاهيلا* See కాయిలా.

కి Ki, కి Kī, ఖి Kḥi, ఖి Kḥī,

గి Gi, గి Gī, ఘి Ghī, ఘి Ghī.

కించాటు for కించ n. s. Sorrow. వ్యాకులము. మహాకించాటు గావున్నది I am very sorry for it.

కించాయిలు n. s. The English word 'Consignment.' అప్పగించ.

కిచాట for కీచట n. s. Quarrel, dispute. వాగ్వాదము.

కిచిడీ n. s. *كچري* *Khichri* : (vulg. kitchery)

The dish called *శులము* or boiled rice mixed with split pulse.

కిటికి, or ఖిటికి n. s. *كچري* *Khirkī*. A window : a little door : a ship's gangway. గవాయి, దిడ్డి వాకిలి.

కిట్టికోల n. s. (Tamil *கட்டிக்கோல்*) Thumb-screws. వేళ్లకుకిందమీద పెట్టి పై త్రేచిటికోలు.

గిడ్డంగి n. s. *Giddingi*. A *godown* : (from the Malay *gandong*) an outhouse, office, store-room, or prison. కొట్టు, గది.

కితాసారగుడ్డ n. s. Canvas. కితాసు.

కితాసి for కితాసు n. s. *كتان* *Kitān*. Canvas. కితాసారగుడ్డ.

కితాబు n. s. *كتاب* *Kitāb*. A book. But more commonly a corruption of *خطاب* *khitāb*, any honorary title.

కినారా n. s. *كنارة* *Kinara*. Edge, border, bank. కట్ట, తీరము.

గిన్నెకాసు n. s. *Ginneh-cāsu*. (Tamil, *கிన్నె*) "Cup-coin." A gold coin formerly in

use worth (Rs. 17-8.0) five pagodas. See వర్తమానతరంగిణి newspaper of 4th January 1849 in a list of coins.

కిఫాయతు n. s. *كفايت* *Kifayat*. Benefit, advantage, profits. లాభము, ఆదాయము.

కిమ్మత్తు n. s. *قيمت* *Kīmat*. Price. ధర, వెల.

కిమ్మత్తురవానా n. s. *قيمتروان* A pass certifying the value of the goods. ఆయాసరుకులవెలను గురించిన రహదారి.

గిరదా adj. *گردگ* *Girdā*. A round or circle. గుండ్రని.

గిరదాయించుట v. a. To surround, to gird in. చుట్టుకొనుట.

గిరళు, or గిరుళు n. s. *گرد* *Girō*. Pawn, pledge, security. కుడవ, తాకట్టు.

గిరాకి n. s. *گران* *Girān*. Dear in price. ఖరం, అధికవెల.

ఖిరానా for కిరానా n. s. *كيرانا* *Kirāna*. Grocery.

విల్లరసామాను, పుష్పమిరస కాయచింతపండు మొదలయిన మసాలాలు.

కిరాయ, or కిరాయి *كيرانا* *Kirāya*. Rent, hire, fare. బాడుగ, కూలి, సత్తము.

గిరుళు, గిరౌ, or గిరో n. s. *گرد* *Girō*. Mortgage, pawning. కుడవ, తాకట్టు.

గిర్దావరి n. s. *گردواري* *Girdawari*. A circular (order) ఒట్టుపాకుము,

ఖిర్దు n. s. *كچري* *Khird*. Cultivation. కృషి, వ్యవసాయము. ఖిర్దు ఆ బాడు చేసుకొని having cultivated fully.

గిలాబ n. s. *گلابة* *Gilāba*. Plastering, applying, laying on : *paying* after caulking. గచ్చుపూయడము, వాడవలకలసండుకులప్పుము వేసిన దానిమీద కీలు మొదలయిన వాటిని చరమడము.

గిలాబతి See కలాబత్తు.

గిలాబతుంగ ? "Gelleba tunga." Rox. 1. 199. *Cyperus tenuiflorus*.

గిలాబు See గిలాబ.

గిలాసు, or గ్లాసు n. s. A wine "glass." గాజుగిన్నె.

కిలింట, or కిలేంటు n. s. A port clearance bill, taken to prove that a ship has paid all port dues. వాడతల్లి పోవడమున కైయిచ్చే శలపుచీటి.

గిల్ల, or గిల్లామాటలు n. s. Slander, scandal, tale-bearing. చాడి, అంగుడుడుడిపిమాటలు.

- గల్లటల adv. (a bad phrase not to be used) Early, betimes. పెండలకడ. ప్రాద్దుగల్లటలతింటాము we shall dine betimes.
- కిశము n. s. قسم *Kism*. Kind, sort. విధము, తరహా.
- కిస్తి n. s. قسط *Kist*. An instalment towards payment. వాయిదా.
- కిస్తిబంది n. s. قسطبندی *Kist bandi*. Settlement of payment by instalments. వాయిదాలయేర్పాటు. See జమాబంది. కిస్తిబంది ప్రకారముగా in instalments.
- కిస్తు n. s. See కిస్తి.
- కిస్తిసు n. s. کشمش *Kishmish*. A raisin. ద్రాక్షపండు.
- కిస్తిసుకుండుగ n. s. "Christmas : " which natives imagine to be connected with the preceding word! కిరస్తుకుండుగ.
- కింకాబు, or కీన్దాబు n. s. كم خواب *Kam khwab*. 'Kincob,' cloth of gold : brocade, silk worked with gold or silver flowers. బుట్టాలు వేసిన పట్టు.
- కిలి n. s. *Kilī*. A key. తాళంచెవి.
- కిలిపట్ట n. s. *Kilī pitta* : a fish : a species of perch. ఒక చేతు. Russell No. 126, 195.
- కివాడ n. s. " A tract of land in which garden produce is generally cultivated, and which was formerly a part of the village." ఊరినుట్టావుండే పాటిపాలము. D.
- కిసా n. s. كیسہ *Kīsā*. A pocket in a jacket. చొక్కాలొని సంచి, జేబు.

కు గూ ఖు ఖూ గు గూ ఘు ఘూ

- కుంచ, or కుంచీ n. s. *Kuncha*. A sort of cap, with a flap behind. విడ్డలకు వేసే ఛైర వాకిము.
- కుంజరి for కుంజడా n. s. *Kunjari*. A huckster, a fruiterer. బిల్లర అంగడివాడు, పసారీదుకాణపువాడు, పుండ్ల మేవాడు.
- గుంజాటన, or గుంఝాటన n. s. Grief, regret. వ్యభిషము.

- గుంజాయిషి n. s. گنجایش *Gunjāish*. Capacity: profit : the usual meaning is, defect, incompleteness, imperfection. లోకము. ఆ లెక్కలో గుంజాయిషియేమిర్పితదు there is no defect in this account.
- గుంటఃసూన్యము n. s. A petty manyam. (Viz.) ఒక చిన్నసూన్యము.
- గుండ్డి n. s. گندی *Gundi*. A button : a kind of flower. బొత్తాను, పుక పుష్పమున్ను.
- గుండుసాల n. s. The circle around Madras : the jurisdiction of Madras, under the Supreme Court's authority.
- కుండ్రాయిపొట్టు n. s. *Kundrai pottu*. Small dried fish. మత్స్యవిశేషము.
- కుండ, or కుండా n. s. گوند *Kunda*. The butt of a gun. కుసాకిలడుగు.
- కుంఘిణి, or కుంభిణి n. s. 'A company' of sepoys : or the East India Company. సిపాయిల దళము, ఇండ్య దేశమును యిప్పుడు యేలేశభవారు.
- గుంబజ్ n. s. گمباز *Gumbaz*. A dome. గుమ్మటము. కలశము.
- కుంబీ n. s. Bleaching (cloth) చలవచేయడము.
- కుచ్చి, or కొచ్చి n. s. *Cochin*, a town in Malabar. ఒక పట్టణము. కొచ్చికుక్క a spaniel. కుచ్చిగుర్రము a horse brought from *Kutch*.
- గుజరాతి adj. Appertaining to Guzerat, made at "Guzerat." గుజరాతివాడు an inhabitant of Guzerat.
- గుజరాని n. s. گزران *Guzran*. Life, employment, livelihood, daily bread, subsistence. వృత్తి, జీవనము.
- గుజరాయించుట v. a. گزراندا *Guzaranna*. To present, offer. ఇచ్చుట.
- గుజరి, గుజరి or గుజలి n. s. A market place, thieving bazar (a Madras word.) గుజరివేళ shopping time : about sunset.
- గుజస్తా adj. گزشتہ *Guzashta*. Passed, elapsed, నాలుగుజస్తా last year.
- గుజారకు n. s. (Error for *Guzāish*.) Possession, holding (in charge;) వశము. Intervention. ఆరణ్యగుజారతిని by, or through him as an agent. హజారుగుజారతిని పంపించిన రూపాయిలు the rupees sent by the barber.

సుజారి n. s. An opulent man. ధనవంతుడు D.
 సుజరాను n. s. *گزران* *Guzran*. Passing, livelihood. జరగడము, జీవనము. అక్కడ సుజరాను చేయచాలరు they cannot prosper well there : they do not get on well.
 సుజ్జేరికుక్క for సుర్జీకుక్క n. s. A shock spaniel. కుచ్చికుక్క.
 సుగి n. s. *گورگی* *Gurgī*. Trowsers, pantaloone. (more particularly breeches.) మోకాలిదాకా పుండే చల్లడము.
 సుగిసుడి, or సుడుసుడు n. s. A small hookah. చిన్న పుక్కా.
 సుగిదీ n. s. A peg; a small bit of wood?
 కుడివారము n. s. (Tamil *குடிவாரம்*) The ryot's share of the crop. See సేలువారము.
 సుడ్డె n. s. (Odhra language?) A rising spot of ground.
 కుతిసూర్పుట v. a. Error for కృతిసూర్పుట, అన గాపొసగించుట.
 ఖుతిసీ n. s. *ختنی* *Khtni*. Satin; so called as being brought from Khoten. It is made of silk and cotton. కుత్తీనీపట్టు.
 ఖుద్, or ఖుద్దన adv. *خود* *Khud*. Self, personally, without intervention. ఖుద్రాజి of his own accord, voluntarily. ఆయన ఖుద్దన వెళ్లి నాడు he himself went.
 సుదస్త్ర See సుజస్త్రా.
 కుదిర్తి for కుద్దురత్ n. s. Power, ability, authority. అధికారము.
 కుదీలు n. s. A cant word used at cards. ప్రతిష్ఠ, అన గాకాకితముల ఆటలో అయిదుపట్టుపట్టుకా నని చేసే ప్రతిష్ఠ.
 సునహ n. s. *گناه* *Gunah*. A sin, crime, fault. పాపము, నేరము.
 సునాగారి, or సుణేగారి n. s. *گناهگاری* *Gunah-gari*. A fine, mulct. అపరాధము.
 సున్నాపట్టు n. s. Gold paper or silver paper. వెండిబంగారువలె మెరిసే కాకితము.
 కున్నారము n. s. Glassware? A. DK. పింగాణిలు.
 సుప్తి, సుంమిరి n. s. A dagger.
 సుబారు n. s. Rumour. పుకారా, అవాదా. వాండ్లు అక్కడికివచ్చి చేరినారు అనేది గాయిక్కడ గుబా

రు గావున్నది it is reported here that they have gone there.
 కుమందా n. s. (A French word,) "Le Commandant." మొనగాడు.
 సుమస్తా n. s. *گماشته* *Gumāshta*. (vulg. Gomashta) An assistant, a clerk, factor, or agent. బదులుమనిషి.
 సుమాని adj. *گمانی* *Gumānī*. Suspicious, suspected. సందేహించబడ్డ.
 సుమాను n. s. *گمان* *Gumān*. Suspicion, doubt, uncertainty. సందేహము.
 సుమాయింతుట, or ఘుమాయింతుట v. n. To spread as scent. వ్యాపించుట. ఆ ఆత్తరుయిల్లంతా ఘుమాయిస్తున్నది the scent of the attar is spread throughout the room.
 సుమారు n. s. *گمار* *Gumār*. A ship's gang-way?
 సుమాప్ట n. s. See సుమస్తా.
 సుమిచి n. s. A sentry box. పారావాడునిలిచే గూడు.
 కుముందా n. s. (French word) "Le Commandant." A leader or captain. మొనగాడు.
 కుమ్మకు n. s. *كمك* *Kummak*. Aid, help, reinforcement, assistance. సహాయము.
 సుమ్మటము n. s. *گنبد* (*Gunbaz*.) A dome; a balloon; a fire-balloon.
 సురకాయింతుట, or సురుకాయింతుట v. a. To turn upon one as a hog does when struck. క్రుబుక్రుమనుట, సుక్రుమనుట.
 ఖురదా for ఖురదా n. s. *خوردہ* *Khurda*. Batta, subsistence; copper coin. బత్తెము, దుడ్లు, వైసాలు.
 ఖురాకు n. s. *خوراک* *Khurāk*. Food, batta, subsistence, money. కూడు, బత్తెము, బత్తెపుకాసులు.
 కురాళము, or ఖురాళము n. s. An awning. మేలుకట్టు.
 కురాసానివాచము n. s. *خراسانى جوان* *Khurasāni ajwāyam*. Black henbane. దీప్యము, ఓమము.
 కురింజి, or కురువిందము n. s. Corundum-stone. కురువిందపురాణుట.
 కురిచి n. s. *کرس* *Kurs*. A chair: a wooden seat.
 కురుజీ for కురుసీ n. s. A seat. Or, for *خوگير* *Khōgir*, a pack saddle. ఆసనము, గుర్రు.

కురుత n. s. *Kurata*. A sort of fish? Russell, plate 101. "Cooroota" calls it *Sparus Spini-fer*. మత్స్యవిశేషము.

కురుదా n. s. A kind of sword. ఖడ్గవిశేషము. T. 1. 9.

కుర్తా for కుర్తా n. s. كرت *Kurta*. A coat; a jacket. చొక్కాయి.

ఖుర్దా n. s. خورده *Khurda*. Half pence, copper, small change. దుడ్లు, పైసాలు.

ఖుర్దుబుర్దు n. s. (خورده و بورد) *Khurda wa burda*. Eaten and stolen.) Embezzlement. ఆపహరించడము.

గుర్ర n. s. غرة *Ghurra*. The first day of a month. ఒకటోతారీఖు. బగుర్రయె సెప్టెంబరు on the first of September.

గుర్రపుచప్పకు (for గుర్రపుచబుకు properly చాబుకు) n. s. A horsewhip. కొరడా. A long slender fish. Russell, No. 30. *Syngnathus Typhlus Linn*.

కుల్ వార్ n. s. كلوار *Kulwār*. A settlement made with the Ryots individually. రయ్యకు వారి, ఆసామివారి. కుల్ వారికట్ట individual settlement.

గులాబు, or గులాబు for గులాం n. s. غلام *Ghulām*. A slave, "your humble servant." దాసుడు.

గులాబు, or గులాబీపువ్వు n. s. گل *Gulāb*. A rose. గులాబీరంగు pink, rose-colour.

కుళాయి, or కుళ్లాయి for కులా n. s. كلك *Kulāh*. A little cap. టోపి.

ఖులాయించుట v. n. To look handsome. అందముగా అనుకుడుట. ఆరంగుఖులాయిస్తున్నది the colour looks handsome.

గులాబుపాడి n. s. گل *Gulāl*. The red powder flung about in the *Hoeli* or festival to Cupid. ఎర్రపాడి.

ఖులాసా n. s. خلاص *Khulasah*. Abstract, abridgement: essence, intrinsic subject. సంక్షిప్తము, నిష్క్ర, సారాంశము. ఖులాసాగావుండే free, open, disengaged, at ease. విడిగావుండే.

గులిమెంది n. s. گل مہندی *Guli mehndī*. The balsam-flower. (*Impatiens balsamina*. Rox. 1. 651.) A sort of fish, a species of *Sparus*: or mullet. Russell (Nos. 107. 157. 158.)

mentions the లామగులిమింద, రాతిగులిమింద red mullet, and బండిగులిమింద the surmullet.

కుల్చర్ని n. s. *Kul-carni*. The village clerk: the register of a village. కర్నము. దేశకులకర్ని accountant of a district, the hereditary village accountant.

గుల్లడము n. s. *Gulladām*. Pink colour. వర్ణవిశేషము. తెల్లగుల్లడము carnation, flesh-colour.

ఖుల్లసు n. s. خالص *Khulas*. Particulars, substance or essence. వివరము, నిష్క్ర, సారాంశము. ఖుల్లసుగా thoroughly, essentially.

కుల్లు for కుల్ adj. كل *Kul*. All, whole. యావత్తు.

ఖుశామది, or ఖుషామత్తు n. s. خوشامدی *Khushāmadi*. "You are welcome." i. e. Flattery, a flatterer. స్తోత్రము, పొగడేవాడున్ను.

కుశిని n. s. (The french word cuisine.) A kitchen. వంటయిల్లు. కుశినివాడు a cook. వంటవాడు.

ఖుషాలు n. s. Gladness, joy. సంతోషము.

ఖుషికి, or ఖుషిగి n. s. خشکی *Khushki*. Untilled land. రుస్సెనినేల, బీడు. ఖుషిగిజిరాయితి cultivating untilled land. ఖుషిగిచా గాయతీ dry land cultivated as garden land. తోటలువేయబడ్డమెట్టపొలము.

ఖుషి n. s. خوشی *Khūshī*. Pleasure, delight, mirth, joy. సంతోషము.

ఖుషి పైకిరతి n. s. (تری) *Khushki-paikī-tarī*. Wet cultivation, carried on in lands which were hitherto classed as "dry." (Bellary.) పుండెతరంనంజె, మెట్టలోచేయబడ్డచా గాని.

ఖుషురీదు n. s. خوش خرید *Khush kharīd* (Price, value. Reeve.) Paying in ready money (Richn. 638.) Private sale; not auction. చెయివెలకు ఆమ్మడము.

ఖుషుబాష n. s. خوشباش *Khushbhash*. He who is free. ఖులాసాగావుండేవాడు.

ఖుసురి n. s. قصوری *Kusūrī*. Fault, defect. లోపము.

కుండాపాట్లు n. s. Powdered salt-fish used as a condiment. మసాలాగావేసేపుళ్ళుచేకుపాడి.

ఖాంవారి for కాంవారి n. s. قوم واری *Kaum vārī*. The tax levied upon different castes. ఆ

యాకులాలవారిమీద తీసేసన్ను. వలకట్ల ఖాంవారి the fees paid for the right of fishing.

కూచిమతము n. s. Name of a sect among the Satanies. సాతానులలో వైకమతము.

కూచీచనుట v. n. كُوج Kūch. To march. దండు మొదలయిన విశ్రయాణమవుట.

కూజా, or ఖూజా n. s. كُوج Kūzā. A goglet or gugglet : a carboy.

కూడాలు n. s. (See గోడాలు and మసానీలు) The rattlins of a ship's masts.

కూడికెవాండ్లు n. s. Partners in merchandize or trade. (Vizag.) పాలికావులు.

కూనలమ్మచీర n. s. A kind of petticoat named after a certain village rural goddess.

ఖూని n. s. خُونِي Khūnī. Manslaughter, murder. హత్య. ఖూనీఖారు a murderer. ఖూనిరయ్యకు any delinquent.

ఖూబి خُوبِي Khūbī. Good : benefit : the real fact. ఫలము

ఖూబు interj. خُوب Khūb. Well done! hurrah! శహబాస్.

ఖూబు adj. Good, excellent. డేమమైన, బాసైన.

కూమవారి n. s. كُوم Kūm. A tax levied as moh-turfa, on a caste. ఆ యాకులస్థులమీద తీసేసన్ను.

ఖూము n. s. كُوم Quam. Tribe, sect, caste. కులము.

కూర్ణిశాత్ n. s. كُورْنِشَات Kūrnishāt, Prostrations; homage. దండము, వందనము. This phrase is used at the beginning of letters.

కూర్మయివాండ్లు n. s. A kind of mendicants. ఒక తరహాబిచ్చగాండ్లు.

కూర్వ n. s. The ribs of a ship, or the bends. Also in carpentry, a bent piece of wood. వాడకూర్పుకు వేసేవంకరకయ్య.

కూశము n. s. (Tamil கூளమ్) Chaff of straw, hem. &c కొంటు.

కె కె ఖై ఖై
కె కె ఖై ఖై

ఖూండా for గూండా n. s. A rhinoceros. ఖియ్యము, దీనిముక్కుమీద వైకకొమ్మవుంటున్నది.

కెచ్చెళితనము n. s. "Rioting" (P† in Rom. xiii. 13.) ఆల్లరి, దొమ్మి.

కెకుపు n. s. (A vulgar spelling for కడుపు) A term, a fixed time for payment, an instalment. వాయిదా.

కెలీపు for కెలాఫ్ n. s. A cover. ఒర. కెలీపుకత్తులు swords with covers. కెలీపుకుపాకులు muskets with covers.

కేటా adj. Separate. వేరే.

కేటాగా adv. Separately, apart. వేరేగా.

కేటాయించుట v. n. To separate, share out, divide. వేరుబడట.

కేటికప్పి n. s. A block : (a kind of pully.) ఒకవిధ మైనకప్పి.

కేడిగావుండే adj. Adulterated, not pure, debased. మిశ్రితము గావుండే, వడ్లు మొదలయిన వాటిని గురించిన మరాటిమాట.

కేతు for కేత్ n. s. كِهَيْت Kheth. A cornfield. వరిపొలము.

కేదారసింఱ The D gives this as the meaning of బోదారసింఱ.

కేపుమారి n. s. (Tamil) A rogne, swindler. కత్తె రదొంక.

కేఫీవాడు n. s. A chandler, a messenger. వాడ వపచడు

కేరీజు for ఖారీజు adj. كَارِج Kharij. Extra, additional, distinct. పై. జాస్తి, వేరే.

కేపు n. s. كِهَيْپ Khep. Freight. వాడకూలి, వాడమీద యెక్కించేసరుకుకుకూలి.

కై ఖై కె కై

కైతలు n. s. A class of mountaineers in the Rajamahendry District.

కైడి, or కైది n. s. كَيْدِي Quidi. A prisoner. నేరస్థుడు.

కైదు n. s. كَيْد Quid. Prison, imprisonment. కావలి. కైదుచేయుట to imprison : to close an account.

కైపు n. s. كَيْف Kief. Intoxication. మైకము.

కైఫియ్యకు n. s. كَيْفِيَات Kifiyat. Circumstances, particulars. సంగతి.

గైబతు n. s. غيبات *Ghibat*. An out-station. హజారుల్ గాః బయిలు.

గైబు adj. for غائب *Ghaib*. Missing, mislaid, lost. కానక పోయిన.

ఖైరాతు adj. خیراتی *Khīrati*. Charitable, given as alms. తిరి పెము గాయిచ్చిన.

గైరాదా adj. غیرادا *Gairada*. Unoccupied, waste : due, owed. ఖాలి గావుండే. బాకి గావుండే.

కైరి for ఖైరా n. s. كھیرا *Khiera*. A grey-eyed horse : a wall-eyed horse. పిల్లికండ్ల గుర్రము.

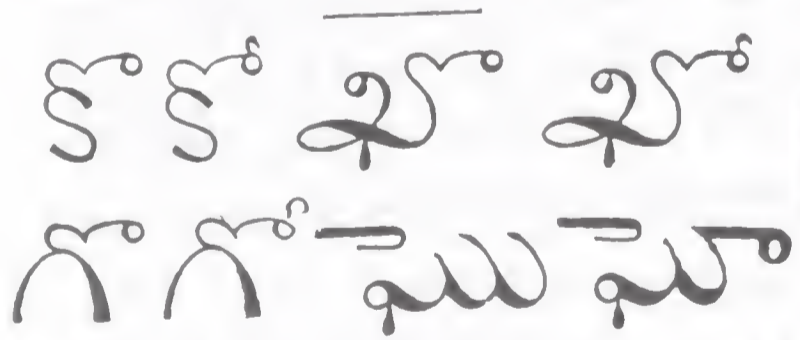
ఖైరిజులు. See ఖేరిజు.

గైరు adj. غیر *Ghier*. Other, besides, excepting. ఇతర మైన. గైరు పలియాతుడ మిస్లaid, missing : what is not found గైరు ఆదా extra collections. గైరు వాజిబి unreasonable, false. గైరు మహసూలు చెల్లు trees not liable to tax. గైరు హాజరు missing, absent, not present. గైరు జవాబులు letters that require "no answer."

కైలి n. s. Of capacity : prefixed to words expressing measure.

కైలు n. s. كیل *Kiel*. Measurement of grain after thrashing and before sharing it. కైలు కాలము harvest time. కైలు దారుడు a superintendent of measurement.

కైలు, or కైలు n. s. Frames like the letter A used in a pent roof. పెంకుటింటికి వేసేటివి.

కో||, or కో|| A contraction for కోర్కె n. s. A pack of twenty pieces of cloth.

గొంచి n. s. (K.) A field. పొలము. గొంచి గాడు the proprietor or renter of a field.

కొండపో for కొంచపో Take away.

కొండి n. s. A staple, or strong hook. కొక్కి.

కొచ్చె adj. (Tamil கொச்சె) Wry, wrong : mispronounced. యాస.

కొట్టము n. s. A cow-house. పశువులదొడ్డి.

కొట్టాయి n. s. A large shed or pent roof. కొట్టాయి పుత్తవము the feast of tabernacles celebrated in Vishnu temples.

కొతా n. s. A bale or parcel of cowries (usually 12,000) brought from the Maldives.

కొతారు n. s. A magazine or store. ఉప్పుకొతారు a salt depot.

కొతి n. s. کوٹی Kothi. A storehouse : a bank : A mercantile firm. కొతి వేయుట to set up or open a bank.

కొతికి n. s. كوٹھری Kōthri. A closet, a strong room. గది.

కొత్తవాయి, or కొత్తాయి n. s. کوتوال Kōtwāl. The chief officer of the police (of a city or town.) కొత్తవాయిచావకి the kotwal's hall or court.

ఖొదావండు n. s. خداوند *Khudawand*. Lord, master. స్వామి ఖొదావండు గరిబుల ర్వరకల మక్ خداوند غریب پرور است!

గొయ్యచండు n. s. The guava fruit. This is a Spanish word (guyaba) of Mexican origin. See Lockharts Bernard Diaz. Chap. 162. కొంబండు.

గొరక and మాతగొరక n. s. A certain fish : a species of perch. Russell, plate 132. మత్స్యవిశేషము.

కొరడా n. s. for كورہ *Kōrā*. A whip or knot. కొవి, జాటి.

గొరస n. s. A shoal of fish. మత్స్యవిశేషము.

ఖొరాకి n. s. خوراک *Khoraki*. Batta, subsistence. బత్తెము. See ఖురాకు.

కొరిచెవాడు, or కొరిశెవాడు n. s. A savage, a mountaineer.

కొర్న n. s. The hyæna, a creature that eats horses and asses. తరయ్యలు, గొరబోతు, గుర్రాలను గాడిచెలను తినేటిది.

కొలారుబండ్లు n. s. plu. A sort of cart. ఒకతరహా బండి. సి. 1. 215.

గొల్ల n. s. A gōla peon ; who guards or conveys money. రూకలకొట్టులోవుండే కొలువుడు గాడు.

గొల్లగారము n. s. Tax taken from the shepherds. గొల్లవాండ్రవద్ద తీసేకన్ను.

కొల్లాయి, or కొల్లాయి పుంచ n. s. A kind of cloth. మడికట్టుకొనేతుండుగుడ్డ.

కొల్లెత్తువాడు n. s. A mason or bricklayer. (Madras) బేల్దారివాడు, శాపికాడు.

కొవ్వొళ్లు v. s. A sort of fish. Russell, No. 186.

ఖొగిరి, or ఖొగిరు n. s. *خوگیر Khogir*. A cushion or pad used as a saddle. *కోసి*.

కోజు, ఖొజు or ఖొదు n. s. Trace; secret; inmost meaning. మర్కము, గుట్టు, జూడ.

గొజుబాను n. s. Ox-tongue, a certain drug, being a leaf. దర్పకము, యెద్దునాలికె.

కోజుక, or ఖొజుక n. s. A corge or 20 pieces of cloth. This word is used among merchants. ఇరువైవస్త్రములు.

ఖొలా, or ఖొల adj. *کھوٹا Khota*. False, not true, not real. కల్లెన, అబద్ధమైన.

కోటు n. s. A love game at cards: also "Court" a half jacket *వస్త్రవిశేషము, ఆరచొక్కాయి, న్యాయసభయున్ను*.

గొదాలు n. s. The rattlins of a ship's shrouds. నూలునిచ్చిన మెట్టు.

కోడిపుంజి n. s. A fish called gasterosteus Pterois volitans. Cuvier. Russell on Fishes No. 133.

కోతకటాయి n. s. Fees formerly paid for leave to reap a crop. *కోతశలపుకైయిచ్చేరూకలు*.

కోతల్ n. s. *کوٹل Kotal*. A led horse: something which is more than absolutely necessary. మిగత గావుండేటిది.

గొండు, or గొండు n. s. *گوند Gōnd*. Gum, with which letters are secured instead of wafers. జాబులకు అంటించేబంక. గొండుచేయుట thus to close a letter. బేగొండు గావుండే unsealed, open.

ఖొదు n. s. See కోజు.

కోసముచేడు n. s. The mango fish or Tupsee Muchchhee. Russell No. 185. మచ్చివిశేషము.

కోపా n. s. A "cup" denoting a certain measure; a *cup-ful*. గిన్నె.

కోపు n. s. A firm or mercantile house. కోపుదారుడు a sorter of cloths, a ware-house man.

కోము n. s. for *قوم Qaum*. Caste, tribe. కులము.

గొరి n. s. for *گور Gōr*. A tomb; a grave. *పీనుగనుపాతిదయినకట్టినది*.

కోర్వపా గాకు n. s. A superior kind of tobacco. శ్రేష్ఠమైనపా గాకు.

గొలాపు, or గొలాము n. s. *غلام Gholam*. A slave. దాసుడు.

గొలి, or గొలిగుండు n. s. *گولی Gōli*. A marble or small ball. పిల్ల గాండ్లు ఆడుకొనేబచ్చినచరిమినబంత.

గొలిదిబ్బ n. s. A churchyard or burying ground. పాతేచోటు

కోలుకాడు n. s. (K.) The assistant of a custom house officer.

కోల్లాడు n. s. An exciseman. See కోలుకాడు.

గొవాళుండు n. s. Guava fruit. గొయ్యివండు.

కోవిల n. s. A pagoda or temple. గుడి.

కోవిలాశ్వాసు n. s. The box in which the Vaishnavites keep their images. మందహాసము.

గొశబుర్డు n. s. Nautical phrase for coming to. వాడగొశబుర్డు అయ్యెను the ship came to.

గొమాగావుండేస్త్రీ, or ఘొమామనిషి n. s. A woman living in privacy, cloistered; as an inmate of a seraglio. రాణివాసము గావుండే ఆడుది.

ఘొమామనిషి n. s. from *گوشہ Gōshā*. A woman living in privacy, cloistered as an inmate of a seraglio. రాణివాసము గావుండేటిది.

గొంపుపేషు, గొంప్పేషు n. s. *گوش پېچ Gōsh pēch*. A piece of cloth or shawl tied over the turban. పా గామీదసొగసు గాకట్టుకోబడ్డవస్త్రము. H. 4. 107.

గొంపుగుత్త n. s. The joint renting of a village by all its ryots (Ganj.)

గొంపూర, or గొంపూర n. s. *گوشوارہ Gōshwāra*. An abstract; an index; a tabular statement, wherein each article in a general account is reduced to it's proper head.

కోస్తా n. s. Territory: a sea "coast." (See Madras Reg. 1. of 1817.) కోస్తావర్తకము the coasting trade.

గొరిశాయి n. s. A certain coin. గొరి అపరంజీలకు మారే నాణెము.

కొలు n. s. *قول Quoul*. A writing of assurance, agreement or engagement as granted by Government to the cultivator of the soil; safe guard or warrant to pass (as granted to an enemy.)

గ్యప్తి for గప్తి n. s. Recollection. జ్ఞాపకము.

ఖ్యాసి, ఖ్యాలు n. s. *خیال Khiyal*. Imagination; delusion; a kind of song. ఎంకడము, భ్రమ, పాట.

క్రాది n. s. (Bengali word) A bannister, balustrade, railing or *chevaux-de-frise*. కటకటాలు.

గ్రామగ్రామసిగ్రామంఁడే adj. Included in a village.
ఒక గ్రామంలో చేరినట్లంటే ఆ గ్రామంలో గ్రామసిగ్రామంఁడే a hamlet included in the village.

క్రీస్తువాడు n. s. A "Christian." క్రీస్తువాడు.

చ ఛ జ ఝ

See note on క, ఛ K Kh. The letters చ and చె generally take each other's places, as చతుర్థి, చంద్రుడు which are wrongly written చెతుర్థి, చెంద్రుడు and చాం takes the form of చేం as చాంతాకు for చేంతాడు.

జంకాయించుట v. a. To make a horse dance.
గుర్రాన్ని ఆడించుట.

జంఖానా, or జంబుఖానా n. s. *جامخانه Jam-khānā* A carpet.

జంగల్ పచ్చ n. s. *زنگر Zangar*. The sub-acetate of lead : verditer, a greenish blue dye : semi-vitrified oxide of lead.

జంకట్టుబడి n. s. Troops raised for war and then allowed land for subsistence.

జంబీరు n. s. *زنجیر Zangīr*. A chain. గొలుసు. జంబీరుజామాను mutual or "concatenatory" security, in which each man becomes security for the rest. (Bel.)

చంఢివాళము n. s. (K.) What is given to ratify a bargain, earnest money, a handsell. తరుగు, సంచకరులు.

చంఢివాళము n. s. (Tamil *சண்டிவாளம்*) Loss in redeeming any article.

జంఢా, జెండా or జండ n. s. *چندہ Jhandā*. A flag staff. ధ్వజస్తంభము. ధర్మబండయెత్తితన్నాడు he has established justice on its true basis.

జంత, or జంతె n. s. A machine for weeding a field. కలుపుపొయ్యేటట్టుదున్నేసాధనము.

జంత్ర n. s. *چندری Jantrī*. An almanac. పంచాంగము.

చందా n. s. *چندا Chandā*. A Quota or portion of a sum due : a 'subscription. చందాకాక్షతము subscription paper. పూరిమీదచందావేసుకొనుట to raise a subscription.

జందాడు, or జముదాడు n. s. A dagger బాకు.

జంవాళము n. s. A dagger. కటారి.

చందుకా for చందూక n. s. *صندوق Sandokh*. A box or trunk. పెటె.

చంఢువా n. s. *چندوا Chandwa*. The cloth of a ceiling : the top of a bed, the tester tilt of a cot. T. 3. 133.

చందోలిపిట్ట n. s. A sort of lark.

జంబుఖానా for *جامخانه Jam khana*. n. s. A carpet. కిందవేసుకొనేటిది.

చకడాలు, or చకడాబండ్లు n. s. Common carts. సామాన్యమైనబండ్లు. Bob. 1. 153.

జకాతి, or జకాయతీ n. s. *زکات Zakāt*. Custom-house duty. సుంకము. జకాయతీసత్త a contract for custom-house duties.

చకునామ for చెక్నామా n. s. *چکناما Chaknamā*. A map, or plan of lands. భూములు మొదలయిన వాటిపటము.

జకేరా n. s. *زکیرہ Zakeerah*. A store or hoard. చేర్చిపెట్టినది.

జక్కించుట v. n. Perhaps from *چک مارنا Jhakmarna*. To be in error or fault ఆపరాధియాల. నాలుగురూకలు వానిముఖముమీద పారవేస్తే జక్కించినట్లు చేస్తాడు if you pay him something he will do it submissively.

చక్రములు, or చక్రరూకలు n. s. Some small gold coin.

జగాబాకు n. s. A sort of dagger. ఒకవిధమైనబాకు. H. 5. 18. కంతునిచేరిజగాబాకనంగ.

జజాయి, or జజాలి n. s. *جزايل Jazāil*. A wall-piece fired from a swivel or long swivel-musquet. లెకవిధమైనతుపాకి.

చలాకు n. s. *چھٹاکی Chhatak*. The sixteenth part of a seer. శేరులోపదహారోభాగము.

ఛట్టాయించుట v. a. perhaps from *چٹکانا Chatkana*. To whip hard. కొరడాతోబాగాకొట్టుట.

ఛట్టారీ, or ఛట్టారీవాడు n. s. A half caste or country-born person. Or చట్టకార but the origin of the name is doubtful.

ఛడాఛడి adv. *چھڑاچھڑا Chharā chhari*. Instantly, immediately, quickly. తక్షణం, శీఘ్రముగా.

ఛడి n. s. *چھڑی Chhari*. A switch, a cane, ratan. చువ్వు, చెత్తము.

ఝత్తిచితా n. s. *جھرتی جتا* *Jharti chittā*. Waste book. Memorandum of daily payments. ఒకత రహాలెక్క శుస్తకము.

ఝత్తిచూచుట v. a. To overhaul, review, examine. సరిచూచుట, ఉండచూచుట.

ఝత్తిజాబితా n. s. An account particular; an inventory.

చధాయించుట v. n. To raise (the price) ఎక్కుట.

చధావణి, or చధాల n. s. *چراونی* *Charāoni*. An increase in price, rise: raising rent. పొడిగించడము.

జతనము n. s. for *جتی* *Jatan*. Care, attention. జాగ్రత.

జత్తిగ n. s. A sowing machine. A drill plough. జడ్డిగము, అనగా పిడతను నూడు గొట్టములు అమర్చికట్టదున్నది.

జదీదు adj. *جدید* *Jadīd*. New, modern. కొత్త. జదీదునాం land recently bestowed.

జనలు n. s. perhaps from *جلمل* *Jilmil*. i. e. *Jilmil* Shutters, venetians, any window. కిటికలు.

జనహాసిలు n. s. The toll collection levied as a poll tax per head. మనిషికింత అనితీసేవస్తు. (Guntoor.)

జనాబ్ n. s. *جناب* *Janāb*. Majesty, highness, excellency. మహాత్వము, ఘనత. Presence, as of a ruler. సముఖము. నేను ఆయన జనాబులో హాజరుండగా while I was in his presence: waiting upon him.

జనాథా n. s. Population, people. జనులు. జనాథాలెక్క A census. కానేనుమారులెక్క. జనాథాదస్తు poll tax, taxes collected per head.

జనూలరు n. s. Servants of the Nizam. నిజామువారిబంట్లు?

జన్నలు for జనలు n. s. A window. కిటికీ.

ఛపావణి, or ఛపావణి n. s. *چھپاونی* *Chhapāoni*. (Maharatta) Concealment, embezzlement. దాచడము, దివాణపుసాము తిని నేయడము.

జబ్తి, for జబ్తి n. s. *ضبطی* *Zabti*. Sequestration, attachment, seizure of goods.

చప్పా, for చాపా n. s. *چھاپا* *Chhapa*. A stamp, seal or impression. ముద్ర.

చబ్బుక, for చబుకు n. s. *چابک* *Chābuk*. A whip. కొరడా.

చప్పకుచెట్టు for చాకుచెట్టు n. s. The Cypress tree. ఒకసేమచెట్టు.

జబరు n. s. Force, violence. బలాత్కారము.

జబరుగా adv. Pompously. జంభముగా.

జబరుజంసుపిరింగ n. s. *ظفر جنگ* *Zafar Jang*. "The ruler of the battle"—a title bestowed on a certain cannon. Krishna Raya Vija. IV. 56. (A great gun named Zubber Jung is mentioned as being in Ghuznee.)

జబర్దస్తి n. s. *زبردستی* *Zabardasti*. Oppression, force, violence. బలాత్కారము.

జబాబు, for జవాబు n. s. *جواب* *Jawab*. An answer. ఉత్తరము.

జబిత, for జబతి n. s. See జబ్తి.

చబుకు n. s. for *چابک* *Chābuk*. A whip. కొరడా.

జమకట్టుట v. a. To sum up, strike a total. వెరసివేసుట. ఈరుసుమును స్త్రావు వారు జమకట్టుకొన్నారు this fee was sequestrated by Government.

జమఖానా *جامخانا* *Jamkhāna*. A carpet. జమకాలము.

జమా n. s. *جمع* *Jamā*. Collection, sum-total, amount. వచ్చుబడి, మొత్తము. జమచేసుట to collect. జమాఖర్చు *جمع خراج* *Jamā Kharch*, the receipts and disbursements. వచ్చుబడిశలవు జమావసూలువాకి demand or assessment, collection and balance.

జమాదారు, జమాదారుడు or జమేదారుడు n. s. *جامدار* *Jamadar*. A commander of a body of troops. A sergeant, the head of peons. హవాలదారుడికివయదర్జాగలవాడు, బంట్రోతులపెద్దయ్యున్న.

జమాబంది n. s. *جامبندی* *Jamabandi*, *Jamma-bundi*. Settlement of the assessments. శిస్తుయేర్పరచడము.

జమాయించుట, or జమాయించుచుండుట v. n. To be in pomp. జంభముగావుండుట.

జమిందారి n. s. *زمینداری* *Zamīndārī*. The country or Jurisdiction of a Zemindar. ఒకముతాదారుడికిందపుండేదేశము.

జమిందారు, or జమిందారుడు n. s. *زمیندار* *Zamīndār*. A landholder or a zemindar. A petty baron. ముతాదారుడు.

జమీను n. s. *زمین* *Zamīn*. Land. భూమి, జమీనుదారుడు A zemindar.

జముదాళి n. s. an error for جمده Jamdhar. A dagger. కటారి. Satyabha. 3. 53.

జరతా, జరతారు, జలతారు, or జర్తారు n. s. Gold lace. బంగారుశీరిక. H. 1. 79. జరతాచుట్టంచు డాల్చించు మేల్చిన్నా శన్నపురుప్పటంబు.

జరీ n. s. زر Zar. Gold or silver lace. శీరిక. జరీ ఛండువ a laced cloth. జరీబుటాపలువ an embroidered cloth, tissue.

జరీబు n. s. جریب Jarīb. The mensuration of land, a survey-measurement. In all the northern districts this signifies garden stuff; and garden land irrigated by wells. మహతు, అస గాకొలవడము, బా గాయతి, అస గాతోటబుదొడ్లు.

జరు n. s. زر Zar. Cash, gold. రూకలు, బంగారు.

చరుచు n. s. A slap, a clap. దెబ్బ.

జరుజామిన్ n. s. زر. ضمانت Zarzāmin. Money security. నగదుజామిను.

చరువము n. s. A large metal pot. పెద్దశపేలా.

జరూరియాత్ n. s. ضروریات Zarūriyāt. Necessity. అగత్యము. జరూరియాత్ మరమ్మతు the necessary repairs.

జరూరు, or జరూరి adj. ضرور Zarur. Necessary. అగత్యమైన.

జర్మి n. s. (E) 'Judge.' న్యాయాధిపతి.

జర్బాబు, for జర్బాఫ్త n. s. زربفت Zarbaft. Gold cloth. సాదరా.

చర్హాయించుట v. a. چارھار Charhāna, To raise. చర్హాచు or చర్హాوار چارھار Charhāo, aggravating, a higher bid.

చల్ బచల్ adv. چل بچل Chal bachal. Gradually. క్రమముగా.

జలతారు, for జరతారు n. s. زرتار Zartār. Gold or silver lace, or thread. జరీ.

జలమోరి n. s. Some kind of artillery. ఒకవిధమైన పరిరంజ.

చలానా n. s. A printed list of letters paid or not paid. అచ్చువేసినజాబులజాబితా.

చలామణి, or చలావణి adj. چالائی Chalāoni. Current. చెల్లె. చలామణిరూపాయి a current rupee.

జలాయి, for జలాయి n. s. جلائی Julāi. A weaver. నేసేవాడు.

చలాయించుట v. n. To decamp, run away. ఉరుగుట, పారిపోవుట

జలారి, for జలాలి n. s. جلالی Jalālī. A sort of masquers at the Mohurum. మొహరంకురీరులు.

జల్తారు, for జర్తారు n. s. زرتار Zartār. Gold lace or thread. శీరిక.

జల్దీ, or జలిది adj. جلدی Jaldī. Quick. త్వరమైన. జల్దుగా Quickly. త్వరగా.

జల్దేరి, for జల్దారి n. s. A drain.

జల్దారు, for జలదారి n. s. A drain.

రుల్లీ, జల్లీలు n. s. A sack, a bag of grain. గోతములు.

చవత n. s. An open litter or dooly?

జవాను n. s. جوان Jawān. A peon, a police or revenue officer. బంట్లాకు.

జవాబు n. s. for جواب Jawāb. An answer. ఉత్తరము.

జవాబుదారి n. s. جوابداری Jawābdārī. Responsibility, liability. ఉత్తరవాదము.

జవాబునివీసు n. s. جواب نویس Jawāb nawīs. A scribe, clerk or secretary. గాయశిగాడు.

జవాబుసవాలు n. s. جواب سوال Jawāb sawāl. (lit: answer and question.) Talk, discourse. సంభాషణ. అతనికిన్ని నాకున్ను నిండాజవాబుశవాలుజరిగినది I had a long talk with him.

జవాహిరు n. s. جواهر Jawāhīr. Precious stones, jewels. రత్నములు.

చతుకము, for చౌకము n. s. Quatre or four, at games: a cloth, towel. నాలుగు, తగ్గువము.

జహగీరు, or జాగీరు n. s. جاگیر Jagīr. A grant of land revenue payable to government. Land or country bestowed as a free gift. స్వల్పకన్నముకరరుచేసుకొని విడిచినసీమ, ఇనాముగావిడిచినభూమి.

జహజరవానా n. s. جہازروا Jahāz Rawānā. Exportation by sea. శముద్రమునూదకుంబంసడము.

చా ఛా జా ఝా

చాందిని n. s. چاندنی Chandnī. The awning. మేలుకట్టు.

చాందినీ వెంకీ, or చాందీ వెంకీ n. s. from چاندی

Chāndi. Dead silver; not brightly polished. మెరుగులేనిది.

జాంబండు, or జామువండు n. s. from جام *Jām*. The guava fruit. నాయ్యాపండు.

చాకరు n. s. چاکر *Chakār*. A menial servant. పనివాడు.

చాకిరి n. s. چاکری *Chākarī*. Menial service. కాలపు. చాకిరిపనిచేసే బ్రాహ్మణుడు a bramin in his private employ, a menial. చాకిరిమాన్యము land given in fee for the performance of the meanest duties in a village, as the watchman, sweeper, washerman &c.

జాకీ n. s. "Jacques," "jacky" the knave at cards.

చాకు n. s. چاکو *Chākoo*. A penknife. పేనాకత్తి.

చాగల n. s. A village officer under a pottail or culcarni?

జాగా n. s. جگه *Jāgah*. Place, land, home, dwelling. స్థలము.

జాగీరు n. s. جاگیر *Jāgīr*. A country or land given by government as a reward for services, or as a fee; a pension (in land :) a fief. The district around Madras was granted to Col. Clive by the Nizam, and hence is often called the (Jaghire) or Estate. Mill's Brit. Ind. anno. 1767 chap. 7. He retired from the service and went (à ses terres) to his "jageer" that is to his country seat.)

జాజికాయకాయ్య, or చెక్క n. s. Deal wood. తేలిక గావుండే మైకనీమకాయ్య. జాజికాయకాయ్యపెట్టె a deal case.

చాటక n. s. (K.) Witchcraft, for the purpose of ruining a foe. శత్రువును నాశనము చేయడము నునురించిన కుంభంబు.

ఝాడా అయినది from جھارا *Jhāra*. It is expended, done, finished, used up, consumed. అయిపోయినది.

ఝాడాగా adv. Utterly, fully, completely, finally, conclusively, in full. బొత్తిగా.

చాడీ n. s. چاری *Chārī*. Slander, backbiting. కొండెము.

జాడీ, or ఝాడి n. s. A large bottle or "jar."

చాడీఖోరు n. s. چاری خور *Chārī khōr*. A slanderer, a talebearer. కొండెగాడు. చాడీకత్తె a busy body: a girl that tells tales.

చాతాని plu. చాతానివాండ్లు as, (from Tamil சாத்தா தவன்.) A Sarternee, or more correctly çātānī. A caste of *Sudras*, who worship Vishnu exclusively: and whose profession is to sell flowers. They wear a female petticoat, without the కచ్చు tuck between the legs behind, which bramins use. They wear no thread on the shoulder, nor any జుట్టు top knot.

జాతాబాకి n. s. Balance, remainder, after deductions. నిలవబాకి.

చాతుట v. a. (from Tamil சாத்திடுதது.) To put on, dress, put vestments or garlands about an idol. సమర్పించుట. BD. 4. 37.

చాదస్త్రులు adj. Silly, foolish, idiotic. వెర్రి.

చాదస్త్రము n. s. Simplicity, foolishness. వెర్రిసనము.

చాదస్త్రుడు n. s. A simpleton. వెర్రివాడు.

ఛాష, for చాంపు n. s. چانپ *Chāmp*. The cock of a gun. తుపాకీయొక్క సురము.

ఛాపా n. s. چاپ *Chhāpā*. A seal, print or stamp. ముద్ర, అచ్చు. ఛాపావేయుట to seal or print. ఛాపాకాకితము stamp-paper, stamps.

జాశ్యము n. s. Delay, loitering. జాగు. adj. Slow, loitering. జాశ్యగాడు n. s. A sloth, sluggard. జాగుచేసేవాడు.

జాఫరా n. s. for زعفران *Zāfarān*. Saffron: a light red tint. కుంకుమపువ్వు.

జాబితా n. s. جابطة *Zabitah*, A list, inventory, paper of names. పట్టి.

జామారు, or సాదాజాంవారు n. s. perhaps from جامے وار *Jāmewār*. A long cloth without any coloured border. It is worn chiefly by widows, never by married women. శల్లాకోక.

జామిన్ n. s. ضمان *Zāmin*. Bail, surety, security. పూట. జామినుదారుడు a surety, a bondsman. ఠొక్క జామినుదారుడు money-security. నఫరుజామినుదారుడు personal security.

జాయా n. s. ضایع *Zāyah*. Loss, injury, damage. నష్టము, చెరువు. ఆ చెరువు జాయా అయిపోయినది the tank is injured. గాలి జాయా తప్పినది the wind is shifted.

జాయా adj. ضایع *Zāyah*. Dilapidated, damaged, spoilt, lost. చెడిపోయిన.

జాయా చేసుట v. a. To dilapidate, waste. పాడు చేసుట.

చారము (for چہارم *Chahārum*.) adj. Fourth (class or sort of land.) నాలుగో.

జారి adj. جاری *Jārī*. Current, proceeding, in force, continued, granted (the reverse of రద్దు *radd* annulled.) సడిచే, చెల్లె, జరిగే.

జారి n. s. جاری *Jārī*. Relieving from a state of sequestration, as land. జప్తివిడుదల. ఆ భూమి నాకు జారి చేసినాడు he granted me the land. జారి చేయుట to issue, as a warrant; enact, pass a law.

చారుజామా for చార్ జామా n. s. چارجامہ *Chār-jāmah*. A saddle cloth. జీనుపోసు, జీనిమీద వేసే సుద్ద.

జాలరు n. s. جہالار *Jhālar*. Cymbals, a tambourine: fringe, net-work. వెడల్పు గానన గాత్రం డే చెయితాళము, కుచ్చెకట్టి పందిటి అంచు మొదలయిన వాటికి కట్టేటిది.

చాలాక్ adj. چالاک *Chālak*. Smart, dexterous, clever. చురుకైన.

చాలాన n. s. (Bengali) An invoice or chellaun. ఇన్వాయిసు.

చాలిత adj. (Mahr.) Incidental, occasional. n. s. A thing, item, article. ఆకస్మికమైన, ఉద్దు.

జాలు, or జేలు adv. زیل *Zēl*. Under. ఈ జేలున hereinafter. This seems to be corrupted from the Persian *dar-ēn-zēr*.

జాలె n. s. Darning. రచ్చు. జాలె తీయుట to darn. రచ్చు చేసుట.

జాస్తి n. s. and adj. Extra, additional, increase. వై, అధికమైన. జాస్తి చేసుట to increase. జాస్తి గామాట్లాడక do not talk too freely. డౌలు జాస్తి too high an estimate. శిస్తు జాస్తి.

జాహిరు adj. ظاہر *Zāhir*. Apparent, evident, known, manifest. స్పష్టమైన. జాహిరు చేయుట to explain or represent.

జాహిలీతనము n. s. from جاهل *Jāhil*. Folly, silliness. బిచ్చి.

చి చీ ఛి ఛీ

జి జీ ఝి ఝి

జింకు A kind of inferior coin: a bad pagoda. (Bel.)

జింజీరు, for జింజీర్ زنجیر *Zanjīr*. A chain. గొలుసు.

చింది plu. చిందీలు n. s. چندی *Chindī*. A shred or strip, a rag. చింపి, చింపిసుద్ద.

జింది గాని, or జిందిగి n. s. زندگی *Zindagāni*. Living, bread, subsistence, property. జీవనము, సొత్తు.

చిందీలు n. s. plu. The bends of a ship: fragments. వాడ కూర్చుకు వేసే వంకర దూలాలు, చింపులు.

చిందువ n. s. Logwood imported from Pegu, used in dying.

చిందేలుపాము n. s. A sort of eel.

జింమా n. s. ذمہ *Zimmā*. Possession, charge. వశము, స్వాధీనము.

జింసి for جنس *Jins*. See the next word జింసు.

జింసు, for జింస n. s. جنس *Jins*. Article, thing, lot, property: drug, ingredients. వస్తువు, సరుకు.

జింసువారి లెక్క n. s. A catalogue, descriptive list. తవసీలువారి లెక్క.

చికినీపోకలు, for సిగినీపుపోకలు n. s. plu. The name of the best sort of areca.

చికిలి adj. perhaps meant for صیقل *Sīqal*, Keen, sharpened, bright. ఉదును పెట్టబడ్డ, మెరుగు పెట్టబడ్డ.

చికిలి n. s. perhaps meant for صیقل *Sīqal*. Fur-bishing, polishing. మెరుగు పెట్టడము.

చిక్కట్టు adj. Difficult, muddy. ఇక్కట్లయిన.

జిగిని n. s. جگنی *Jigni*. A broach, worn by women at their throats. కంఠాధరణవిశేషము.

జిగిని, or జిగినిపీనుక n. s. A stingy fellow. లోభి.

చిగురు and చోముచిగురు n. s. A small pulley. చిన్నకప్పి?

చిటాకు for చటాకు n. s. *چھٹاکی Chhatāk.* A liquid measure $\frac{1}{16}$ of a seer. శేరులోకుదహారో పాలు.

చిట్టా n. s. *چٹا Chittā.* A rough day book ; or an account taken on slips of paper before written fair. దినవహి.

చిత్తమాసము n. s. The "season" of importation by sea into the N. E. ports : it extends from August to September. ఆషాఢము, అసగా ఆడిమాసము.

చిత్తు n. s. A rough copy.

జిద్దాజిద్దె n. s. A great dispute. మహత్తై నజగడము, హటాహటము.

చిద్దీలు for సిడీలు n. s. plu. from *سیرھی Sirhi.* Steps, stairs. మెట్లు.

జిద్దు n. s. *ذمّ Zid.* Enmity, contrariety. ద్వేషము, కుగ.

చిప్పే adj. Of the tailor caste. చిప్పేవాడు a tailor. కుట్రపువాడు, గోనెసంచులు మొదలయినవికుప్పేవాడు.

జిమ్మా n. s. *ذمّ Zimmā.* Charge, trust, possession, commission. వశము, స్వాధీనము.

జియాఫత్తు n. s. *ذیافات Ziyāfat.* A gift to a superior in money ; hospitality : invitation. సజరు, సన్మానము.

జియ్యరు n. s. A Vaishnava Sanyasee or sage. వైష్ణవసన్యాసి.

చిరా n. s. A dagger. కటారి. Nagnij. 2. 209. చిగురాకుజిరాదొర.

చిరాకు n. s. *چراغ Charāgh.* A lamp : anger, sudden passion. దీపము, కోపము.

జిరాతు, or జిరాయతి n. s. *زیرات Zirāat.* (written *zeroyet* and *jerrait*, and *zerahet*) Cultivation. సాగుబడి.

చిరికిచుక్కాని n. s. The steering wheel of a rudder.

చిరునామా, చిర్నామా for శిర్నామా n. s. The direction or superscription of a letter. పైవిలాసము.

చిరునామాదారుడు n. s. The person to whom a letter is addressed. పైవిలాసపువాడు, అసగా యెవనిపేరిట పైవిలాసము వేయబడియున్నదో ఆమనిపి.

చిలుకు, or శిలుకు n. s. వసూలుఅయినదాంట్లోయిరసాలు అయినదిపోగా మిగతరూకలు.

చిలువానము n. s. (Tamil *சிவ்வானம்*) Odd : or more than a round number specified, indefinitely exceeding it ; but it commonly means money saved by a kinsman entrusted with the household affairs. S. 3. 317. చిల్లర, యింటిఖర్చుకనియిచ్చినదాంట్లోకూడ బెట్టినది.

జిలేబీలు n. s. from *جلیبی Jilēbī.* A kind of sweetmeat. ఒకతరహామిరాయి.

జిల్లు n. s. *جلد Jild.* A volume. ఒకపుస్తకము. జిల్లుకట్టుట to bind a book.

చిల్లర adj. *چلرا Chilrā.* Sundry, various, miscellaneous. చిల్లరవాండ్లు by-standers, indifferent persons, low folk, people of no weight.

చిల్లర n. s. *چلرا Chilrā.* Odd. చుండుకి. నాలుగురూపాయలు చిల్లర four rupees and odd.

జిల్లా n. s. *ضلع Zilā.* A province, district or country. A musulman author describing England says "London is in the zillah of Middlesex."

జిల్లేదారు, or జిల్లేదారుడు n. s. *ضلعدار Zilādār.* A subordinate revenue officer. తరువుదారుడు.

జిల్లేబు for జిలేబి n. s. *جلیبی Jilēbī.* A sweetmeat like barley sugar. ఒకతరహామిరాయి.

చివుక n. s. A coin of the value of a quarter of a rupee. పావులా. D.

చివుకు n. s. The rod of a ship's pump ; a piston.

జీ *جی jee*, or *والا Wala.* Affixes like *man*, *bearer*, *fellow*, in the words *boat-man*, *standard-bearer*, *school-fellow*. Thus from *Sett*, a merchant, *Set-jee*, "Mr. Trader," or *Sir-merchant*. *Nao-wala* or *nao-jee*, a boatman, the captain of a vessel. *Garee-wala*, a carriage-man, i. e. a coachman : or, one who owns a carriage. *Ghorawala*, one who has a horse, a horseman. *Bucha-wala* one who has a child : or an animal with a young one. *Hukka-jee*, a pipe-bearer. *Sherbet-wala* or *sherbet-jee*, a seller of sugar-water. *Manzil*, a stage or post : *manzil-jee* the post-master.

Paisa, money : *paisa-wala* a monied man. In the feminine, *wālī* ; thus, *paisawālī*, a woman who is rich, &c.

చీజుబస్తు n. s. چیزبست *Chīz bast*. Furniture and baggage. మూటముల్లెలు, సామాను.

చీటి n. s. for چٹی *Chitthi*. A letter or note.

A bill. ఇంటిచీటి a bill of sale. లాటరీచీటి a lottery ticket. చీటివేయుట to buy a ticket.

చీకి for సీకి n. s. سرھی *Sirhi*. Steps. పెట్టు.

జీనిగరివాడు n. s. from زینگر *Zīngar*. An artisan ; a worker in leather ; an upholsterer : they are makers of playing cards and palankeens. బచ్చినబొమ్మలు మొదలైనవాటిని చేసేవాడు.

జీను for జీని for زین *Zīn*. A saddle. పల్లము. H. 1. 79.

చీవు n. s. (Tamil சீవు) A bunch of plantains. గొలలొ వైక భాగము.

జీబి, జీబు n. s. جیبی *Jībhi*. The area between the outer and inner walls, or gates. కోటయొక్క యొగోడకు ఆగోడకు లేక గవినిముందరిగడకు కువెనకగడకు నడిమి ప్రదేశము.

జీరంగరెక్కలు n. s. from زرنگی *Zirangi*. Beetlewings of a bright emerald hue : used in ornamenting dresses, as spangles. తళతళమనే పురుగురెక్కలు.

జీరగుండు n. s. A globe of glass filled with quicksilver in order to decorate a pandal. పందిటికి కట్టెరగుగుండని ప్రకరణవశమువల్ల తోచినది? G. 2. 5. నెలిముత్తియంబులతో రణంబులును కలవడంబులును నేలుకట్టును జీరగుండును.

జీరా n. s. زیر *Zīrā*. A flaw in a gem or coin. Armour, mail. రత్నారులయందలిచీరిక, కవచము.

జీలాపెట్టె n. s. A leather bucket for baling a boat. పడవనీళ్లను ముంచిపోసే తోలుపెట్టె.

చీశిత పెట్టుట v. a. To get rid of. పోగొట్టుట. T. 2. 128. జీర్ణదళ సంఘముచీశిత పెట్టి.

జీలు for జైల్ n. s. for زیل *Zail*. A supplement. ఉత్తర భాగము. ఈజీలున వ్రాయబడ్డ hereinafter written.

చు చు జు ఝు చూ ఛూ జూ ఝూ

చుకాయించుట v. a. from چکا *Chukana*. To complete, settle, adjust, fix the price of: తీర్చుట.

చుక్కాని, or సుక్కాని n. s. for سکان *Sukkan*. A rudder.

చుక్కి n. s. A telescope, spying glass. ఓకు, దుర్బీను. జుజివి adj. جزوی *Juzwi*. Trivial, common, petty. అల్పమైన.

చునాయించుట v. a. from چنا *Chunna*. To plait or fold any part of a dress. పింజుకుట్టుట.

జుబ్బలు n. s. from جھب *Jhubba*. A kind of long vest resembling a shirt. ఒకతరహా చుక్కాయి.

జుమలా, జుములా or జుమ్ల n. s. جملا *Jumlā*. Total. మొత్తము.

జుమాలశీరు n. s. A kind of necklace. ఒకవిధమైన కంఠభూషణము.

జుమికి n. s. for چمکی *Jhumki*. A sort of pendant earring. జుమికిపువ్వు A passion flower, perhaps called Jhumka.

జుముజుములు n. s. چمچمچ *Zimma zimma*. A cant expression for fondness, kindness. విశ్వాసము.

జుర్మాన, or జుల్మాన n. s. جرمانا *Jurmānā*. A fine, a penalty levied. అపరాధము.

జులాయించుట v. n. چلا *Chullā*. To reel about, swing about, stagger. మయికము చేత మనుసులుట.

జులుము n. s. for ظلم *Zulm*. Force, violence, tyranny, oppression. బలాత్కారము, దౌర్జన్యము.

జుల్పాలు, or జుల్పా n. s. for لف *Zulf*. Locks of hair left at the time of tonsure, just above and before the ear. కాకపక్షము.

జుల్మానా n. s. for جرمانا *Jurmānā*. A fine. అపరాధము.

చుల్లా n. s. چلا *Chullā*. A fire place. పొయ్యి. చుల్లావరి a hearth tax : a tax levied on forges and furnaces.

ఝూటా n. s. چھوٹا *Jhūtā*. False. అబద్ధము.

జూటు, or ఝూటు n. s. *جھوٹ* *Jhuth*. False: falsehood. అబద్ధము.

చూతాట్టి n. s. (Tamil *சூத்தாட்டி*) A shambler, one who waddles along. బహుశనిచేసేవారివలె తిరినేవ్వరుడు.

చూరకత్తి, or చూరి n. s. A knife. చాకు.

జూలు, or ఝూలు n. s. *جھول* A painted or variegated cloth or blanket serving as an elephant's howsings. కుఠము, ఏనుగుమీదిబట్ట.

చె చే ఛ ఛే
జె జే ఝ ఝే

చెంకలికోష్ఠము for చెంకల్వకోష్ఠము n. s. A certain drug. *Costus Arabicus*. Ainslie. 2. 165.

చెంగోలు n. s. (Tamil *செங்கோல்*) *Shengol*. "A royal staff: a sceptre: just government. *Rotler* p. 356. vol. 1. part 2. చెంగోలము.

జెండ, or జెండా n. s. *جھنڈا* *Jhandā*. A flag, standard, banner, colours. ధ్వజపతకము.

చెండులుపిట్ట for చరచుడులు n. s. *چرنڈل* *Charandul*. The crested lark: a sort of sparrow with crimson beak and red feathers at the vent. *Jerdon's Catal.* No. 186.

చెకడా, or చెకడాబండి n. s. for *چھکڑا* *Chhakrā*. A cart. శకటము.

చెకముకరాయి for చెకిముకిరాయి n. s. from *چقماق* *Chaqmaq*. A flint.

చెకర, or చకర n. s. *چکڑا* *Chakrā*. A small gold coin used South of Madras. చక్రరూక.

చెకలాతి, శకలాతి for శకలాతు n. s. A kind of woollen stuff. 'Chekelaton' (*Chaucer* in *Bailey*) Brocade.

చెకుత for చకోతరా n. s. *چکوٹڑا* *Chakōtarā*. A shaddock. కుంకురమానుశండు.

చెకునామ for చెక్ నామా n. s. *چکنامہ* *Chaknama*. A map; boundary lines in a plan, a rent roll, and descriptive list of lands: a ground plot. నేలమొదలయినవాటిపటము.

చెకుముకిరాయి n. s. from *چقماق* *Chaqmaq*. A flint.

చెక్కు n. s. (From the English word check) Surplus; that results from comparing different measurements of grain (*Ganjam*.)

చెక్కు n. s. (E) Chastisement. A draft for money on a banker. చీవాట్లు, పంపిడి.

చెటాయించుట v. a. To reject, refuse, disapprove. తిరస్కరించుట. వాండ్రమీద మెకఅర్జీ చెటాయించినాడు he gave a petition against them.

చెట్టాంపిళ్ల n. s. (Tamil *சட்டாம்பிள்ளை*) A monitor in a school. బడిపెద్ద.

చెట్వాడి for చట్టారి n. s. An "Indo Briton," vide orders of Government dated 1828.

చెడాపు n. s. *چھڑا* *Charāo*. Augmentation, raising the rent. పొడిగించడము.

చెణుకు, or చెళుకు n. s. An abridgement, an abstract. టూకీ.

చెమ్మయికిస్తీ n. s. The dues or instalment (*Kisti*) levied every (*chhē mahi*) six months.

జెరీబు, or జరీబు n. s. 'A measuring, a survey measurement, the mensuration of land. నేలకొలవడము.

చెలామణి adj. for *چالائی* *Chalāoni*. Current (as applied to coin.) చెల్లె.

చెలామణి n. s. for *چالائی* *Chalāonī*. Currency. చెల్లడము.

జెల్లి adv. *جلدی* *Jaldī*. Quickly, soon త్వరగా.

చెవి n. s. A key: (from the Portuguese *chave*: *Haughton's Beng. Dict.* page 1075.)

చేంది n. s. Toddy. కల్లు.

చేకు, or చాకు, or చ్యాకు n. s. for *چاکو* *Chākū*. A penknife. పేనాకత్తి.

చేడ n. s. (for Tamil *சேடை*) The wet land cultivation. మాగాణి. చేడచేయుట to make the wet land cultivation.

చేబదులు n. s. A simple loan; debt without bond or account. చేతి అప్పు.

జేబు n. s. *جیب* *Jeb*. A pocket. చొక్కానంబి.

చేరా n. s. for *چھڑا* *Chehrā*. Features, the written description of a thief's features. పోలిక.

చేరు n. s. Spawn or roe in fishes. చేపగుడ్లు.

జేరుగండి n. s. An embrasure to shoot from. కుపాకిపెట్టికాల్పడమునకైకోలగొడనవుండేచూటు.

జేరుతలాపు n. s. for *زیرتالاب* *Zēri tālāb*. Land lying "under a tank." చెరువుకిందిభూమి.

జేరుదస్తు adj. *زبردست Zerdast*. Weak, powerless, abject. దుర్బలమైన.

జేరుబండు n. s. *زیربند Zerband*. A martingal, a saddle girth, a whip. సీవారిగుర్రముముఖశుట్టకున్ను టంగువారుకున్ను కట్టేవారు, టంగువారు, రూపాటి.

చేర్లాబడ్డ adj. Leaning, sloping. గోడ చేర్లాబడ్డది the wall has sunk.

జేలి for *زلی Zel*. A supplement (See జీలు) ఈ జేలిన hereinafter, as follows. ఈ జేలినవివరించిన ప్రకారము as follows.

చైవ్రాలు for చేవ్రాలు n. s. Signature.

చొక్కబాన n. s. The bonfire. కార్తిక నాడుకాల్పే గుడిసె.

చొంగ n. s. from *چنگانی Chungānī*. A tobacco pipe.

జోక్యము n. s. *جوكهم Jokham*. Loss, risk, danger, hazard: goods, merchandise. నష్టము, అపాయము, శురుకు. వాడజోక్యము peril of the sea: risk of shipwreck.

జోడి n. s. A favourable quit rent. సుశులు గా యేర్పరచబడ్డదన్ను.

జోడు n. s. for *جوری Jōrī*. or *جورآ جōrā*. A pair or couple: shoes. జత, పాపాసు.

జోనంగి, or జోనంగివాడు n. s. One of the lowest tribe among the Mahometans. A sort of Musulman merchant on the Malayalam coast, who are also called Cholias or Lubbees. A corruption of the Tamil *சோணகர் Shonahar*. లబ్ధివాడు.

చోళుదారు, or చోళుదారుడు n. s. *چوبدار Chōbdār*. A macebearer. వెండి బెత్తళువాడు.

జోరావరి n. s. *زورآوری Zōrāwarī*. Violence, outrage. బలోద్భంది.

చోరీ n. s. *چوری Chorī*. Theft, robbery, stealth, smuggling. దొంగరికము. A revoke at cards. చోరీకట్టి a list of stolen goods.

జోరు n. s. *زور Zōr*. Force, violence. బలాత్కారము.

చోళా for చోలా n. s. *چولا Chōlā*. The upper part of a man's jacket (the body of a gown or ungaraka.) చొక్కాయికుయిథాగము.

చోలీ n. s. *چولی Chōlī*. A woman's jacket or bodice. రవిక.

జోళ్లు n. s. (plural of జోడు a pair) Shoes. చేతి జోళ్లు gloves.

చౌక్ n. s. *چوک Chouk*. Bazar. అంగడివీధి, గుజిరి.

చౌక n. s. A square, court, or area. A quarter of a rupee. పహరా, పారాళుండేజనము, చోటున్ను.

చౌకండి for చౌఖండి n. s. A closet built alone, like a sentry box. వేరే గాకట్టినచిన్నది.

చౌకట్టు n. s. *چوکھت Choukhat*. A window frame: any square frame. చట్టము.

చౌకి n. s. *چوکھی Choukhi*. A watch or guard. A party of persons &c. stationed. The station or post. See Balarāna IV. 257.

చౌఖండి adj. Square, quadrangular. చౌకమైన, నల్పదరమైన.

చౌథాయి n. s. *چوتھائی Chouthāī*. A quarter, one-fourth. పాతిక, పాతికపాలు.

జౌదరి, చౌదలి, or చౌదరి n. s. *چودری Choudri*. The head man of a trade, the head merchant who manages a town market. అంగళ్లకంతాపెద్ద గాళుండేవాడు.

చౌని n. s. *چھاؤنی Chhāonī*. A cantonment or lodging for troops. దండుళుండేచోటు.

జ్ఞప్తి n. s. (a vulgar word) *jnapti*. Remembrance. జాతుకము.

జ్ఞ n. s. (contracted for జమ) The receipts.

ట ర ద ధ

డ|| A contraction for a Dubboo. Twenty cash.

ధంకా n. s. *دنگا Dankā*. A pair of kettle drums carried on a horse. గుర్రముమీద వేసికొట్టేకర్త వాద్యము. వాడుధంకాకొట్టినాడు he died.

టంగుమైదాను for తంగుమైదాను n. s. *تنگ میدان Tang miedān*. A narrow or small plain, a valley. ఇరుకు గాళుండేతాళు.

టంగువారు n. s. from *تنگ Tang*. A horse's girth. శల్లమునుబిగించేకట్ట.

ధక్కణము for ధక్కణ n. s. *ذڪڪڻ Dhakkan*. The Deccan (a word of unknown origin.) It is also the name of a village where Hyder lived in his youth.

ధక్కామొక్కి, or ధక్కాముక్కి n. s. *ذڪڪا موهكى Dhakkā mukhki*. Difficulty, time of trouble. ఇరుకు, సంకటము.

టక్కు బాజీతనము n. s. from *تھگ بازي Thagbāzī*. Trickery. నోసము. (From this word *Takku*, is derived the word Thug, one who deludes and strangles.)

డజన్ adj. Dozen. *دزدن*. (English "A dozen") This is often used for an indefinite number of stripes : a flogging.

టపాయికు for తుపాయికు n. s. A musket, a fowling piece. తుపాకీ.

టపాలు, or టప్పాలు n. s. (plural టప్పాలులు) *تپال Tappāl*. The post or mail (అంచె.) టప్పాలు పెట్టుకొనిపోయి travelling post.

టపాసు n. s. A cracker in fireworks.

డబాయించుట for దబాయించుట v. a. from *دبانا Dubānā*. To press, oppress, crush. అణచుట, ఆడుముట.

డబ్బీ n. s. *دببي Dubbi*. A little box, as a snuff-box. భరణి.

డమాసు n. s. (perhaps meant for *بادبان Bādbān*.) A sail: *bara damanu* the main-sail. డమాసుమాసము (i. e. mausim) Sailing season : the months of February and March, when the northern ports are open.

టముకు for తముకు n. s. from *تكمي Tamkī*. A small drum. తుడుము.

ధమ్మనుట v. n. To die suddenly. *గచ్చకొట్టుట, వాడుధమ్మనాడు* he died suddenly.

డయలి, or డయరి n. s. (E) A "Diary." దినచర్య.

టరాయించుట for తరాయించుట v. a. To settle, adjust or fix. నిర్ణయించుట.

తరావు బేరీజు n. s. Assessment fixed by the estimation of the produce of a village.

టరిణి or టరణి n. s. (E.) The word "Attorney," wherein the initial is mistaken for the article A. లాయరు.

టరీఫు n. s. *تعريف* A tariff or table of quotations of prices or duties. వెలలకట్టి.

డలాయతు or ధలాయతు n. s. *ذلايت Dhalait*. A dalait or armed attendant : a body guardsman. వెండిబిళ్లబంట్రోతు.

టలాయించుట for తలాయించుట v. n. *تلا Talana*. To walk about. ఇటుఅటుతిరుగుట.

డల్లీ n. s. *دلي Dallī*. A lump (of sugar, force-meat, &c.) ముద్ద.

టవాయి for తబాయి n. s. *تباهي Tabāhī*. A foul wind ; an unfavourable breeze. చెడు గాలి.

డవాలీ n. s. *دوالي Dawalī*. A peon's belt on which a badge is worn. బంట్రోతుబిళ్లనుతగిలించేకట్ట.

తస్సా n. s. *تھسا Thassa*. A stamp or chop or print. అచ్చు. తస్సాచేయుట to stamp, to print. -దాన్ని నీవుయిస్తేనే గానికదలనని అక్కడ తస్సావేసుకొనికూర్చున్నాడు he insists upon your paying it, and is rivetted to the spot.

టాకనా, or తాకణ n. s. *تاکن Tākan*. A pony. అచ్చుమట్టము.

టాకనాగుర్రము for తాకణ n. s. *تاکن Takan*. A Pegu pony. అచ్చుమట్టము.

ధాకాదొంగ n. s. A gang robber. దీవిటిదొంగ.

టాకోటాకు adv. for *تاکے تاکے Takē tak*. Specdily, without delay. అతిత్వరగా.

టావిమంటు n. s. An "attachment" or seizure of goods. జప్తి చేసుట.

తాణా n. s. *تھانا Thana*. A watch house ; a police station ; garrison in a fort. పోలీసుబంట్రోతులువుండేచోటు, కోటలో కావలియుండేరాణవ.

తాణాదారుడు n. s. *تھانادار Thanadār*. A head police officer. బిళ్లబంట్రోతు, పోలీసుబంట్రోతు.

టావు n. s. An island. The top or hood of a gig, cot &c. దీవి, బండికయికప్పు.

డాబు n. s. A list or catalogue. A physician's recipe ; a female's zone. కట్టి. డాబామొలతాడు a broad belt.

డామా n. s. A false charge, a groundless claim. Meant for *దావా dāwā*.

ధామ్మనుట, or ధమ్మనుట v. n. To expire, to die suddenly. లటక్కునచచ్చుట. ధమ్మకొట్టిచచ్చె, వాడుధమ్మనెను he died suddenly.

తారు, or తారుమనడము n. s. *تھار* Thār. Sudden death. చావడము. జదిమందిక తారున్నురు వైమందికి గాయాలున్ను అయినది ten died and twenty were wounded.

తారుతారవుట v. n. To be afraid, or alarmed. నిండాదిగులుపడుట. నాకుతారుతారు అయినది I was very uneasy. తారుమనివినిగినది it tore with a loud crash.

డాలరు n. s. A "dollar." In the Mysore List is ధాలరివరహా.

టాలాటోలితనము, or తాలాటోలితనము n. s. Knavery, trickery, ill behaviour. టక్కు, పితలాటకము. తాలాటోలిమనిషి a rogue, a vagabond.

డాలి n. s. *دالی* Dālī. A pottle or small fruit basket. కుటిక.

ధాలు n. s. *دھال* Dhāl. A shield. కేడెము.

ధాపుబోడు n. s. Larboard. ఎడమతట్టు, ఎడమ పక్క.

డింకమల్లి n. s. A sort of jessamine.

తికానా, or తికాణ n. s. *తికాణ* Thikānā. Place of residence; resort, abode, station: "his where about." Prospect, chance, likelihood; means, resources, funds. వుండేచోటు, గతి. కూటికితికాణలేదు there is no means of getting food. వానికియివ్వడమునకు నాకుయేమిన్నితికాణలేదు I am not able to give him any thing.

డిల్లి n. s. *دهلی* Dehli or *دلی* Dilli. The city called Delhi.

డివిజన్ n. s. The English word Division: this is used for a small or subordinate district; and also for a police station or guard house. భాగము, తుక్కుది.

తిక్కు adj. *تیك* Thik. Proper, just, fit, exact, complete, true, precise. శరియైన.

టిప్పు n. s. *تیپ* Tīp. A banker's bill, which is transferrable by endorsement. A grant or assignment of revenue given to a creditor. Money deposited as security for good conduct. పుంకి, తనఖా, జామీను గా పెట్టినరూకలు.

దుబాయించుట v. a. *دوبان* Dubānā To ruin. ముంచుట, అనగా చెరువుట.

దుమారము for దుమారము n. s. Dust. దుమ్ము, ధూళి.

ఊకరించుట for ఊకీకరించుట v. a. To abridge, or abstract. సంక్షహము చేసుట.

ఊకి adj. Compendious, short, brief, contracted. సంక్షహమైన. ఊకిచేసుట to abridge.

ఊకిగా adv. Briefly, in brief. ఊకిగా వ్రాసుట to abridge.

డెంకణి n. s. The flag-staff on the bastion of a fort. కొడికంబము.

తేకు, or తేకుచేప n. s. A skate or ray fish. One species is called అంబడితేకు.

తేకుమాదిరి n. s. Teak timber. తేకుచెక్కదూలము.

డేక్కా for దేక్కా n. s. *دکچھ* Dekchah. A boiler or great brazier, or large kettle. అండా.

తేరు, or తేటు adj. The best, pure. శ్రేష్ఠమైన, మొదటితరమైన.

తేపు n. s. The English word tape. నాడా.

డేరా, or ఢేరా n. s. *دیرا* Dērā. A tent. పటమంటుము.

తేవణి, or తేవణతి n. s. *تھیونی* Thevanī. Monied security, advance, deposit, putting money into a bank. యొక్కరూకలనుజామీనుగా పెట్టడము.

డైమండ్ n. s. "Diamonds" at cards. ఆడేకాకితములలో వైకజారి.

తైము n. s. The English word Time. కాలము.

తైలి for తైలి *تھیلی* Thāīli. n. s. A small bag; particularly of paper. శంఠి.

టాక్టోజీ గాడు n. s. The bird called coppersmith. It's note is like the sound of a small hammer striking a rock. Jerdon. No. 216. ఒకపక్షి.

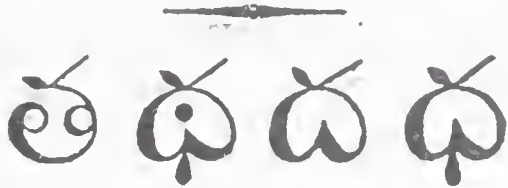
డొల్ల, or దొల్ల n. s. A great basket placed on a cart. The cheek. A lie. డొల్లలు witheer, straw ropes that gird in a stack of grain. వెంట్రి డొల్లరీతిగా చుట్టివేళిరి they made a basket of twisted straw.

డోకడా, or డోక్రా, or డోకదాలు n. s. A cent, or hundredth part of any coin. డోకదాలశ్రుకారముగా Per cent. పదికొండుడోకదాలు is $\frac{11}{100}$.

డోకా n. s. Perhaps an error for *دھاک* Dhaka. Injury, defect, impediment. Fear. చెరువు, పర్వా. మీకుయేమిన్ని డోకాలేదు you have nothing to fear.

టాకుపద్దుగా కొనుట v. a. To purchase by whole sale. జట్టుగా కొనుట.

టోపి n. s. *توپى* *Tōpi*. A hat, a cap. జాతివాండ్లు
 తలకు వేసుకొనేటిది, కుళ్లాయి.
 డోరియాచీర n. s. from *دوریا* *Dōryā*. A double
 or single striped cloth. ఒకవిధ మైనచీర.
 టోలా n. s. *تولا* *Tōlā*. A family; a crowd; a band.
 గుంపు. యేకటోలాఅయి in a mob.
 టోలా n. s. *تولا* *Tolā*. The weight of one rupee.
 రూపాయియెత్తు.
 టోలి, or టోలి n. s. *تولى* *Tolī*. The eighth of a
 pice పైసాలోయెనిమిదోభాగము.
 డోలి n. s. *دولى* *Dōli*. A dooly or litter.
 డోలు n. s. *دھول* *Dhōl*. A great drum. ఒకచ
 ర్కవాయిద్యము.
 డౌలు n. s. *دول* *Doul*. Manner, form, appear-
 ance. Estimated revenue: probable produce.
 The amount of the Government demand. Fix-
 ed rate of assessment. డౌలువసూలుబాకి de-
 mand, collection, and balance.

ద|| Stands for దశ్శక్తు Signature.
 తంఖా for తక్ఖా n. s. *تنگھا* *Tankhāh*. An as-
 signment on the revenue. An assignment or
 billet on lands: an order on the treasury for
 the payment of a stipend. తనఖాపత్రము a
 bond transferred by endorsement. తనఖాకా
 కితము the order for an assignment on the
 revenue.
 తంఖాజాస్తి or తనఖాజాస్తి n. s. Excess (in a crop)
 proved after the amount has been re-examined.
 Detection of underrating.
 డంకి n. s. A coarse cloth; dowlas, so named
 from a village near Bombay.
 తంట, తంటా for టంటా n. s. *تنتا* *Tanta*. Diffi-
 culty, puzzle. Dispute, squabble. Debt. తొం
 దర, సొంకటము, అడ్డు. తంటాలుపెట్టుట to tor-
 ment or plague. తంటాఖోరుతనము Quarrel-
 someness. తంటాఖోరు a makebate: a quar-
 relsome wretch. తంటాలేసి undisputed, indis-
 putable.
 తొడ n. s. The bottom of a ship.

తండ for తాండా n. s. A mass, heap, or multi-
 tude. గుంపు.
 తండలు n. s. (Tamil *தண்டல்*) Collection, the
 money collection.
 తండా, or లంబాడితండా n. s. A troop of Brin-
 jaries or Lumbadies.
 దండాలుతీయట v. n. To perform exercises,
 or feats of strength. కాళ్లుచేతులునేలమోపిముం
 దుకువెనకకువూగుట.
 దండుగయినాం n. s. *داندگانعام* *Dandgā Inam*.
 Land formerly granted as compensation for
 extortions.
 తండుట v. a. (From Tamil *தண்டுகிறது*) To col-
 lect (the money due on bills.) వసూలుచేసుట.
 తండువాలేము n. s. Cast iron. పోతయినుము.
 తండేలు n. s. A tindal or boatswain. కడవవాండ్ర
 పెద్ద.
 దండోరావేయడము, or తండోరావేయడము n. s.
 (from *دھوندر* *Dhandōra*.) Proclamation by
 beat of drum.
 డండ్యా, or డంకియా n. s. *دندیا* *Dandyā*. A par-
 ticular petty officer of the bazar. A bailiff,
 or constable. బంట్లోకు.
 తంబాకు n. s. A metal, pinchbeck. సొగుసా.
 తంబి n. s. *تنبی* *Tambih*. Punishment. శిక్ష.
 తంబు n. s. *تنبو* *Tambū*. A small tent. చిన్నడేరా.
 తంబుర, or తంబురా n. s. *تنبور* *Tambūr*. A drum.
 A sort of guitar or lute. చర్కవాయిద్యవిశేషము.
 తంత్రియుక్తవాయిద్యము.
 తంబూళిదుకాను n. s. A huckster's stall. కుసారి
 దుకాణము.
 తకద్దమా n. s. Adjustment. (Vizag.)
 తకరారు n. s. *تکرار* *Takrār*. Dispute, altercation,
 quarrel. వివాదము. తకరారుచేయుట to specify:
 to resist.
 తకావి n. s. *تقاری* *Taqāvī*. Money advanced
 to a cultivator for the purchase of seed &c.
 సాగుబడిచేయడమునకై కాపులకు నోహాయముగా
 యిచ్చేరూకలు.
 తక్రాలి n. s. *تقرازی* *Taqāza*, usually తగాదా
 Dunning. రూకలుచెల్లించుమనిక క్కసించడము.
 తక్రాలివండు, or తక్రాలివండు n. s. The Brazil
 gooseberry. బుద్ధసిసిరివండు.

తక్కిశం for తక్సిం تقسیم *Taqsim*. Sharing out. Dividing, apportionment. పంచడము. తక్కిశుప రచుట to allot.

తక్కి for తక్కియా n. s. تکی *Takyā*. A pillow. A mosque. తలగడ, మసీదు.

తక్త n. s. تخت *Takhta* A plank, a table; a sheet of accounts. పలక, బల్ల, ఒక తాళుతక్త కాకితము.

తక్తు n. s. تخت *Takht*. Throne, a royal seat. సింహాసనము.

తక్రాయ n. s. تکرار *Takrār*. Dispute, altercation, puzzle, objection. వివాదము.

దఖలు n. s. دخل *Dakhl*. Insertion; entering; taking possession of. దాఖలు చేసుకోవడము, స్వాధీనము చేసుకోవడము, ప్రవేశించడము.

దఖిని n. s. دکنی *Dakhnī*. The southern dialect: i. e. the Hindustani spoken in the Peninsula. తురక భాష.

తఖీదు for తఖీకు adj. Correct, true. నిజమైన. తఖీదు వర్తమానము a true report.

తఖీయ్యతు for తఖీయ్యదు n. s. تقييد *Taqiyad*. Injunction.

తఖద్దమా for మొకద్దమా n. s. موقدمه *Muqadama*. Matter, affair. వ్యవహారము.

దఖల్ బాజి, or దఖల్ బాజి n. s. دغل باز *Daglbaz*. A rogue, a cheat. మోసగాడు.

దఖలా or దఖళా n. s. دگل *Daglā*. A coat of mail.

తఖల్లాఫి n. s. تعابى *Tagallubi*. Irregularity. అక్రమము.

దగా n. s. دغا *Daga*. Fraud, cheating, trick, deceit, chicanery, imposture. మోసము.

తగాదా n. s. تقاضا *Taqāzā*. Claim, suit or dispute. Dunning: the same as Dhurna. వ్యాజ్యము. See notes at the end of Sir W. Jones's paper (As. Res. iv. 364) "On some customs of the Hindus." See Malcolm's Memoir 1. 559 and Elph. 93.

దగాబాజి n. s. دغابازى *Dagabāzi*. Fraud, craft, knavery. మోసము, వంచన.

తగాయత్తు usually తగాయత్ adv. for تاغيات *Taghayat*. Until, up to, since ఆతగాయత్తు ever since.

ధాగి n. s. for دھگر *Dhagar*, or *dhagra*, A jade, slut, wretch. ధాగికోడుకు a villain.

తాగి n. s. Cloth of gold. బంగారువస్త్రము.

తగులాఫు for తగాఫ్ లా n. s. تغافل *Taghaful*. Neglect, carelessness. ఆశ్రద్ధ.

తగైరు or తగరైరు n. s. for تغيیر *Tagheer*. Dismissal, turning out. బర్తరఫు. బాగీరుతగైరుచేకిరి they sequestrated the land.

తజావబా adv. Upside down, in confusion, in dismay. కలవరకంఠగా. తారుమారుగా. MM. 442.

తజువీజు n. s. تجویز *Tajwiz*. Considering, contriving, planning. ఆలోచన, యుక్తి.

దటాయించుట from داتا *Datāna*. v. a. To chide, snub, rebuff. అదమాంచుట. Sh. 843.

తట్టు n. s. تتر *Tattoo*. A pony. తట్టువాణిసుర్రము.

తట్టుబడుట v. n. To incur debt or expense (Ganj.)

తట్రవాడు n. s. (Tamil) A goldsmith. కంఠలవాడు.

తడమాడుట v. n. for تارمار *Tūrmār*. To stagger, waver in speech, perplex. తడబడుట.

దదారము n. s. (Tamil) Courage. ధైర్యము.

దదాయిసు v. a. (K.) To sound (a drum) దదాయిసుని వాయించుట.

ధణి n. s. دھنى *Dhani*. Master, owner, lord. యజమానుడు.

తతిమ్మా adv. تاتیمما *Tatimma*. The remainder, the rest. తతిమ్మారూపాయలు the balance. తతిమ్మ వాండ్లు the rest of the people.

తత్తళము adj. (Tamil தத்தளம்) Shattered, ruinous, leaky. శిథిలమైన.

తత్తళించుట v. n. To vacillate or to be agitated, to be in trouble. సంకటపడుట.

తద్బీరు n. s. تدبیر *Tadbīr*. Opinion, advice, counsel. అభిప్రాయము, ఆలోచన.

తనక్కి, or తనక్కి n. s. تنقيح *Tanqih*. Ascertain- ing, examination. విమర్శ. తనక్కి చేయుట to compare, check, or audit accounts. తనక్కిమశాతు *tanqih mashāt*. The proof measurement or trial measurement.

తనఖా n. s. تنخواه *Tankhah*. Assignment of the revenue. See తంఖా.

తనాబి or తనాబికుండు n. s. A block of wood. చదరముగావుంఠే ముద్దు.

తనిఖి, or తనఖా n. s. تنقيح *Tanqih*. Examination, ascertaining. విమర్శ, విచారణ.

తదస్సీలు n. s. تفصيل *Tafsīl*. A detailed account or statement. వివరము.

తపై n. s. An earthen seal on a stack to prevent theft. మంటిముద్ర.

తప్పెట్టు adj. Lonely, out of the way. ఎడారిగా వుండే. తప్పెట్టుతాళు a lonely distant spot.

తఫస్సీలు n. s. تفصيل *Tafsīl*. Detail, particulars, analysis. వివరము.

దఫా n. s. دفعة *Dafā*. Time, occasion, turn : a company of armed peons. తడవ, బంత్రాకులసల మూహము.

తఫాత్ for దఫాత్ n. s. for دفعات (*dafaāt* plural of dafa) Items; a head containing various details: extra or sundry collections. దఫాత్ ఖర్చు *dafaat kharch*, various expenditures. Miscellaneous sums paid.

దఫాదారు, దఫేదారుడు, or దబేదారుడు n. s. دفعدار *Dafādār*. The serjeant or head of a company of policemen.

తఫావత్తు n. s. تفاوت *Tafawāt*. Difference, disparity. Fault, defect. భేదము, లోపము. తఫావత్తులేదు there is nothing the matter: there is nothing wrong; no matter; never mind!

తఫిస్సీలు or తదస్సీలు n. s. تفصيل *Tafsīl*. Detail, particulars. వివరము.

దఫ్తరు, or దస్త్రము n. s. دفتر *Daftar*. A bundle or packet of papers. A register or record: the budget or seals of a ministry.

తఫ్రాకా, or తఫ్రాకా n. s. تفرقة *tafraqa* A time. తడవ, తేజ. See తబరకా.

తఫ్రీకు n. s. تفریق *Tafriq*. Allotment, division into shares; the allotment of the shares forming a total sum contributed. It is generally applied to extra collections thus shared.

దబక తనము n. s. Backbiting, trickery. అంశుమ దుడిపి తనము.

దబకాయించుట v. a. from دبك *Dabkānā*. To press down, to snub, chide, frighten, reprove. ఆదుముట, X దమాయించుట.

తబకు, or తబుకు n. s. طبق *Tabq*. A tray or large salver for cups &c. తట్ట.

తబరకా for తఫ్రాకా n. s. تفرق *Tafraqā*. A time. తడవ, తేజ. ఒకతబరకా once.

దబరా n. s. A ship's capstan? a basin.

తబలకు n. s. Packthread to tie up bundles of papers: a packet so tied. కాకిరములకట్టకట్టే దారము.

దబశీరు n. s. See తవషీరి.

దబాయించుట v. a. from دبأ *Dabana*. To press down, to snub, chide, frighten, reprove. To bully, brow-beat, beat down. ఆదమాయించుట.

తబీయ్యతు n. s. طبيعت *tabiyat* Nature, genius, disposition, constitution; obedience. Generally used for health. But *tabiyat* تبیعت Following, dependance.

తబుకు n. s. طبق *Tabq*. A salver or tray for paun &c. it is also spelt దవుకు, తట్ట.

దబేనా, or దఫీనా n. s. دفینة *Dafīnā*. Hoard, buried treasure. Property. నిక్షేపము, ధనము. నీఅబ్బద బేనానా వద్దలేదు I don't owe you a farthing. This perhaps is a false pronunciation for దబైనా even a farthing.

తబేలా n. s. for طويلا *Tawaila*. A stable. ఆశ్వశాల, గుర్రపులాయము.

తబ్దీలు n. s. تبادل *Tabdīl*. Exchange; transposition; transfer. మార్పడము.

తబ్లక్తు n. s. See తబలకు.

దమదమా n. s. دمدم *Damdama*. A battery. బురుజు. M. M. Local. xix. 74

తమాను n. s. تمان *Tamān*. Trowsers, long drawers, ఇజారు.

తమాము adj. تمام *Tamam*. The whole. తమాముగా adv. Wholly, utterly.

తమాయించుట v. a. from تمانا *Thamana*. To check, to stop. To sustain: to save himself from falling. శమించుట. తమాయించు checking, stopping.

తమాశా, or తమాషా n. s. تماشا *Tamashā*. Shew, spectacle, exhibition, sport, fun. వేడుక, తమాశా

గా వ్రాయుట to write neatly, finely, prettily.
 మంచితమానా a fine scene, a pretty sight.
 దమ్మడు, దమ్మయ్య n. s. (K.) A simpleton or dummy. వెర్రెమాళము. HN. 4. 110. అనగా అయ్య.
 దమ్మశు, దమాసి, or దమాసు n. s. دمش Damash
 Damask. దమాసు.
 దమ్మిశి n. s. دمری Damrī. A pice, a farthing.
 five cash. అరవ డు.
 తయారు n. s. تيار Tayār. Readiness, ready. సిద్ధ
 మా, సిద్ధమైన. తయారవుట to make ready.
 తయినాతి n. s. تعیناتی Tayināti. Attendance,
 service, waiting.
 దర్ దర్ Dar. In. దర్బంజగిహజరత్తి dar bandagi
 hazrat. (Let this letter appear) in the pre-
 sence (lit: service) of his honour &c. This
 is the usual superscription of letters.
 తరఃవారి adj. for తరహావారి Classed in kinds,
 diverse. తరహారి
 తరక్కి n. s. ترقی Taraqqi. Advancement in
 office. ఉద్యోగములో అభివృద్ధి.
 తరగతి n. s. Sort, kind. Classification, arrange-
 ment. క్లాసు.
 తరజాస్తి adj. درزیادتی Dar Ziyadati. "In ad-
 dition", as an extra tax. Over and above.
 తరదూడు, or తరద్దుడు or తర్దూడు n. s. ترداد Turad-
 dud. Effort, labour, struggle, striving, exer-
 tion, application, toil, fag, pains-taking; cul-
 tivation of land. కృషి, క్రయత్నము. తరద్దుడు
 ఖత్తు a memorandum specifying the crop in-
 tended to be raised in a field.
 తరఫయిను n. s. طرفین Tarfain. Both sides. ఉ
 ధయవాదులు.
 తరఫు n. s. طرف Tarf. Side, quarter, district.
 జక్క, చేశము.
 తరఫుదారి طرفداري Tarfdāri. Partiality. See
 తరఫయిను.
 తరఫుదారుడు n. s. طرفدار Tarfdār. Ruler of a
 district. One who has the superintendence of
 a small district. జిల్లాదారుడు, పారుశత్తి
 దరబారు n. s. دربار Darbar. A court, catchery
 or hall of audience. కచ్చేరి. దరబారుఖర్చు a kind
 of extra tax levied by the head farmer &c.

తరబియ్యతు n. s. تربیت Tarbiyat. Education,
 training. శిశువరచడము.
 తరలచేప n. s. A fish. మల్స్యవిశేషము. Russell,
 plates 80. 81:
 తరహా n. s. طرح Tarah. Sort, kind. విధము. పెద్ద
 మనిషితరహాగా like a gentleman.
 ధరా n. s. Price, rate, value.
 తరాజు, or తరాసు n. s. ترازو Tarazu. A pair of
 scales. తక్కెడ.
 ధరావత్తు n. s. for دھروت Dharōt. (Mahr.) De-
 posit. Money given in pledge, or security. డిపా
 జిట్టు.
 తరాసు n. s. ترازو Tarazu. A pair of scales. త్రా
 సు.
 తరి n. s. تری Tarī. Wet cultivation (మాగాని)
 irrigated land producing rice.
 దరిజి n. s. درزی Darzī. A tailor. కుట్రశువాడు.
 తరిబియ్యతు n. s. تربیت Tarbiyat. Education,
 training. శిశువరచడము, అలవరచడము.
 దరిచేసి, దరచేసి or దర్చేసి n. s. درویش Darwaish.
 A beggar; poor.
 దరిమిల, దరివిల్ల adv. درینولا Darinwila. Subse-
 quently; hereinafter. దానికిదరిమిల since that
 date. దరివిలవడ్డి Interest that subsequently
 accumulated. దరివిల్లవడ్డితో with the subse-
 quent interest. This word like "To Wit" is
 used at the commencement of a letter or
 order.
 తరికు n. s. طریق Tarīq. Manner, way, custom,
 fashion: a rule, a canon. రీతి, వాచుక, నిబంధన.
 దరు n. s. درو Daroo. A large well. దొరువు.
 దరుజామాన్ for درضامن Zarzamin. Money-se-
 curity. గొక్కజామాను.
 దరుజు, or దురుజు n. s. A cornice, a frieze, a join-
 ing, a seam, in carpentry or masonry. గొడకా
 ననగాని స్తంభముయొక్క కాననగాని చేసియుండేది
 త్రశుని. దురుజునున్నము Plaster made of lime.
 తరువాయ, or తరువాయి n. s. Seasonable time,
 opportunity. తరుణము.

దరోగ for దరోగ دروغ Darogh. Fraud, a lie. మోసము.

దరోబస్తు adv. and adj. دروبست Wholly, completely, entirely, all. యావస్తు.

దర్ఖాస్తు n. s. درخواست Darkhast. Proposals, application, offer. అడగడము, చెప్పుకోవడము.

దర్గావజా n. s. دگره Dargah waza. Allowances for ceremonies at a (dargah) Musulman tomb.

దర్జ n. s. درجه Darja. Rank, grade. మెట్టు. దర్జావారి classification.

తర్జుమా, or తర్జుమా n. s. ترجمه Tarjuma. A translation. భాషాంతరము.

దర్బారు n. s. دربار Darbar. A hall of audience; a court, a public office. కచ్చేరి. దర్బారుఖర్చు "Court charges" A fee or sum exacted on various pretexts; formerly demanded to pay for the petty charges of an office.

తర్బియ్యతు n. s. تربیب Tarbiyat. Education, training. పనుపరచడము, అలవరచడము.

దర్మాహ, or దర్మా n. s. دارماహ Darmāha. Monthly wages, salary. జీతము.

దర్మాన, or దమేన, దరిమేన n. s. دارمیان Dar-miyana. Meddling. జోలి. వానిదరిమేనాహాబోకు do not meddle in his concerns, or do not meddle with him.

దర్యాఫ్తి, or దర్యాఫ్తు n. s. دریافت Daryaft. Enquiry, trial. విచారణ.

తర్వాడి, or తర్వాణి n. s. Vinegar?

తర్వాయి n. s. A lesson in the Vedas. The rest, the continuation. తర్వాయి నెంబరు the next or preceding case.

తర్వారి, or తరవారి n. s. A settled measurement of fields or villages. తరవడి. తరవారి గ్రామములు the villages which have got the ryotwar system.

తర్వారు, or తలవారు n. s. تلوار Talwar. A sword. కత్తి.

తలపరిగనాలా n. s. A water course from a spring. కశంకాలవ.

తలబుదీవారి గ్రామములు n. s. طاب دیوانی Vil-lages granted on quit rent for service.

తలమరలుగా (Tamil) adv. From generation to generation. వంశ పరంపరగా. ఆనేక తలమరలుగా from generation to generation.

తలాబు n. s. تالاب Talab. A tank. చెరువు.

దలాయతు, or ధలాయతు n. s. دھلایت Dhalayat. An armed personal servant. A peon. వెండిబిళ్లబంట్లోతు.

దలాలి n. s. دلال Dallal. A broker, a salesman. తరగరి.

తలావు n. s. تالو Tulao. A tank. చెరువు.

తలాశు n. s. تلاش Talash. Search, enquiry. విచారణ.

తలిగ, తలియ or తలిహ n. s. A brass dish, full of rice, used in a Vaishnava temple. నివేదనము సక్రమములోవుంచిన అన్నము.

దలీలు n. s. دلیل Dalīl. Argument, proof, demonstration. న్యాయము, రుజువు.

తలాశి for తలాషు n. s. تلاش Talash. Inquiry. విమర్శ. తలాషు చేసుట to make inquiry into, to look after.

దల్వాయి, or దళవాయి n. s. Dalvai: also written Delavoy. Dulvoy. A general: a minister or regent. (Wilks.) The general of an army: the manager of a state. సేనాధిపతి, కార్యకర్త.

దవతి, or దవతి n. s. دوات Dawat. An ink-stand. శిరాబుడి.

దవర, for దబర n. s. دبر Dabra. A basin. బోగిణి.

తవశీరి, or తవశీర n. s. طباشیر Tabāshir. Manna of bamboos. వెమరుప్పు.

తవాయి for تباهی Tubahi. An incursion of plunders, war, battle, contest. A cross wind, a foul breeze. Misfortune, hazard, peril. వాదతవాయి పట్టినది the ship missed stays, or fell out of it's course. ప్రమాదము, ఉపద్రవము.

తవుకూపు n. s. توقف Tawaqquf. Delay. ఆలస్యము.

దవుడు n. s. داور Daur. Running, galloping: an inroad, incursion, or invasion. సవారి, తవాయి, తళ్లు, అవాంతరము.

దవె n. s. A title like Esquire, used by Guzaratees, as, Cheyanalu Dhavah.

దశరానుశరగా adv. Without observing the stops

and meaning. తారుమాగుగా. వాడు దాన్నిదశ రా
మశ రుగా చదివినాడు he read it confusedly.

దశరీపంచె n. s. A sort of silk cloth. ఒకతరహాప
ట్టుబట్టు.

తశ్రీఫుఫర్మా యింతుట v. n. تشریف فرما Tash-
rif-farmana To condescend (to come or go.)
దయ చేసిరావడము, తేకదయ చేసిపోవడము.

తష్కీషి n. s. تاشكيش Tushkhis. Valuation, es-
timation, reckoning. మదింపు వేయడము.

తశదీక, తశ్శీకు for తశద్దుకు n. s. تصدق Tasad-
duq. ("Receiving contributions for pious
uses" Richn.) "A fixed sum paid by Govern-
ment to a pagoda, a mosque, or the officers
in an establishment, as consolidated allow-
ance in lieu of assumed lands" &c. It is also
erroneously used for మొయ్యాను. దేవాలయ
ము మొదలయినవాటికి దినాణమువారు నిష్కర్ష గా
యిచ్చేరూకలు.

దశరా, or దస్రాపంద n. s. The Dasara or నవరా
త్రి Navarātri feast in honor of the goddesses
Durgi, Laxmi, and Saraswati: it is also call-
ed విజయదశమి. It falls on the tenth day of the
light fortnight in Aswija. Throughout India
it is celebrated with great pomp, and all
weapons, implements and books are consecrat-
ed. The name is also spelt దశహారా, but that
seems erroneous. It lasts ten days, beginning
on the last new moon of the rainy season :
varying from the end of September to the be-
ginning of November. See Moor's Pantheon,
page 156-350.

దశరి, దుశరి or దశరీపంచ n. s. A sort of silk
cloth. ఒకవిధ మైనపట్టుపంచ.

తశరీఫు, or తశరీఫు n. s. تشریف Tashrif. A pre-
sent. బహుమానము.

తశర్రుఫు, for తశర్రుఫు n. s. تصرف Tasarruf
Embezzlement, use, usufruct. Enjoyment.
అనుహించడము, హరించడము, అనుభవించడ
ము. నా చేసుకొంటిరుతశర్రుఫు చేసినారు they
have seized on my crops.

దశరీపట్టుపంచె n. s. A sort of silk cloth. ఒకత
రహాపట్టుపంచె.

తనుకు n. s. Trick, wile, deceitful promises. టక్కు.
తనుకు చేసిపోవుట to slip out of the hand.

తశ్శీసు, తశ్శీసు for తష్కీషి n. s. تاشكيش Tashkhis.
Ascertainment, valuation. Appropriation. నిశ్చ
యించడము, మతింపు వేయడము.

దశ్శతు n. s. دستخط Dastkhat. Signature. చేవ్రా
లు.

దస్త, అంబులదస్త n. s. دست Dasta. A quiver.
అమ్ములపాది.

దస్తక్ n. s. دستك Dastak. A pass or order : a
summons. ఆజ్ఞ, సమ్మను, బిలుచుకొని రమ్మనే
ఆజ్ఞ.

దస్తగిరి n. s. دستگیری Dastagiri. Patronage.
సంరక్షణ. దస్తగిరి చేయుట to patronize.

దస్తవజు, దస్తావేజు for దస్తావీజ్ n. s. دستاویز
Dastawiz. Voucher, document, a paper. సాధ
కము.

దస్తా n. s. دست Dastā. A quire of paper. ఇరు
వదినాలుగుకాకితములకట్ట.

దస్తావజు, or దస్తావేజు for దస్తావీజ్ n. s. دستاویز
Dastawiz. Voucher, document, written instru-
ment. సాధకము.

దస్తు n. s. دست Dast, Gross collections : mo-
ney realized. దస్తుచేయుట to collect. చొరీద
స్తు embezzled rents, money collected but not
brought into the public accounts. A hand
at cards. దస్తువాకి the balance of collections.

దస్తుగరదా To make up a deficiency. (Ganj.)

దస్తుగిరిచేయుట v. a. from دستگیری Dastgiri.
To patronize, or take by the hand. సంరక్షిం
చుట, ఆసరాచేయుట.

దస్తుబదస్తు adv. and n. s. دست بدست Dast
badast. From hand to hand. ఈచేతిలోనుంచి
ఆచేతికినగుగా చెల్లించడము.

దస్తుబాజు n. s. دست باز Dastbāz. Collection of
revenue?

దస్తూరి n. s. دستوری Dastoorī. Customary fees.
A person's usual hand writing ; autograph,
signature. వాడుక గాయచ్చేటిది, చేవ్రాలు, దశ్శ
త్తు. దస్తూరిదారుడు he in whose hand-writing
the paper was.

దస్తూరు, or దస్తూరి n. s. دستور Dastoor. Custom, manner. (In sailor's language) Studding sails. దస్త్రము (for దఫ్తరు دفتر Daftar.) n. s. A budget: a portfolio; being a handkerchief or cloth full of papers, and tied up as a bundle. ముచ్చదీల కాకితాలకట్ట.

తస్రళు n. s. See తసరళు.

తస్లిం n. s. تسلیم Taslīm. An assignment or draft for money. "Balance remaining in the hands of Tahsildars." (Ganjam.)

తస్లిబు n. s. Reward, present. బహుమానము.

దస్వందము n. s. See దశబంధము.

దస్వాయా adv. (K.) دسوارے Daswārā. Once in ten days. శుదినిన ములకు పైకమాటు.

దస్వాయాఠిపోర్దు n. s. from دسوارے Daswārā. A ten-days Report. శుదినిన ములకు పైకమాటు వ్రాసే సమాచారము.

దస్సాల adj. دس سالے Das sāli. Decennial: lasting ten years. శుదియేండ్ల.

తహ, or తహా n. s. Consent, agreement. సమ్మతి.

తహశుడుట v. n. To be proved: to be settled. వీండ్లు చెప్పినది వానికి తహశుడలేదు they did not believe what he said.

తహతహ n. s. Grief, vexation, weariness. వ్యాకులము, వేసలు.

తహతహశుడుట v. n. To be vexed, be grieved. వేసలుబడుట, వ్యాకులశుడుట.

తహద్ది, తహద్ది for తఅద్ది n. s. تاعدی Taaddī. Trouble, disturbance; affair; extortion, wrong, violence. (Shak.) తొందర, వ్యవహారము, దండనీయడమున్ను.

తహద్దు for తఅద్ది n. s. See తహద్ది.

తహబంది n. s. تہبندی Tahbandi. An agreement. ఒడంబడిక. (Reeve.)

తహబందిచేయుట v. a. To subdue. జయించుట.

తహముల్ n. s. تامل Tu ammul. Delay, waiting. సావకాశము, కాచుకొనియుండడము.

తహరీరు n. s. تہریر Tahrīr. Percentage or allowance made to superintendents of public works.

తహవారి n. s. تہواری Tahwari. Specification, classing, arrangement. తరహావారి, ఏర్పాటు.

తహవేలు n. s. تہویل Tahwīl. Comparison. సరిచూడడము.

తహసీలు n. s. تحصیل Tahsīl. Collection, exaction of money, restraint.

తహసీలుదారుడు n. s. تحصیلدار Tahsīldār. A collector of revenue. A native revenue officer. ఆములుదారుడు.

తా థ ద ధ

తా|| A contraction for (H.) తాగాయతి since, and also for (H.) తాలూకా a district. Also in letters signifies తాజాకలం tāzā Kalam Poet-script, or literally, A fresh paragraph.

తాండా, or తండా n. s. تاندہ Tāndā. A troop or camp of Lambadies or gypsies. లంబాడీలగుంపు.

ధాక, or ధాక n. s. for دہاک Dhāk. Awe, dread. భయము.

తాకత్తు n. s. طاقت Tagat. Ability, power, strength. శక్తి, బలము.

తాకీదు n. s. تکید Takīd. A written order by authority: a precept. ఆజ్ఞాపత్రిక.

తాక్కు n. s. (Tamil தாக்கு) A place. చోటు. తాక్కువారు గావుండే లెక్క an account of the different divisions of the field.

దాఖిల, or దాఖిలా n. s. داخل Dakhila. Insertion, entry in an account, verification. Ground, basis, authority, proof. Instance, example, precedent, comparison. A schedule. దాఖిల చేయుట to file, or enter. వ్యాజ్యము దాఖిల అయినది a suit was filed. దాఖిలపడినది it proved true, it was verified. దాఖిలచూచుట to compare. దాఖిలయిచ్చుట to answer, or tally.

తాగాయత్తు prep. تاغایت Tā Ghāyat. Since until, up to. వరకు.

తాజం for తాజీం n. s. تہظیم Tazīm. Reception of a guest. Treating with ceremony and respect. సన్మానము. తాజంయిచ్చుట to receive or welcome a guest.

తాజా adj. تازہ Tāzā. Fresh, new: pleased, cheerful; not sickly. కొత్త, నవీనమైన. తాజాకలం Fresh paragraph; postscript. తాజాచేసుట to make flat or pleasing.

ధాడ or ధాడా n. s. A swarm, a group, a mob. గుంపు.

దాడవ n. s. A run of good luck, a flush at cards. జాకీదాడవ a flush of three from the knave. (దాడవస్తోకు whist?)

దాడి n. s. داري Darhi. A beard. గడ్డము.

దాణ n. s. دان Dānū. Horse-gram. ఉలవలు, సెన గలు.

తాకుటమేకు n. s. A two pointed spike nail joining two boards edge to edge. See నెమ్ములు.

తాపి n. s. Ballast in a boat. వాడఅడుగునబరులు కై వేసేటిది.

తాపిదారుడు n. s. A spy. వేగుచూచేవాడు.

తాపిత, or తాపితా n. s. تافتا Taftā. A sort of stuff: taffety. పట్టువస్త్రము.

తాఫా n. s. تافا Taifā. A set or company, as of dancers. బోగంమేళము.

తాఫ్తా n. s. "Taffety:" also Tartan. పట్టువస్త్రము.

తాబందు for تاهبند Tahband. A sort of petticoat. పావడ. తాబందుబల్ల a shelf or ledge.

తాబాజారి n. s. Tax paid by venders in bazars. అమ్మేవాండ్లయిచ్చేపన్ను.

దాబు for داب Dāb. Subjection, control, keeping under. దాబులోవుండుట to keep under control.

తాబే n. s. تاب Tabē. Dependance. ఆయనతాబేను under his orders. (A wrong phrase. Shak. 479.) తాబేదారునపుకరు A menial or private servant. A dependant or follower.

తామాను n. s. See తమాను.

తామాశాయి, or తామాషా n. s. for تاساهى Damasahi. Appointment, equitable allotment, dividends. The proper name of a merchant, who died insolvent and his effects were divided. (Shak.)

దామరి, తాయెత్తు n. s. An amulet. రక్షు.

దాయి n. s. داي Dāi. Plaintiff. పరియది.

తార n. s. The long straight trumpet used at funerals. చావుకుస్తూడేటిది.

ధారణ n. s. (Mahr.) Price, valuation. ధర.

తారము n. s. The "Tare" or difference allowed for the weight of package. కట్టుబూచడములో

గోనెదారము మొదలయినవాటికగానుతోసియిచ్చేటిది.

తారీఖు n. s. تاريخ Tārīkh. Date of the month, day of the English month. తేది.

తారీఫు n. s. تعریف Tārīf. Praise, commendation. పొగడడము, బుజ్జగంపు.

దారు adj. دار Dār. Substantial, having money or funds శ్రుంజిగావుండే. నాదారు having no money or funds. దారునాదారు the rich and poor.

దారు or దారుడు دار Dār. As an affix; keeper, overseer, or holder. దఫేదారు دافعدار Dafēdār. A head man of peons, a serjeant. తండాదారుడు A Lambadi chief: the head man of a gypsey camp.

దారు n. s. دار Dārū. Spirituous or vinous liquor. Gun powder. సారాయి, తుపాకిమందున్ను.

దారోగా n. s. داروغہ Dārōghā. An agent or superintendent. సెద్దగావుండేవాడు.

తార్వారి for తరవారి n. s. A settled dimension of fields or villages. పైచూయిపి, ముఖతు. తరవారిలెక్క The "survey" accounts. (Bel.)

తార్వాలము for తార్వారము n. s. (Tamil తార్వాలము) A balcony. వసారా, పంచపాలి.

తాళా n. s. (Mahr.) Similarity, match. దాఖలా. ఈలెక్కలుతాళాపడ్డవి these two reckonings correspond.

తాళాబందు for తమాబందు (Usually తాహేబందు) n. s. An account epitomised from the తాతావణి A complete abstract of the actual receipt and expenditure of the revenues for the past year. From it is formed the āzmāish or estimate for the next or current year.

తాలీశకత్రి most commonly తాలీశకత్రి for తాలీశకత్రిము* n. s. A plant (Flacourtia cataphracta); the leaf of this plant is used in medicine.

దాళువా n. s. "The black crop." A technical phrase in Ganjam, Vizag. and Rajamundry.

తాలూక్ or తాలూకా n. s. تعلقہ Taalluqa. A dependancy: a district, a sub-division. తరగణ.

తాలాకా adj. *تعلقا Tualluqa*. Belonging to, pertaining to. నా తాలాకా వైకయిల్లు a house of mine. ఆ తాలాకా regarding that, under it, appertaining thereto. ఆ తలకాయ తాలాకా వైకయిదేను This is the skull of that sheep's head.

తాళబండు n. s. See తాళబండు.

దార్చిని or దార్చిని n. s. *دارچینی Darchini*. Cinnamon. ఒక మందు దినును.

తాళారము (for Tamil *தாலாரம்*) n. s. Veranda, a balcony, an open portico. వసారా.

తావత్తు n. s. Solvency, capability. శక్తి. తమయొక్క తావత్తును గురించి regarding the means you possessed to pay the debt.

దావత్తు for దవాత్ n. s. *دوات Dawāt*. An inkstand, a standish. సిరాబుడ్డి.

ధావళి n. s. Serge, a kind of woollen. కంబళి.

దావా n. s. *دعوى Dāwā*. A claim, a lawsuit, a complaint. వ్యాజ్యము. దావా దారుడు a prosecutor, a complainant.

తావీజు n. s. *تويذ Tawīz*. A magic knot. An amulet or charm against sorcery. తాయెత్తు.

తావు n. s. *تار Taū*. A single sheet of paper. ఒక బండు కాకితము.

దావుని n. s. *داونى Daūni*. The slip worn over a gown. పైట.

తావేలు for *تحويل Tahwīl* తహవేలు n. s. Trust, entrusting. తహవేలు వేయించుట To give in trust: usually, to collate or compare. సంప్రదింపుట.

ధాషత్తు n. s. for *داهشوت Dahshat*. Fear, terror, dread. భయము.

దాసినపొడి (most commonly ద్రాక్షపొడి) n. s. Black powder applied to blacken the teeth. కుండ్లపొడి.

తాసికమాసికలు for తావికమావికలు n. s. Cheating, defrauding. పిత్రలాటకము, మోసము.

తాసు n. s. *تاس Tas*. An hour of 20 minutes. గడియ. (Cuddapa.) సుగంతాసు half an hour.

తాహతు or తాహత్తు n. s. Dignity, rank, respectability. కరువు, గౌరవము.

దింసిడి adj. Wretched, lean, thin. బక్క చిక్కిన.

దింసు or దినుసు for దిసస్ n. s. *جنس Jins*. A thing; article; goods, wares, different species.

వస్తువులు. రెండు ప్రతులు వైక డేదినును There is the same reading in both manuscripts. దింసు వారి sundry, divers. H. 2. 216. బియ్యంపుగరి శలుదినుసులు గలకొ తారు.

తిక్కడి n. s. A word used (in the Belari Christian Tract XII. p. 9.) for the cross (కొట్టు.) తిక్కడి పెట్టుట To kill or strangle. To embarrass.

తిగ n. s. (in chess) Three, trois. మాడు. తిగవంచ or తీవంచ trois ace, a part of a game at dice.

దిగరు adj. *دیگر Digar*. Another. ఇతర, ఉరాయి.

తిజాయి adj. and n. s. *تيجا Tijā*. A third part, a third. మూడో భాగము, మూడో వంతు.

దినుసు n. s. for *جنس Jins*. Thing, article, goods. వస్తువు.

దిప్ప n. s. The wad of a gun. బిళ్ల, అనగా మందు గుండు వేసిన తరువాత గట్టించడమున కైవేసే కాకితము.

దిమాకు n. s. for *دماغ Dimāgh*. Pride, hauteur, arrogance. గర్వము, హామిక.

దిమిచె for దిమ్మసు n. s. A pavior's beetle. గట్టన జులక.

దిమిట n. s. A heap, a pile? కుప్ప, రాళి.

ధిమ్మత్ n. s. Charge, trust, custody: control, or authority over things, business or persons.

దిమ్మి సన్నదు A written authority or warrant for collecting revenue.

తిరగితివాడ n. s. A brig, a two masted vessel. ఒక తరహా వాడ.

తిరస్తు n. s. An alienated village. (Vizag.) Perhaps from *tah* inferior (left) and *rast*, gone, passed.

తిరిగొండ n. s. The town of Mangalagiri. మంగళగిరి.

తిరు adj. *Tiru* (Tamil *திரு*) is equivalent with *తై* Blessed and is used in numerous phrases in the Vaishnavait dialect: as తిరుమాళిఘ which means a house. See several of the following words.

తిరుకొళము n. s. (Tamil *திருக்குளம்*) A tank with flights of stone steps. మెట్లుకట్టియుండే కొనేరు.

తిరుగుళి n. s. A turn screw. ఇస్టోలానులు తిప్పే ఆయుధము.

తిరుచూర్ణము n. s. (Tamil తిరుచూర్ణము) Powder of different colours made into paste used to mark the forehead by votaries of Vishnu. తిరుచూర్ణము. తిరుచూర్ణశరిపాలనము a ceremony among Vaishnavas, on removing a dead body from the house.

తిరుచూర్ణములు n. s. (Tamil తిరుచూర్ణములు) plu. A kind of trumpets usually blown in pairs before a guru in the temple or in other places. ఒక పూదువాద్యము.

తిరుతోళ్లు n. s. Cant for ganja or bang. గంజాయాకు.

తిరునామము n. s. (Tamil తిరునామము.) The Vaishnava mark on the forehead. A sacred song. వైష్ణవబొట్టు, వైష్ణవులు దేవునివాద చెప్పే పాటలు.

తిరునామచెట్టు n. s. A plant. Artemisia vulgaris. ఒక చెట్టు.

తిరునామకుత్తి n. s. A plant. ఒక చెట్టు.

తిరునామపాలచెట్టు n. s. A plant. Periploca tunicata.

తిరునాళ n. s. A festival. ఉత్సవము.

తిరుకుగూడు n. s. (Tamil తిరుప్పక్కడై) The basket in which the followers of Vishnu keep their clothes, rosary, sectarian seal, box, salagram, &c., వైష్ణవులు చంకకుతగ్గించుకొనే బుట్ట.

తిరుకుతి n. s. (Tamil తిరుప్పతి.) A Vishnu fane. The town of Tripity. విష్ణుశివలయము, తిరుకుతి అనే పూరున్ను. నూటయొనిమిది తిరుకుతులు The hundred and eight Vishnu fanes in the peninsula.

తిరుకుళి n. s. (Tamil తిరుప్పళ్లి) Lit: A place of repose. A Vaishnava cant for a tomb.

తిరుమంగళియము n. s. (Tamil తిరుమంగళియము) A kind of neck ornament tied on the bride by the bridegroom. ఆరవవాండ్లుకట్టే శాళివాట్టు.

తిరుమంజనము n. s. (Tamil తిరుమంజనము) The bathing of a Vishnu image &c. The water itself. అభిషేకము, అభిషేకం దకమున్ను.

తిరుమణి n. s. (Tamil తిరుమణి) A kind of white clay used in making the sectarian mark, or the mark itself. నామము.

తిరువళిక n. s. (Tamil తిరువళిక) Vaishnava cant for a lamp. దీపము.

తిరోదుకట్ట n. s. A block (a sort of pulley: sea term.) ఒక తరహాకట్ట.

తిర్నిరు n. s. (Tamil తిర్నిరు) Holy water. The holy ashes of burnt cow-dung worn on the forehead by Saivas. తిర్ణము, విభూతియున్ను.

తిర్యాకు n. s. A drug called Theriacum. ఒక మందుదినుసు.

తిర్యాపాలు n. s. A certain foreign drug. ఒక మందుదినుసు.

తిర్యావరము n. s. (Tamil తిరీయావరము) Deceit, fraud, trick. మోసము.

తిర్లిక for తిరువళిక n. s. (Tamil తిరువళిక) A Vaishnava cant for a lamp. దీపము.

తిర్వళిఘెలు n. s. (Tamil తిరువళికలు) plu. (A Vaishnava cant) Lamps. దీపములు. H. 3. 31.

దిలాసా n. s. دلاسا Dilasa. Encouragement, assurance. Comfort, confidence, reliance, hope, trust. దిలాసా చెప్పుట to encourage or cheer.

దిల్బరి n. s. دلبري Dilbari. Encouragement? (Ganjam.)

ధిల్లి for ఢిల్లి n. s. دہلی Dehli. The city of Delhi.

దివాలాము n. s. A court, a hall of audience: tribunal. Usually, Government. న్యాయశిథ, శిల్దారు. దివాలావువారు persons belonging to Government. దివాలాజ్జ a public or Government order.

దివాలా n. s. ديوالا Diwala. Bankruptcy. దివాలా తీయుట (or యెత్తుట) To become bankrupt: or to declare himself bankrupt. దివాలా తీసినవాడు A bankrupt. Corrupted from the Bengali చెవులియ dēo-līya.

తిహాసి n. s. A sort of carpet. రత్నకంబళి

తిస్సాల adv. Triennial: once in three years. మూడు సంవత్సరములకు ఒకకూటు.

తీంతేరగా for తీతేరాగా adv. تين تیرا Tintēra. In confusion. తారుమారుగా.

దీగరు adj. دیگار Digar. Another. ఇతర మైన, వేరే.

దీటు n. s. Rate. దీటువారితక్తి Classification of lands according to value.

తీతారపుట v. n. To be dispersed, spoiled, frustrated. తారుమారుపుట.

తీతారుగావుండే adj. Dispersed, spoiled, frustrated. తారుమారుగావుండే.

దీనారు from దీనారము * n. s. دينار Dīnar. A gold coin. ఒక నాణ్యము.

తిని n. s. (Tamil தினி) Dinner, tiffin. భోజనము.
 దీపాశంబ n. s. "Half produce" (Ganjam?)
 ధీమత్తు n. s. See దిమ్మతు.
 తిమకమానులు n. s. تیر کمان Tir Kaman. Arrows
 and bows. విల్లంబులు.
 తీరువజాస్తి n. s. An additional or supplementary
 assessment. నిర్ణయించబడ్డ కన్నుకంపై పై గావుం
 డేరూకలు.
 దీవాను for దివాన్ n. s. دیوان Diwan. A minis-
 ter. మంత్రి.
 దుంకురాక్ష్మకము n. s. A medical root. ఒకమందుది
 నుసు.
 దుంబాలా n. s. دُمبالا Dumbala. A permit or
 written permission: sanction: warrant: a
 deed or grant. దుంబాలాయి నాం the same as
 జోడియినాం. In the Royal As. Soc. Transac
 No. 4, p. 219, a wrong etymon *dō-māl* is
 given and the word is stated to mean Alienat-
 ed.—In the "Madras Journal" No. 22, p.
 177, it is spelt *Doomaleh*, and explained
 "two properties" the chief part of the reve-
 nue being alienated, but the government hav-
 ing a quit rent: the same as జోడియినాం
 Tennant (Vol. XI. p. 393. says "An order
 to the farmer to reap the crop is called *Dum-
 bala deron* which means taking or seizing by
 the tail." In Molesworth's Mahratta Dic-
 tionary, p. 513, it is spelt దుమాలా *dumālā*
 and is stated to be the Persian word *Dunba-
 leh a tail* (Shak. p. 1997, says this means)
 Pursuit: and it is interpreted Reversionary,
 granted for life. The Canarese Dictionary
 p. 799, says దుంబాల means Trouble, sorrow,
 vexation.
 తుకము or తుఖము n. s. (Tamil தொகம்.) A total,
 an estimate. అందజు, అంచనా. తుకముచూచే
 వాడు one who estimates. తుకముచూచుట to
 value or estimate a field.
 దుకాణము n. s. دُكان Dūkan. A shop. అంకడి.
 తుక్కిడి or తుక్కుడి n. s. تکرری Tukrī. A district.
 a division; a province, or country. తాలూకా.
 తుఖమి or తుఖము n. s. Money advanced for seed
 corn to a cultivator. See తకావి.
 దుగారుబగారు n. s. Prodigality, wasteful folly.
 దూబరదిండితనము.

తుజిది for دزدی Duzdi దుజ్ ది n. s. Robbery,
 plunder.
 తుజుకు n. s. Probably an error for (*tuzk* Retinue,
 regulation: this is a Turkish word: Shak.)
 Haste, hurry?
 తుటాయించుట v. a. To violate, transgress, dis-
 regard, contemn. తప్పట, మారుట, తిరస్కరిం
 చుట.
 తుట్రా, తుట్రగా or తుట్రమర adv. Utterly. బాత్తు
 గా.
 తుడుపు n. s. (Tamil తుట్టు) An oar, a paddle.
 A wooden flat spoon like a raquet, to stir
 a boiling liquid. (A spatula. Rottler) అత్తసక
 డ్ర, కుడవతో సేకాయ్య, కెలి కేటిదిన్ని.
 తుతార n. s. A kind of trumpet. ఒకపూదువాద్య
 ము.
 తుత్తినాగము n. s. Tutēnague, pewter. లోహవిశే
 షము.
 తుని n. s. A bed in a salt pan. (Vizag.) గల్లి,
 మళ్లు.
 తుపాకి n. s. for توفان Tufang. A musket, or
 matchlock. తుపాకిగట్టించుట to load a gun. తు
 పాకి కాల్పుట to fire a gun.
 తుపాసి n. s. Lord, master. దొర. OG.
 దుప్పటి n. s. (for دُپٹا Dupatta.) A garment
 (properly one with a seam down the middle.)
 పైబట్ట, చలికకప్పుకొనేదిన్ని.
 తుప్పలి n. s. Thorns? brambles? (See Gordon on
 Luke. VIII. 7)
 దుఫస్లివి adj. دو فاسلی Do fasli. Yielding two
 crops in the year. ఇరు గారులుకుండే.
 తుఫాను n. s. طوفان Tufān. A storm, a tempest.
 గాలివాన. adj. Vexatious, idle, groundless,
 litigious, light as air?
 దుబారా adv. دو بارا Dobāra. Twice, two times.
 రెండుమాట్లు.
 దుబాసి n. s. A Dubash:—a title given to a
 "man of business;" a manager, agent, head
 clerk, an interpreter. Various etymons of
 this word have been given: some say it is *do-
 bahsi* (Persian and Arabic) a man of "two
 modes of speech." (Tyriosque *bilingues*,
 Æneid. 1. 661. who spoke two tongues.) More

probably *do bhashi*, one who speaks two languages.

దుబాసితనం n. s. The office of interpreter : agency.

దుముకి or దుమికి n. s. A cotton press?

దుముదారు *دومدار* n. s. *Dumdar*. The rear of an army. T. 4. 64. ఏదిక్కు జూచినయెలదేటిదుముదారు.

దుయ్యం adj. (*دویم* *Duyum*.) Secondary, subordinate. రెండో. దుయ్యంశిరస్తేదారుడు the second Seristadar.

దురంగం adj. *دورنگی* *Do Rangi*. Double coloured as some cloths. రెండువన్నెలుగల. T. 4. 202. కేల్లరంగంచందువలు.

తురంజి n. s. *تورنج* *Turanj*. A citron. దూదినిమ్మకాయ.

తురకం adj. (from *تُرک* *Turk*.) Of or belonging to Musulmen. తురఘ్లలశంబంధమైన.

తురకం n. s. *تُرک* *Turk*. A musulman. తురఘ్లడు.

తురకరాయి n. s. The stone called laterite. భౌంతురాయి.

తురకాణ్యము n. s. The Musulman rule. తురకశ్రుభుత్వము.

తురకుట v. a. To caulk. ఓడకులప్పమువేసుట.

దురస్తు or దురుస్తు adj. *دورست* *Durust*. Right, in good order, well in health. దురుస్తుచేయుట to repair.

తురా, తురాయి n. s. *توراه* *Turrah*. A feather, a crest, a nosegay. Gun metal made of copper &c.

దురాయి n. s. for *دوہائی* *Dohai*. A protest or adverse declaration. A caveat or veto : arrest of proceedings : used thus యాదునిసీచుచేస్తేనీకు రాజుమానదురాయివున్నది I adjure you to desist on your allegiance. నీకుకైజరుదురాయి "if thou do this, thou art not Cæsar's friend." It was an adjuration or warning, like the Norman *Huro*. This warning was given by any one, even a private individual unknown to the king.

తురికి n. s. *تُرکی* *Turki*. A turkish horse. ఒకచే శత్రుశుర్రము.

తురుపు n. s. "Trumps" at cards. A "troop" of cavalry. ఆడే కాకిరములలో సెకటి, శుర్రశుర్రుదండు.

దుర్గాళు n. s. Persons who watch at the salt pans? (Vizag.)

దుర్బీని or దుర్బీను n. s. *دوربین* *dūr-bin*. A telescope. ఓకు.

తుల n. s. *طول* *Tūl*. Length. తులార్జులు *طول ارض* the length and width. The measurement of a heap of grain with a cord, both *tula*, over the top and *ارض* *arz* round the bottom.

దులాబ n. s. *دولاب* *dulāva*. A recess in the wall with shelves and shutters, a cupboard. ఆరమాల, ఆలమారు.

దులాబి n. s. A spend-thrift, a prodigal. దూబర దిండి. వాడుయిప్పుడునిండాదులాబి గావున్నాడు he is now become poor.

దులాబితనము n. s. Prodigality, profligacy, wild waste.

తులులు n. s. A sort of herrings called sardinias. మత్స్యవిశేషము.

తువాలా or తువాలాశుద్ధ n. s. (French *touaille*) A towel. తఘ్లము.

దుశాల or దుశాలవలు n. s. *دو شال* *Do shālah*. A double shawl, or pair of shawls. జోడుశాలవలు.

దుసిరి or దుసీరా adj. (*دوسرا* *Dūsra*) Another. ఇతరమైన, మరియొక.

దుస్తు n. s. A suit of clothes. ఒకజతబట్టలు.

దుస్సలహా n. s. (From the Sanscrit *Dus* and the Arabic *صلاح* *Salāh*) Evil counsel, bad advice. దురాలోచన.

తూకు n. s. (Tamil *தூக்கு*) Hanging. తూకుమాను the gallows. ఆరతూకు the pillory.

తూపురాణి, తూపురాశి n. s. A drain, a water-course. నీళ్లుపారేతూము. OG.

తూమారు n. s. (*طومار* *Tumār*.) A certificate of conduct. యోగ్యతాపత్రిక.

ధూము n. s. (*دھوم* *Dhum*) Disturbance, fray. Plague, pestilence. తొందర, శింకటము. హయిదరుధూము the inroad of Hyder. ఆమ్మవారిధూము Cholera Morbus. వాడునామాదనిండాధూముచేస్తున్నాడు he is hard upon me.

దుర్బీను n. s. *دوربین* *Durbīn*. A telescope. ఓకు.

ధూళిశుత్ర n. s. Rent paid for a field yet unsown? From ధూళి dust?

తూలు adj. طول Tul. Prolix, long, lengthy, verbose, protracted, voluminous, tedious. పెంచి వ్రాసిన, పెంచి చెప్పిన.

ధూళ్ల తాళ్లు n. s. plu. The hauling ropes of a mast.

దూసరా usually దుసరా adj. (دوسرا Dusra) Another. ఇతరమైన.

తెంకాళి n. s. (Tamil தென்காళి.) Also called చెంకోడు The name Southern Benares; a Hindu shrine a few miles north east of Kottalum on the river Sittaru north west of Tinnevely. In the map it is spelt Thencaussee. Sir Thomas Munro in a letter dated 5th September, 1826, says, Here is an ancient pagoda and choultry, with figures, of which the sculpture is far superior to any thing at Madura.

తెండా n. s. (Ganj.) A picota, a pump or swape. పతాము.

తెలవలేదు A vulgarism for తెలియలేదు it is not known or understood. See తెలియట.

తెలింగ n. s. కిల్లి Telinga. This is a foreign name: the Telugus are called Telingas by the Musulmans and by the Malays. తెనుగువారు, ఆంధ్రులు.

తెల్లకులవాడు n. s. One who sells a kind of betel leaves. తెల్లతమలపాకులు అమ్మే వాడు.

డేకచా or డేకా n. s. (دكچا Dēkcha.) A brazier, a kettle. అండా.

డేభల్ or డేభలు (Marata language.) Of or belonging to, together with. కూడా, సహా.

తేగడ adj. (Tamil தேய்க்கடை) Wearing away. అరిగిన. తేగడరూక a worn fanam.

తేగా n. s. (تغها Tēghā) A broad sword, a scymitar. శట్టాకర్తి.

తేగుభోగము a vulgar phrase for త్యాగభోగము n. s. (Lit: generosity and enjoyment) తేగభోగములకు గాను for the support of a temple.

తేజి n. s. (تيزي Tēzi) An Arab horse. గుర్రము.

తేడ n. s. Profits, surplus, balance. పెచ్చు.

తేదారు (Perhaps an error for تيداد Tēdād.) Quantity, sum. మొత్తము.

తేయాకు n. s. (French word Th'e) Tea: tea-leaves. జాతివాండ్లు వేస్తేళ్లలో వేసి తీసుకొనే ఆకు.

తేరీజు n. s. (تيريج Tērīj. an error for تيريج Bērīj) An account specifying the particulars and afterwards the amount.

తేరుమహల్ or తేరుమాలు n. s. (تيرماهل Ter mahal.) Name of an old prison at Chingulput.

తేరె n. s. (Tamil தேரை.) A flying frog. ఉరుక్కూపు.

తేలి n. s. (تيلي Tēli.) An oilman. గాండ్లవాడు, నూనెలమ్మేవాడు.

డేవడి, డేవిడి n. s. (دورزي Dēorē.) A fort-gate, the gate of the palace. కోటవాకిలి, సగరువాకిలి. usually the palace of the Nabab.

డేవదాయము n. s. Error. డేవాదాయము.

డేవాలి n. s. (ديواليا dēwāliya.) A bankrupt.

డేవుడి, or డేవిడి n. s. (دورزي Dēorē.) A gateway, the gate of the palace. కోటవాకిలి, సగరువాకిలి. See డేవడి.

డేశకులకర్ణి n. s. (Dēsh-kul-Karni.) A public accountant or clerk. కర్ణము.

డేశపాండ్య, డేశముఖి n. s. (K.) Desapandya, Desamukhi. A clerk, a record keeper, a register: also called Potail, or Carnam. In some places, it is the same as a zemindar, or small baron. Under the Mahomedan government this office was hereditary: the head revenue-officer of a district. These words are written Despondeah and Deshmook by Colonel Munro.

డేశాయి n. s. (Desai. Marata) A chief man among Lingavant merchants; the head man among people of the right hand caste. కుడిచేతిబాణమునకుపెద్ద గావుండే వాడు.

డేహయ n. s. (deh, a village) Land revenue. (Vizag.)

తైలంగ or తైలింగ n. s. (تالنگ Talanga, Tylung.) Tailanga, the name given by the Musulmans to the Telugu people.

తొండు n. s. (Tamil தொண்டு) A quantity of straw to be sold.

తొంబ n. s. A mob, a tumultuous rout, a rabble. తుళ్లుముక, చొమ్మి.

చొంబ్లాను or చొంబ్లాను గావుండే adj. Hulking, overfed, loutish. అట్టపట్టగావుండే.

తొలిము, తొకము n. s. Estimation. ఉజ్జాయింపు.

తొగ n. s. (Tamil தொகை.) The total. మొత్తము.

తొగడా or తొగడా n. s. Exchange. తొగడాపాలము one field exchanged for another?

తొడకుము n. s. (Tamil தடைப்பంది.) A besom, a broom. చీపురు.

తొన్ని n. s. An albino, or person of a fair complexion : such persons among the Telugus are quite as fair as Europeans. శుట్టుపాక?

తొరపణము n. s. (Tamil தரப்பணம்) A gimlet. బరచూ.

తొకరా n. s. (توكرا Tokra.) A large basket. A basket-work ferry boat. గంట, పుట్టియున్ను.

తొగడా n. s. See తొగడా.

తొటా n. s. توتا Tota. A cracker, squib, cartridge. తుపాకిమందుపొట్లము.

దొడుమ్మి n. s. (دو دمی Do Dummī) Two edged (a sword.) This is sometimes wrongly interpreted as being *two blades* in one haft. రెండంచులకత్తి.

తొటరా n. s. (توبرا Tōbrā.) A horse's nose bag for gram. ఉలవలశంది.

తొపా or తొఫా n. s. (توفا Tohfa.) Tribute. ఘోష్టిస్త్రీ, కప్పము.

తొబి for టొబి (توبی Tōpī) A hat, a cap. కుల్లాయి.

తొపు n. s. Towf. A red or brown colour, bistre. తొపుచీర a red petticoat. అంచుతెనిమొరచీర.

తొఫా n. s. (توفا Tohfa.) Boon, present. బహుమానము.

తొమత్తు for తొహమత్ n. s. (توہمت Tohmat.) Aspersion, imputation. దూషణ.

దొరస్తు n. s. دورست Do rast : Gross produce. ఇరుగోరులు. (Ganj.)

తొలుఫారా n. s. A kind of fish. కున్నప్పివేషము.

తొషాఖానా or తొశేఖానా n. s. توشخانا Toshha. Khana. A treasury, a place where clothes and furniture are kept. రూకలకొట్టు, వస్త్రాభరణములులంచెకొట్టు.

తొస్తానం for తొష్టాన్ تزدان Tōzdan. A cartridge box, pouch. కృష్ణాజపశుశంది. OG.

దొహదము n. s. (do-adha. دو ادا) The dividing into two halves.

తొజీ (توجی tawajjuh. or తాజీయర్) n. s. Pension, allowance. A kind of allowance to landholders. భరణము, వర్షాశనము.

దొదు n. s. (دور daur,) or దళుదు, Inroad, invasion. తళ్లు.

దొతి n. s. (for دوات Dawāt.) An inkstand. మసీబుర. H. 1. 158.

దొరు or దళురు n. s. (دور daur.) The flaps or skirts of a coat. చొక్కాయికిచుట్టువేలాడేగుడ్డ.

దొలతొఖానా دولتخانه (lit: The Abode of fortune) a respectful phrase for (your, his, their) House, Mansion.

దొలత్తు n. s. (دولت Daulat.) Fortune, wealth. Power, authority. భాగ్యము, అధికారము. ఆరదూరి చ్చాటిదొలత్తుచేసేటప్పటికి during his reign : while he ruled Arcot. In his days.

తొలు n. s. (تول taul.) A kind of drum. చర్లవాణ్యవిశేషము.

త్యాహితగా adv. (Mahr.) Voluntarily, at one's will, as one pleases. యధేచ్ఛగా, మనసువచ్చినట్లు.

త్రష్టి n. s. (K.) Loss, defect, damage. నష్టము, లోటు.

ద్రష్టించుట v. a. To grieve, torment, reprimand?

త్రావి n. s. (تراوی Tarāi.) A rafter, a small beam. మిద్దెయింటికివేసేసన్నదూలము.

ద్రూపైరు (for ద్రువపైరు) n. s. Permanent crops ; groves of trees &c.

న

నంజ n. s. (Tamil నஞ்ச.) Land artificially watered. Irrigated fields. Land in which wet crops are raised. A field adapted for the growth of rice corn. మాగాణి.

నంబరు n. s. (E) (Usually spelt నెంబరు and written నెంబు) A "Number." This word is used for "Article:" sometimes for a law case, elsewhere for a field. Numberdars or Lumberdars, "are proprietors of land." Buchanan's Eastern India 2. 430.

నకరాయి n. s. (perhaps meant for نكراو na Kirāo) A forfeit or penalty levied on a dishonored

hill. పలుకొకక్రమశ్రుకారంచెల్లింపనందుకై పెట్టుకొనేదందుక.

నకలు n. s. (ناقل *naqal*.) A copy or transcript. నకలుచేయుట to copy. వాణ్ణి ఆపిల్ల కాయలునకలుబట్టిస్తున్నాడు they tormented or teased him.

నకశా or నకాశా for నకషా n. s. (ناقشة *naqsha*.) A drawing, a map, a plan. కటము.

నకార adj. (ناكار *Nākār*.) Useless. Vile, contemptible. కున్నమైన.

నకాశి adj. (ناقشہ *Naqāshē*.) Ornamental, variegated, as sculpture. Satyabha. 3. 49. 4. 8.

నకిశి for నకషి n. s. Figured work in enamel, painting, embossed gold or embroidery.

నక్కకుందుక n. s. A superstitious rite performed for luck when the salt pans are prepared. పామరులుచేసే పైకకుందుక.

నక్కీలు n. s. (from ناکھی *Nak Khī*.) Gold or silver lace for trimmings. Brocade. సరిక.

నఖమొఖాల adv. (Marata.) Every where, up and down, in every corner. అంతట.

నఖరీ or నఖరీ n. s. A palace or mansion. Pal. 257.

నఖదాగాజులు n. s. plu. Bracelets of lac and gold leaf. లక్కకాకిబంపారుతోచేసే గాజులు.

నఖదియాతు n. s. (ناقدیات *Naqdiyāt*.) Coin, money, cash. ఠొక్కము.

నఖదిలెక్క n. s. (*naqdi hisāb*) Money accounts, cash accounts. ఠొక్కలెక్క.

నఖదు n. s. (ناقد *Naqad*.) Cash, money in coin. ఠొక్కము.

నఖారా n. s. (ناقارہ *Naqāra*.) A large kettle drum. చర్మవాద్యవిశేషము, పెద్దఠంకా. D.

నచ్చికోట్ట n. s. (from the Tamil word நஞ்சుకొకొడి) 'The drug called (కామకారి) *Cocculus Indicus*. ఒకవిషవిత్తు.

నజరాన or నజరాణి n. s. (نازراں *Nazrānā*.) A forced tax levied on all the people under the title of free presents : as Charles I. used to do in England; an unjust fine. దండక.

నజరు n. s. (نازر *Nazr*.) A present offered in homage. (In old days in England this was called a fee.) It originally meant *sight* : hence. నజరుల Shapely, handsome, sightly.

నట్టుకొనుట v. n. (Tamil నడిచుకొనుట) To be checked, come to a stand. మూడు నెల

లు ఆక్కడనట్టుకొన్నాడు he tarried there for three months.

నట్టులు n. s. An ambling pace. గుర్రపురేచిరము. D.

నడమాడుట v. n. (Tamil నడமாడుట) To take moderate exercise, to move about after sickness.

నతరాలు n. s. (نترالو *Natrālu*.) The sweet potato (*Convolvulus batatas*.) చిలకడము.

నత్తము n. s. (Tamil నత్తம்) A village, a town. ఊరు.

నత్తు n. s. (H.) (نات *Nat*.) A nose-jewel. ముక్కుపోగు.

నదరు n. s. Vulgar for నజరు.

నదారదు v. a. (نادارند *Nadarad*. he hath not) A blank, "none" ఉత్త.

నన్ను adj. (for نھننا *Nhannā*) Short? అనగా కురచ. OG.

నఫరు n. s. (نفر *Nafar*.) Person, individual. ఆసామి. నఫరుగతి (adj.) Individual. (Settlement &c.) నఫరుజామీను personal bail. నఫరుగతిలెక్క Each customer's account at a shop. H. 4. 43. నఫరుగతిగా Individually.

నఫా or నఫా n. s. (نفا *Nafā*.) Profit, gain, advantage. లాభము.

నబీ n. s. (نبي *Nabī*.) The prophet : an epithet of Mahomed. మహమ్మదు

నఖిరి n. s. A sort of trumpet. ఒక పూదువాద్యము.

నమూదు or నమోదు adj. (نمود *Namud*.) Shewn, mentioned, specified, exhibited, particularized, headed. అగుపరచబడ్డ, చెప్పబడ్డ, వివరించబడ్డ. నమూదుచేయుట to shew, to bring to notice. వానిమాట నమూదుచేయలేదు they took no notice of his statement.

నమూనా n. s. (نمونہ *Namuna*.) A specimen, sample. A form, pattern, or model. A skeleton account. మాదిరి.

నమ్మకముడు n. s. He who is faithful. నమ్మకమువాడు.

నమ్మకము n. s. نمک *Namak*. Salt. ఉప్పు. so called in official papers.

నల n. s. (نالی *Nalli*.) The barrel of a fusil. కుపాకిగొట్టము.

నల్లఃపూను n. s. ("Black wood") called *Rose-wood* in the Tariff. ఒకకొయ్య, దారువిశేషము.

నవటాకు or నవతాకు n. s. (Bengali) One-eighth of a seer.

నవసీర n. s. نوسر (*Nao sir*. "New head") A fresh commencement. Afresh, anew. ప్రథమారంభము, కొత్తది. "Nao sir talāo cow" A grant of land to a person who has built a new tank or well.

నవాడ n. s. See నివాడా.

నవారు n. s. نوار *Nawār*. Strong broad tape. శైవమంచానికెత్తడి.

నవాసాగరము, నవాసారము n. s. *Nousāgar* for نوشادر *Noushadar*.) Sal-ammuniac.

నవిత n. s. A measure of twelve seers. (Ganjam?)

నవీసింద, నవీసు n. s. نويسند *Nawīsindah*) "The writer." This word is generally added to the name of the clerk who wrote a paper. See జవాబునివీసు.

నవుకరి n. s. نوکری *Noukri*. Service. కొలువు.

నవుకరు n. s. نوکر *Noukar*. A servant. కొలువుడుగాడు.

నసీహతు or నసీయదు n. s. نصیحت *Nusīhat*. Punishment. శిక్ష.

నాంకారు n. s. نانكار *nan-cār*. Subsistence: land granted as a pension.

నాంచారు n. s. (From Tamil நாச்சியார்.) A lady, a goddess. నాచ్చారు.

నాకారు adj. ناکار *Nākārā*. Useless, unprofitable. పనికిమాలిన.

నాకాల్, నాకాలి n. s. (For Tamil நாற்கాలి.) A chair, a stool. నాలుగుకాళ్లపీట.

నాఖిద్దు for నాకర్దా adj. ناکرد *Nakardāh*.) Unploughed, waste, fallow. బీడుగావుండే.

నాగ n. s. ناغ *Nāghā*. None, naught, nothing: a cypher or blank: omission in an account. Discount. నాస్తి. నాగాలేకుండా without intermission, without fail.

నాగుబారిదేశము n. s. The "Nicobar" Islands.

నాజుకు adj. نازک *Nazuk*.) Delicate, fine; nice, easily hurt or offended: touchy, crusty, fretful, peevish. సున్నితమైన, నాణ్యమైన.

నాటు n. s. A blemish or defect in coin?

నాటుశురము n. s. (Tamil நாட்டுப்புறம்) Up-country. The inland country, but the Telugus call it *outlands* బైటిశీమ.

నాడా n. s. نارا *Nārā*.) Ribbon, tape, string. నేసినవట్ట.

నాణతోటా n. s. Rejection, rejected coin?

నాదారు adj. نادار *Nā'dār*.) Indigent, bankrupt, destitute. లేమిడిగల.

నాదావాసీన్నదు n. s. (for لا دعوی سند *La dawā sanad*.) An acquittance or receipt in full. ఫారీఖత్తు.

నానబార n. s. A breast of mutton? See బోర.

నాపసా n. s. A "knapsack." సిపాయిలవీపుమూట.

నాశు, or నాబు n. s. One skimming or "crop" of salt: one "measuring."

నాబూత for నాబూత్ adj. نابود *Nabud*. Devastated, annihilated. పాడైన, నాశనమైన. నాబూలైన or నాబూదులయిన Pauperized, ruined, beggared.

నామకా, నామకాకు or నామకా adv. By name, specifically, nominally. పేరుకు.

నామర్దు adj. نامرد *Nā Mard*. Impotent, effeminate, a coward. శుంశ్రవములేని, బిరికియైన.

నామా n. s. نام *Namah*.) A deed: letters patent. Hence కరారునామా قرارنامہ *Karār namah*. An agreement. రాజీనామా రాజీనామా *rāzī namah*. A deed of an amicable settlement. వకాలత్తునామా وکالت نامہ *Wakālāt namah*. A deed of attorney: a written power.

నామియాపాయ n. s. نامی روپيا *Nami Rupayah*. A kind of rupee, not now in use, which was somewhat triangular. In Mahratta *nāmī* is noble, superior.

నాముషి, నామోశీ or నాముషీ n. s. (for ناموس *Namus*.) Disgrace, shame. అవమానము.

నాయంకరము n. s. Mastery? power? sway? యజమాన్యము?

నాయకవాది n. s. The militia. కట్టుబడివాండ్లు.

నారసిదు adj. (نارسید na rasīd) "Not expended." A head in accounts regarding money not laid out on the work originally intended. శలవుకారి, ఖర్చుకారి.

నారింజా n. s. (نارنج Naranj.) An orange. కిచ్చిలి శంకు.

నాలము n. s. (for نعل Nāl.) A horse shoe. లాడము.

నాలా n. s. نالی Nālā. A rivulet or water channel. కాలవ.

నాలాయకు adj. (نالایق Nalayaq. Unfit, improper. తగని.

నాలింసు or నాలీసు n. s. (نالیش Nalish) Reproach, blame, a complaint. నింద, నేరము, పిరియాదు.

నాలికి, నాలకి or నాలకి n. s. (نالکی Nalkī.) A state palankeen. The bottom is eight sided and has eight legs: there is over it a canopy like a parasol: it is borne on the shoulders by means of crossed sticks placed before and behind.

నాళు or నాము n. s. (for ماپ Māp.) Measurement (of salt) కొలత.

నాసు or నాస్ n. s. (ناس Nas.) Snuff. పొగాకు పొదుము.

నాశ్ట n. s. (ناشتا Nashta.) Breakfast: luncheon: refreshment. చల్లి, ఫలహారము.

నాహక్కు for నాహక or నాహక adv. (ناحق Nahaq.) Wrongfully, unjustly. అన్యాయముగా.

ని|| A contraction for నిమిత్తము.

నింకళ్ళ, నిముకళా adj. (from نیم کلا nīm cālā.) Unfinished, incomplete. తీరని. ఆ పుస్తకము యింకా నిముకళాగావున్నది the book is unfinished.

నిండాము adj. Free of freight (Masulipatam.) కేళులేని.

నిక్చి n. s. Force, violence. నిర్బంధము.

నిగరిబాను for నిగాబాను n. s. نیاہبان Nigahbān.) An overseer; the head or manager. సీంకరుణకర్త.

నిగా, or నిఘా n. s. (نیگاہ Nigāh.) View, superintendence, control, care. దృష్టి, విచారణ. నిగాచేయుట v. a. To bully or browbeat. బెదిరించుట. నిగాబాను n. s. (نیاہبان Nigahban. An overseer, the head or manager. విచారణకర్త, సీంకరుణకర్త.

నిగారింతుట v. n. (نیگری nigrāh, aversion.) To be angry. ముఖము గాండ్రించుకొనుట?

నిఘాలుసెట్టుట v. a. See నిగాచేయుట.

నిజాన్కాయ్య for నిశానుకాయ్య n. s. (نشان Nishān.) A flag staff, ఝండాకాయ్య.

నిజాను, నిశాను for నిషాను A flag or standard. ఝండా.

నిజాయత్తు గా adv. Rightfully? న్యాయముగా?

నిట్టుచేయుట v. a. (Tamil) To get by heart. హృద్ధతము చేసుట.

నిభాయింతుట v. a. (نیبایا nibāhna.) To suffer, endure, bear, tolerate. తాళుట, వదుట.

నిభావు n. s. (نیبہاؤ Nibhāo.) Enduring, success, happy progress, and end. నిర్వాహకము.

నిమకళ్ళ adj. (نیم کلا Nīm Kālā.) Unfinished, still in progress, half done, unconcluded, on hand, unsettled, not closed, running on, as an account. కొరతగావుండే, తీరకుండావుండే.

నిమబకి or నిమేబకి adj. Half and half. సగములో సగము?

నిమాజు for నమాజ్ n. s. نماز Namāz. Worship, divine service. పూజ.

నిమాన for నమూనా n. s. نمونہ Namūna. A pattern, a model. మాదిరి.

నిమిందగాడు n. s. (Tamil நிமிந்தக்காரன்) A servant at a pagoda. A servile person employed as a porter in carrying an image.

నిమినిమాలుగా or నిమినిమాలుగా adv. About enough; more or less than enough. చాలీచాలక.

నిముకాయింతుట v. n. To be obstinate: refuse to listen?

నిముచెకత్తి, నిమ్చకత్తి n. s. (نیچ نایم Nīmcha.) A dagger. కటారి.

నిమే n. s. (نیم Nīm.) Half. సగము.

నిరకు n. s. (نرخ *Nirakh.*) Market-rate (as fixed by the Police) price current. అంకడివెల.

నిరకుగా adv. Definitely, positively: as a result.

నిరకునామా n. s. (نرخ ناما *Nirakh-nāma.*) A tariff or rate of prices. పోలీసువారు నిర్ణయించిన అంకడివెలలకట్టి.

నిరకు n. s. Certainty. నిర్ణయము. Thus, జీతము నిరకులేదు there are no settled wages.

నిరూపము n. s. (Marata) Command, warrant. A letter. ఆజ్ఞ, ఉత్తరువు, ఉత్తరము.

నిర్దేకులైన for నిర్దేకులైన adj. Causeless. Vulgarly this is used for "poor."

నిలితము n. s. Postponement. నిలుపుదల. మూడుది నాలనిలితముమీదయిస్తున్నాను I will give you in three days.

నివాదా n. s. (Marata) Decision, settlement, decree, award. Bargain. తీర్పు. See ఏర్పాటు. Elph. Appx.

నివీసు n. s. (نویس *Nauīs.*) A writer as ; జవాబునివీసు he who writes down an answer. వ్రాసేవాడు.

నిశాను n. s. (نشان *Nishān.*) Flag, banner, mark, sign, signature. ఝండా, సురుకు, చేవాలు.

నిశానుదారు n. s. (نشاندار *Nishāndār.*) Any one of the regular village authorities. (Literally, one of the signers.) స్వల్పగ్రామాధికారి.

నిషా n. s. (نشا *Nasha.*) Intoxication. మత్తు, మైకము.

నిషింద for నిషిందా n. s. (نویسند *Nawisindah.*) A clerk or writer. రాయకీగాడు. నిషిందవ్రాత an odd scrawl.

నిశబు for నిశాబు n. s. (نصاب *Nisab.*) Stated estimate or valuation. మదింపు. so as నిశబుబాదితా is a rate of values.

నిస్ఫ adj. (نصف *Nisf.*) Half, as నిస్ఫర్యాయతి. In Guntoor this is ignorantly used for a middle number, a proportional or average. Thus నిశబుబాదితాలు the average lists. అసగసరా సరిబాదితాలు.

నిశాకర్లు for నిర్దేకులు n. s. The poor. వీధివాండ్లు.

నిచి from నిచము * adj. (نچ *Nīchē*) Mean, low, degraded.

నిమా n. s. (نیم *Nīmā.*) A sort of jacket. ఒకరక పోచాకా.

నిము adj. (نیم *Nīm.*) Half. అక్షము.

నిముకళ, నిముకళా or నిమకళా adj. (نیم *Nīm*) Unfinished, incomplete. తీరని.

నిముచా or నిమాచా (نیمچا *Nīmchā.*) A dagger. కటారి.

నిరారంబము n. s. (Tamil.) Wet cultivation. నీళ్లు పారిపండేటిది.

నిరావరి adj. Well watered; having good wells?

నిల్గరు n. s. (نیلگر *Nīlgar.*) An indigo dyer. నీలిచాయ అద్దెవాడు.

నిల్పారి n. s. An emerald worn on the top of the ear?

నిళ్లబట్ట n. s. An allowance of grain granted in harvest to various persons. (Masul.)

నెం|| Meaning నెంబరు i. e. the English word "Number:" which is used to denote a field; a lawsuit; a person; a letter. In Bengal Lumbardars are holders of fields. See Act I. of 1842.

నెట్రుచేయుట v. a. (Tamil) To get by heart. వల్లించుట.

నెరిపు or నెరుపు n. s. (Tamil *നെറുപ്പ*) Fire. నిప్పు.

నేజా or నేరిజము n. s. (نیز *Nēzah.*) A spear. ఈటె.

నేత n. s. (نفت *Nēfā.*) A gusset or gore put in to lengthen, widen, or strengthen a dress.

నేమకము Error for నియమించడము n. s. Fixing, appointing. ఏర్పరచడము.

నేమించుట Error for నియమించుట v. a. To appoint, fix. ఏర్పించుట.

నేరంపూటము n. s. Ballast. వాడలో అడుగుబరుల కైవే చేటిది.

నేరుజా or నేజా n. s. (نیز *Nēzah.*) A spear. ఈటె.

నేవళి (for నైవేద్యము *) n. s. An offering or oblation to the deity.

నేజా Error for నేజా n. s. (نیز *Nēzah.*) A spear.

సెర్దు (Vulgar for సెశుట abl. of సెశుట) On the forehead. లలాటమునందు.

సాకర్లు, కల్లి సాకర్లు n. s. (ناوگر *naucar,* a servant.) The name assumed by intruding beg-

gare who, while using civil language, take free quarters in a man's house. They are civilly treated. మేళ తాళములుబిరుదులువేసుకొని గుంపు గావచ్చి జోరావరి చేసే బిచ్చ గాండ్లు.

సొక్కరు n. s. Mountebanks. కనుకట్టువిద్యలు చేసేవాండ్లు, వీండ్లు బహుజంభముగా మేళ తాళములతో పూరూరబిచ్చ మెత్తుకొంటారు.

సొటగాడు n. s. (Tamil சொட்டகாரன்) An examiner of coin, a shroff. సరాళు. D.

సొటము n. s. (Tamil சொட்டம்) Examination of coin by looking on it. సాణెముమంచిదో చెడుదో చూడడము.

సొకరి n. s. (نوکری Naukri.) Service. చాకిరి, కొలువు.

సొకరు n. s. (نوکر Naukar.) A servant. సేవకుడు.

సొబత్తు or సొబతు n. s. (نوبت Naubat.) A large kind of kettle drum. చర్త వాద్యవిశేషము. Bobbili. 2. 213.

స్వాదర్లు for సాదారు (نادار Nādār.) n. s. The poor. బీదవాండ్లు.

ప P, ఫ Ph, బ B, భ Bh.

ప and ఫ. Some words beginning with these letters are sometimes spelt with బ and భ and are placed accordingly.

బంకడి n. s. A stall, bench, or form?

పంకా, పంఖా n. s. (پنکھا Pankha.) A fan. విసురుకర్ర. Lavania 49.

బంకు n. s. A guard at the gate. తలవాకిటి కుహరా.

బంకోలు n. s. 'Bencoolen.' ఇది పుకదీవిపేరు. బంకోలుదొంగ A 'gallows rogue.'

బంగల or బంగాళా for బంగా n. s. (بنگلا Bangla.) A bungalo or small house standing alone: a summer house. విలాసార్థముగా కట్టిన పుంటియిల్లు.

బంగాళ దేశము or బంగాళా దేశము n. s. Bengal.

బంగి n. s. (بانگی Bāngī.) The bangy post, or mail. Bhangi, An eater of bangus. బంగితపాలు, బంగిముచ్చు.

బంగి n. s. بنگ Bang or بھنگ Bhang.) The bang or ganjah plant, a species of hemp.

Cannabis Sativa. గంజాయి. బంగి, మజుము bang made into cakes. బంగిముచ్చు an eater of bangue.

బంగిటివాడు n. s. A villain, rascal?

బంగి n. s. A "banyan" or flannel shirt. ఒక చొక్కా.

పంగు n. s. (Tamil பங்கு) Pung, or Bang (thus written in the Travancore list) Part, portion, division, sub-division. భాగము.

పంచ కేలిసరుకు n. s. The aggregate of articles. కొన్ని చిల్లరదీసునులు.

పంచరంగి or పంజరంగి n. s. (پنچ رنگی Panchrangī.) A variegated silk of five colours. అయి దువ నైలపట్టుచీరె.

పంచవాడ n. s. A cess levied from the inhabitants?

పంచాణంవాండ్లు n. s. plu. Artificers. కరకుల, కంకల, వడ్ల, కంచర, కాసెదనివాండ్లు.

పంచాయతి n. s. پنچایت Panchayat. Arbitrement, a court of five persons; chosen as umpires to decide between two parties. అయి దుగురు గాయేర్పడ్డతగవరులశభ.

పంచోత్ర or పంచోత్తరా n. s. (پنچتر Pachhatra) Interest at the rate of five per cent per mensem. A tax or duty of five per cent. Also, "The head sayer station."

బంజరు for బంజర్ n. s. (بنجر Banjar) Waste land. బీడునేల. అనాదిబంజరు land which is immemorially waste.

పంజాయి n. s. (پنچہ Panjah.) A sort of torch. ఒక తరహాదీవిటి. H. 3. 31. జగతిజ్యోతులు కాగడాలు, బలుపంజాయిలులో బత్తులు.

బంజారి n. s. (بنجارہ Banjarah.) The name of a tribe of gypsies who trade in grain; usually called Brinjarries or Lumbadees. లంబాడివాండ్లు

పంజెరుకలు n. s. అస గానామాలరూపాయిలు?

పంటికచెట్టు n. s. A tree called Briedelia Montana. Rox. 3. 735.

పండ, పండా or పండావాడు n. s. The officiating priest in the temple of an idol at (Juggernaut) Jagannath. A head man in particular castes in Bengal. జగన్నాథములో పూజ చేసేవాడు.

బండవలము, బండాలము, or బండోలము n. a. (K.) Stock, capital, funds, means, treasure. Capacity, dependance, basis, ground. ముల్ల, శత్రు.

బండారము n. s. An assembly of caste people held to try cases. కలతలుతీర్చడమున కైకూడిన బంధుజనము.

బందర మోడివరహా for బంద్రా మోడివరహా n. s. A sort of gold pagoda formerly in use : valued at " 15 quarters." i. e. Rs. 3-12-0. ఒకనాణెము.

బందరవాడు or బంద్రావాడు n. s. A hucksterer or seller of herbs. So బంద్రాపొలం garden land.

బందసేవ n. s. A festival celebrated in honor of Venca-teswara-swami. ఉత్సవవిశేషము.

బందాఖోరు n. s. A slave, one bound to the service of another, dependant drudge, slut. దాసుడు, బద్దడు గావుండేవాడు.

బందారుచెట్టు n. s. A tree called Cinchona Excelsa. Rox. l. 529. S. 2. 369.

బందిముద్దల్ n. s. The number of days named in a bill of exchange. హుండీమీద వ్రాసేవాయిదా.

బందిముచేసుకొనుట v. a. To have one on his side. కట్టుకొనుట, తన పక్షము గావుండేటట్టుచేసుకొనుట.

బందీఖానా for బందేఖానా n. s. (بندخانہ Bandī Khānā.) A prison. చెరశాల.

బందీవాను n. s. (بندیوان bandīwān.) A prisoner, captive. ఖయిదీ.

బందు n. s. (بند Band) A tie, band, bank, hinge, hoop, clasp, clamp, fastening, a half sheet of paper. బందుచేయుట to close an account. బందుఅయినహిసాబు A closed account.

బందుకు or బందూకు n. s. بندوق Banduq. A musquet. తుపాకీ.

బందుగులు n. s. plu. Vulgar for బంధువులు.

బందువాడు (for బందూకువాడు) n. s. A musqueteer. తుపాకీవాడు.

బందేశరానా n. s. An account of fines and forfeitures?

బందోబస్తు n. s. (بندوبست Bandobast.) Arrangement, settlement, management, regulation, order, security. ఛంద్రము, జాగ్రత్త, కురిష్టారము.

బంద్రా See బందరా.

బంపకపంపకండు or బంపకమాళిపండు n. s. The fruit called pomelinos, or shaddock. (Citrus

Decumana.) It was introduced from Batavia by the Dutch.

పంపిడి, పంపిణి for పంపకము n. s. Sharing, distribution.

బంబాళి or బాంబసు n. s. The name given to a mortar gun, because it discharges " bombs." రోటివంటిబిరంజ.

బక్ మాయింతుట v. a. from بخشانہ Bakhshānā. To forgive, pardon, excuse, remit. మన్నింతుట.

ఫకతు for ఫకత్ adv. (فقط fuqat.) Only, merely, simply. మాత్రము.

బకాయ n. s. (باقی baqaya. Plural of باقی bāqi.) Arrears, net balance. Outstanding balance. నిలవ.

బకాయి n. s. (باقی Baqaya) Arrears, outstanding balance. నిలవ.

పకాళి n. s. پکھال Pakhal. A leathern water bag carried on a bullock. Usually, a Puckally, or a water-drawer : or bearer of a (mussuck) skin water bag : called in Bengal a Bihishtee or beesty. From the old Canarese పుఖాలె pakhale a water-pot. తోలుసంచితో నీళ్లుతీసుకొనిపోయ్యేవాడు.

బకాలు n. s. بقال Baqāl. A chandler. మైనపు వత్తులుఅమ్మేవాడు.

ఫకీరు usually పక్కిరి n. s. فقير Fakir. faqir. A fakir ; poor ; a beggar, dervise, or religious mendicant.

బక్కిరు, బఖీరు for బఖీలు n. s. بخیل Bakhil. A miser. లోభి.

బకేడా for బఖేడా n. s. Contention, disputing, quarrelling. Applied to any business or occurrence considered as troublesome or vexatious. రచ్చ, పీకులాట.

పక్కా adj. (پکڑ Packū) Ripe, ready : downright, prepared, fair, revised. పక్వమైన, సిద్ధమైన, పచ్చి. పక్కాబిట్టా a ready draft or prepared statement. పక్కాదొంగ a hardened rogue.

బక్కాల్ n. s. (باقل Baquāl.) A chandler. మైనపువత్తులుఅమ్మేవాడు.

ఫక్కి n. s. Manner, way, fashion. విధము, రీతి.

పక్కెచేరు n. s. A sort of sprat.

బక్రా n. s. (بكر Bakra.) A he goat. పేకపాతు.

బఖేడా n. s. (بکھیرا Bakhērā.) Contention, quarrelling, disturbance; breach of the peace. పీకులాట, రచ్చ, తొందర. adj. Contentious, quarrelsome, troublesome. పీకులాటైన, రచ్చైన, తొందరైన.

ఫళ్లి adv. (فقط faqat.) Only, merely, simply. మాత్రము, ఊరక.

బగరు for బగర adj. (for بغير Baghār.) Without, devoid of. లేని. బగరువీనుబడి not liable to pay the tax on trades. బగరుశక్తి without reference, unconditionally, devoid of any agreement.

బగలు n. s. (بغل Baghl.) The armpit. చంక. బగలులో baghal-mēn under his arm. Mrityunjaya. 1. 97.

భగాయించుట v. n. (from بگه Bhagānā.) To put to flight. ఉరుకుట.

పగోడా n. s. (پگڑا Pagōra.) A kind of sweet meat. మిఠాయివిశేషము.

బగ్గండి n. s. A red powder which the Hindus throw over each other during the Hoeli feast. గంధపాడివలెనల్లుకొనేమెర్రటిపాడి.

పగ్గీసు adj. The same as lakheraj. (Malcolm.)

బచాయించుట v. a. (from بچا Bachānā.) To preserve, save or rescue. రక్షించుట, కాపాడుట.

పచారి, పచారువాడు for పసారి for پانساری Pansari) n. s. A vender, a druggist. మందుదీసునులు అమ్మేవాడు.

పచారు n. s. An airing. పచారుపోవుట to take an airing. పచారుచేయుట to walk up and down.

బచావు n. s. (بچا Bachāo) Protection, preservation, security. సురక్షణ.

బచ్చాలు for బచ్చాల్ n. s. (for بچال Badchāl.) Bad behaviour: ill conduct. దుర్మార్గము, దుర్మదత.

బచ్చెగానికుంచె or బచ్చెకానా n. s. A small cloth woven for 'bache' children. (Guntoor.) పిల్లలకుకట్టేచిన్నకుంచ.

బజంతి or భజంతి (بجنتری Bajantri. Music. A musician. మేళము, మేళగాడు.

ఫజలుజ్యాస్తి n. s. (فصل زیاستی fasl zyāsti.) The second or extra crop; generally taxed only half as high as the regular crop is rated.

బజా adj. بجا Bajā. In its proper place; fitting, proper. యుక్తమైన, తగిన.

బజారు n. s. (بازار Bāzār.) A market. అంకడివీధి.

పజీతి, ఫజీతి usually బజీతు n. s. (فضیحت Fuzihat.) Disgrace, ignominy: annoyance, harassment. A. 5. 52. అవమానము, అల్లాటము.

బజీతుచేసుట v. a. (from بجد Bajid.) To urge or press importunately. నిర్బంధముచేసుట. Usually, to annoy, harass. శంకలు బెట్టుట.

బజ్జీ n. s. A mess of vegetables. అనుపానవిశేషము.

బజ్జింసు for బజ్జిన్సు adj. (for بجنس ba-jins.) Ipso facto: with the article. దినుసువారి. Sort by sort, kind by kind.

పటం n. s. A ship's chains: the "bottom."

పటక or పట్టా n. s. (پتک Patka.) A belt or sash: One width of cloth. నడికట్టు.

పటాకి or పటాసు n. s. (for پھٹاखा Phatākha.) A squib or cracker. లపాసు.

పటాణి n. s. A 'pathan' horse. దేశవిశేషపుసుర్రము.

బటానీలు or పటాణీలు n. s. Peas:(pisum sativum.) ధాన్యవిశేషము.

బటాయి n. s. (H. بٹائی Batāz.) Dividing: i. e. yielding one half the crop to the landlord (from بانٹنا bāntna.) పంచడము.

పటాలం n. s. (English) A 'battalion.' సిపాయిలదళము.

పటావుచేయుట v. a. To make him run. ఉరికేటట్టుచేసుట.

బటాసాలు n. s. (for پٹاشا batāsha.) A sort of cakes. సింధుఫేనమనేభక్యములు. D.

పటాసు n. s. (for پھٹاखा phatakha.) A cracker లపాసు.

పటికము n. s. A basin. తమ్మపటికము a spitting pot.

కుటేల n. s. A potail or head man of a village. A Mahratta title for the head man of the village. The managing proprietor. రెడ్డి, గ్రామముజమాని.

కుట్టా n. s. (for పట్టా Patta) Information, traces. A lease roll: a "pottah" a grant. బాదలు, దివారమువారుయిచ్చే కుట్టాచీటి.

కుట్టాదారుడు n. s. An informer. A lease holder, a farmer who holds a "pottah." బాదలుచెప్పేవాడు, దివారములో కుట్టాతీసుయందేవాడు.

కుట్టామణియగారు n. s. A village authority whose business is to collect the revenue. దివారముకలువసూలుచేసే గ్రామాధికారి.

కుట్టి n. s. پٹئی Patti. A list. జాబితా.

కుట్టి n. s. for بھٹی Bhatti. A still for drawing spirits. సారాయికాచేబాస.

కుట్రవాండ్లు n. s. A certain tribe who live in the forests. ఒకవిధమైన అడవిమనుష్యులు.

కుట్టవర్తి adj. See భట్టవర్తి.

కుట్రావతి n. s. بٹوارہ Batwārah. Allotment, distribution. Partitioning. Disbursement. కుంచడము. (Butwarra. Act. XX. of 1836.)

కుట్రావతి n. s. (Canarese) The village clerks: called Curnum or Shaubogu?

కుట్రావతి n. s. بٹوہ Batwāh. A wallet made of striped ticken. వట్టువము, బోల్నా.

కుడచా for పాచ్చా n. s. پارچہ Parcha. An extract, a summary: order, decision. సకలు, శంకరామము, తీర్పు.

కుడబాజి for పరావజ్ n. s. پرواز Parwāz. Flight, being carried away, or blown away. ఉరకడము, కొట్టుకపోవడము.

కుడవ or బడవా n. s. بھروہ Bharwa. A pimp; a base scoundrel. ముండలను తార్చేవాడు, లచ్చా.

కుడానాగరుత కావి n. s. برانگرنقاوی Barā Nagar tagawī. Sums granted to those who use the "great plough" in bringing fresh land into cultivation. పెద్దనాగలికట్టిదున్నడమునకై దివారమువారు ముందుయిచ్చి వెనక తీసుకొనే రూకలు.

బహాయి n. s. برائی Barāi. Boasting, egotism, bragging. జంభాలు.

బహాయి n. s. برہی Barhai. A carpenter. కడవాడు.

బహాయింతుట v. a from برہانہ Barhānā. To advance or put forward, to promote. ముందుకు తెచ్చుట, ఆభివృద్ధిచేసుట.

బహాయిఖోరు n. s. برائی خور Barāi Khōr. A hoaster, a braggart. జంభాలఖోరు.

కుడాచు n. s. پارو Parāo. Falling into the hands of an enemy. Defeat. శత్రువులచేతిలోబడడము. కుడాచుఅయినవాండ్లు those who have fallen into the hands of the enemy. కుడాచుచిక్కినారు they were taken prisoners. (Reeve.)

కుడితరము n. s. Order, general rule: daily allowance at a pagoda. Annual grant or income: stipend. దేవశములోనానాటికిశలవయ్యేదిట్టము, ఏటావచ్చేఅయివజు.

కుడియా n. s. Fallow or waste land. బీటపాలము. కృద్ధకుడియా Land immemorially waste. అనాదిబంజరు.

బడుగులు n. s. Badagas. The name of a tribe in the Nilgheri hills: whom the English call Burghers. Correctly Vadagar.

కుడుమాడు n. s. Stock on hand?

కుడువరి n. s. Sprouts from grain unintentionally dropt. చిందినగింజలు మొలిచిఅయినపైరు.

బడేకము n. s. Brag, boast. బహాయి.

బరాజిగ or బరాజిగ n. s. (K.) The name of a certain tribe of Sudras. See. లంబాడి.

బరాజారి n. s. بنجارہ Banjāra. A Brinjari. See లంబాడి.

కుతంగ n. s. پتنگ Patang. Red wood or yellow wood used in dying? చేవమాను.

బతారీఖు adj. بتاریخ ba tārikh. Dated: on the date. తేదిగల.

కులేకారి n. s. Weavers of silk and tape. Throwsters.

కుర్రడము or తర్రళము n. s. The collar round a bullock's neck under the yoke. బోతా?

కుత్తా n. s. پٹا Patta. Signs, traces. ఆజాకు, జాడ. కుత్తాదారు a spy, or an informer.

బత్తాయి n. s. from 'Batavia.' ఒకదేశము: also written బతావి whence బత్తాయిసారంజికుండ్లు

a kind of orange. బత్తాయినిమ్మకుండ్లు The fruit called pomelinoses.

బత్తీ for బట్టి n. s. A still. సారాయి కాచేకుండ.

ఉత్తు n. s. (Tamil ఉత్తు.) Land or place. నేల. మెరకవారఉత్తు dry land the produce of which is shared. మెరకతీరువపత్తు dry land settled on a money rent.

ఉత్తేరి for బత్తేరి n. s. (بتييري Batērē. Une batterie.) A battery of guns. పిరంగులు పెట్టి కాల్యడమున కుయిత్తు గావేసినదిబ్బ.

భత్యం or బత్తెము n. s. from بھتا bhatta. Batta, daily food, sustenance.

ఉత్తబంది for ఉత్తర్ బంది adj. (پتھربندي pathri bandi.) Built of stone. రాతికట్టు.

బత్తి n. s. See ఉత్తేరి.

ఉత్వా n. s. فتوى fatwā. Legal decision according to Mahomedan law, sentence. తీర్పు.

బదనామి n. s. (بذنامي bad-nāmī.) Bad name, disgrace, infamy. Also wrongly used for responsibility. అవమానము, అశూచి, జవాబు దారి.

బదరకా n. s. بدرقا Badarqa. A convoy or guard on the road. That which accompanies. దారితోడు. బదరకాలెక్క the account (or invoice) accompanying goods.

బదర్సిసి n. s. Auditing or retrenchment of charges?

ఉదలము n. s. A weight of 20 dubs. ఇరువైదబ్బులయెత్తు, అరవీశఅంటారు.

బదలాయించుట v. a. (from बदला badlāna.) To change, exchange, substitute. మార్చుట.

బదలు or బదులు n. s. بدل badl. A debt: what is given on pledge. Exchange, return: retaliation, other. అప్పు, మారు, ప్రతి. చెయిబదులు a debt of hand, a simple debt, without account or bond.

బదస్తూరు adv. (بداستور ba-dastūr.) According to custom. మామూలుప్రకారముగా.

బదిలి or బద్లీ n. s. He who is in charge of. బదులుగావుండేవాడు. రంగయ్యకు బదిలి గావున్నాడు he acts for రంగయ్య.

బదులు adj. In answer to, in place of, in lieu of. ప్రతి. బదులుజాబు an answer to a letter. బదులు మాట a word in reply.

బదులుగా adv. In lieu of, in stead of. బదులుపలుకుట to reply.

ఉదూత n. s. A female's under garment, like a petticoat. గాగర. D. అనగాపావడ.

ఉదూలు n. s. The cock of a gun?

బద్నామి n. s. (بذنامي Badnāmī.) Ignominy, disgrace, infamy. In Telugu, Odium: responsibility. అవమానము, జవాబుదారి, ఉత్తరవాదము.

బద్నామిలా n. s. بدمعاملا bad-muāmila. Bad management, mismanagement, unfair dealing, misconduct. దుర్మార్గము, నిభాయించచేత కామి.

బద్నామి n. s. See బద్నామి.

బద్నాయింతుట v. a. from बदلا Badlana. To exchange, change, substitute. మార్చుట.

ఉనతాడు n. s. A leather rope. తోలుమోకు.

బసము n. s. Brown colour. ఉదారంగు?

ఉనశమాను n. s. (lit: a beam of jack wood) The outrigger of a boat. ఉడవపాలకండాపక్కనకట్టేమాను.

బనాతు n. s. بانا Bānat. Broad cloth, woollen. సుగళాతు.

బనామె n. s. بانامه Bānāme (See Benami and Banami in my Zillah Dictionary) "To the name of: To so and so." బనామెతహసీలుదారు A letter to the Taseeldar.

బనాయింతుట v. a. and v. n. from بانا Banāna. To fabricate, make up, feign, put out (coin,) trump up. (Also) To obey, mind. To suit: agree. కల్పించుట, శరీరముట. వానికీ నాకుబనాయింతులేదు he and I did not agree.

బనాయింపు n. s. from بانا Banāna. Fiction, fabrication. కల్పన.

బనారసు n. s. بنارس Banaras. Benares. కాశీ.

బనావని n. s. باناوانی Banawanī A fabrication, a made up story. కల్పించడము, కట్టివిడువడము, కట్టుకథ.

ఉనిబాబులు n. s. Error for ఉనిపాటలు jobs.

ఉన్న n. s. A frame used in weaving.

బన్ను or బన్నుము n. s. A deep purple, or shade of black. ఉదావర్ణము.

ఉన్నా n. s. The frame on which paper is made. కాకితాలుచేసేచట్టము. పెద్దఉన్నాకాకితాలు paper of a large size.

కున్నాలు n. s. Widths or strips of cloth cut out, as for a jacket. కుడ్డతునక. నిలువుకున్నాలుగానే యుట to cut a cloth lengthwise, not across.

కుపయ or కుప్పాయకుండు n. s. The Popya fruit. The "Carica Papeya" or Pappaw fruit (as called in America. Rox. 3. 825.)

కుప్పళము, కుప్పళీచీరె n. s. (Engl.) 'Poplin' cloth. ఎరువులెలువుమల్లమల్లగావుండేచీర.

బట్టాసు for దొంట్టాసు n. s. A simpleton, a fat fool.

కుబ్లీకు adj. (Engl.) Public. దివాలావు, బాహిరంగమైన, అందరికిసామ్రైత్యము.

బమజబిబు for బమోజీబు adv. بموجب Bamojib. According to; in obedience to. చొప్పున.

కుముచాయించుట for (پونچانہ pōnchānā) పాహించాయించుట v. a. To deliver, give. చేర్చించుట.

బమై prep. بامع Bamae. With, together with. కూడా.

బయవర్దు or బయావర్దు for బయాంవారి n. s. بیانوار Bayanwar. Details, particulars. వివరము.

బయాబు n. s. بیاض Bayā Disbursements not yet charged in the ledger. ఖర్చుఅయియింకా వహిలో దాఖలు కానికట్టులు.

బయానా n. s. (بیعانا be-ana.) Earnest money, handsel, an advance of money. సంకకరువు.

బయాను n. s. بیان Bayān. Details, particulars. వివరము.

కుయాల్ or కుయాలు n. s. A "piall" that is a dais, or bulk: a small terrace; a raised floor before a door. తినై.

బయావరి for బయావారి adj. بیانواری Bayanwari. Detailed, with particulars, distinctly. వివరమైన.

కురంగి n. s. فرنگی Furangi. plu. కురంగులు or కురంగీలు Europeans. జాతివాండ్లు.

కురంగిచెక్క n. s. The drug called China Root (Smilax China; Ainslie. 1. 70.) ఒకమందుదినుసు.

కురంగిపేట n. s. The name of Porto Novo. కురంగిపేటవరహా a certain gold coin.

కురంగిమనిషి or కురంగివాడు n. s. A half caste. చట్టారీవాడు.

కురంజ or కురంజు n. s. A scaffold. సార్వ (Tamil శామి.)

భరంతు n. s. (for بھارت Bharat.) The flooring of a room. భరంతుదిబ్బ an earthen floor?

బరంది n. s. A veranda?

బరకతు or బరఖత్తు n. s. برکت Barakat. Prosperity, thriving, keeping in good condition. శ్రేయస్సు.

కురకల్లాపి n. s. Seals or marks (of clay) set on heaps of grain to prevent theft. అంబారములమీదవేసేగురుతు.

కురకాయి n. s. پرکھائی Parkhai. Examination, trial. కురఖావణి.

కురకాళా or కురకాళాకుడ్డ n. s. Long cloth, a cotton cloth fine in texture. అరిటిమోవివంటికుడ్డ.

కురకావణి n. s. From پرکھنا Parakhna. Shroffing, examining money. రూకలనాణ్యముచూచుట.

బరక్కసు for బర్ అక్ సు n. s. برعکس Baraks. Contrariety, variance. విరుద్ధము.

కురఖాయి, కురఖావణి n. s. From پرکھنا Parakhna. Proving coin, shroffing or trying money by sight. రూకలునాణ్యముచూడడము.

కురగణా n. s. پراگنا Pargana. A sub-division of a district. తాలూకా. A pergunna.

భరణము n. s. A load or measure of twenty తూములు.

బరతరపు n. s. (بترطرف Bartarf.) Discharge, dismissal. తోసివేయడము, తగరైరు.

బరతరపుచేయుట v. a. To discharge or dismiss. తోసివేయుట, తగరైరుచేసుట.

బరదస్తు n. s. برداشت Bardasht. Embezzlement. కచ్చావసూలు, సిద్దాయముచేయడము. బుచ్చనమీదబరదస్తుతీసేనిమిత్తము to enquire into the charge of embezzlement against Buchanna.

కురదా n. s. پردہ Pardah. A curtain, blind, screen. లెర.

కురదాబాతు n. s. Wild duck. ఒకవిధమైనబాతు.

కురదారు n. s. Trotting?

కురనిషా n. s. Consignment, assignment. సాటింపడము.

భరణె, భరణి n. s. A casket, a small box for jewels &c. దబ్బి.

కురఘారి, కురఘార్లా n. s. Assignment. Reference for payment. తనఖా.

కురఘారిగా adv. Indirectly. కురఘూరముగా.

బరమా n. s. برما Barma. A drill turned by a bow. తొరకణము, or తొరకడము.

కురమాను n. s. A ship's yard?

కురమాయము n. s. See కుర్మాయిషి.

కురమిచెట్టు n. s. Name of a tree. Rox. 1. 614. The spelling is doubtful.

బరమొక్కి n. s. برمكى Barmakhi. A perfume, resembling frankincense. ఒకకురిమళద్రవ్యము.

కురవ n. s. for కుర్ర Parra. A line of soldiers or by-standers. Dress, garb, habit of a sect. కురవకట్టుట to arrange troops in a line. కురవత్రుట a line of hunters round a wood.

భరవశి for భరోసా n. s. بهروسا Bharosa. Confidence, trust, belief, pledge. నమ్మకము, తాకట్టు.

కురవానా n. s. پروانہ Parwānā. Mandate, precept, written permission, warrant. రాజాజ్ఞ, రాజశస్నదు.

కురక n. s. People assembled at a festival in the temple. తిరునాళ్లకువచ్చేజనము.

కురషు for కురష్ n. s. فرش Farsh. A carpet. రత్నకంబళి.

కురసు n. s. Means, way, mode, opportunity.

బరాతము n. s. برات Barat. A peremptory demand or dunning for payment, an assignment or written order. తరువు, తనఖాచీటి.

కురాళు n. s. A charge of cavalry?

బరాబరి adj. برابرى Barabari. Right, just, proper. కిరియైన. n. s. Good order, arrangement. క్రమము. బరాబరిచేసుట to make equal. Bmj. 2. 119. HN. 4. 13. HK. 5. 111.

బరాబరిగా adv. In a straight line. Pal. 218.

కురామోషి n. s. فراموشى Faramoshi. Forgetfulness, oversight. మరిచిపోవడము, పొరపాటు.

కురాయి adj. پرآيا Parāyā. Strange, foreign, other. ఇతర, అన్య. కురాయిదేశస్థుడు a foreigner.

కురాయిది n. s. A strange woman. అన్యరాలు.

ఫరారి, ఫరారియైన adj. فرارى Farārī. Fled; run away, absconded. పారిపోయిన. ఛాతి ఫరారి ఫరారి فوتی و فراری dead or fled: killed or missing చచ్చిన లేక పారిపోయిన.

కురావణిబంగారు for కుడహారువన్నెబంగారు n. s. Fine gold. అపరంజి.

బరావతు for బరావర్దు n. s. برآورد Barāwurd. Calculation, estimation. మదింపు, ఉజ్జాయింపు.

కురాసుడు n. s. From فرانسيس Farānsīs. A Frenchman. ప్రాంసువాడు, ప్రెంచివాడు.

కురాశ్శం, కుర్యాచకం n. s. An error for కురిహాశము ridicule. ఎకశక్యము.

బరిచి n. s. باری Barchī. A spear. ఈశె.

కురిచ్చిరము adv. (a wrong word) Utterly, at all, absolutely. ఎంతమాత్రమున్ను, శుద్ధముగా.

కురిధవణ or కురిద్ధవణ n. s. Ostentation, display. జంభము. ఛత్రచామరములు మొదలైన సమస్తకురిద్ధవణతో కూడా with all the ostentatious display of umbrella, chowries &c.

కురిబార్లా for కురఘాలా n. s. A reference or assignment for payment.

కురియంతరము adv. Error for కుర్యంతము.

కురివట్టము n. s. (Tamil பரிவட்டம்) A cloth or head band used on various ceremonial occasions. వస్త్రము, కొన్నివిశేషకాలములయందుతలకుకట్టేగుడ్డ.

బరుజు n. s. A small iron bar like a knitting needle, with each end formed into two points: used by carpenters.

ఫరుజు n. s. The haft of a dagger, the hilt or handle. పిడి.

భరువశ, భరవశి or భరోసా n. s. بهروسا Bharōsa. Confidence, reliance, trust, dependance. Encouragement. భరోసాచేయుట to encourage.

భరోసా n. s. بهروسا Bharōsā. Trust, confidence, belief, dependance. నమ్మకము.

భరోసాచేయుట v. a. To confide in, to believe. నమ్ముట.

కుర్ఖామణి, కురఖావణి n. s. from پرکھنا Parakhna. Shroffing. i. e. trying or proving the goodness of coin. నాణ్యముచూడడము.

బర్ఖాస్తు n. s. برخواست Barkhāst. Rising or breaking up; as a court. (Repeated inquiry, minute investigation. Reeve) కలియకము, నిశితవివర్క.

బర్ఖాస్తు చేయించుట or బరఖాస్తు చేయుట v. a. To raise or remove (a guard.) To withdraw a warrant.

పర్గాణా, పరగణా n. s. پگنہ Parganā. A division of a district or Zillah. తాలూకా.

పర్చా n. s. پرجہ Parchhā. A decision, a settlement. తరిష్టాంకము.

బర్జా or బజా adv. (برجا Barjā on the spot.) In its proper place. తమరు చెప్పేకూటబజా గావున్నది you are right.

భర్జించుట v. a. To strike, to beat. కొట్టుట, వాయించుట. Codandrama. 10. విలుదాల్చునినుము గ్నోలలుబట్టగా నేలశింజినిరవము భర్జింపనేల.

బర్తరిఫి, బర్తరుఫు for భర్తరుఫు n. s. برطرفی Bartarfī. Discharge, dismissal from employ. కాలువులోనుంచి తోసివేయకము. బర్తరుఫు చేయబడ్డ dismissed. బరతరఫు చేయుట to dismiss or turn out.

భర్తి n. s. بھرتی Bharti. Fulness, completion, filling up. సంపూర్తి. భర్తిచేసుట to make up a deficiency, to fill up gaps in a manuscript.

ఫర్ద n. s. فرد Fard. A long slip of writing; a roll, catalogue, list, inventory &c. A sheet, or quarter sheet of paper. ఫర్దీనివీసు fard nivis فرد نویس ("writer of the scroll") A secretary: this is corrupted into "Furnavees" the Mah-ratta minister of finance. Malcolm, Memoir vol. 1. p. 351.

బర్దస్తు See బరదస్తు.

పర్దా n. s. پردہ Parda. A screen or blind. తెర.

భర్మను n. s. بھرمہ Bhar Mad. The mark madd (a black line drawn across the page,) was used to mark the commencement of a paragraph in a Persian statement: and the Bhar-madd or line drawn quite across the page denoted a new chapter. Hence it formerly denoted a fresh head: chapter in accounts.

బర్మా n. s. برما Barma. A kind of auger or gimlet worked with a string. తొరకడము.

ఫర్మానా n. s. فرمان Farmān. A warrant: letters

patent. A royal mandate: a command. శాసనము.

ఫర్మానుబర్దారు adj. فرمانبردار Farmānbardār. Obedient, obsequious. విధేయుడైన.

ఫర్మాయించుట v. a. From فرمانا Farmāna. To direct, order, appoint. To speak. Lit: to command. ఆజ్ఞాపించుట. Colloquially applied as an auxiliary; thus ములాయిజా ఫర్మాయించుట To please to attend, to lend an ear.

ఫర్మాయిషి n. s. فرمایش Farmaish. Order, commission. A levied contribution: an order to make up an article. ఆజ్ఞ, వసూలుచేయబడ్డదండారాకలు, ఇదిఅట్లాచేయమనేవుత్తరువు.

పర్వా or ఫర్వా n. s. پروا Parwā. Regard, respect, care for. లక్ష్యము. పర్వాచేసుట to esteem, regard, care for. బేఫర్వా disregard, contempt. ఫర్వాలేదు (From پروا Parwā) Never mind. No matter. చింతలేదు.

ఫర్వానా n. s. پروانہ Parwānā. A warrant, letters patent. A royal mandate: a command. శాసనము, రాజాజ్ఞ.

ఫల్ n. s. پھل Phal. Fruit. పండు.

ఫలం n. s. فالام Falam. A fanam. రూక. See on కంఠేరాయరూక.

ఫలంగపోష for ఫలంగుపోష n. s. پلنگ پوش Palangpōsh. A counterpane or coverlet. పరుపు ఖాదిదుప్పటి. H. 5. 97.

ఫలంపాటు n. s. Profit, advantage. లాభము.

ఫలక n. s. The plank on which toddy-drawers sit when perched on the cocoanut or palm tree.

ఫలకట్టడ or ఫలకట్రు adj. (Tamil பலகட்டడ) Promiscuous, mixed. చిల్లర. ఫలకట్రుజనము rabble.

ఫలవరకాయ n. s. پلور پھل palvar phal. The name of a fruit: described in Kasi Yatra (date 7th September 1830) ఫలవరకాయలు the leaves, used for manure.

ఫలశ్రాయి n. s. Produce, crop, fruits. ఫలసాయము, ఫలము.

ఫలకీరుకు n. s. "Gruff goods" (Reg 1. of 1816.) Spiceries, pepper, tamarinds &c. ఉప్పు మిరపకాయచింతపండు మొదలయినవి.

ఫలసాయము n. s. Produce, crop, fruits. ఫలము.

బలా n. s. بلا Balā. Evil: misfortune. చెరువు, చేటు. బలాచూరు. بلا دور! bala dur! away

with the pest ! A sacrifice (because used to avert evil :) the same as దిగదుడుపు. నీవునా మిదబలాచూరుఅయివున్నావు i. e. 'the grapes are sour.'

ఫలాన, ఫలాని adj. فالا *falna*. Such a one, such and such. ఒకా సెక, అట్టి. ఫలానివాడు such a man. ఫలానిపని such a work. ఫలానికార్యము such and such an affair. This Arabic word "fulano" "such an one" has even become Spanish. See Mem : of Suchet l. 301.

కులాములుచేసుట v. a. To ravage or spoil. దోపిడిచేసుట. దేశమంతాకులాములుచేసిరి they plundered the country.

కులాస్తరు or కుళాస్తిరి n. s. (the English word) A 'plaister' for a wound. గుడ్డుకుచరిమిపుంటికి వేసేటిది. పొక్కుకుళాస్తిరి a blister.

బలిచేట n. s. A fee in grain from the threshing floor : claimed by వెట్టివాండ్లు.

ఫలితా n. s. فليط *Palita*. A volley, a number of darts, balls or words sent together. ఒకదెబ్బ.

బలాతి n. s. (for బలావతి.) A trade. కులకాయకము. బారాబలావతీలు, ఆనగావడ్ర, కరమల, మొదలయినకుండ్రెండుకులకాయకములు.

బలోద్బంది or బలోబంది n. s. (Marata) Force, violence, compulsion. బలవంతము, నిర్బంధము.

బల్లాయించుట v. n. From بلك *Balkana*. To take hold : to acquire strength. బలిష్ఠమవుట.

బల్ల n. s. بلب *Baldah*. The City ; The "Capital." i. e. Hyderabad. శ్రీధాననగరము.

బల్లము, బల్లెము n. s. بل *Ballam*. A dart, a hog spear. ఈటె.

కుల్లా n. s. پالا *Palla*. The measure of 120 pukka seers, or ten mercals. కుండుము, పదితూములు.

భల్లారె for భలారె بھالارے *Bhalāre*. Well done ! Ila. 2. 168.

కుల్లికూటము n. s. (Tamil பள்ளிக்கூடம்) A school. బడి.

కుల్లెవాండ్లు n. s. A certain tribe of Hindus. ఒక కులస్థులు.

భవంతుబుట్టారుమాలు n. s. A square handkerchief with a pattern in each corner. నలు మొనలాబుట్టాలువేసిన వైకతరహారుమాలు.

భవనాసి n. s. A poor's box, an alms dish. అక్షయపాత్ర.

ఫళతి adj. فرتى *Fauti*. Dead, deceased. చచ్చిన. See కూరారి.

బస n. s. Home, abode, lodging. బాగ. బసచేసుట to lodge. నాబసవాండ్లు my family ; those under my roof.

కుసండు n. s. پسند *Pasand*. Comeliness : an ornament or decoration. సొంపు, సొగసు. కుసందచుట to become handsome. కుసందుచేసుట to make handsome, pretty, well or nice. ఆయన దీన్నికుసందుచేసినారు he likes this.

కుసండు adj. پسند *Pasand*. Comely, handsome, well, pleasing, nice. సొగసు.

కుసందుగా adv. Agreeably, trimly, nicely, fashionably. సొంపుగా, సొగసుగా.

బసమా n. s. بسم *Basma*. (Arabic) Staining, colouring or gilding the breasts or legs so as to seem covered with tight silk. తురకస్త్రీలు కార్లమిదవ్రాయింతుకొనేరఁగు.

ఫసలు, ఫసలీ for ఫసల్ n. s. فصل *Fasl*. Literally a crop or harvest. Hence a season ; one year. Land producing one crop *per annum* was called *ek fasli* and that which yearly bore two, was *do fasli*. The فصلي *fasli* (or *fusly*) year furnishes the official date : the revenue year : which begins on the fourteenth of July : being the beginning of the Tamil month *A'di*, or Karkatacam. But it is not divided either into quarters or months.

ఫసలుకమ్మి n. s. فصل كمي *Fasl Kammi*. A deduction on account of a deficiency in the crops.

ఫసలుజూస్తి n. s. فصل زاید *Fasl Zayad*. The second or extra crop raised in the year from the same land. The revenue demand upon it is proportionately less : usually one half less.

బసాయింపు n. s. (بچانا: *bachāna*.) "An advance of money" (Ganjam.)

కుసారం n. s. (for *pansar*, پانسار) The trade of a కుసారి *pasari* (*pansāri*) druggist (correctly *pansāri*.) కుసారదుకాను *pansari dukan* a dispensary or doctor's shop. The name is also applied to the trade of a corn chandler, or grocer.

బసె n. s. A mess, dinner, common dish ?

ఫస్కి n. s. (فاسكى phaski.) A fee paid by a shopkeeper in a fair or market.

బసుమాబులేదారు adj. بسمة بونے دار Basma Butedar. Flowered, embroidered. బట్టలు వేసిన.

బస్తా n. s. بستن Bastan. Reduction : conversion or exchange in arithmetic ?

బస్తా n. s. بستا Basta. A bale of goods. నగ, కట్ట, మూట.

బస్తాయింకుట v. n. From پختانا Pachtana. To regret, sorrow. కుశ్చాకాకుకుట.

బస్తి n. s. بستی Basti. A town. కట్టణము. బస్తి గావుండే populous. కట్టణస్థళముగావుండే.

బస్తా n. s. بسم Basma. Painting (the skin : so that it looks as if covered with silk.) తురక స్త్రీలు కాళ్లకు కట్టుబట్టతోడినట్టుగా వేసేరంకు.

బహత్తరి n. s. A set of (Bahattar) "Seventy-two." ద్విశతకవర్ణము, అనగా లుకజర గావుండే డెబ్బదిరెంకు. కీరబహత్తరి The name of a set of stories like the Cent nouvelles. The tales of the Parrot.

బహదుమా for పాద్షా n. s. پادشاہ Padshah. A king. రాజు.

బహలు for బహలు n. s. بھال bahl whence బహలి بھالی bahlī Enlistment. Appointment, restoration to office. మస్లిశలవు, మస్లిజారి చేయడము. బహలుభర్తరవులు entertaining and dismissing.

బహదర వాంతరము n. s. Hyder's Invasion : which happened in the year శాస్వతి or AD. 1780. This is often alluded to as an era.

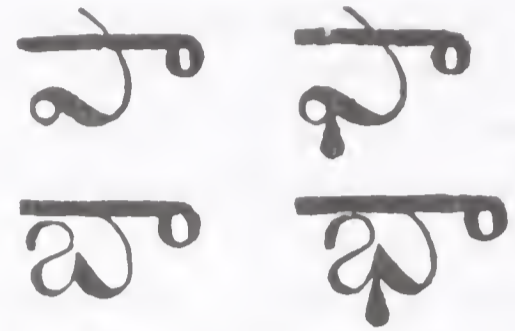
బహదరి హున్ను n. s. بھادری ہون Bahaduri hun. A four rupees pagoda. కరుకుకరహ. బహదరీపూసలు Gold pagodas strung in a necklace.

బహదరు n. s. بھادر Bahadar, Behader. "The Most Noble." "His Lordship." "This is a Tartar word, meaning Noble, Brave : but it now accompanies every military title." Baturu Yang (Behauder Jung) was the name of a certain victorious general. See Huc's Travels in Tartary, chap : XI. A title equivalent with Count. కుంఠిణీ బహదరు the Hon'ble Company. బహదరువారు "His Lordship." This is a usual phrase for Hyder Naik, father of Tippu Sultan.

బహనా or బహనా n. s. بھانہ Bahānah. Pre- tence, pretext, excuse. నాకు.

బహుమా for బహుశః adv. Of course. Usually : probably.

బహేరా n. s. Table of receipts and demands. See తాళాబంది ?

బా|| i. e. బాబత్తు بابت babat. Or, for బాగాయతి باغایت baghayat.

బాం n. s. بام Bām. Three cubits and a half. (Harris.) ఏడు శేనలు.

బాంకా n. s. بانك Bankah. A long trumpet. (Campbell.) ఒక వూదువాద్యము.

బాంకు or బాంక్ n. s. بانك Bank. A dagger. కటారి.

పాంజేబి or పావంజేలు for పాజేబ్. n. s. پازیب Pāzēb. A silver anklet. × జైగోలును.

బాందీ n. s. باندی Bandi. A female slave. కురి కత్తె, ఆడబాతు.

బాండ్లి n. s. Error for బాణలి n. s. A frying pan.

బాకా n. s. See బాంకా.

బాకి n. s. باقی Baqi. Debt, a remainder. అప్పు. నాకు బాకీవున్నాడు he owes me money. నూరురూపాయలు తనకు బాకీ చేసుకొన్నాడు (or) బాకీయేర్పరచుకొన్నాడు he struck a balance of 100 Rupees in his favour.

పాకీరేజంతువులు for ప్రాకేజంతువులు n. s. plu. Reptiles.

బాకు n. s. بانك Bank. A dagger.

పాక n. s. A stable. లాయము. Among Mahrata horse signifies a troop.

పాగా n. s. پگا Paga. A turban. తలకు చుట్టుకొనే టిడి.

బాగాకు or బాగాయత్తు n. s. باغات Baghat. Groves, gardens, plantations. Garden land

on which herbs alone are raised ; not corn or grain. తోట్టకాలు.

భాగినగరము *Bhāgi-nagar*. The ancient name of Hyderabad near Golconda. ఒక ఉట్టణము.

బాసు or భాన్ n. s. A tiger. శులి. బాసుమారెయినాము land granted to a man for killing tigers. (Bellary phrase.)

బాజరా n. s. باجرا *Bajra*. (*Holcus spicatus*) A sort of grain ; the same as శబ్బలు.

ఫాజల్ n. s. فاضل *Fuzil*. Surplus. Whatever is realized over and above the estimated produce.

బాజా n. s. باجا *Baja*. Music. బాజాబజంత్రాలు drums and trumpets : a musical band. బాజాఖర్చు sundry expences (error for *Bazée*.) See బాజి.

బాజారు n. s. بازار *Bazār*. A market. అంకడివీధి. బాజారుఖబరు rumour, talk, news.

పాజి adj. پاجی *Pajī*. Vile, worthless, despicable, base, contemptible, rascally. కునికిమాలిన, యుద్ర.

బాజి adj. بعض *Bazē*. Miscellaneous, trifling. చిల్లర, స్వల్ప.

బాజిబందు for బాజాబందు n. s. بازوبند *Bazuband*. An armlet. భుజములకుకట్టుకొనేసాము.

ఫాజిల్ n. s. فاضل *Fazil*. Excess, surplus. అధికము. ఫాజిల్ వసూల్ Extra collections.

బాజేబాబు for బాజేబాబు n. s. بعضباب *Bazebab*. A miscellaneous head in account. చిల్లరబాబు.

బాజు n. s. بازو *Bazu*. Side, quarter, part. Verge, margin. ఉక్క.

బాజగస్తు adj. بازگشت *Bazgasht*. Refunded. Diverted from its original purpose (surplus.) మళ్లీయిచ్చివేయబడ్డ, మరొకపనిలో వినియోగము చేయబడ్డ.

బాజుతీరుధాన్యము n. s. Sweepings of grain.

బాజే adj. بعض *Bāze*. Miscellaneous. చిల్లర.

బాజేఆస్తు n. s. بازیاست *Bazyast*. Money refunded as being more than the right collections. మళ్లీయిచ్చివేయబడ్డజాస్తివసూలురూకలు.

బాజేఖర్చు n. s. بعضخرچ *Baze kharch*. Extra expences, expences for sundries not included in the regular account or estimate. శైశలపులు.

బాజేదాఫ్తరు n. s. بعضدفتر *Baze daftar*. Waste book : miscellaneous record. చిల్లరశుద్దులువ్రాసేలెక్కపుస్తకము.

బాజేబాబు n. s. بعضباب *Bāze bab*. A miscellaneous head in accounts. చిల్లరబాబు.

బాజేయాస్తు n. s. بازیاست *Bazyast*. See బాజేఆస్తు.

ఫాట for ఫాంటా n. s. پھانتا *Phanta*. The cancelling mark or dash, the check in the accounts, shaped equivalent with ✓. Erasure. కొట్టివేయబడ్డదనిగీచేగీత. ఫాటకొట్టుట to blot out.

భాట n. s. for بٹ *Bat* A road. కుభము. భాటవాండ్లు female swindlers and murderers, called Thugs.

ఫాటకాల n. s. Rent of Moturfa.

ఫాటనా n. s. (Mahratta) A kind of టీకా or శంకేశుము.

భాటదారు n. s. Spokesman, representative. ఆనగామాటరి, మాటకారి, కుదిమందికిబదులు గామాట్లాడేవాడు. See Maratta Dictionary, page 771. బాట.

బాటలువన్నె or బాటిలువన్నె n. s. The colour called "bottle" green.

భాటసారి or భాటస్వారు n. s. A passenger or traveller. దోవనడిచేవాడు.

బాటి n. s. (Bengali) A brick-kiln : a still. ఇటికి రాళ్లఆవము, సారాయికాచేబట్టి.

బాడాసుపు n. s. A broad-axe : from which English word, this seems to be a corruption. అంకడనాడ్డలి.

బాడు n. s. بھار *Bhār*. Money paid to a whore ; a harlot's portion or hire. ముండకుయిచ్చినరూకలు. బాడుకాసులంజ a hedge whore.

బాడు n. s. Drudgery. బాడుగావు a drudge. బాడుకాసు pittance : hard earned wages.

బాడుఖారు n. s. بھارخور *Bhār Khōr*. A pimp. బడవా.

బాడుగోలు n. s. A pimp. బడవా.

బాణము n. s. (Sepoy's phrase) A worm-pricker : a bullet-screw.

బాణ, బాణకర్ర or బాణకట్టె n. s. A foil used in fencing, an iron mounted mace, a cudgel.
 దుడ్డుకర్ర. బాణకత్తి a two handed sword.
 పాణరంపక్కలు for పానారంపక్కలు n. s. Betel nuts of a certain superior quality. శ్రేష్ఠమైన పుకజాతీపక్కలు.
 పాణి, రంగుపాణిచీర n. s. A woman's cloth, the colour of which will last long.
 పాణీదారుడు n. s. (Bengali.) A bailiff: a police runner.
 పాతాఖాని or బాతాఖాని మనుష్యుడు n. s. باتاں خانی *Batan Khāni* n. s. A loquacious man. వదురుబోతు, వాగేనాడు.
 పాతి n. s. A garden-bed. A salt-bed. పాడు.
 బాతిని adj. باطني *Bātinī*. Secret, underhand: A spy. మర్కమైన, వేసువాడు. బాతినినిమిత్తము కుంపిరి they sent him to find out the plot.
 బాతిల్ or బాతుల్ adj. باطل *Bātil*. Vain, fruitless. నిష్ఫలమైన.
 బాతు n. s. بات *Bat*. A duck: (borrowed from the Portuguese word bato?) ఒకజలపక్షి.
 బాతులాడుట v. n. (At games) To lose?
 పాత్రసామాను n. s. (Telugu) Plate, hardware, gold plate, silver plate: gold silver and brass ware. Coppers and brasses.
 పాత్రాంఠము n. s. The minister, the manager. దినానుగరిచేసే పెద్దమనిషి.
 బాదంకాయ or బాదాం n. s. بادام *badam*. An almond.
 బాదజుసీలాం adv. بعد از سلام *badaz Salum*. After compliments. నండములు బెట్టి.
 బాదాం n. s. بادام *badam*. An almond.
 బాదామిరూపం adj. بادامی *badami*. Almond shaped: oval: oblong. కోకినడుక్కుఆకారము గావుండే.
 బామ, బామలు n. s. (Said to be meant for the Persian باد *bad*. i. e. wind, mere emptiness, nothing. Fees in grain, paid to the village servants, before the division of the crop. ఉభయ రాశిలంబారములోకునివాండ్లకుయిచ్చేమిరాశింబలు. బామయినాము or బాదుమాన్యము land in free tenure, given to the washermen, barbers &c.

బామగా adv. (meant for *bad*?) Perpetually; from the beginning: beyond the memory of man.
 బాదుపోయినపాలము n. s. Land not available for cultivation: as the sites of villages &c. నాగు బడికిపుసు యోగములేకయిండ్లు కొండలుభాలయిన టికిండపోయిననేల.
 పాదుషా n. s. بادشاه *Badshah*. King, emperor. రాజు, సామ్రాట్టు.
 పానవట్టము n. s. The lower or female part of a Lingam. లింగములో సెక భాగము.
 పానారము n. s. A sort of areca nuts. శ్రేష్ఠమైన పక్కలు.
 బాను, బానుడీ n. s. A lady. దొరసాని. భానుడీఅప్పారాయనివారు the wife of Appa Rao.
 పానుబాగు n. s. پان باغ *Pan bag*. A betel garden. తమలపాకులతోల.
 పానుమాడు n. s. The self planting tree. కట్టేపాకుర or ఆకుమొలకాకు better known as the సీమజిల్లేడుచెట్టు.
 పానుమోరి n. s. (Bengali) A sort of fennel (*Anethum sowa* Rox.) మధురిక, పిన్నసీదాకు.
 బావకువారితఫిసీలు n. s. بابت واری تفصیل *An account particular of different heads. ఆయా సంఘటివివరము.*
 పాపాసులు n. s. from پاپوش *Paposh*. Slippers. ముచ్చెలు.
 బాపురె interj n. s. باپرے *baprē Huzza!* O dear! ఆహారే.
 బాప్తా n. s. بافتا *Bafta*. A kind of silk cloth. వశ్రువిశేషము.
 బాఫీయతుబాషండు بعافیت باشند *ba afiyat, bashand*. May they be prosperous! This Persian salutation is still often used in official letters, written in Telugu, Tamil or Canarese: the meaning of the words being unnoticed even if known.
 బాబి n. s. The shares (out of the revenue) which belong to the head officers of the state or of district &c. MM. p. 726.
 బాబతు n. s. بابت *Babat*. Matter, item, affair, head in accounts. విషయము, కుద్దు. దానిబాబతుగా concerning it, belonging to it. యాబాబతుకాకితము paper of this sort.

బాబమ్మ n. s. Grandmother, father's mother. నా యనమ్మ.

బాబు n. s. باب Bab. Head in accounts, point, matter, subject, item. బాబకు, కుద్దు.

బా బెయాఫ్త n. s. بازيافت Bazyaft. Classification (of lands.)

పామంకము n. s. Stone steps, a landing place. లేపు.

పామిణి n. s. Probably for پائوني Paoni. An advance of money.

ఫామిద adj. فاهميداه Fahmidah. Familiar, expert. కనుకడ్డ, చెయితిరిగిన.

పాయంఘాటు n. s. پائين گھاٹ Pāin Ghāt. Pay- enghaut. The name given to the Carnatic as being "below the (Ghats) mountain passes;" as opposed to the Carnatic Balaghat, or high lands. కనమకిందిదేశము.

పాయకట్టు n. s. A district. కురగణ. (పాయకట్టు A spot redeemed from jungle.) (Guntoor.)

పాయకారి n. s. A temporary tenant (called in France 'Metayer') who usually receives a larger share of the crop than would be granted to the permanent tenant. (Fifth Report, page 719.) సుఖవాసి.

పాయఖానా or పాయిఖానా n. s. پاي خانہ Pāi Khānah. A privy or necessary. మరుగుపెరడు.

పాయా n. s. پای Pāyah. A foundation. బునాది. ఆస్తిధారము, పాయ వేసుట to lay a foundation.

భాయి n. s. بھائی Bhāi. Brother. తోడబుట్టినవాడు.

ఫాయిదా n. s. فایدہ Fāedah. Profit, gain. Interest or gain on money. లాభము.

పాయిదారు adj. پایدار Pāedār. Fixed, stable, lasting. శాశ్వతమైన.

పాయిమాలి n. s. پائمالی Pāimālī. Depredations, ruin of crops by violence: particularly such as is caused by flood, or marching troops. Allowances made to farmers on plea of such depredations.

బార adj. بار Bārā. Twelve. కుండ్రండు. ABS.

భారంగి n. s. A medical root. గంటుభారంగి. Ainsl. 2. 112.

బారకాసు or బార్కసు n. s. The English word

"Barracks." సిపాయిలువుండేశాల బారకాసు లంజ a common whore.

పారకిపాలము n. s. Pasture land. కుశువులు మేసే పాలము.

పారకత్తి, పారుకత్యగాడు n. s. A superintendent, a manager. అములుదారుడు.

బారబలోతి for బారబులావతి n. s. 'The twelve (بلاہات Bulāhat.) callings'; that is the village servants in general. In Elph. Appx. page 10 the "baloot of the balooties." గ్రామకనివాండ్లు.

ఫారము n. s. Meant for the English "form" or tabular statement.

పారసి adj. پارسی Pārsī. Persian.

పారా n. s. پاره Pāhrā. A guard, a sentry. కావలి.

బారాపాటకము, బారాబటి n. s. A coalition of Musulman or Hindu Rulers, similar to the Heptarchy. The name of the town of the Odhra princes.

పారావాడు n. s. A sentry, or watchman. కావలి వాడు.

భారీ adj. بھاری Bhārī. Weighty, respectable, opulent. Plump, stout, fine. ఘనమైన, బళ్ళవైన, గొప్ప, బలిసిన.

బారిక n. s. A village servant, a low caste peon. (Vizag.) పాలముకాచేతలారి.

పారిగోడ n. s. Error for పుహరిగోడ.

బారిషికట్టి n. s. بارش Bārish. A 'rain table' or statement shewing the amount of rain that has fallen. వానకట్టి, వాననుగురించినవివరము.

పారీఖత్తు or ఫారీఖత్తు n. s. فارغ خطی Fārigh Khatti. A deed of partition. A receipt, or acquittance, or release, a writing testifying the receipt of a debt. విభాగకరము, సమస్తతగా దాలున్న తీర్చివాసుకొన్నచీటి.

పారీశము Error for పాశ్వము n. s.

బారుకాసులుతినుట v. n. To live by pimping. బడ వాతనము చేసిజీవించుట?

బారుఖోరు n. s. بھار خور Bhār Khōr. A pimp. బడవ.

బారుగీరు n. s. بارگير Bārgīr, or more properly, باہگیر Bahāgir. A trooper, a horseman who

does not find (produce, supply) a horse for himself. తురువువాడు, సుర్రవునవారు.

పారునా or పార్వాజినును n. s. پارچہ Clothier's goods, drapery. జవిళి.

బారుచేయుట v. a. To load (a gun) కుపాకిలముం దునుండు వేసికట్టించుట.

బారువాడు n. s. بارو Bārwalā. A soldier. సిపాయివాడు.

బారుడు n. s. باروت Bārut. Gunpowder. తుపాకీమందు.

బార్కసు n. s. The English word "Barracks." సిపాయిలువుండేశాల.

పార్లాచేసుట v. a. To drive out. వెళ్లగొట్టుట.

బార్డుచు or బార్కసు n. s. The English word "Barracks" సిపాయిలువుండేశాల.

బార్డుము n. s. Oard, pasteboard?

బార్యవాడు n. s. (An Odhra word) A menial village servant?

భార్లా n. s. Riot, disturbance?

భార్లాచేయించుట v. a. To clear, make smooth, make defenceless. తెరక గావుండేటట్టుచేసుట.

బార్హే adv. for باره Bārḥā. Repeatedly, several times. ఉదేఉదే, మాటిమాటికి.

పాల్ఖి or పాలకీ n. s. پالکی Pālki. A palankeen. ఆంధ్రశిక.

పాలకతండ్రి n. s. A foster-father. సాకినతండ్రి.

పాలకీ n. s. پالکی Pālki. A palankeen. ఆంధ్రశిక.

బాలణి for పాలణి n. s. A oradle. తొట్ల.

పాళయము, పాళెంకట్టు, or పాళెకట్టు n. s. The country under a petty chieftain. The suburbs of a city. పాళయ గాడుయే లేదేశము. పాళెగాడు A petty chieftain.

బాలాంబియ్యము n. s. Rice imported from the port of Balong.

బాలాజి n. s. The name used among Bairāgīs (byraggees) for the god at Tirupati (Tiripetty.)

బాలబంధు or బాలబంధు n. s. بالابند Bala band. That is, "closed above" by a transverse line: as Marata writing is. One of the Indian alphabets which differs a little from the Devanagari character.

బాలిసి or బాల్లి for బాలిత n. s. بالی Bādli. (Bengali) A bucket, a tub. కొయ్యతొట్టి.

బాలీసు n. s. بالش Bālish. A bolater or large round pillow for the back in a throne. 2రుగు దిండు.

పాలు for పాల్ n. s. پال Pāl. A small tent used by private soldiers.

పాలువాసి n. s. A bonus or extra grant. బహుమానము.

బాలే n. s. The head of a still?

బాల్లి, బాల్లి for బాలిత n. s. بالی Bādli. A wooden bucket (A Bengali sea term.) కొయ్యతొట్టి.

భావంజి n. s. A certain plant: it has a bitter medicinal seed of a brown colour. Ainslie 2. 447?

పావణి n. s. See పామిణి.

పావతి for పావుతి n. s. پاورتی Paoti. A receipt for money. రసీదు.

బావనాలు n. s. Feats, pranks, outrages, gambols?

పావాడము n. s. A vow, promising to cut off his own tongue or any limb, if the god will grant a prayer: self mutilation. Mountebank tricks.

బావిడి n. s. باوری Bāori. A stone-built well. బావి.

బావిరికడ్డము or బావురుకడ్డము n. s. A thin beard, like that of a goat. పిల్లికడ్డము.

పావు n. s. پاو Pao. A quarter; a quarter of any coin; a rupee, as being one-fourth of a bahādari-pagoda: a quarter pagoda. రెండవ వలములు.

బావు for బావే (Bengali) n. s. The helm of a rudder, a tiller of a ship or boat. చుక్కణి.

బావుట n. s. باوٹا Bāota. A flag. ధ్వజకటము, కొడి.

పావుదార or పావుజరు for n. s. پاوزھر Pāozahr. Camel's gall: a drug so called. ఒకవిషము.

పావులా n. s. پاولا Pāolā. A quarter rupee. లురుపాయి. పెద్దపావులా Half a rupee.

పాశనాలుపాయుట v. a. To level or smooth ploughed land. దున్ని ననేలను సమను చేయుట.

పాశరము or పాశురము n. s. (Tamil பாశరம்) A hymn, a sacred chant. ఆరవపాట

ఫాసల for ఫాసిల n. s. فاسل *Fāsilah*. Distance. దూరము.

బాసిక పెట్టికూర్పుకొనుట n. s. A cross legged attitude in sitting. పద్మాసనము పెట్టికూర్చుండడము.

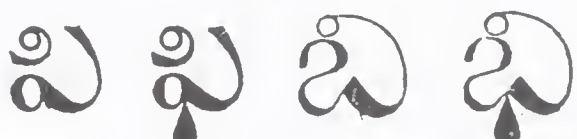
బాసికము or భాష్యకార్లు n. s. A nuptial crown or an ornamental patch of pith or soft wood or paper made by potters, and fastened in the forehead of the bride and bridegroom at the time of marriage. బెండుతోచేసి పెండ్లిలోతలకు కట్టుకొనేటిది.

ఫాసిగర్లు n. s. Plu. from *فہانسی گیرا Phansi Girā*. Thugs. తగ్గువాండ్లు, గొంతుపిసికిచంపేదొంకలు.

బాహత్తరి adj. *بہتری Bahattari*. (Bengali) Seventy two. డెబ్బది రెండు.

పాహాదిగుత్త n. s. *پہاری گتہ Pahāri guttā*. " Hill rent" paid for pasture. కొండవుల్లరి.

పాషా for పాదుషా n. s. *پادشاہ Padshah*. A prince. రాజు.

పింకటించుట v. n. To brag.

పింకటిమొరకట్టుట v. a. To pinion. పెడరెక్కలు విరిచికట్టుట.

పింగాణి n. s. *Pingani*. Crockery. China : a China plate. Apparently derived from పింగాణి the Mahratta or Canarese word for a butterfly or moth : because common crockery is generally painted with figures of these insects.

పింగాణి n. s. A plant resembling the lotus. పింగాణికాయ its fruit is large and edible. అల్లి రాగులు.

పింగళరా n. s. A flint. చకిముకిరాయి. పింగళరా వంటి Stubborn (a western word.)

పింగు n. s. అనగా శిశ్నము which see.

పింజరి, పింజారి for పింజార n. s. *پنجارا Pinjāra*. A cotton cleaner; a poor miserable wretch. దూడేకులవాడు, దిక్కుమాలిన పుషి.

పింజాఖారు or పింజేరి n. s. (K. H.) A scamp, rascal, blackguard. లుచ్చా.

పింజరి n. s. Flounce, hangings. జొలరు.

పింజుట v. a. To card cotton with the fingers. గడ్డ గడ్డలు గావుండే ప్రతినిచేతితో నన్నము గా తీసుట.

బిందువాలు or బిందుపలకలు n. s. A sort of small timbers. Letters vol. 6, p. 66. చెక్కలబిందువాలు.

బికలం for బకలం n. s. *بقلم Baqalami*. (Literally written by the pen of.) Signature of the clerk who drafts a document. జవాబునివేసుచేత్రాలు.

భికారి or బికారి adj. *بھکاری Bhikārī*. Indigent, lean, debilitated. దరిద్రుడైన, బక్కచిక్కిన.

భికారి n. s. *بھکاری Bhikārī*. A poor man. బీదవాడు.

బిక్క adj. Abject. దిక్కుమాలిన. బిక్క ఫకీరితనము abject poverty.

బిక్కలం n. s. for *بقلم Ba qalami*. Signature of (the clerk who writes a document.)

బిగ్గాయించుట v. n, from *بگرنہ Bigārñā*. To break with, become on bad terms with. విరోధమువచ్చుట.

బిగులుమనిషి n. s. (From the English word A "flugel" man.) A well drilled soldier, appointed to stand in front of the line and give the time in the manual and platoon exercises. కవాతుచెప్పేసిపాయి.

బిచానా n. s. *بچھانہ Bichhānā*. A bedding. పడక.

పిచ్చలబాకి for పిచ్చలబాకి n. s. *پچھلی باقی Pichhli bāqi*. Old balances; outstanding. Former debts. పాతఅప్పు.

పిచ్చాస్ adj. *پچھوا Pichhwa*. Former, of old standing.

బిచ్చాస్ for బిచ్చాస్ n. s. *پچھوا Bichhwa*. A dagger. ఒకతరహాకటారి.

బిజనిగొడ్డు, బిజనివాడు n. s. A miser. లోభి.

పితార for పితారా n. s. *پتھارا Pitkara*. A hamper. A basket-work box, with lid and hinges. మేదరపెట్టె.

బిడలవణము or బిడాలవణము n. s. Black salt or Bitloben, prepared by fusing fossile salt with emblic myrobalans; the produce is muriate of Soda with small quantities of muriate of lime sulphur and oxide of iron. ఒకలూపు.

బి దా or పాక బీ దా n. s. بيرة Bira. A roll of betel. కుట్టి, తాంబూలకుట్టి.

బి దాయించుట for ఫిరాయించుట v. a. from پھراڻا Phirānā. To turn round; to return.

బి దాయించుట v. a. from پھراڻا Bhirānā. To fold up (a letter.) To enclose in a packet. ఒకటిని మరొకట్లో సెట్టుట.

బి దారు n. s. براء Birār. A party or caravan of Lumbadies. A cargo of grain carried on bullocks. A herd of loaded cattle. లంబాడితండా, లంబాడిసరుకు.

పిడిదరిపిడి or పీడిదర్ పిడి n. s. پيري ديري پيري Piri darpīrī. From father to son, in succession. పుత్ర పౌత్ర పారంపర్యముగా.

పిడివాదము n. s. (Tamil பிடிவாதம்) Contention, obstinacy, pertinacity. మూర్ఖము.

పితలాటకము n. s. Trickery, roguery, fraud. మోసము.

ఫితురీ n. s. فتور Fitūr. Intrigue, plot, treason, conspiracy, underhand proceeding. కుట్ర, కృత్రిమము.

ఫితురీవాదు or ఫితురీఖోరు n. s. from فتوری Fitūrī. A rebel, a traitor, a makebate, a conspirator. ద్రోహి, కలహకాడు.

బిత్తరపోవుట v. n. To shirk or twist so as to elude darts? Perhaps bhītar jāna, to go in.

బిత్తరుకాసు n. s. for پتل کاس Pittal cass. A sort of fish? మత్స్యవిశేషము.

బిత్తలి for విత్తలి n. s. for پیتل Pital. Brass. రాగి కుత్రినాగముకలిపి చేసినలోహము.

ఫిదివి n. s. فديوي Fidwī. A servant. Your humble servant. నౌకరు, తమదాసుడు.

బిద్దెలు n. s. plu. The cross bars supporting the deck of a boat?

బిన్ adv. بن Bin. Without తేకుండా. బిన్ ముసాది వైద బن مسودہ Bin musawadah. In original; without any rough draft.

బిన్నానీ n. s. A deceitful female. మాయలాడి.

బిన్నాహము for బిన్నూ n. s. (K) A request, a petition. విన్నోతుము.

బిబీ for బీబి n. s. بي بي Bibī. A lady. దొరసారి.

పియ్యితోలు for పీతోలు n. s. The epidermis? or outward skin? ఈచర్మముదోగితే నేత్తురురాదు.

ఫిరంగి, or ఫిరింగి n. s. فرنگی Farangi. A European. A cannon. జాతివాడు, శత్రువు, ఖడ్గము.

ఫిరంగి adj. فرنگی Farangi. A European. Generally used as a word of scorn, and particularly applied to the black Portuguese. Corrupted from Franc or François.

ఫిరంగిచెక్క n. s. China root (Smilax China) a certain medicinal drug. Ainslie 1. 70.

పిరాట్టి n. s. (Tamil பிராட்டி) A lady goddess. దేవతల్లి, అమ్మవారు.

బిరాతా n. s. Quarrel, spite, ill-will, disagreement?

బిరాదరీ n. s. برادری Birādāri. A brotherhood: band (of peons &c.) a company.

బిరాన adj. بران Birana. Alien, foreign. కురాయి.

పిరాయించుట v. a. from پھراڻا Phirāna. To change, to turn, exchange. మార్చుట.

ఫిరాయింపు n. s. Lending money. Money returned to the payer, discount. అవశరానికియిచ్చి మళ్లీ తీసుకోవడము, అప్పుయిచ్చే మొత్తములో నూటికియింతనికట్టుకొనేరూకలు.

పిరిం, పిరెం for ప్రియము adj. Dear in price. గారాకి.

ఫిరింగి, పిరంగి, ఫిరంగి n. s. A cannon శత్రువు.

పిరింగికత్తి n. s. An European sword, i. e. a cutlass. జాతికత్తి.

పిరింగిచెక్క for పిరంగిచెక్క n. s. China root. Smilax China. ఒకమందుదినుసు.

బిరింజి n. s. A kind of pudding.

ఫిరిస్తు for ఫేరస్తు n. s. فهرست Fehrist A list, a catalogue.

ఫిర్గా n. s. فرقه Firqah A part, a sub division. తగలు, మక్కుడి.

పిర్యాది n. s. فريادی Faryadi A petitioner, or complainant, plaintiff. పిర్యాదు చేసుకొన్నవాడు.

ఫిర్యాదు n. s. فرياد Faryad. A petition or complaint. మొర.

బిల్కుల్ adv. بالكل bilkul. At all, in the least; also used for wholly, totally. బొత్తుగా, ముట్లమర, ఎంతమాత్రమున్ను.

బిల్ ఫైలు adv. *بالفعل Bilfēl*. For the present. తత్కాలానికి.

ఫిల్ హాలు or ఫిలాలు adv. *في الحال Filhal*. At present, for the present, just now, for the mean while; in fact. ప్రస్తుతము.

ఫిలాస్తరు for ప్లాస్టరు n. s. (E) "Plaster." గుడ్డ కుచరిమిపుంటికి వేసేటిది.

ఫిలాహాలు adv. *في الحال Filhal*. At present, &c. (See ఫిల్ హాలు) ప్రస్తుతము.

బిల్లక్తా or బిల్లాఖా n. s. A fixed annual rent. గుండుగుత్త.

బిల్లక్తా గా or బిల్లాఖా గా adv. *بالمقطع Bilmaqta*. Altogether, by the bulk, in general. మొత్తముగా.

పిళ్ల n. s. A termination used with some names of men; as Sri Nivasa Pilla. It is confined in general to people of the గొల్ల caste (herdsmen) or కరణములు clerks.

బిళ్లనాడము n. s. The phrase used for rice given to the menials in a pagoda. బిళ్లబిళ్లలుగా చేసి గుడివనివాండ్రకుయిచ్చే అన్నము.

పిళ్లాంబము Error for పిల్లమిరియము n. s. A summer set or leap heels over head. వేశ్యాకన్యలు మొదలయినవారు వేసేలాగులు అనగాలఘువు.

పిళ్లారి n. s. (Tamil *பிள்ளையார்*) A name of the god Ganesa. వినాయకుడు. D.

పిశానా, బిసానా for బిచానా n. s. (An error for *بچھنا? Bichhana*.) A bedding. ఉడక.

పిశినారి n. s. A miser, a covetous wretch. లోభి.

పిషాణపువడ్లు n. s. A fine sort of rice. శంభావడ్లు.

పిసరు n. s. A dovetail. పాపురాయితోకవలెవుండకుని.

బిసాత్ n. s. *بساط Bisat*. Power: breadth, width. Means, capital, stock, estate (same as బాతి, సొత్తు) అదమెంతబిసాత్ what great matter (or affair) is that? అదినీబిసాత్ that was your luck, or chance, or lot. నీఅధికారమేమి దానిబిసాతేమి What chance has she with you? Pretence is one thing and performance another.

బిసానా for బిచానా n. s. (An error for *بچھنا? Bichhana*.) A bedding. ఉడక.

బిస్తి for బిహిస్తి n. s. An error for *بہشتی Bihi-shti*. A water man; who leads an ox that carries water in goat-skins. పకాళి.

పింగాణి n. s. Chinaware, crockery. See పింగాణి.

పీక or పీకె n. s. The refuse or stump of a cigar. తాగిమిగిలినకుట్ట.

బీజకె n. s. (Turkish *بیجک*) Invoice, inventory, list. Label, ticket?

బీజబంక n. s. Bird-lime, made from (బీజము bij) the seed of the tamarind. A close fistid miser. జిగురు, లోభిన్ని.

బీజవరి n. s. Paddy seeds with germs, being ready for sowing. మొలకవడ్లు.

ఫీట for ఫీత n. s. *پیتا Pita*. Tape; ribbon; (*vitta* in Latin) a fillet. నాడా.

పీడీదర్ పీడి adv. *پیریدار پیرے Pērē dar pērē*. From generation to generation. పరంపరగా.

బీబీ n. s. *بی بی Bībē*. A lady. దొరసాని.

బీభత్తు n. s. Disgust, abhorrence. ఆశహ్యము, నీదర. దాన్నిబీభత్తుచేసినాడు he has spoiled it. బీబచ్చుగావుండే for బీభత్తుగావుండే adj. Out of repair, damaged, confused.

బీమా n. s. *بھیما Bhīma*. Insurance, money paid for insurance. ఇన్నూరాస్సు.

పీరాంజుట or బీరాంజుట v. a. (Tamil *பிராங்குறுத்து*) To collect, gather grass &c. పోగుచేసుట.

బీరువ n. s. 'A bureau,' chest of drawers. అంతస్తుతస్తుగావుండే పెద్దసెట్టె.

పీరుసుండి n. s. A waterspout at sea? మేగ్యము. If descending, it is called అవుతు, అవుతుఖానా.

ఫీరోజి for ఫేరోజా n. s. *فیروزا Fēroza*. A Turquoise. ఒకరత్నము.

పీర్లు n. s. An image in the form of a hand, used by Mussulmans at the Mohorum. తురకచేవుడు. పీర్లవండు The Mohurrum (as being the "anniversary of the (*pīrs*) Saints") "All saint's day" which in the Madras country has degenerated into All Fool's Day: being a street masquerade annually held among the mobility: and is just as popular among Hindus as among Musulmans.

పీల, ఫీలా, పీలఫిరంగు n. s. The lues venerea.

బీలు n. s. *بیل* A sort of spade. ఒకతరహాపాక.

ఓలుకాదవ for ఓలుకాదావ n. s. The flush of four cards?

బీలుదారు for బీల్దార్ n. s. بيلدار Beldar. A digger, a labourer, a pioneer. తప్పేవాడు.

బుంగ n. s. بھنگہ Bhunga. The baggage belonging to a camp. సరంజాం.

పుంజజూన్ n. s. Dry grain land. మెట్ట. మెట్టపాలము.

పుంజి n. s. A phrase for four (as we call twelve a dozen) నాలుగుపుంజెడురూపాయలు four rupees. తొమ్మిదిపుంజిరూపాయలు 36 rupees.

పుండాఖారు n. s. A wrangler, a quarrelsome wretch. తంటాఖారు.

పుండాయితనము చేసుట v. n. To do mischief. హాతముచేసుట.

పుకార n. s. پوکړا Pukārā. Outcry, rumour, report, alarm, an uproar. రట్టు, రచ్చ.

బుక్తా adj. بھوکہ Bhuka. Hungry. ఆకలిగొన్న. బుక్తాఫకీరితనము utter poverty.

బుక్తీస, బుక్తీస for బక్ష్తా n. s. بخشہ Bakhsha. A bundle, a pack of cloth. వస్త్రములమూట.

బుక్తు n. s. (English word) "A book:" as distinguished from కవిత and గ్రంథము.

బుటా or బుట్టాపని n. s. بوطا Buta. Flowered pattern in cloth. జరీబుటా a gold pattern. బుటేదారుబట్ట دار بوطے Butēdār. Embroidery.

పుటాయింతుట v. n. To split, separate (one cause or lawsuit into several.)

బుడెలు or బుడ్యాలు n. s. The roots of the ears. చెవులమొదళ్లు. నీ చెవులుబుడెలమట్టుకు తెగకోస్తాను I will cut your ears off.

బుక్ ఫురోషి or బూతుపురోషి n. s. A sort of tax, or cess levied for the maintenance of a pagoda. In Guntoor this signifies the same as Molhtarfa. ఇబువకుసీసన్ను Fees or small penalties levied under Musulman governments, on various tradesmen to defray the expenses attendant on festivals. Supposed, but wrongly, to be meant for بت پرورش but parvarish,

or sustenance for the idol. Also penalties levied by a guru or confessor on certain breaches of caste: such as permitting a widow to marry again. The Molhtarfa being levied on merchants alone: this is levied on all classes except merchants.

బుతాము or బూత్తాం for బూత్తాను or బూత్తాను n. s. (French, *Un bouton*) A button. గుండ్డి.

బునాది for బనియాద్ n. s. for بنیاد Bunyad. The foundation of a building. ఆస్తిధారము.

పునాస n. s. The first crop in the Hindu year: the dry-grain crop, or light crop: consisting of the grains called పునాసలు (that is, పునవనులోవిత్తినవి) viz. కొర్రలు, బొబ్బిర్లు మొదలయిన ధాన్యము.

బుయ్యారం for బుయ్యార n. s. for بھنیارہ Bhunyah. A dungeon. చెరశాల.

బురకలు n. s. (A low word) Empty ears of corn.

బురకా n. s. بروجہ Burqah. A covering or veil for a palankeen &c. గవిసెన.

పురజ for పుజా n. s. پوزہ Purzah. Note, memorandum. తెక్కచిట్ట or daily account. రోజు పురజ A shopkeeper's day book. పురజా A small piece of paper. చీటి. (M M. p. 651.) A wharf at a sea custom house?

బురదా n. s. Bragging, a lie. జల్లి.

పురబ్లీ or పురబ్లీలు n. s. A kind of soldiers. ఒకర రహదండువాండ్లు.

బురయక్తు n. s. A kind of fish.

బురసా A certain colour or tint used in chintzes, also called చైతినీ. Charu Chandrod. 588.

పురారుకులక for పురారుకులక n. s. (H.) Clap boards used in building. సన్నకులక.

బురుజు n. s. برج Burj. A bastion, a tower or fortalice. పిరంగిపెట్టికా త్వదిబ్బ, గడి, చిన్నకోట.

బురునీసు for బూర్నీసు n. s. Flannel, woollen. నిండా మెత్తగావుండేదళమైనకంబళి.

బురుమ for బరమా n. s. برما Burmā. A carpenter's augre. తొరవడము.

పురుసత్తు n. s. فرست Fursat. Leisure. సావకాశము.

బురుసా n. s. (i. e. Bursa, a town in Anatolia) the name given to a sort of woollen goods: and also to the (blue or yellow) colour. బురుసారుమాలు a blue or yellow handkerchief, for which they are prized. These are also called పైతిణి Paithinī and బురహాసపురి usually బురాన్ పురి Burhan puri.

బురుసు n. s. A brush (A jar :) a large pot. A sort of firework. తూలిక (జూడి?) ఒక బాణవిద్య.

ఫురోక్త or ఫురోక్తి n. s. فروخت Furōkht. Sale, selling, vent. అమ్మకము. ఫురోక్తి చేయుట to dispose of, sell.

పురోణి n. s. (M) A note. చీటి.

పురోయి n. s. Proof, written documents. సందర్భమును చూస్తేరుజుపు, దస్తావేజు, అని అర్థమవుతున్నది. This word often occurs in Duhur. Local III. 84, line 13, ib. III. 94, line. 19.

బుర్మీసు for బూర్మీసు n. s. A blanket or thick felt. మెత్తగా దళము గావుండేకంబళి.

బులాకి n. s. بلقي Bulāq. A jewel worn (chiefly by unmarried girls and courtesans) on the middle of the nose between the nostrils. నాసాభరణము. Herklots, page XXI, of Appendix. Borrowed from the name of the port of Cairo. Boulak is a suburbs of Cairo.

పులాపు or పొలాపు n. s. پولا Pulāo. The dish called pillaw. ఒక తరహావంటకము.

పుళి-హూర n. s. (Tamil పుళియోర) Rice dressed with acid sauce. పులుసు అన్నము.

పుష్టి n. s. پشتی Pushtī. Support, aid, assistance. ప్రోద్బలము.

బుసక, బుసర n. s. Chaff: the dust of thrashed corn. బుసక భూమి chaffy soil. అనగా చవుడు, కువ్వనేల.

భూసాజింసు n. s. بهوسا جنس Bhūsā Jins. Grain of any kind: so termed in the Bellary accounts. ధాన్యము in reality grain in husk. వడ్లు, కాయ ధాన్యములు.

పుసాలున adv. Suddenly. లటక్కున.

పుసేల n. s. The seventh lunar mansion. పుసర్వసు is called వెద్దపుసేల, and the eighth పుష్యమి is called చిన్నపుసేల.

పుష్టబంది n. s. پشتہ بندی Pushta bandi. "Back fastening." Stone work executed at the back of a tank. చెరువుకట్టకు వెనక తట్టు ఆ సరా గాక ట్టిసది.

పుష్టి n. s. پشتی Pushti. Encouragement, backing. ప్రోత్సాహము, అండ, సహాయము. పుష్టి చేసుట to second, to support.

పుష్టిలు n. s. plu. Mustaches. గల్లుచ్చా.

పుస్లాయించుట v. a. from فوسلانه Phuslānā. To coax, wheedle, persuade. బుజ్జించుట.

పుస్లాయించు n. s. (From the same) Coaxing, persuasion. బుజ్జించు.

పూచి n. s. Business, affair. Penal responsibility. ఆ పూచినామీద కాదు I am not responsible for it. ఆ పూచి గడిపించినాడు he carried on the business. పూచి చేయుట to undertake.

పూజు n. s. (Ganjam dialect?) A yoke. See Acts, XV. 10. Pt. సెగ.

పూటము n. s. Lading, burden. ఎగుమతియైన సరుకు.

బూటాలు for బుట్టాలు n. s. from بوتو Būtā. Flowered patterns in chintz or muslin. వస్త్రముమీద వేసే పూలు.

పూటుట v. a. అనగా కుదురుబాటు చేసుట To establish? (Ganjam.)

బూడిదెకట్టుము or బూడిదెకట్టు n. s. A tax levied in the Kannadi country, on every wedding. Elsewhere on every funeral. Local. V. 229, line 6, & 7.

పూడ్చుట or పోయివిడుచుట v. n. To go. These words are used at Madras instead of పోవుట.

బూతాదు, బూతాత్ n. s. for بيوئات Buyūtāt. Household expenses: also an account of them. మనోవృత్తి, మనోవృత్తి లెక్క. బూతాత్ నివీసు clerk of the household. One letter says మాబూతాదు వ్రయం మొదలయిన వాటికి చాలా శ్రమను పొందుతున్నాము గనక as we suffer very much for want of subsistence.

బూతుపురోశి n. s. See బుత్ పురోషి.

బూబందులెక్క n. s. An account (in England called a terrier) of boundaries of fields. గుడికట్టు రూడా, పొలముల సరహద్దు లెక్క.

బూబు or బూబుసాని n. s. بوبو Būbū. A muslimani lady. కురకాబిడ.

పూరా adj. پورا Pūrā. Full, complete. సంపూర్ణమైన.

ఋర్మీసు n. s. A blanket, or thick woollen. దళములామత్తగావుండేకంబళి.

ఫూలిహుమ్మ n. s. فولي هون Phuli hun. A star pagoda of the sort worth 3½ Rupees. పూలవరపా.

భూసాజిసు n. s. بهوسا جنس Bhūsa Jins Grain in the husk. వడ్లు, కాయధాన్యములున్న.

భృసు n. s. Traces: secret, concealed fact. ఆనవాలు, సామర్థ్యము, జాడ, రహస్యము.

బెంగిటప్పలు for బంగిటపాలు n. s. بانگي تپال Bāngī Tappāl. The Bangy, or mail that conveys parcels. మూటలువాడ్యేతపాలు.

పెండారి or పెండేరి for పిండారి n. s. پندار پيندارā. (Mahr.) 'A Pindaree' or plunderer, freebooter or mosstrooper. In Mahratta పెండారి is, a gang of mounted robbers.

పెద్దశిస్తు n. s. The revenue charged on the summer crop?

బెత్తి n. s. بيتي Beti. Threes. A term at dice, or dominos. దచ్చి.

పెద్దాళురి n. s. A fine soft sugar mixed with lime: which is made at Peddapore. పెద్దాళురిచక్కెర.

పెద్దింటమ్మ n. s. A certain rural goddess. ఒక యొడ్రదేశవత.

పెయ్యర n. s. A certain forest shrub called Grewia Orientalis. Rox. 2. 586. అల్లిపెయ్యర a species called Grewia Didyma. ibid 2. 591.

పెరుంబడిగావుండే adj. (from Tamil பெரும்படி) Unfinished, as a painting. Sketched. చిత్తుగావుండే.

పెరుమాళ్లు n. s. A Tamil name of Vishnu.

పెరె n. s. A reservoir for water at the salt pans. నీరువుంచేసుడి. (Vizag.)

పెల్లపాకుచెట్టు n. s. Said to be a name of the తుత్తిరిచెట్టు.

పెళ్లిళ్లాల n. s. Picquet at cards?

పెళ్లు n. s. (Madras phrase) A privy. A backyard. మరుగుపెరడు, పెరడున్న.

బే adv. بے Be. (Pers.) Without; as అడబు adab manners, బేఅబిబి be-adbi contempt,

unmannerliness. బేరీజగా 'bē.reason-ga' without reason. (Rajahmandry dialect.)

బేంబేరు n. s. Fright or alarm. దిసులు, భయము.

బేగారి n. s. بیگاری Bēgarī. an error for బిగారి Bēkar without work, idle. A hackney. Stray folks impressed, without pay, to carry loads. From the Persian bīgar. Employing any person without remuneration. పెట్టికివనిచేసేవాడు.

బేగి adv. بیگی Bēgī. Quickly, without delay. త్వరగా.

బేగిరావు n. s. A dromedary. بیگی راور From Begi swift and rao going. పెద్దలాటిపిట, తపాలువుంటె.

బేగోదుగా adv. بے گوند Begond. Unsealed. See గోదు 'without gum:' because it is the custom to secure the envelope of a letter with gum.

పేచి or పేను n. s. (K.) Pecuniary embarrassment, trouble on account of arrears in taxes. (Reeve, page 953.) Responsibility.

పేచిరాకు adj. بیچاره Be charagh. Desert, ruined, devoid of a single lighted lamp: depopulated. ఇంట్లు తేనిదిగానున్నపొరుగువారి కాపులచేత సాగుబడిచేయబడేదిగానున్నవుండేటిది. పేచిరాకు గ్రామము a depopulated or deserted village.

పేచీకోరి adj. Litigious, roguish. తంటాలమారి.

పేచెడ or పేచెడావు adj. for పేచిరాకు which see.

పేజరూరు adj. بے ضرور Be zarūr. Useless, needless, superfluous, unnecessary. అవశ్యముతక, అక్కరలేని.

పేజా adj. بے جا Bējā. Bad, wicked. Groundless, for which there is no room; inadmissible. నిరాధారమైన, కనికమాలిన. పేజాకని injustice, wrong.

పేజారు n. s. بیزار Bēzār. Fatigue, weariness, annoyance. అలపు. పేజారవుట to become fatigued. పేజారుచేసుట to weary, dun, teaze, drive a man desperate, torment or put him out of his wits.

పేజుమాల adj. بیزمال Bēzmāl. Bright, polished, set, as a sword.

పేజురూరు adj. See పేజరూరు.

పేట n. s. پٹھ Pēth. "Pettah," suburbs, market. శాఖాసంరము, కుట్టకాళ్లము, బావారు.

భేటి n. s. **بھت** *Bhēt*. Interview, visit. దర్శనము.
 బేడా n. s. A break, for teaching a bullock. గాడియెద్దులనుకట్టిమరిపేటిది.
 బేడా n. s. **بیرا** *Bērā*. Siege, besieging. ముట్టడి. బేడావేయుట to besiege.
 బేడాస్తంభము n. s. A pillar made of a sort of black marble. ఒకవిధమైననల్లరాతిస్తంభమేమో?
 బేడిగ n. s. A tax or a favourable assessment. తన్ను.
 బేడిలు n. s. **بیرے** *Bērē*. Fetters. శంకిళ్లు.
 బేడౌలు adj. **بیدول** *Bē-doul*. Wretched, irregular, incorrect. Shapeless, ill-formed, clumsy. విరూపమైన, వికారమైన.
 బేత్రి n. s. **بیتی** *Beti*. The throw of threes, which makes six on the dice or dominos. దబ్బి.
 బేద for **بید** n. s. **بید** *Baed*. A plunderer. కొల్లగాడు. బేదశివారులు plunderers.
 బేదఖలు adj. **بیدخل** *Bēdakhl* Ousted or dismissed from office. తోసివేయబడ్డ.
 బేదరు n. s. **بیدر** *Bēdar* A class of savages. బొయవాండ్లు. The *Katbadi* peons are mostly of this caste.
 పేదా or ప్యాదా n. s. **پیادہ** *Piyādah*. A peon or armed messenger. బంట్రోతు.
 భేదా n. s. Money levied as a contribution from the neighbours of a bankrupt farmer, to pay the rent due? (Ganjam.)
 బేదాన n. s. Meant for **بیہدانا** *bihi-dāna* (Persian) Quince-seed, sold as a drug. ఒకచెట్టు, దానికుండున్ను.
 బేదిల్ adj. **بیدل** *Bedil*. Disheartened. ధైర్యము తప్పిన. కావులు బేదిల్ అయిపోయి the farmers being disheartened.
 పేనా n. s. (the English word) A quill 'pen.' కలము.
 బేషర్వాగా adv. **بیپروا** *be-parwa*, Heedlessly, carelessly. అలక్ష్యముగా.
 బేషర్వాయించుట or బేషర్వాచేసుట v. a. To despise, disregard. అలక్ష్యముచేసుట.
 బేపార్ n. s. Traffic, trade, commerce. వర్తకము, వ్యాపారము.

బేఫహము adj. **بے فہم** *Be fahm*. Careless, unmindful. జాగ్రత్తలేని.
 బేబందుగావుండే adj. **بند** *Be band*. Disordered, confused, irregular. తారుమారుగావుండే.
 బేబాకీగా adv. **بے باقی** *Be bāqi*. 'Without balance' as a complete payment. బేబాకీగా చెల్లించినాడు he paid it in full.
 బేమంజూరు adj. **بے منظور** *Be manzur*. What is not approved, discountenanced. ఒప్పుకోబడని. ఆ ఆర్జీ బేమంజూరు అయినది the petition was discountenanced.
 బేమరమ్మకుగావుండే adj. **بے مرمت** *Be marammat*. Out of repair, damaged, broken. శికస్తుగావుండే.
 పేమిలిచీటి n. s. A "family" chit.
 బేమొలాజా for బేమొలాహిజా n. s. **بے ملاحظہ** *Be mulahazah*. Treating with sternness, or rigour, not showing favour. నిర్దాపీణ్యము. బేమొలాహిజాగా without favour or partiality.
 పేరణికటావణి n. s. Sowing and reaping. విత్తడము, కోయడము.
 ఫేరస్తు or ఫేరిస్తు n. s. **فہرست** *Fehrist*. A list or catalogue. పట్టి.
 పేరాముట్టి n. s. (Tamil **பேராமுட்டி**) A certain plant called Hibiscus Zeilan. ఒకమందుచెట్టు.
 పేరిస్తు n. s. **فہرست** *Fehrist*. List, catalogue. పట్టి, జాబితా.
 బేరిజు n. s. **بیرج** *Berij*. An amount of assessment, the total assessment of a village or district. దివాణపుకన్ను మొత్తము. శాశ్వత బేరిజు permanent assessment.
 బేరోజు గారు or బేరోజు గావుండేవాడు n. s. **بے روزگار** *Bē rōzgār*. He who is unemployed. నిరుద్యోగము గావుండేవాడు.
 బేలాయఖు adj. **بے لایق** *Be layaq*. Unfit. తగని.
 బేల్దారు n. s. **بیلدار** *Bēldār*. A pioneer, a mason. కామాటివాడు, కొల్లెత్తువాడు.
 బేవారిసు adj. **بے وارث** *Be wāris*. Without heir or claimant. నాధుడు లేని. బేవారుసుగొడ్డు a stray cattle. బేవారిసుయినాము. An 'Inaum' that has fallen in, to which no heir has appeared.

పేరికి, పేలకి or పేమకి n. s. *پيوري Peorē*. The colour called imperial perfect yellow, or bright golden yellow: distinct from Gamboge. ఒకతరహాపసుపువర్ణము.

పేశక్తు or పేషక్తు adv. *بے شک Bēshak*. Undoubtedly. నిశ్చందేహముగా.

పేశానపువడ్లు properly పేశానపువడ్లు n. s. The name given to the rice which is reaped in February and March. Ainslie I. 340.

పేశుమారు for పేషుమారు adv. *بے شمار Be shumār*. Without being reckoned, vastly, abundantly, countless. విస్తారముగా, లెక్కలేక.

పేశ్వాత్తు for పేష్వాత్తు n. s. *پیشوا Peshwāz*. A gown. ఒకచొక్కా.

పేష or పేషగావుండే adj. *بیش Bēsh*. Best, superior. శ్రేష్ఠమైన.

పేషకు adv. *بے شک Bēshak*. Without doubt: certainly, doubtless. నిశ్చందేహముగా.

పేషకుమ for బోషోకం adj. *بیش و کم Besho kam*. Unrivalled. అనీమానమైన.

పేషి n. s. *پیشگی Peshgē*. Advance of pay. ముందు గారూకలుయివ్వడము.

పేషిషి or పేషిషిసి for పేషిషిషు n. s. *پیشکش Peshkash*. (Present, fee, donation.) Tribute paid by a zemindar &c. బహుమానము, కప్పమున్ను.

పేష్కారు n. s. *پیشکار Pēshkār*. A revenue officer, secondary to an Amildar. ఒక అధికారి.

పేషబబు adv. *بے سبب Bē sabab*. Without reason, causelessly. నిష్ఠారణముగా.

పేషరి n. s. *بیسر Besar*. A jewel worn by women on one side of the nose. ముక్కుచూడక.

పేషరిదుంప n. s. A plant with a red flower: the root is eaten as a pickle.

పేషికి n. s. Pride, presumption. బడావి?

పేషారి or పేషారి n. s. An individual of a particular distinction among Musulmans. They are pedlers or retail sellers చిల్లర చేరగాడు.

పేషావాలగావుండే adj from *بے احوال Bēahwāl*. Bankrupt, beggarly. నరిద్రముగావుండే.

పైంటు n. s. (l) 'Appoint.' *پینٹو చేసుట* to appoint.

పైకారి properly పాయకారి n. s. A sub-renter or under tenant: a tenant at will. This word is opposed to కదీం; and in Cadapah it is explained పరస్థలపురైతు a man who cultivates land lying in another village.

పైకి (Mahr.) Out of, from amongst, of, from, under the head of, in, belonging to, appertaining to; the same as సంబంధము. Thus బాగాయతుపైకితరి A rice field which properly (or originally) belongs to 'garden land.' ఆపైకి means అందులో, అసగామింజుమలె.

పైగస్తీ n. s. *پیشگشتی Paigashti*. A patrole. అములుపట్టడమునకైతిరిగేవాడు.

పైజారు n. s. *پیزار Paizār*. A slipper or leather sandal. జూతి.

పైజారుమట్ట n. s. The remora or sucking fish. ఒకచేప.

పైతాసి or పైతిసి n. s. A cloth partly silk and partly cotton. కుట్టుక్రత్తితోనేశినగుడ్డ. (A silk stuff striped red and yellow?)

పైదరులు for బేదరులు n. s. from *بیدر Bēdar*. A kind of plunderers. The savages called Bēders, or Veddahs.

పైదా, బైద్ n. s. *بید Baid*. Insurrection, rebellion, mutiny, tumult in a state or army. తిరగబడడము. బైదాగుర్రము predatory horse. పెంఠారిగుర్రము.

పైషాయిషి n. s. *پیمایش Paimāish*. The survey-measurement of lands. నేలలుకొలవడము.

పైషాలి n. s. *پایمالی Paimālī*. Ruin, ravage. చెరువు, చేటు.

భైరవచక్రము* n. s. 'Rioting.' Cf. in Rom. XIII. భైరవి, బైరదే n. s. The peregrine falcon. జుట్టుభైరి the white crested eagle. (Jerdon) See M. Journ. X. 79. భూతభైరవి the name of a tree called Premna Serratifolia. Rox. 3. 77.

బైరాగి or బైరాగి n. s. *بیراگی Bairāgi*. A monk, a friar. విరాగముగలవాడు.

పైలాడికర్ర n. s. A see-saw?

పైలుమాను for పైలువా n. s. *پهلوان Pahlwān*. A boxer or wrestler. జెట్టివాడు.

పైవస్తు most commonly పైదస్తు n. s. *پیوست Pai-wast*. The date of the arrival of a letter. The

mark denoting "Received" సాలిపైవస్తు the year before last. (Bellary.)

ఫైసలా n. s. فيصله *Faisalah*. Settlement, decision, sentence, decree. తీర్పు, తరిష్కారము.

బాంకప్ప n. s. A certain fish, *Tetradon hispidus*: it is nearly spherical and covered with prickles.

పాంచి n. s. The cooling drink made from jaggery, lime juice and water mixed. ఒకతరహాపానకము.

బాండ్లాంకాయ n. s. A young cocoanut. ఎళ్ళనీరుకాయ.

బాంత n. s. The mullet fish. (*Mugil cephalus*.)

బాందిలి n. s. Name of a certain caste. ఒకజాతి.

బాకనాయిరోగము n. s. Caries caused by lues venerea. కనుబొమ్మలలో రెప్పలలో వుండే వెంట్రుకలు రాలిపోయేముండరోగము.

బాకారు n. s. بخار *Bukhār*. Steam, glowing heat: eruption on the skin ఆవిరి, ఒంటిమీదవేలినది.

బాచ్చ n. s. Doublets, at dice?

పాడబారుట or పాడగొనుట v. n. (from Tamil పడ) To sink or become hollow, as a sore. పాడబారిన full of holes. శుంటిలో శలవేసుట.

బాణకె n. s. A kind of wooden bell, hung at a bullock's neck. సెడక, అనగా చెడ్డయెద్దుపెడలో లాడుకులాడుకు అని ఆడే పుకతరహాకొయ్యగంట.

బానగులు n. s. See బాణకె.

పాన్నాచితాళము n. s. (error for పాన్నాచితము) Orpiment.

బాప్పరమిను n. s. A whale. ఒకమత్స్యము.

పాప్పళి for పుప్పళి n. s. A plaid or chequered garment worn by women. The stuff called "poplin." A plaid of a square pattern alternately green and red. చిరుతపొప్పళి. S. 1. 176. పానరపొప్పళి a green and white tartan.

పాప్పాయిశండు n. s. The fruit called papaw. Rox. 3. 825. *Carica papaya*.

బాముక n. s. Corruption of ఎముక a bone. (Masul.)

బాముచిగురుకప్పి n. s. A block or large pulley. ఒకతరహాకప్పి?

పారంబోకు or పారంబోకునేల n. s. Waste land, utterly unfit for cultivation. సాగుబడికిరాని భూమి.

బారిగము, బారిగ n. s. A hoe used in digging up grass. (Vizag.) తొల్లిక?

పొరివట్టు, పొలివట్టు n. s. A heap of boiled rice offered to a god. తిరుప్పవళము, తిరుప్పావడ.

పొల్లాయి n. s. Certain fees paid on every thrashing floor. (Ganjam.)

పొస్తకము n. s. error for పుస్తకము a book.

బాపూ adj. error for బహు Much.

పాంచావణి or పాహంచావణి پانچاوانی *Pahun-chāwuni*. Insurance: on goods or on lottery tickets.

పాంచి, పాంచీలు for పాంచీలు n. s. پانچی *Paunchi*. A sort of bracelets. కరభూషణము.

బాండ్లాంకాయ n. s. A young cocoanut. A cocoanut with the husk on. ఎళ్ళనీరుకాయ, మట్టపులువనిపెంకాయ.

పాక n. s. A heap of salt. (Vizag.) Apparently an error for పాగు?

భాక్తముగా adv. Gently, delicately.

భాక్తా n. s. Respect, regard, honour. గౌరవము. భాక్తాచేసుట to respect. భాక్తాగా respectfully.

బాగబంద n. s. (from భాగబంధము) Mortgage on land; which till the debt is paid is enjoyed by the creditor (Ganjam) Usufruct. భాగ్యము.

బాగాణి or బాగణి n. s. A sort of copper bowl. పాత్రవిశేషము.

బాగొట్ట, భాగవట్ట n. s. Enquiry. విచారించుట. ఆసంగతినిచక్కగాభాగవట్టాచేసినాను I enquired into it properly.

పాంచీలు for పాంచీలు n. s. پانچی *Paunchi*. A sort of bracelets. కరభూషణము.

బాజు for బాజ్ n. s. بوجھ *Bōjh*. Weight, responsibility. బరువు, ఉత్తరవాదము.

పాటాపోటి n. s. پوتاپوتی *Pōtāpoti*. Rivalry, emulation, outbidding. (Bellary.) నాకంటేనాకనివయిబడడము.

పాటు for పాట్టు n. s. A raised hearth built in a Vishnu temple. గుడిలో చాల్చుగావుండే పాయలు.

పోతా for పోత n. s. (Mahr.) A book, a work, a writing &c. శ్రుశ్చకము M. M. page 663. (A leaf in an account book : a folio?)

బోడ, బోడము for బోళము n. s. A sort of medicine.

బోడ n. s. (in sea language) A board, i. e. side. ఉజియబోడ Ujiya boda, starboard. దావుబోడ dāoo bōda larboard.

పోడుచుట error for పోయివిడుచుట v. n. To go away. This is a Madras phrase. పోచ్చి for పోయి (past p|| of పోవుట) Having gone.

బోసి n. s. Hansel or the first money a seller receives in the morning. The luck-penny : a shopkeeper's first receipt in the day. అమ్మే వాడు మొట్టమొదట సరుకు అమ్మి తీసుకొనే రూక. బోసి చేసినాడు he took hansel.

పోతి or పోతిబిళ్ల n. s. پوتی Potī (Mahratta) A piece of cotton steeped in red ink : which is wetted and squeezed into the inkstand. ఎర్రయిండ్మాది.

బోదారసింగి n. s. A medical drug. కేదారసింగి. D. ఒక మందు దినుసు.

పోదిన, పోదిరి most commonly for పుద్ది Pudinā శ్రుదీనా n. s. Mint. ఒక మొక్క.

భోధాయకము n. s. Instigation, temptation. దుర్బోధన.

బోనాంపెట్టె, బోనంపెట్టె n. s. A round box or basket, covered with leather. కయినతోలువేసిన గుండుపెట్టె.

బోనుపాయి n. s. A portable oven, formed by placing a deep dish as a cover on a bowl?

బోనేశ్వరాలు n. s. (a low word) A suite of rooms?

బోముడిగురుకప్పి n. s. A large block or pulley. ఒక పెద్దకప్పి.

బోయడు for బోయవాడు n. s. (from بھوی Bhōi) A savage, a man of the woods. A palankeen bearer. చెంచువాడు, బోయిన్ని.

పోర, పోరకాడు, పోరడు n. s. from پور Pōr (K.) A boy. Reeve page 962. పిల్లకాయ.

బోర or పోర n. s. A slip or piece-of land apper-

taining to a field. The breast, or chest. కుండు నేల, రొమ్మున్ను.

పోరకాడి n. s. Puzzle, intricacy.

పోరడి n. s. A hedge?

పోరడు n. s. from پور Pōr (K.) A boy, a child. పిల్ల గాడు.

పోరవ or పోరువ n. s. (from Tamil போர்வை) A cover. వైసకప్పేవస్త్రము.

బోరింపోతు n. s. A great jar : a glutton?

పోరిల్లు n. s. A gambling house? Paln. Vira. 22.

పోరుడు for పోర n. s. پور Pōr (K.) A boy. పిల్ల గాడు.

పోరువ or పోర్పు n. s. (from Tamil போர்வை.) A cover. వైసకప్పేవస్త్రము.

బోర్లణము, బోర్లాణము for బొక్కణి n. s. A horse's nose bag.

బోళా adj. Unreserved, frank. కడుటికారి, మనసులోదాచరి. బోళామరిపి he who is not reserved.

పోలాత్ n. s. for فولاد Fōlād. Steel. ఉక్కుపోలా తిగంట a bell made of steel. ఉక్కుగంట. Ila. 1. 148.

పోవిడి most commonly పోవిడి n. s. (Tamil போகடி) Traces, signs. బాడ, ఆజూకు.

భోమాణము n. s. A large chest. పెద్దపెట్టె.

పోసి, పోచ, ప్రోచ n. s. A fibre, a bit. లేశము.

పోస్తుకాయ or పోస్తకాయ n. s. پوست Post. Capsules of the poppy used medicinally. (Madras "Tariff.") ఒక మందు దినుసు.

పాంచాయించుట for పపాంచాయించుట v. a. from پانچانچ Pahunchana. To cause to arrive ; to deliver.

పాంజు for ఫౌజ్ n. s. فوج Fauj. Army, troops. దండు.

బాగుణి, బాగోణి or బోగణి n. s. A sort of copper bowl. పాత్రవిశేషము.

పాజు n. s. for فوج Fauj. Army, troops. దండు.

ఫాజబంది n. s. فوجبندی Faujbandi. Collecting or levying troops. దండుకూర్చడము.

బాటా for దావటా n. s. باؤٹا Bāotā A flag. ఝండా.

పానోమి Error for పూర్ణిమ n. s. The full moon.

మ.

ఫౌతు n. s. فوات *Faut*. Death. చాళు. ఫౌతుఅయిన తర్వాత after his death. ఫౌతుశరారి killed and missing, the dead and those who fled.

పార్తులు a vulgar error for ప్రవర్తులు. యెన్నిమాట్లు పార్తులైనవి how many evacuations took place.

ప్యాకేజి n. s. The English word a "package;" మూటలుకట్టడము.

ప్యాదా n. s. for پیادہ *Piyādah*. A peon or footman. బంట్లోతు.

బ్రాహ్మనుడు for బ్రాహ్మణుడు n. s. (براهمن *Birahman*.) A Bramin.

ప్రమోసము n. s. Error for మోసము which see. బ్రహ్మత్రై Error for బ్రహ్మత్య n. s. Bramin slaying. బ్రాహ్మణునిచంపడము.

ప్రయాయించుట n. s. A sea term for making the shore. వేరియప్రయాయించుట *veriya prayaincu* or వేరియచేయుట to tack about. Perhaps meant for *phirānā* to turn?

ప్రసాశుడుట v. a. To eat. భోజనముచేసుట.

ప్రసాపాటు n. s. Food, eating. భోజనము.

ప్రస్తాశన for ప్రస్తాశము n. s. Incidental reference to a person or thing. ఒకరినిగురించిలేక పుకటినిగురించినమాటయెత్తడము.

ప్రహరితిరుగుట v. n. To go the rounds, to patrol. గస్తువచ్చుట.

బ్రహ్మత, బ్రహ్మత్య error for బ్రహ్మహత్య n. s. Bramin slaying. బ్రాహ్మణునిచంపడము.

బ్రాంది n. s. (E) "Brandy." ఒకతరహాసారాయి.

ప్రాకస్సంవత్సరము n. s. (This is an ignorant phrase in common use.) Last year. పోయినసంవత్సరము.

ప్రాధేయశుడుట error for ప్రాధేయశుడుట v. a. To entreat. వేడుకొనుట.

బ్రాహ్మణార్థం* n. s. (a vulgar phrase) Invitation to a dinner on the anniversary of a death. See నిమంత్రణము.

బ్రాహ్మణీకము* n. s. (vulgar phrase.) Braminship, the rank or state of a Bramin. బ్రాహ్మణత్వము.

ప్రోవ, పోనాలు n. s. Trick : imputation : gibing, quizzing?

మం|| A contraction for మంజై meant for మళజా మ్రొజ్ *Mauzā*. A hamlet.

మంజిల్, మంజిలి, మంజెళు n. s. (Tamil. மஞ்சள்.) Turmeric: yellow as turmeric. శుశుళు. మంజిల్ కట్టు yellow silk.

మంజూరు adj. منظور *Manzūr* Approved, ratified. అంగీకరించబడ్డ, రూఢిచేయబడ్డ. మంజూరుచేయుట to sanction or approve.

మంజూరు n. s. منظور *Manzūr* Approval. అంగీకారము. మంజూరుచేసుట to approve.

మంజై for మాజా n. s. موزة *Mauzā*. A hamlet.

మండ్రీడు n. s. A groom? a horsekeeper. Pal. 50. గుర్రపువాడు.

మండాడుట v. a. (from Tamil மன்றாடு) To beg, to pray. బతిమాలుకొనుట. Pativr. 13.

మండి n. s. مندی *mandi*. A wholesale shop. ధారీ గాశురులుఅమ్మేచోటు.

మండిగలు n. s. A biscuit made of wheat. భక్కుడి శేషము.

మండువ n. s. مندو *Mandwā* A booth. కుందిలి, పాక, అనగాశంతిరునాళ్ల మొదలయ్యువాటిలో అంగటివాండ్లు వేసుకొనేటిది. H. 4. 104.

మంత్రాంగము* n. s. Agency, machination, trickery. మంత్రిత్యము, తంత్రము, శంకుకము.

మందాశిము or మందాశనము n. s. An ark, chest, box. Reeve page 1067.

మంచుభాయి n. s. An opium eater. A phrase like "Tom pottle" or *Jack Tossopot*. నల్లమంచుతినేవాడు.

మంసీబ్దారు for మకాశుబ్దారు n. s. منسبدار *Mansubdār*. A ruler. A military officer of rank. దొర.

మకందిబ్బె or మకబీబ్బి n. s. (K.) A buffalo's horn filled with gunpowder and let off, as a firework. (Reeve 1068.) ఒకబాణవిద్య.

మకాం n. s. مقام *Muqām*. Place, lodging, station. బశ, స్థలము. మకాముగావుండే situated.

మకుటము n. s. A sort of cloth, worn after purification, or worn by bramins when at meals. మడిగుడ్డ.

మకురుతనము n. s. Obstinacy, pertinacity, contumaciousness, stubbornness. మొండితనము. ఆ బిడ్డనిండామకురుతనముచే స్తున్నది the child is very stubborn.

మక్కికిమక్కి or దేకికిదేకి Rogue versus rogue; diamond cut diamond.

మక్కివన్నె n. s. Gamboge, bright yellow. హరిద శవర్ణము.

మక్త for మక్తా Sometimes మఖ్త *Maqtā*. Rent, tenure, farm, usually, a contract గుత్త. మక్తాదారుడు a contractor. మక్తాగరుకులు contracted goods. Rate or standard. Rent. a fixed rate, proposal, estimate, or offer, a bid. Fixed money tax: like compounded taxes.

మక్తాకాలు a special agreement given to a tenant. మక్తాపూరు a village which pays rent at a fixed rate without reference to the crop raised. మక్తాశిస్తు (in Guntoor) a particular settlement with each farmer by the Government or the Zemindar.

మక్దూరు n. s. *Maqdūr*. Power, ability, authority. అధికారము.

మఖఫి for మఖ్ఫీ *Makhfī*. Secret. రహస్యము, గుప్తము. మఖఫిగా for మఖ్ఫీగా secretly, clandestinely.

మఖమ n. s. (Tamil மகமை) A donation by merchants or cultivators to a fane. A revenue granted as a privilege. రుసుము.

మఖమల్ n. s. *Makhmal*. Velvet. ఒకతరఃకట్టు.

మగ్గరూరి for మగ్గరూరు n. s. *Maghrūr*. Haughtiness, arrogance, pride. గర్వము.

మగ్గగానివాడు n. s. A weaver. నేసేవాడు. మగ్గదరి for మగ్గవరి n. s. A tax on looms: (used in Masulipatam.)

మగ్దూరు for మగ్దూర్ n. s. *Maqdūr*. Power, authority, ability. అధికారము, శక్తి.

మగ్న or మగమ n. s. (Tamil) *makhamei* A dona-

tion by merchants or cultivators to a fane, a revenue by privilege. రుసుము. మగ్నదారు he who enjoys a revenue by privilege. This word occurs in Persian documents granted by Tip-poo and some other rulers.

మవిలీకన్ను, మచ్చిలీనం n. s. The tax formerly paid by fishermen, being a branch of the మోతరఫా *mōtarfa*. చెంబడికన్ను.

మవిలీహాలు n. s. *ماحلی Machhli*. A fishery. (Raj. and Ganjam dialect.) చేకలవర్తకము.

మచ్చడ n. s. Love-powders, poison, drugs?

మచ్చిసింజెం n. s. A dovetail, in carpentry. కుసి.

మచ్చిలీనం n. s. The tax paid by fishermen. (Vizag.) చెంబడికన్ను.

మజకూరు for మజ్కూరు adj. *مازکور Mazkūr*. Abovesaid, aforesaid. నదరహి. See—జ—

మజర for మజరా n. s. for *مازرع Mazrā*. A hamlet, a cluster of huts belonging to some village, but separate from it, for the facilitation of agricultural purposes. ఒకపెద్దగ్రామములో చేరిన చిన్నకట్టె.

మజిలీ n. s. *مازلة Manzil*. One stage: a halt. A day's journey. మజిలీచెయుట to halt, stop for the night. ఒకదినంశ్రయము.

మజుదారుడు for మజుముదార్ n. s. *ماجموعدار Majmu dār*. A head accountant in the Talook cutcherry. తాలూకు శిరస్తేదారుడు.

మజుకూరు *مازکور Mazkūr*. 'Aforesaid' above-mentioned. Vulgarly this means the said village. Here, There. It is even applied thus, మజుకూరికాపురస్థులు the inhabitants of this village. మాసేమజుకూరు the present month. రోజిమజుకూరు this day. మజుకూరిలో Here in this town.

మజుకూరు or మజుకూరి n. s. (error) A village peon or bailiff?

మజుబూతు adj *ماضبوط Mazbūt*. Strong, valid. గట్టిగావుండే.

మజుమూత్ n. s. *ماضمون Mazmūn*. Purport, contents, substance. మరలబు, సంకఠి.

మజూరి n. s. for *مازوری Mazdūrī*. Hire, the wages of a day labourer. కూలి.

మజూరు for మజ్దూర్ n. s. مزدور *Mazdūr*. A workman, a labourer. కూలివాడు.

మట్ట adj. Moderate, inferior. జబైచిన. మట్టబియ్యము rice of a poor sort. మట్టయిల్లు a mean or small house.

మట్టపలక n. s. A flat ruler, a bricklayer's level. కొల్లత్తువాడు, అస గా కా సెవనివాడు సరిపట్టడము నకై పెట్టుకొనియుండేటిది. మూలమట్టపలక a carpenter's ruler.

మట్టము n. s. A pony. మట్టగుర్రము. దంబరుమట్టము A sort of cloth.

మట్లగడ్డ n. s. Name of a certain snake. ఒక పాము.

మతంకూర్చుకొనుట for మటక వేసుకొనికూర్చుండుట v. n. To squat like tailors, or as the images of Buddha are seated. శుద్ధాసనము వేసుకొనికూర్చుండుట.

మడయ adj. (Tamil మడయ) Dull, inelegant. మడ్డి, మోట.

మడయుడు n. s. (from Tamil మడయఱ) A stupid fellow, an idiot. మడ్డివాడు.

మడివారు n. s. (Tamil.) అస గా వైష్ణవ క్రియక ప్పే కోకలో వెనకటికచ్చ.

మడియతనము or మడయతనము n. s. (Tamil మడయత్తణమి) Dullness, inelegance, rudeness. మడ్డితనము.

మడిరూవసోళ్లు n. s. error for మద్దిరుకుసోళ్లు, or చోళ్లు? See Rox. 1. 143, 244.

మడుపు adj. Appointed, select, ready. మడుపుబీడు land assigned to a man?

మణిగాసినపలక or మణియాసినపలక n. s. (Tamil మణిబాశప్పలక) A wooden tool for polishing a chunam wall. గోడకు గచ్చుచరచిరా చేపలక.

మణిగ or మళిగ n. s. A wholesale shop. మండ్లి.

మతలబు for మత్ లబ్ n. s. مطلب *Matlab*. Purport, meaning. Topic, subject. తాత్పర్యము, సంగతి.

మతాబు or మత్తాబు for మహతాబ్ n. s. مہتاب *Mahtāb*. Blue-light in fireworks. A white flame: the kind of firework called Roman candles, which give a brilliant white flame. శుగులువర్తి.

మతించుట v. a. To esteem, respect, regard. To estimate, appraise. గౌరవించుట, ఉజ్జాయింతుట.

మతింపు n. s. Valuation, rating. ఉజ్జాయింపు.

మదద్దారు usually మద్దద్దారు n. s. मददگار *Madad-gār* An assistant. సహాయుడు.

మదాం n. s. (The French word *Madame*.) The Queen at cards. కుయిన.

మదారీసు, మదాలీసు n. s. probably an error for مجلس *Majlis*, or مجالس *Majālis*. A concert of music?

మదాళించుట v. n. (from Tamil மதாளிக்கிறது.) To luxuriate, grow rank as plants. To flourish, bloom. మదాళించిన చెట్లు Rank weeds.

మదింపు n. s. Rate, valuation, appraising, supposal, estimate. ఉజ్జాయింపు.

మదిప్పు n. s. (Tamil மதிப்பு.) An estimate. మతింపు, ఉజ్జాయింపు.

మదుగు n. s. (Tamil மதுகு.) A sluice. తూము.

మదుపువనై n. s. Dark emerald green. ఒకవర్ణము.

మదుము n. s. (Tamil மதுமு) A sluice or flood gate. తూము.

మదుర n. s. A vulgar error for మజరా or మస్త్రా which see.

మద్దతు n. s. मदद *Madad*. Help, aid, assistance. సహాయము.

మద్దతు గారు or మద్దదు గారు n. s. मददگار *Madad-gār*. An assistant. సహాయి.

మద్దు n. s. मदद *mudd*. An item, head or column, in an account. The Persian word *Madd* denotes a horizontal line, placed at the commencement of a paragraph, and sometimes running quite across the page. ఒక మద్దు, ఒక కత్తెము.

మధ్యాన్నం n. s. A mistake for మధ్యాహ్నం Noon. రెండు రూముల వేళ్ళ.

మనమి n. s. vulgar for మనవి or మనివి.

మనవర్తి, మనువర్తి or మనెనావర్తి n. s. Stipend, pension, allowance. యింటిశలపు.

మనసుబి for మన్ సూబ్ adj. منسوب *Mansūb*. Related, belonging to. సంబంధించిన, చేరిన.

మనాయింతుట v. a. (If from ماننا *Mānnā*.) To mind, or obey: (and if from منع *Manā*

karna) To forbid. వినుట, లక్ష్యపెట్టుట, ఆణిగ నడుచుకొనుట.

మనేల Most commonly మనీలా n. s. A sort of oranges; "Manilla" fruit. మనేలవాండ్లు Pedlars who deal in jewels and gems (because originally from Manilla.) మనీలపాము or మన్నలపాము The Manilla snake, which is harmless, thick and lumpish in shape. Russell, plate. XVI.

మనూసు బేదారు or మనస్సు బేదారుడు Perhaps an error for *منصبدار* Mansabdār. n. s. A chieftain. నీరదారు, నాయకుడు, వెంకటగిరికాళహస్తియాలాగంటి సమస్తానీకుడు.

మన్నా for మనా n. s. *منع* Manā. Prohibition, hindrance, prevention. అభ్యంతరము, ఆడ్డి.

మన్నానిగా adv. Selfwilledly, wilfully. స్వేచ్ఛగా, యథేచ్ఛగా.

మబ్బెము, మభ్యం for ముబ్బెం adj. for *مبهم* Mubham. Doubtful. సందిగ్ధమైన.

మభ్యపెట్టుట v. a. To delude, slur over. మబ్బుతాళము వేసుట, ఉపాయముగా దాటవేసుట.

మయక్లము, మయికము or మైకము n. s. Confusion or distraction of mind. Intoxication. మత్తు, భ్రమ.

మయానా n. s. *میانہ* Miyānā. The title of the old Nabobs of Kadapa.

మయూరు n. s. (French, *majeure*.) Major in the army. Ranga Rao. 1. 157. సమర్థజ్యోతిశౌర్యధుర్యలగు సర్లంతుల్ మయూరుల్ కుమందములుకొర్రులుసోలుదారులు.

మయ్యం n. s. (Tamil *మెయియ*) The middle. మధ్యము.

మర n. s. A screw. మలుకుట్టు.

మరకాల్ n. s. (Tamil *మరకాళ*) A mercall: eight puddies or measures. తూము.

మరకుట్టు n. s. A turnscrew. తిరుగాణి.

మరడివ్యాధి n. s. The cholera morbus. వాంతి ప్రాంతి. (Rajamahendri)

మరతు n. s. A quantity of land: an acre. కుచ్చెల, కత్తివలెకొంతలెక్క భూమి.

మరత్తబు for మరత్తబ్ adj. *مرتب* Murattab. Closed, as a settled account. శరీస్తారమైన, తీరిన (ఇది లెక్కనుగురించినచూట.)

మరమేకు n. s. A screw. ఇస్త్రోలాణి.

మరమ్మతు n. s. *مرمت* Marammat. Repair, mending. బాగుచేయడము.

మరవ n. s. (Tamil *మరవ*) A wooden bowl, a pot or cup. ముంత.

మరవలి n. s. A final entertainment given by the bride's parents to the bridegroom, after the conclusion of the whole marriage ceremonies. మనుగుడుపు.

మరహమ్మతు for మరమ్మత్ more correctly మరమ్మతు n. s. *مرمت* Marammat. Repairs. చక్కబెట్టడము.

మరహూం adj. *مرحوم* Marhūm. Deceased, late, dead, as *نواب مرحوم* Nawabi marhūm the late Nabob. చనిపోయిన.

మరాటి or మహారాటి adj. *Marātī*. i. e. Mahratta. మహారాష్ట్రసంబంధమైన.

మరాటితీగ n. s. A certain aphrodisiac drug, called Spilanthus Amella. Rox. 3. 410.

మరిడి n. s. Name of the goddess of cholera. మరిడి శింకటము cholera.

మరియాకొనుకొట n. s. 'Maria's game.' Playing at cards. A word perhaps of Portugeeze origin.

మరూడి n. s. *مروری* Marōri. (H.) A turnscrew?

మర్ఠారి n. s. A head boatman. శడవవాండ్రమేస్త్రి.

మర్ఘాము adj. *مرقوم* Marqūm. Written. వ్రాయబడ్డ.

మర్జీ n. s. *مرضي* Marzī. Pleasure, determination, will. Temper, disposition. తాత్పర్యము.

మర్తబాను n. s. *مرتابان* Martabān. A black Pegu jar; so called because imported from Martaban. నల్లజాడి.

మర్తబు adj. for *مرتب* Murattāb. Closed, as a settled account, concluded, finished, settled. తీరిన, శరీస్తారమైన. మర్తబుచేయుట to close. శరీస్తారముచేసుట.

మలచటి adj. (error for మరసటి) Next. మలచటి నాడు next day.

మలచము adj. Cheap, fine. నయమైన.

మలవల్ or మల్వతీ n. s. Extra assessment; an increased demand or additional exaction. (Vizag and Bellary dialect.)

మలాము or మొలాము n. s. ملح *Mulammā*.
 Plating, silvering. బంగారు మొలాము gilding.
 మలి adj. Next. మలినాడు next day. తొలిధర the
 original price, మలిధర the second or higher
 price?
 మళిగ n. s. (Tamil மளிகை) A warehouse or
 shop of grocery, excluding cloth &c. మండి.
 మల్పాళు చేయుట v. a. from ملفوف *Malfūf*
karna. To enclose (a letter in a cover) అండు
 లో మల్పాళు అయిన జాబులు The letters enclosed
 therein.
 మల్లకొల్లటము or మల్లగొల్లాలము n. s. Squabble,
 rumpus. రచ్చ, జగడము.
 మల్లగుల్లలు కడుట or మల్లగుల్లాలాడుట v. n. To
 wrangle, squabble. జగడమాడుట.
 మవంజ n. s. Vulgar for మాజ موضع *Mouzā*. A
 hamlet.
 మవకూపు most commonly మోకూబు. adj. for
 موقوف *Mouqūf*. Stopped, suspended. నిలు
 పుడల చేయబడ్డ.
 మవాసిగిరి for మవాషీగిరి مواشي گيرى *Mawā-*
shī girī. Rebellion, plunder of the country,
 outrage. మవాసిగిరి చేయడానకు అక్కడికి వెళ్లి.
 Local. XIX. 40, line 1.
 మవుంజె for మాజే n. s. موضع *Mouzā*. A ham-
 let, a dependancy of a village. ఒక పూరితో చేరి
 నవిన్నవలై.
 మవుకూపు usually మోకూబు n. s. موقوف *Mou-*
qūf. Ceasing, termination. మానుకోవడము. ల
 డాయి మవుకూపు చేసిరి they stopped fighting.
 మశాతు n. s. See మహాత్.
 మశ్రూగుడ్డ for మష్రూగుడ్డ n. s. مشروع *Mashrū*.
 Satin: literally 'Legal,' according to the
 Sharah or law: cloth woven of cotton mixed
 with silk is *Mashrush* or legal. Hence, a
 name of satin.
 మశ్రూత్ adj. مشروط *Mashrūt*. Conditional,
 exacted. ఒడంబడికెగల.
 మశరు n. s. مشروع *Mashrū*. Satin. పట్టువస్త్ర
 ము.
 మహాకతు for మహాత్ n. s. for مساحت *Ma-*
sāhat. Square measurement; mensuration.
 కొలవడము.

మహాళుత్తు n. s. for مشقت *Mashiqat*. Pains
 taking; labour, toil. వ్యవసాయాదులయందు
 జడేపాటు, శ్రమ. Improvement of land. The
 repairing of fields or water courses (Ganjam.);
 Manuring (Vizag.) Hire, cooly, as వడ్లమహా
 లుత్తు carpenter's hire.
 మహాతు for మహాత్ n. s. for مساحت *Masāhat*.
 Measurement of land; the same as పయిమా
 యిష్ (Paimayish.) Survey. నేలకొలవడము.
 మహాలు n. s. مشعل *Mashal*. A torch or flam-
 beau. దీవిటి.
 మహాల్చి most commonly మసాల్చి n. s. مشعلچي *Mashalchī*. A torchbearer, a lamplighter. దీవి
 టివాడు, దీపాలు పెట్టేవాడు.
 మసబుజమీను n. s. Mixed soil, not so productive
 as the black soil but superior to the common
 red land. Red soil: light, not solid. See తువ్వ
 భూమి or దుమ్ములు, రే శేభూమి.
 మసలతు for మసలహత్ n. s. مصلحت *Maslaht*.
 Counsel, advice. ఆలోచన, బుద్ధి.
 మసవిదా most commonly మసోదా for مسودا *Musawadā*. A rough draft or copy. మతలముకు
 దిర్చిచిత్తు గా వ్రాసినది.
 మసానీలు, మసాని n. s. مسان *Masān*. The ratt-
 lins of a ship's shrouds. గోడాలు?
 మసాల n. s. مصالح *Masālah*. Spicery, seasoning
 drugs. Horse physick శంఖారము, గుర్రానికియి
 చేమందున్ను.
 మసాలిజి n. s. for مشعلچي *Mashalchī*. A lamp-
 lighter. A torchbearer. దీపాలు పెట్టేవాడు, దీవి
 టివాడు.
 మసి n. s. Ink made with lampblack. శాయి.
 మసీదు, మశీది for మసీద్ n. s. An error for مسجد *Masjid*. A mosque or Musulman place of wor-
 ship.
 మసుబుభూమి n. s. See మసబుజమీను.
 మసూదా for మసోదా n. s. for مسودا *Musawa-*
dah. A rough draft. చిత్తు గా వ్రాసినది.
 మసూరు for మష్రూ n. s. مشروع *Mashrū*. A Satin
 vest పట్టువస్త్రము.
 మస్తకీ n. s. مصطكى *Mastaki*. రాయిమస్తకీ Gum
 Mastic. ఒక నుండు దినుసు.

మస్తు n. s. Pride, presumption, arrogance. గర్వము. కొచ్చు. మస్తుకట్టిన headstrong, ungovernable.

మస్తు adj. Abundant, plentiful. యథేష్టము. మస్తుగా abundantly, plentifully, profusely.

మస్విద for మసోదా n. s. مسودا Musawadah. A rough draft of a letter.

మహాంతు n. s. A title assumed by some teachers (gurus) or Confessors. మతాధిపతి గావుండేబయిరాగి.

మహాజను for మహాజక n. s. ماجن Mahajan. A Mayor or head merchant, a substantial banker. సామయకారు.

మహజ్జరునామా or మహజరునామా n. s. for محضراమా Mahzar namah. A general affidavit; a certificate signed by all present at a transaction. A general petition signed by a town. A title deed. A written award or decision.

మహద్వారము n. s. The mouth of a river. సముద్రసంగమమయ్యెచోటు. (A bad phrase though common.)

మహారాజులాగు adv. Of course, by all means.

మహార్నవమి n. s. error for మహానవమి which see.

మహాలు or మాలు n. s. محال Māhal. A district in a province, a ward in a town. A spot of land. A fund producing revenue to government. (Malcolm : Index.) మహాలుదారుడు a small laird or landlord.

మహాలాగూ for మాల్ వజా n. s. مالوجا Māl-wajah. Goods on hand or "in view." Crop, harvest. Revenue, income, rent, estate. హాజరులోవుండే సరుకు, కుంట, వచ్చుబడి.

మహాసూలు n. s. محصول Mahsūl. Produce, crop; product of a field, grain.

మహాసూలుదార్లు n. s. محصولدار Mahsuldār. Watchmen set over crops. కంగణమువుండే వాండ్లు, ఒప్పిడి చేయించే వాండ్లు.

మహాగణులు n. s. A title assumed by jangam Gurus.

మహాజీరు n. s. See మహాజీరు.

మహాదేవి n. s. (a term used in Ganjam.) Lady, baroness. దొరసాని గారు.

మహాదేవులు n. s. plu. Lords, courtiers. దొరలు.

మహానాడు n. s. (Tamil மகாநாடு) A witenagemote, or council held by headmen.

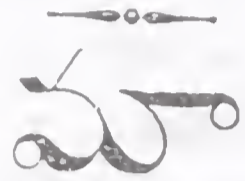
మహారాజులాగు adv. Of course, by all means.

మహారాప్తము n. s. Mahratta. A name given without any proper authority to the Marati language.

మహారోగము or మహావ్యాధి n. s. A sort of leprosy. Buch. Ham. (E. I.) 3. 485.

మహితాబు most commonly మత్తాబు n. s. مهتاب Mahtah. A sort of firework called Roman candles. పగులువత్తి.

మహ్లా n. s. See మహాలు.

మా|| A contraction for మారీఫత్.

మాందాళిరాయి or మాందాళిపచ్చ n. s. A dark green emerald. కుచ్చ.

మాంలకుదారు usually మామిలీకుదారుడు n. s. معلمالدار Moamalah dūr. The Tahsildar or managing native officer of a district.

మాగడి n. s. Supineness, careless neglect, disregard of duty. ఆశ్రద్ధ, ఆహగ్రత. మాగడికాలము a sickly season. యీవూరిలో మహామాగడి గావున్నది this village is unhealthy.

మాగాణి n. s. Wet cultivation, i. e. rice, which cannot be cultivated without the fields being flooded. నీరారంభము. మాగాణిపొలము land artificially irrigated.

మాచికాయ n. s. Gall nut.

మాచెనపకై n. s. A sort of carp fish. ఒక చేతు.

మాజూ, మాజుఫలము for మాజు n. s. مازو Māzū. Gall nut. మాచికాయ.

మాజి adj. مازى Māzī. Former, late, last, past, gone by, cancelled. మునుకుటి, ముందరి, గడిదిన, కొట్టివేయబడ్డ. మాజీచేయుట to cancel.

మాజు, మాజుం n. s. for ماجوم Mājūm or مازون Mājūn. An inebriating preparation of Bhang with sugar, spices &c. formed into cakes and eaten. బంగాకు బెల్లము మొదలయినవి వేసిచేసిన మదద్రవ్యము.

మాజూ n. s. See మాజుఫలం.

మాజూలు adj. مازول Māzūl. Dismissed, turned out. తోసివేయబడ్డ.

మాటి n. s. ماتی *Māti*, more properly *Mitti*. Mud, clay. మట్టి which see.

మాటిపోగులు for మట్టిపోగులు n. s. plu. Refuse heaps of grain, so named because mingled with bits of earth and stone.

మాడు n. s. مارو *Maru*. A pair of antelope horns joined at the roots, resembling a dagger?

మాతాది or మొహతాదు usually మహదాదు or మహతాదు మంత్రోతు n. s. مهتاری A village bailiff or petty collecting officer.

మాతాభి n. s. for مهتاب *Mahtab*. Roman candles, blue lights, silver cloth : of which some caps are made మత్తాబు, జరీబట్టయున్ను.

మాతుబరు adj. معتبر *Motabār*. Trustworthy, substantial, honest, respectable. నమ్మదగిన. మాతుబరుజామీను Good security. నేను ప్రస్తుతం మాతుబరు కాక పోయినాను I am no longer in good circumstances.

మాత్పరి n. s. معتبری *Motabari*. Goodness of bail. Responsibility or *Respectability*. Good circumstances as those of a substantial farmer. నమ్మకము.

మాద n. s. A disease. ఒకరోగము.

మాదా n. s. The Portuguese word "Madre." The Roman catholic chapels are called మాదాకోవిల్, మాదాగుడి i. e. Chapel to St. Mary.

మాదిరి n. s. مادری *Madri*. A pattern, model, or example, sort, kind. The original ; as opposed to a copy. A large beam of timber. మచ్చు, తరహా, చదరము గావుండే పెద్ద పేకుకూను.

మాధవకరము, మాధోకరము, మాధుకరము or మాధవకబళము n. s. Begging boiled rice ; the rice so given. అన్నశ్రుతిరిపెము, బిచ్చగాడికి వేసే అన్నము.

మాసమాత్ర n. s. Period, time, occupied by a reign. ఆయాం, హయాం, శ్రుభుత్వము చేసిన కాలము.

మాని *Mani*. Meaning, import. A secret. అర్థము, అభిప్రాయము.

మానేజరు n. s. (E) A "manager." నిర్వాహకుడు, కుదిమందికి పెద్ద గావుండేవాడు.

మాపు n. s. A husband?

మాఫల్ కాయ n. s. from مافله *Maphal*. The gall-nut used in ink and used to dye the teeth black. మాబికాయ.

మాఫిణి for మాఫణి n. s. ماپني *Mapnī*. Measurement. కొలవడము.

మాఫిరవానా n. s. معافی روانه *Muāfirawana*. A certificate of tax being paid. A pass given for goods on which no duty is payable at the place from whence they came. A permit allowing goods to pass free. A certificate of payment.

మాఫు n. s. معاف *Muaf*. Pardon, excusing. మన్నింపు, క్షమంపు.

మాఫుచేయుట v. a. from معاف *Muāf*. To forgive or excuse. మన్నించుట, క్షమించుట.

మామిలీయ్యకు n. s. معاملات *Muāmalāt*. Management of public business. Affairs of state. నిర్వాహకము.

మామూదు చేసుకొనుట or మామూర్ చేసుకొనుట v. a. To take possession of. స్వాధీనము చేసుకొనుట యని తోచినది.

మామూలు n. s. معمول *Māmūl*. Use, usage, custom. Fashion, mode, practice. వాడుక.

మాయామాతి n. s. మాయామాతిమనస్సుకు తెచ్చుకొని? ఈమాటకు అర్థము తోచలేదు.

మాయి n. s. Slate colour ; whitish blue, or dark grey?

మారకమ్మ n. s. Name of a certain fury. ఒక యుద్రదేవత.

మారాటము n. s. (Tamil மாராட்டம்) Trickery, guile, fraud. మోసము.

మారిడి n. s. Confusion?

మారీఫత్తు n. s. معرفت *Mārifat*. Trust, charge, possession. వశము. ఒకని మారీఫత్తులో యిచ్చుట to entrust or commit to one.

మారు for మార్ n. s. مار *Mār*. A blow. చెబ్బ. మారుమారు At him! smite him! Beat him! Ila. 3. 195.

మారేడుగడ్డ n. s. A bulbous root resembling a truffle. It has little or no appearance above the surface of the ground. చల్లగడ్డ?

మాల్ n. s. مال Mal. Property, goods. సౌత్తు.
 మాలుజామీను money security, real security ;
 a jewel &c. put in deposit. In Revenue, Māl
 (i. e. stuff) includes every thing connected
 with land, crops, and ploughing.
 మాలకు for మాలక్ n. s. مالک Malik. Owner,
 master, proprietor. స్వంత గాడు.
 మాళయాశువరలు n. s. A certain class of savages.
 మాలి n. s. مالى Malī. A gardener. తోటవాడు.
 మాలి (error for మాటు) n. s. One time. ఒకమాలి
 once, one time.
 మాలి n. s. مالى Mali. The same as ముల్కీ i. e.
 Revenue; thus మాలిపేస్తారు the assessment
 accountant.
 మాలిక్కు n. s. مالک Malik. A heir, owner, pro-
 prietor. స్వంత గాడు.
 మాళిక n. s. (Tamil மாணிகை) A house, a build-
 ing. ఇల్లు. నేలమాళిక a cellar. తిరుమాళిక (a cant
 phrase, among the Vaishnavas) a house.
 మాలిశి مالش Malish. most commonly మాళీషు
 n. s. Rubbing down a horse. Thrashing or
 treading out of corn. గుర్రమునుతోముట, కయి
 లు చేయించుట. మాళీషు చేసుట to curry, dress or
 clean a horse.
 మాలిస్తా See మాలిశి.
 మాలిస్తిదారుడు n. s. Superintendent of thrashing
 the crop. కయిలు చేయించే అధికారి, నూర్పించే
 వాడు.
 మాళీషు for మాళీష n. s. مالش Malish. Thrash-
 ing corn. నూర్చడము.
 మాలు n. s. مال Māl. Property, goods. సౌత్తు.
 See మాల్.
 మాలు for మహాలు n. s. محال Mahal. A palace.
 A division of a district containing ten or
 twelve villages. నగరు, తాలూకాయున్ను. Ve-
 ma. 1205, 1546, 1725.
 మాలుకరణము n. s. A revenue clerk. కరణంవాడు.
 మాలుసుజారీ n. s. مالگزارى Mālguzārī. Land
 liable to pay rent or revenue. దివాణానకు ఉన్న
 చెల్లించే నేల. See Reg. 3. of 1802. Such land
 as is not Lakhirāj.
 మాలుశిబ్బంది n. s. probably an error for
 محال سيبندی Mahal sībandī. The revenue
 establishment of peons, రివిన్యూబందారులు.

మాలాము adj. معلوم Mālūm. Known. ఆతనికిమా
 లాముచేసినతర్వాత after this was made known
 to him.
 మాతేరు n. s. A certain tree ?
 మాలార్జూ for మాల్ వజా n. s. مال ووجه Mal
 wajah. Property, goods. సౌత్తు.
 మావడమరవడ n. s. (Tamil மாவடை மரவடை)
 Beasts and trees. గొడ్డుగోదలు చెట్లుచావులు.
 Rottler. IV. 51.
 మావళి for మాలి n. s. A gardener.
 మాపు n. s. (Tamil மா) One twentieth. ఇరువై
 యింటిలో సెక భాగము.
 మాష్టి n. s. A certain tribe of beggars among
 pariahs. ఒకతరహామాలబిచ్చగాడు.
 మాష్టిడు or ముస్తీరు n. s. A teacher ? q. v. An
 elephant driver. ఏనుగువాడు.
 మాశం for మాసీం n. s. موسم Mausim. The
 season. ఋతువు.
 మాశం or మాసా n. s. (from Sanscrit మాషము.)
 A jeweller's weight of eight goonju (seeds of
 the Abrus precatorious) ఎనిమిదిగురింజలయొత్తు.
 మాశరా or మాశల n. s. A specimen or muster.
 మాదిరి ?
 మాసి for మసిషి n. s. A man: this is a boorish
 pronunciation like mon or mun, in Scotch.
 మాసూలు for మహాసూల్ n. s. محصول Mahsūl.
 That which is collected. Income, product.
 Produce, crop, collections. కంట, ఫలము.
 మాహె n. s. A month. నెల. మాహెమజుకూరు In
 the present month.
 మాహెవారి adj. Monthly, that happens every
 month. నెల నెలకు వచ్చే.

 మింగిమిరము, మింగిమిర్యము n. s. A certain herb
 (పార్థా A tree; pentaptera arjuna.) నింగిమిర్య
 ము, శ్రుకార్య. Q ?
 మింజుమల adv. منجملہ Minjumla. In part pay-
 ment : out of this sum. అందులో. ఆమింజుమ
 లా, అందుమింజుమలే out of that sum or
 number.
 మిజాతు for మిజాద్ n. s. مزاج Mizaj. Pride. గర్వ
 ము,

మిజాదు n. s. for مزاج *Mizaj*. Temper, humour. Health; tastiness, elegance. గుణము.

మిజా n. s. | مرزا *Mirzā*. A title among Mahomedans. కురకలలో పుకజాతి.

మిటికీలు n. s. Some sort of grain. ధాన్యవిశేషములు.

మిటుకులాడి n. s. A pretty girl, a belle. సౌగంధకత్తె.

మిట్టవరహా n. s. A pagoda, or gold coin worth four rupees. ఒకనాణెము.

మిఠాయి n. s. میٹھائی *Mithai*. Any sweetmeat. పిండివంట.

మిడిమిల్లొడుతున్నది (A phrase having the meaning) It is excessively hot.

మిడిముళ్లు n. s. Spurs. గుర్రంకడుపులోపాడవడమునకైకాళ్లకుకట్టుకొనేముండ్లు.

మినహా n. s. مینھا *Minha*. Subtraction, deduction. తోసివేయడము, భాగారించడము.

మినహాచేసుట v. a. from مینھا *Minha*. To subtract, deduct. భాగారించుట, తోసివేయుట.

మిన్నా for మిహీన్ adj. مینھم *Mihim*. Fine, delicate, or elegant. దివ్యమైన, సౌగంధైన.

మిరాశి or మిరాసి n. s. میراثی *Mirasī*. میراث *Miras*. Hereditary right, hereditary property. కురంకుర గావుండేవాఢ్యత, కురంకుర గాఢ సుభవములోవుండేసొత్తు. కావులకుగలమిరాశి the right of the inhabitants. మిరాశిదారుడు one who possesses such a privilege.

మిలమిలలాడుట v. n. To abound, swarm, be rife. నీళ్లలో చేతులు మిలమిలలాడుతున్నది the fishes tumble over one another. ఆకలిచేతమిలమిలలాడుతున్నారు they are exhausted with hunger.

మిళాయించుట v. a. from میلانا *Milana*. To mingle : to introduce. కలుపుట.

మిసల్ n. s. (probably meant for میٹھل *Misl*. Turn, time, occasion.) A visit of ceremony or friendship. దర్శనము. తాళీలుదారుడునన్నమిసలుకుపంపించినాడు the Tasildar sent me to pay the collector a visit. Post, department, station. "Seat, place, chair. The Seiks were divided into twelve *missuls* or tribes : each under its own headman. అతడుమిసల్ కాకమునుపే before he was employed (in that duty.)

మిసల్ కరణము n. s. *Misl carnām*. The curnum who is in power : his name being on the commission or List. Hence he is also called లీస్టు కరణం.

మిసలురెడ్డి n. s. The Reddi or farmer who is in the commission, or in power. దివారమునకున మూడు గావుండేరెడ్డి.

మిహనతు usually మెహనత్తు n. s. مہنات *Mehnat*. Trouble, pains. కష్టము, శ్రమయాళి.

మిరజా or మిజా n. s. | مرزا *Mirza*. A *Mirza*. (A certain title) prince. ఒకకితాబు, యువరాజు.

మిరాసి n. s. میراثی *Mirasī*. See మిరాశి.

మిరుబక్షీ n. s. میربخشی *Mirbahshī*. A commandant of troops, a General. సేనాధిపతి.

ముంగుచీర n. s. A kind of silk worn by Hindu women. ఒకతరహామడిచీర.

ముంగుశౌతనము n. s. Stubbornness, stupidity. ముసురుమూతితనము.

ముందిరివిత్తులు n. s. Cashew nuts. ముంతమామిడి విత్తులు. ముందిరిపప్పు the kernel of cashew nuts.

ముంశి usually మునిషి n. s. منشی *Munshī*. A tutor, clerk, secretary. Reader. చదువుచెప్పేవాడు, రాయసగాడున్ను. Blackstone, 3. [320] says, quoting Sir John Davis " he understood the law language in ten days almost perfectly without a reader."

ముకద్దం n. s. مقدم *Muqaddam*. The headman of a village same as (*qadīm*) kadeem. Pre-supposition, supposal. గ్రామాధికారి, అనుకోవడమున్ను. Thus ముకద్దంచేళి Taking it for granted. On the ground that. పోయినారనిముకద్దంచేళి వ్రాశినాను Imagining they had gone, I wrote to him.

ముకద్దమా n. s. مقدمہ *Muqaddama*. Affair, business. వ్యవహారము, కురి.

ముకర్రరు usually మొకరరు adj. مقرر *Muqarrar*. Fixed, established. నిర్ణయించబడ్డ.

ముకర్రు or మొకర్రు n. s. *مُقَرَّر* *Mugarrar*. Determination, certainty. నిష్కర్ష. మొకర్రు చేసుట to determine.

ముకాబిలా n. s. *مُقَابِلَة* *Mugabala*. Confronting. Comparison of a copy with the original. సరిచూడడము, సంక్షుతించడము.

ముకాసా or మొకాసా adj. Granted. మొకాసా గ్రామము A *mocasa* village is one that is granted either free (as a reward) or on a light rent. It is a spurious phrase fabricated by the Hindu clerks, by some corruption of an Arabic word. జీవనానికియిచ్చిన గ్రామము.

ముకాహిరా n. s. Guardianship. సంరక్షణ.

ముకూషకోరు (perhaps for ముక్కుపాలు) n. s. A lease granted generally by Enamdars: in which the farmer employed, has three-fourths, and the landlord one-fourth of the crop.

ముక్కిడి or ముక్కిడిపయి n. s. A snipe. See యెల్పు.

ముక్కిడిచేరు n. s. A certain fish.

ముక్కుకోరుము or ముక్కుపము for ముంగోరుము n. s. Sudden passion. యొచన లేకుండావచ్చే కోపము.

ముక్కులము n. s. Caudle, food for infants గంజియే. లుసారాయిమసానాకలిపిబిడ్డలకుపోసేటిది.

ముకసరు adj. *مُخْتَصَر* *Mukhtasar*. Abbreviated, abridged, brief, short, succinct. సంక్షుతమైన.

ముక్తాయింబు v. n. To close, To quaver in music. సంగీతమలో ముగియుట.

ముక్తాయింపు n. s. A close, conclusion, in music. ముగించడము.

ముక్తార్థము n. s. Import, summary, purport. ఫలితార్థము.

ముఖాబిలా or మొకాబిలా n. s. *مُقَابِلَة* *Muqābalah*. Comparison, collation. సంక్షుతించడము.

ముఖీం n. s. *مُخِيم* *Muqīm*. A resident. ఉండేవాడు, కాపురముండేవాడు. (A valuer of cloths. (తరగరి) an appraiser.)

ముఖెల్పు n. s. A snipe?

ముఖ్తారు for ముఖ్తయారు usually ముక్త్యారు n. s. *مُخْتَار* *Mukhtar*. He who is free: his own master. Plenipotentiary. స్వతంత్రుడు.

ముఖ్మల్ or మొకమల్ n. s. *مُخْمَل* *Mukhmal*. Velvet. పెత్తగాదళముగావుండే పుకతరహాకట్టు. H. 1. 73.

ముగర n. s. A lot of, the number of. ఆరుముగర సుఅప్పము a lot of 6 is half a dozen?

ముగల్, మొఘల్ n. s. *مُغَل* *Moghal*. A mogul or Musulman. తురకవాడు.

ముగులు n. s. The sheathing of a ship. వాడతడు గునీళ్లలోనానిపురుగులుబట్టి చావకుండావుండడమునకైవేసేటిది.

ముద్దు plu. ముద్దులు n. s. Dumb-bells. లోడ్లు.

ముచిల్ల or ముచ్చిలికా for ముచల్ గా n. s. *مُخَالِغَة* *Muchalga*. (Turkish) A penal bond or money security. An Indulto, (as called in Spanish) or indemnity. A bond or written agreement of any sort: an agreement of truce ముచిల్లమీదవచ్చిచేరడము To come in on *muchilka* is, to come into camp on truce. ముచిల్లయిచ్చిపోయినవాడు one who is out on his own recognizances.

ముచీలు or ముశీలు n. s. (Masulipatam) Leave, permission?

ముచ్చి n. s. A Moochey; a bookbinder: who makes pens. కచ్చేరిలోపుస్తకములుకట్టికలములుచివ్వియిచ్చేవాడు.

ముచ్చిలికా or ముచ్చెలికా n. s. for *مُخَالِغَة* *Muchalga*. A deed of settlement, a final agreement in writing. ఒకదస్తావేజు, సాధకము.

ముచ్చివాడు or ముచ్చెవాడు n. s. A painter: who makes toys and images of paper or pith.

ముజమలీ adv. *مُجْمَل* *Mujmal*. Briefly, in an abridged form. ముజమలీకట్టి. Abstract, heads of accounts.

ముజముదారుడు usually మజుముదారుడు n. s. *مُجْمُوْعِدَار* *Mujmuadar*. The head accountant in a Talook Cutcherry. తాలూకుశిరస్తేదారుడు.

ముజరదు adv. *مُجَرَّر* *Mujarrad*. Instantly. వెంటదే, తోడుతోనే.

ముజరా n. s. *مُجْرَا* *Mujra*. Allowance, subtraction, reduction, remission. A bow or a salam. తోపుడు, తోకియిచ్చినది. ముజరాఖర్చు donations by government for religious purposes. ముజరా

చేసుట to make allowance : to make a salam. ముజరాయిచ్చుట to deduct, to subtract, to give a donation for religious purposes. నాకుముజరా రావలెను I am to be refunded, repayment is due, allowance must be made to me.

ముజాహిం adj. مزاحم Muzahim. Obstructing, hindering. అభ్యంతరముచేసే, అడ్డిచేసే, ఆటంకపరచే used mostly in notes and passports.

ముజిమిలీజుమా n. s. مجمل جملہ Mujmal-jumla. Grand total. వెరసి, మొత్తము.

ముజుముదారుడు n. s. مجموعہ دار Majmudār. The head accountant in the Talook Cutcherry. తాలూకుశిరస్తేదారుడు. An auditor : a clerk who checks the accounts.

ముజుమూలుగా adv. from مجمل Mujmal. Completely. సంపూర్ణముగా.

ముటమర్దాగి, ముట్టమర్దాగి n. s. متمردگی Mutmardagi. Disobedience, stubbornness. అలక్ష్యము, తిరస్కారము.

ముటాలు n. s. plu Faggots. కట్టలు.

ముట్టకోనుకూర n. s. Cauliflower.

ముట్టా or ముతా n. s. مٹھا Muttha. A portion of a district, a subdivision. కొన్ని గ్రామములు.

ముట్టె n. s. Rogue, wretch, villain ?

ముతా n. s. A sub-division : a party in politicks. కొన్ని గ్రామములు, జమాయిత్తు.

ముతాశు or ముట్టాశు n. s. A fool ; a simpleton. చేతకానివాడు.

ముత్తిజామ్యారు for ముత్తిజామారు n. s. An entirely white cloth without any coloured border. శల్లగుడ్డ.

ముతయ్యను, ముతైను adj. متعین Mutaaiyin. Posted, appointed, placed, entertained, fixed, deputed. నియమించబడ్డ, పెట్టుకోబడ్డ.

ముతల్లకు, ముతల్లఖ్ adj. مطلق Mutlaq. Whole, entire. adv. Utterly, entirely. యావత్తు, బాత్తు గాఅర్పి.

ముతసద్ది usually ముసద్ది n. s. متصدی Mutasaddi. A clerk, accountant, writer or scribe. లెక్కవాడు, వ్రాసేవాడు.

ముతాబకు مطابق Mutābaq. Answering to, corresponding with (in dates.) సరియైన. See under యాసిఫీ. This is the phrase used when

two dates are mentioned, one English and one Indian, thus ౧౮౪౫లో సెం|| ముతాబకువిశ్వావసువసునామ సంవత్సరములో In the year 1845 corresponding to Vishvavasu.

ముతాలీకు adj. متعلق Mutaalliq. Appertaining to, pertaining. చేరిన.

ముదాం adj. مدام Mudam. Perpetual, eternal. Fixed, established. శాశ్వతమైన. ముదాంసిబ్బంది Mudām sibbundi. A fixed establishment. (village police men?)

ముదారుశింకు n. s. See మురుదారు.

ముద్దతు n. s. مدت Muddat. A period or time. ముద్దతునుంచియిట్లావున్నది It has long been so.

ముద్దతుకాలు n. s. مدت قول Muddatqaul. A conditional agreement. కరారునామా.

ముద్దతుక్రయము n. s. A foreclosed mortgage, in which the pawn after a certain time is forfeit. A conditional sale with penalty attached. అవధిక్రయము?

ముద్దపండుగ n. s. A feast observed among salt makers, when beginning the year. ఒకపండుగ.

ముద్దాయి n. s. مدعی Muddai. The defendant; the prisoner; the accused. శ్రుతివాది, ఖయిది. ముద్దాయిశుడుట to be liable, to be prosecuted.

ముద్ది, కరముద్ది n. s. A sort of fish. Russell plate 48. మత్స్యవిశేషము.

మునగానాంతేలానాంగా adv. In all sorts of difficulties. వానిశనిమునగానారతేలానాంగావున్నది he is in danger.

మునశీపు or మునిషీపు n. s. منصف Munsif. A native judge. ఒకతగవరి. గ్రామమునశీపు the village justice, the head farmer.

మునాది n. s. منادی Munadī. A proclamation. (Bellary) శ్రుకలన.

మునాశబు for మునాసిబ్ adj. مناسب Munasib. Proper, fit, due. Suitable. తగిన.

మునిషి n. s. منشی Munshī A writer, a secretary. A teacher or tutor in a language. రాయశిగాడు, చదువుచెప్పేవాడు.

మునిసిఫి for మున్సిఫ్ usually మునిషీపు n. s. منصف Munsif. A native civil judge. మునిషీపు.

మునీం, మునీబు n. s. **مُنِيْب** *Munīb*. A principal or master, one who appoints a నాయబు or deputy. An agent or constituent; a mercantile correspondent, an executor. (From *Nāyib*.)
 ముప్పంచీర n. s. A cotton cloth, which is white, with a red border, a cubit deep at the ends.
 ముప్పాళు n. s. Three quarters of a pagoda. మూడు పాళులు.
 ముప్పాళులా n. s. Three quarters (of a rupee.)
 ముప్పిరి చేళి n. s. A certain fish or ముంజుముప్పిరి? A species of sparus, or, *Mesoprion quinque-lineatus*.
 ముఫదు for ముఫ్రద్ n. s. **مُفْرَد** *Mufrad*. An abstract: a summary. సంక్షహము.
 ముఫస్సీల్ adj. **مُفَصَّل** *Mufassil*. Distinct, full, ample, detailed. Clear, perspicuous, plain. స్పష్టమైన, విశదమైన, వివరమైన.
 ముబలక్ adj. Abundant, copious, plentiful, numerous. విస్తారమైన, యథేష్టమైన.
 ముబాదలా adj. **مُبَادَلَا** *Mubadala*. Changed, exchanged, altered. మార్చబడ్డ, బదలాయించబడ్డ.
 ముబాదిల n. s. **مُبَادِلَا** *Mubadala*. A loan, an advance. Exchange or barter, sums lent and paid on running accounts without the use of receipts or documents on either side: being merely a temporary accommodation. ముందుగా యిచ్చినది, చెయిబదులు గా యిచ్చినది.
 ముబాహము or ముభావము adj. **مُبَاه** *Mubāhan*. Doubtful, indeterminate. Unknown. శుంధిగ్ధమైన. ముబాహంగా Indifferently. Briefly, in the gross, anonymously, without going into names or particulars Cursorily, by guess.
 ముబ్లగ్గు usually ముబల్లగు n. s. **مُبْلَغ** *Mublagh*. A mount, sum. మొత్తము.
 మురబ్బీ n. s. **مُرَبِّي** *Murabbi*. An usher, introducer, recommender. సహాయు చేసేవాడు.
 మురారిజల్లి n. s. **مُرَادِجَلِي** *Murade jalli*. A fine kind of rice. ధాన్యవిశేషము.
 మురుకు n. s. (Tamil முరుకు) A sort of cake in coils. చక్కిలము.
 మురుకు శాలి n. s. A kind of grass. Rox. 1. 228.
 మురుదారు or ముర్దారుసింగు n. s. **مُرْدَارُ**

Murdarsing. "Sulphate of copper" says Burnes (Bokhara. p. 207. Vol 3.) Others say, Litharge, semi-vitrified oxide of lead.
 ముర్తిజానగరు n. s. **مُرْتُزَا نَاغَر** *Murtuza nagar*. The Persian name of Guntoor. గుంటూరు.
 ముర్దారుసింగు n. s. **مُرْدَارُ سِيَنُگ** *Murdar sing*. See మురుదారు.
 ముర్ర n. s. The foot or lower corner of a sail?
 ములాజిమత్ n. s. **مُلَاذِمَت** *Mulazamat*. Paying respects to a superior. భేటి.
 ములాయిజా for ములాహిజా n. s. **مُلَا حِزَا** *Mulahiza*. Regard, notice. Observation, consideration. దాక్షిణ్యము. బేములాహిజా *Be-mulahiza*, without partiality.
 ములికినాడు or ములికినాటిగోమ n. s. A district lying south and east of Gandikota. ఒక దేశము శేరు.
 ములుము n. s. The *grain crop* from land as distinguished from జరీబు *zarib*. The *zarib* land produces tobacco, chillies and betel, all other land is *mulumu*. The two together form *bāghāyat* or "garden cultivation."
 ముల్లి adj. **مُلْكِي** *Mulki*. Appertaining to revenue. రివిన్యూశుంబంధమైన.
 ముల్తబీ, or ముల్తవి n. s. **مُلْتَوِي** *Mullawi*. Trickery, cunning.
 ముల్తబీ, ముల్తవి adj. **مُلْتَوِي** *Multawī*. Delayed, postponed, spun out, protracted.
 ముల్తబీమసిషి n. s. A rogue. వేచిభూరు.
 ముల్లా n. s. **مُلَّا** *Mullā*. A schoolmaster, a doctor: one who administers an oath. ఉపాధ్యాయులు, శత్రుముచేయించేవాడు.
 మువాసు n. s. A ringleader?
 మువ్వ adj. Single-masted (a doney or vessel.) మువ్వదోని a single canoe as opposed to a శుంకడి or double canoe.
 ముశరఫు for ముషరఫ్ **مُشْرَف** *Mushraf*. An account keeper. ముశుద్ది, లెక్కమసిషి.
 ముశీలు n. s. Permission, warrant, license. శలవు. కోతముశీలు leave granted for reaping.
 ముస్తాకట్టుట v. a. To pinion or bind. విరివికట్టుట.

ముస్తాజరు n. s. *مستاجر Mustāgir*. A renter; revenue-contractor or farmer-general. ఇజారా దారుడు.

ముసమ్మాతు n. s. *مسمات Musammāt*. Named, 'Dicta, nominata.' (The feminine adjective derived from Ism, name) A word equivalent to 'Mrs.' This word is only used in Bengal, as Musammāt Rami; i. e. a woman named Rami. 'Nominata Rami.' It was used in writing down Persian depositions wherein it shewed which of the Hindu names denoted females. పేరుగలది.

ముసర n. s. A hillock. Refuse of food. ముసర తేనె a sort of honey: but Reeve says ముసరే Any thing boiled, or dressed ready to eat.

ముసల్మాను n. s. *مسلمان Musalmān*. A Musliman. కురకవాడు.

ముసల్విద usually మసోదా n. s. *مسودہ Musavvadah*. A rough draft of a letter, a memorandum చిత్తు, చిత్తువుస్తకము.

ముసాంబ్రం usually మూసాంబ్రము n. s. *مصنبر Musambar*. Bitter aloes. ఒకమందుదినుసు.

ముసాబు n. s. (from Tamil *முசாப்பி*) Constant rain, drizzling. ముసురు.

ముసుకుబెండ n. s. A certain herb, the seed of which has a "musky" scent.

ముస్తాకుబులు n. s. *مستقبل Mustaqbil*. Future, the future tense. (Anticipated payments or collections; a part of the revenue due, taken forcibly in anticipation of the full time. Equivalent to the forced loans exacted by the Charleses and Jameses in England.)

ముస్తరురూసాయాలు n. s. A monthly stipend?

ముస్తాజరు n. s. *مستاجر Mustajir*. A revenue contractor, or farmer-general. ఇజారాదారుడు.

ముస్తాదు adj. *مستعد Mustaid*. Prepared, ready, fit, capable, worthy, adept. సిద్ధముగావుండే, తయారుగావుండే.

ముస్తీదు, ముస్తైదు, ముస్తీబు adj. See ముస్తాదు.

ముస్తీబు n. s. Equipment, accoutrements. ఉపకరణము.

ముస్విద or ముసల్విద usually మసోదా n. s. *مسودہ Musavvada*. A rough draft of a letter. చిత్తుగా వ్రాసినది.

ముహజరునామా n. s. *محضرنامہ Mahzar namah*. A general certificate signed by all present.

A presentment, or declaration signed by all. An affidavit, a general petition, a declaratory deed. ఉదిమందిన్నిచేరివుకసంగతికిసాక్ష్యముగా తేకతీర్పుగావ్రాసియిచ్చినదస్తావేజు.

ముహబ్బతు n. s. *محبوبت Mohabbat*. Friendship, love, affection. స్నేహము, విశ్వాసము.

ముహిము n. s. *مهم Mohim*. Important affair, urgent business. అగత్యమైనవని. Battle, assault. యుద్ధమున్ను.

మూజబాని n. s. *موجزبانى Muh zabānī* Words of mouth. మూజబానిగా adv. By word of mouth.

మూటం n. s. (Tamil *முட்டటి*) A fire covered, so as to yield much smoke, also, a bonfire. భోగి మూటము a bonfire, usually kindled the day before the Pongal festival.

మూటంవేసుట v. n. To heap fuel on a fire or bonfire.

మూడుమంచు (for Tamil *முడుபணி*) A mist, a thick fog. పొగమంచు.

మూరి n. s. The sort of cloth called Salampore?

మూర్తం Error for ముహూర్తము which see.

మూష n. s. A framework of bricks over which an arch is turned?

మూసా n. s. Monsieur. This word is used in the Ranga Rao Charitra wherein Monsieur Bussy is called మూసాబూస్ *Book 2. 66.* ఒక ప్రభువంశీశరదారునిపేరు.

మెత్తాది adj. A simpleton, a coward. తిన్ననివాడు, మేదకుడు.

మెరటుట v. a. (Tamil *மெరட்டு*) To frighten, bully. బెదిరించుట.

మెహదా n. s. A kind of sword. *Swa. 4. 36.* మిహిశుసిండిశరంజు మెహదాకెలం కులతావుశుజ్జరిసే తకేవడంబు. *టీ|| ఆర్డకత్తి. ABA. 2. 404.* కుట్టన నామముల్ కుట్టెమన మెహదాయనయర్దకత్తినానలరుచుండు.

మెహనతు n. s. *مهنات Mihnat*. Labour, toil, trouble, difficulty, exertion, pains, industry. పాటు, కష్టము.

మెహమానము n. s. *مهمان Mehman*. Good will, కృప.

మెహమానుదారు n. s. *مهماندار Mehmandar*. A host or landlord. ఇంటిఆయన

మేందబనావని for మేకాడబనావని n. s. The "mending" and repairing the bank of a tank. కట్టమరమ్మకు చేయించడము.

మేంథి n. s. *مندی* *Mundi*. A herb called Fenugreek, saintfoin. పెంథికూర, పెంతులున్ను.

మేకు n. s. *میک* *Mekh*. A nail, tent-pin, peg, a hook. వసి, చిల, గూటము.

మేజవాని n. s. *میزبان* *Mezban*. An entertainment with an exhibition of dancing girls. చదురు. మేజబా *Mezban*. the host or entertainer. చదురుచేసేవాడు.

మేజా, మేజు n. s. *میز* *Mez*. A table, a dinner, mess. బల్ల.

మేజువాని n. s. *میزبانی* *Mezbanī*. An entertainment. చదురు. మేజువాను a host or entertainer. చదురుచేసేవాడు.

మేజోడు, మేజోళ్లు n. s. Stockings.

మేటి n. s. A Maty ; or helper. A certain menial servant. It is merely the low English *mate* as cook's *mate* and the "y" in matey seems to be vulgarly added as in slavey, cookey. A menial who cleans plates, dishes, lamps and shoes.

మేతరాంకము n. s. Seniorship, the office of an alderman, headmanship. పెత్తనము?

మేతరు n. s. *مہتر* *Mehtar*. A headman, an alderman. పెద్ద, పెద్దగావుండేవాడు.

మేధ n. s. Stuff, solidity. Profit, advantage, gain. సత్త.

మేధావంతము n. s. Fineness of grain.

మేనేజరు n. s. (The English word) "Manager." నిర్వాహకుడు, పెద్దవుద్యోగస్థుడు.

మేరచేట n. s. Certain fees granted to pariahs in harvest time. మిరాళింజలు.

మేలువారము n. s. (Tamil *மேல்வாரம்*.) Government share of agricultural produce. మేటికోరు.

మేస్తుకు n. s. Column, head or item in accounts (Bellary) A form in accounts. A model or pattern?

మేస్తరి or మేస్త్రి n. s. *Maistre*. (French or Portuguese.) A head workman. దనివాండ్రు పెద్ద.

మేస్తరు adj. That is, Mr.

మై prep. *مع* *Mai*. With. తో, కూడా.

మైకము n. s. (Tamil *மயக்கம்*) Confusion or distraction of mind. Intoxication. ఓత్తభమ, మత్తున్ను.

మైజారు n. s. *مجر* *Mejar*. A skirt or selvage of a woman's cloth. మైజారుచీర a woman's cloth having the మైజారు.

మైదాను or మైదానము n. s. *میدان* *Maidan*. Plain, meadow. బైలు.

మైనరు n. s. (E.) A 'Minor.' అప్రాక్ష్యవహరికుడు, వ్యవహారదశరానివాడు.

మైల adj. *میل* *Mailā*. Dirty, foul, soiled. కురికి మైన.

మైలారివాండ్లు n. s. A certain class of beggars?

మైలారు n. s. Name of a certain feast among whitsters during which they abstain from work. చాకలవాండ్లకుండగ.

మైలి or మైలిరూక n. s. A single silver fanam.

మొకద్దంచేయుట v. a. from *مقدم* *Muqaddam*. To prefer. (To assume or take for granted. ఇది మొకద్దంచేసి assuming this as a ground?)

మొకద్దమా n. s. *مقدم* *Muqaddamā*. Matter, affair, business. వ్యవహారము.

మొకరరు adj. *مقرر* *Mukarrar*. Certain, fixed, appointed. రూఢిమైన, నిర్ణయించబడ్డ, నియమించబడ్డ. మొకరరుచేసుట to fix, appoint.

మొకస్సరు for మొకస్సరు adv. *مکسر* *Mukassar*. Full, as full ten yards. పూరా.

మొకాం n. s. *مقام* *Maqām*. A halting place in a journey. A dwelling, residence, station. మజిలి, నివాసము, బస.

మొకాబిలా n. s. *مقابله* *Muqābalā*. Comparison, collation, setting face to face. సంక్షుతించడము, ఎదురెదురుగా పెట్టడము. మొకాబిలాచేసుట to compare.

మొఖమల్ or మఖమల్ n. s. *مخمل* *Makhmal*. Velvet. దళముగా మెత్తగావుండేకట్టువిశేషము. H. 1. 73.

మొఖలిఫ్ for మొకాలిఫ్ n. s. *مخالف* *Mukhālif*. An enemy, a foe, usually (meant for *mokhālif*.) Opposition, opposing?

మొఖసా n. s. See ముకాసా.

మొగదాలిలమ్మ n. s. Name of the tutelary goddess of salt pans.

మొగలాయి adj. from مغل *Mughal*. Mogul, Moghlai. కర్నాటకపు.

మొట్టచేత ? or మొత్తచేత ? n. s. A fish, a species of Scomber. Rox. pl. 84. 153. 162. 171. 172.

మొదలియారు or మొదలారి n. s. A Tamil title.

మొఫర్దు for ముఫ్రద్ مفرّد *Mufrad*. An abstract, a summary. సంక్షిప్తము.

మొబలగు for ముబలగ్ n. s. مبالغه *Mublagh*. A sum of money. కొంతరూకలు, ఒక మొత్తము.

మొబాదలా or మొబాదిలా adj. مبادلا *Mubādālā*. Borrowed, as a loan. చెయిబదులు గా తీసుకొన్నది. See ముబాదలా.

మొబాదలా or ముబాదిలా n. s. مبادلا *Mubādālā*. Exchange, interchange. కూర్పు.

మొబాదిలాఅయివజు for ముబాదిలాఅయివజు n. s. مبادلا *Mubādāla*. A loan. చేతిఅప్పు.

మొయ్యానిజాబితా n. s. ميعن فابيتا *Mueenzābita*. The red book, monthly abstract of salaries, fixed statement. జీతాలకట్టి.

మొయ్యాను or మొయ్యాను n. s. ميعن *Mueen*. Manner, mode, way batta. రీతి, విధము, బల్యమున్ను. యా మొయ్యానుకువచ్చే matters came to such a pitch.

మొయ్యాను గా adv. from ميعن *Mueen*. Moderately, as much as suffices. మితముగా, మట్టుగా.

మొరబండి n. s. A timber-dray ?

మొరనవాండ్లు n. s. (Tel.) A certain caste of Sudra farmers ?

మొలాజా for ములాయిజా n. s. ملاحظا *Mulāhazā*. Looking at, regard, notice. Perusal. కటాక్షము. See ములాయిజ.

మొలాకుకండు n. s. A sort of melon.

మొలామా adj. ملامم *Mulammā*. Plated, covered with gold or silver. వెండిబంగారునీరుపోయబడ్డ.

మొలామా n. s. ملامم *Mulamma*. Gilding. Application of medicine to a wound. బంగారువెండినీరుపోయడము, శ్రుంఠివ్యాధివేసేటిదిన్ని.

మొలాయిజా or మొలాహిజా n. s. ملاحظا *Mulāhazah*. Regard, notice. Partiality, favour. దాక్షిణ్యము. మొలాయిజా చేయుట To condescend.

మొస్తరు or మొస్తరు n. s. Muster (an Indian word for sort, pattern or specimen.) కూదిరి.

మొహజరునామా for మహజరునామా n. s. مذكرات *Mahzarnama*. A presentment or statement made by many persons acquainted with the facts.

మొహతరఫా or మొతర్ఫా مواترפה *Mohtarifah*. A tax on houses, looms, shops, or trades. కున్ను, వరి.

మొహతాది or మహతాదుబంఠ్రోతు n. s. A village peon employed to watch crops.

మొహదా n. s. A broad sword, a hanger. కట్టాకత్తి. See ఆంధ్రశబ్దార్థము 2. 206. quoted in note on Jaimini 5. 124.

మొహమలు for మాక్మాల్ usually మొహమాలు n. s. for ماکمال *Makhmal*. Velvet. దప్పముగా మెత్తగావుండే పుక కట్టు.

మొహరచంగు usually మొర్చింగు n. s. منجنگ *Monhchang*. A kind of jew's harp.

మొహరము n. s. محرم *Moharram*. An annual Musulman festival in commemoration of the death of two heroes called Hussun and Hoosein. తురకలకుండక.

మొహరా or మొహరా n. s. مهره *Muhrah*. Any piece or man at chess, except pawns. చదరంగములో బంట్లుతప్పకడమకాయలు.

మొహరాయింతుట v. a. from مكره مهره *Mohra karnā*. To polish cloth, in mangling. ఇస్త్రీ చేసుట.

మొహరి or మొహరా n. s. for مهره *Muhr*. A gold coin. ఒక బంగారునాణెము.

మొహరు n. s. مهره *Muhr*. A seal. ముద్ర.

మొహసలు for మొహస్సల్ usually మొసూలు n. s. محصل *Muhassal*. Restraint, placed on a person to prevent his escape, or to enforce the payment of a demand. కావలి, తరువు. వారిమీద మొసూలుపెట్టినారు they kept him in guard.

మొహిం n. s. مهم *Muhim*. See ముహిము.

మొక్కకచవుడు n. s. ఆనగాఉగ్రకార. Q.

మొఖూబు n. s. موقوف *Maquf*. Abolishment. తొలగివేయడము, ఎత్తివేయడము. మొఖూబు చేసుట to abolish.

మొలి n. s. See ముచ్చి.

మొజా n. s. موزة *Mauzā*. A boot. బూటు.

మొజాల్, మొజాతు, మొజుదాతు n. s. موجود *Maujūd*. Stock in hand, store, provision. కట్టుకడ, ఇరువు.

మోజు n. s. Ardent desire. నిండా ఆశ. వానికి యిట్లుకు వేటమీద నిండా మోజు గావున్నది his thoughts are now all bent on hunting.

మోజుబా n. s. perhaps an error for *مُحَاسَبَة* *Muhasaba*. Giving up charge, yielding office to a successor. తనవుద్యోగ ముసకువచ్చినవానికి పై క్షుణ్ణించడము.

మోటాటికావులు n. s. (Tel.) A certain caste of the farmer tribe.

మోడి n. s. A name for the Marata character. In Oulebr. Essays, 2. 29. he spells it మూరు Mūru.

మోడిని adv. "At the rate of" (చొప్పున) A word used in the salt permits printed at Madras, but unknown in the north.

మోడిబాబున్న n. s. *مُحْرِي هُون* *Muhri hun*. A certain coin?

మోతదోని n. s. A canal, a channel? కాలవట.

మోతబరి usually మాకుబరి adj. *مُعْتَبَر* *Mutabar*. Substantial, confidential, trustworthy. బీదవాడు కాని, నమ్మదగిన.

మోతరఫా n. s. *مُحْتَرِفَة* *Mohtarifa*. The moturfa tax, levied on merchants and artisans. In Ganjam it is a tax on houses. It includes both that which is called వీనుబడి and బయ్యెరువీనుబడి.

మోతాదీ usually మహతాది or మహతాదుబండ్లలో కు n. s. A village watchman who watches fields.

మోతాదు n. s. *مُتَاد* *Motād*. A charge : so much powder as is fired at once. ఒక వేటుకు కావలసిన మందు.

మోతుబరి usually మాకుబరి n. s. *مُعْتَبَرِي* *Motubari*. Opulence, respectability, confidence. కలిమి, గొప్పతనము, నమ్మకము.

మోతుబరు usually మాకుబరు adj. *مُعْتَبَر* *Motabar*. Respectable, substantial, rich, trustworthy. కలిగినవాడు గావుండే, నమ్మదగిన.

మోద n. s. A pack of paun leaves. 20 కట్టలు (of 100 leaves each) are a మోద or pack.

మోది n. s. *مُودِي* *Mōdī*. A shopkeeper who supplies one with provisions. వెచ్చమిచ్చేవాడు.

మోమీనువాండ్లు n. s. from *مُؤْمِن* *Momin*. A sort of Musulman weavers. తురకలలోనే నేసేవాండ్లు.

మోయిన n. s. *مُؤَيِّن* *Mōaiyan*. Manner, mode, way. Rate, ration, mess of food for a day : batta. రీతి, కంతు, బల్తెము. మోయినబావికా a list of servants, showing the salaries they receive.

మోరచెంగు for మోర్చింగు n. s. *مُؤِجَنگ* *Monkchang*. A jews-harp. ముఖవీణ.

మోరా n. s. *مُؤْرَة* *Mōrā*. A footstool. కాలికింది పీట.

మోరీ usually మోహిరీ n. s. *مُؤِر* *Mōhr*. The gold coin valued 15 rupees.

మోర్జా, మోర్జాపు n. s. for *مُؤْرچ* *Morcha*. A battery of guns. బల్తేరి.

మోశా n. s. Style, manner, sort?

మోల్దామిలింత n. s. ఆనగా ఆ మ్లాయని. Q?

మోసుబా n. s. for *مُحَاسَبَة* *Muhasaba*. under some public charge or accusation. వానిమీద మోసూబాజరుగుతున్నది he is under trial.

మోసూలు, మోహసీలు n. s. *مُؤَصَل* *Mohassal*. Restraint placed on a person to prevent his escape or to enforce the payment of a demand. Arrest, confinement.

మోస్తరు n. s. Muster, sample: this word is used even by farmers. చూదిరి.

మోహనరాయి n. s. The stone beam crossing the top of a pagoda gate. గోపుర ద్వారమునకు వేసి యుండే రాతిదూలము.

మోహీము See మొహిం.

మోహీము for మోహిమి n. s. Encampment. డండుదిగిన స్థలము, మొకాము. మోహిము చేసుట to encamp.

మాంటు n. s. (E) The "Amount." మొత్తము.

మాకూపు n. s. See మాఖూబు.

మాజె n. s. *مُؤْج* *Mauza*. A town, a considerable village. పూరు, పల్లె.

మారూసి n. s. *مُؤْرُوسِي* *Maurusī*. A heritor. A hereditary farmer, the original settlers in the township, (from *wāris*, heir.) ఆనాది గావు.

మాశా n. s. Style, manner, sort?

య Several words spelt with య belong correctly to యె and వె : but in the present Glossary words are given in the common spelling.

య|| Contraction for యక్రా an acre. య|| ౧౫ fifteen acres.

యకాయకి adj. یكیكی Yakagaki. Sudden, speedy, solitary. ఆకస్మికమైన, త్వరితమైన.

యకాయకి or యకాయకి గా adv. (Mahr.) Straightway, suddenly, all at once, unawares, unexpectedly. దిగ్గన, లటక్కున.

యక్రాజ n. s. Stubbornness?

యక్రారు n. s. Probably an error for مقرب Muqarrar. Confession, admission, acknowledgment. యక్రారుపడుట to confess.

యతిరాజి n. s. اعتراض Etirāz. Displeasure. కోపము.

యత్నీకృతము n. s. (Error for యత్నము) Effort, endeavour. ప్రయత్నము.

యత్నీకృతుడు n. s. He who tries, an essayist, he who makes an effort, a plotter. యత్నముచేసేవాడు.

యా (یا Fā) The Persian word meaning or— This conjunction is wanting in Telugu and Kannadi, but is thus supplied, (in official or vulgar letters) గాని.

యాగాత n. s. Saint 'Agatha' a patron saint among Sudras in Madras.

యాగి n. s. یاغی yāghī A rebel తిరగబడ్డవాడు.

యాట n. s. (for వేట) Game killed for hunting. venison; a sheep, a goat. యాటమాంసము mutton.

యాతాం or యేతాము n. s. یاتم Yatam. The pump called a picota.

యాదాస్తు for యాద్దాస్తు n. s. یادداشت A memorandum, a rough note, a memorial. జ్ఞాపకార్థము వ్రాసుకొన్నది.

యాది for యాద్ n. s. یاد Yād. Memory, recollection. జ్ఞాపకము.

యాపారి, యాపారిబ్రాహ్మణుడు or వేపారి for వ్యాపారి n. s. A secular bramin. శాకీకములోపుం దేబ్రాహ్మణుడు.

యారిదా n. s. A clerk? గుమాస్తా.

యాలం or యాలాం for యెలాం (usually ఏలం వేలం or వేలాం.) n. s. An auction. In Bengali it is spelt nilām (Haughton, p. 1607,) and in Mah-ratta (MM. 910,) nilāmb. In Portuguese it is Lielam which apparently is from the Arabic الملاء Il'lam, notification, proclamation.

యాలంచీటి n. s. A lottery ticket? లాటరీచీటిఆట.

యాలంవేయట v. a. To sell by auction పాటబాడివచ్చినకాకికి అమ్మివేసుట.

యాళి n. s. (Tam.) A dragon, such as is sculptured on pagodas. మృగవిశేషము.

యాదగా for ఈద్గా n. s. عید Idgah. The place where Musulmans hold a festival: a sort of chapel. ఒక తరహామసీది.

యానరాసి n. s. (Perhaps for హీనరాసి) Grain thrashed but not cleared from the chaff. అరుచుకాకుండా పుండే ధాన్యము.

యాస్వి for యిస్వి adj. عیسوی Isawi Christian. బ్రాహ్మణ సంబంధమైన. యాస్వి ౧౮౪౬. i. e. ఆన ౧౮౪౬ AD. 1846.

యెణలు n. s. (Canarese) "The first crop of rice" (Tulava language?)

యెస్తుబారి for యెత్ బార్ n. s. اعتبار Etibār. Confidence, trust. నస్తుకము usually, Influence. ప్రాజాపత్యము.

యెల్చె or యెలిచె or యెలిస n. s. A snipe. ఉల్లంకి పిట్ట of which the బొగ్గలిస and ముఖలిస are various species.

యేరువ n. s. A ship's keel. వాడపొర్లకుండా అడుగున వెన్నుకు వేసియుండే కలక.

యేర్యాలుతిరిగినది A phrase which means The boat tacked about. కుడవతిరిగినది.

యేలం n. s. See యాలం An auction.

యేలపాటలు n. s. plu. The cry (ēla'ēla) hollo, huzza' used by boatmen or others while labouring.

యేళ్లు for ఏడు adj. Seven.

యోమయ for యామియా n. s. یومیہ Yaumiah. Daily allowance, a sum granted to particular individuals in room of the ancient daily allowance. ఒక తరహా భరణము.

ర R. The hard R of Hindustani is often changed into D; thus رانجی phirāna becomes రి డాయించుట.

రంగు for రంగ్ n. s. رانج Rang. Colour, paint. వర్ణము. A suit at cards. రంగువేయుట to paint. రంగులులాంచుట to turn up for trumps.

రంగుగా adv. Elegantly, finely. సొంపుగా, సొగసుగా.

రంగుచేత n. s. A certain fish. మత్స్యవిశేషము. Russell plate 94. A species of sparus, of a dark purple colour.

రంగుపాణిరంగు n. s. A certain kind of scarlet silk cloth. వస్త్రవిశేషము.

రంజకము for రంజక్ n. s. رانجك Ranjak. The priming of a gun. బిరంజిచెవి, తుపాకిచెవి. వాని బుద్ధిరంజకమువంటిది he is very clever: or quick as fire.

రంబాళ్లు n. s. A ship's shrouds. వాడస్తంభానికి కట్టేనూలునిచ్చెన.

రకం for రకాం n. s. رقام Raqam. Class, sort, set (of people or things.) మచ్చు, తరహా, జత.

రక్తిసచెట్టు (or రక్తై?) n. s. A certain tree called Cyperus Elatus. Rox. 1. 204.

రఖావలి n. s. ركهاولي Rakhāwali. Watching fields (Ganjam.) పొలమును కాపాడము.

రజపుత్రులు or రసపుత్రవాండ్లు n. s. Rajpoots. జాతివిశేషసంబంధమైనవాండ్లు.

రజమచెట్టు n. s. A tree called Celosia Corymbosa. Rox. 1. 681.

రజా n. s. راز Razā. Leave of absence. శలవు.

రజాయి n. s. رزائي Razāi. A quilt. నడమకత్తిపెట్టికట్టినమచ్చుటి.

రదాలము (రొదాలము?) n. s. Noise, sound, buzz?

రద్దు n. s. راد Rad. Rescission, rejection, repeal, abrogation. కొట్టివేయడము, తోసివేయడము.

రద్దుచేయుట or రద్దుకురచుట v. a. To annul, abrogate or revoke.

రద్దైన adj. Annulled, quashed, blotted, void, set aside. కొట్టివేయబడ్డ, తోసివేయబడ్డ.

రవణము (K) "A weapon" (Reeve) ఆయుధము. See రవము in TED.

రవ్వ for రాఫ్ n. s. راف Rafu. Darning, a darn. పోగుతీయడము. రవ్వచేసుట to darn. రవ్వచేసేవాడు a darner.

రఫుగారు n. s. Rafugar A darner. పోగుతీసేవాడు.

రఫ్లాను n. s. "Ruffles," కుచ్చెకట్టినబట్ట?

రఫాకతు n. s. رفاق Rafāqat. League. బంధకట్టు, సమయము, సమాఖ్య. రఫాకతులకుట To league together in roguery. To become friends.

రమారమి adj رمارمی Ramarami. More or less about, on an average. సుమారు.

రమాసి Ramāsī. n. s. The cant dialect used by Thugs: it is apparently meant for సమస్య?

రయాని n. s. Farmers, the tribe of cultivators. Tenantry, peasantry. Petty retail salt dealers? కాపులు.

రయితాంకము n. s. The agricultural body: farmers, the peasantry, the country people or community. కాపులు.

రయితు or రయ్యతు for రయత్ n. s. رعیت Raayat. A "ryot" or subject. కాపు. Sir Thos. Munro spells this word "Rayat." A farmer or sub-renter. ఖాసిరయ్యతు the man charged with murder.

రవకారము n. s. Plastering a wall. గచ్చుపూయడము.

రవపాళయం or రవకెల్లా n. s. Muslin. సన్నగానాణ్యముగావుండేబట్ట.

రవానా n. s. راوناء Rawana. Sending on: dispatch. Pass, permit, passport: పంపించడము, రహదారియున్ను. రవానాచేయుట To dispatch or transmit. రవానాకట్టి A port clearance.

రవాళము n. s. from రవళి Sound, note, voice, noise. ధ్వని.

రవీసు, రవేసు for రవిష్ n. s. رويش Rawish. Customary fees. రుసుము. రవేసు n. s. Pomp, grandeur, style. రవేసుఆకులు n. s. The best and most fashionable betel leaves. రేతాకులు.

రశీదు n. s. رشيده Rasīd. A corruption for 'Receipt' or the Persian rasida. చెల్లించిటి.

రశింధాస్యము or రసింధాస్యము n. s. A certain kind of rice : so named from a port so called. ఒకజతబియ్యము.

రశదు or రశు for రశద్ n. s. راسد Rasad. Food, provisions, commissariat supplies : (also explained as వైకం cash?) దండుకు కావలసినసామాను.

రశశుత్రుడు or రశశుత్రువాడు n. s. A Rajpoot. Bobb. 1. 158.

రస్తా for రాస్తా n. s. راسا Rāsta. A road. భాట.

రస్తాలిఅరిటిశండ్లు n. s. A certain fine sort of plantains. ఒకదినుసుఅరిటిశండ్లు.

రస్తు n. s. rastu for راسد rasd. See రశదు Commissariat store of grain &c. daily supplies collected for troops on a march. రస్తుకుచ్చు A store of provisions. Suca. 1. 112. కస్తురిపీణెవదారువన్నె బంగారమురస్తుకుప్ప తెలిగంబుర వెన్నలలోనితేట.

రస్మి n. s. راسمي Rasmi. Custom. Income. మామూలు, వచ్చుబడిన్ని.

రహటు or రాటు n. s. Plague, trouble, annoyance. ఉపద్రవము.

రహదారి or రాహారి n. s. راهداری Rahdari. A passport. A duty on roads : transit duty, a guard taken on a journey, a safe guard. పొయ్యెనిసాయానినిలకకుండా పోనిచ్చేటందుకై యిచ్చేచీటి, తోడుగాతీసుకొనిపోబడ్డజనము. రహదారిపుల్లరి A tax levied on cattle that travel over grass lands.

రహితాంకము n. s. The peasantry. కాపులు.

రహితి A nominal money used in Canarese accounts. One gold chacram or Rahti ruca is four chinna rucalu : and four such rucas (40 fanams,) make one rahiti hoon. Rahti seems to mean Kontaroy. కంఠీరవవరహాలు. Local Rec. 1. 323. line 3. & x. 211. line 15.

రహితు or రయితు, రైయతు n. s. رايات Raayat. A farmer. కావవాడు.

రక్షణ్యము or రక్షిణ్యము n. s. Patronage, protection. శంరక్షణ. A modern word used for "Salvation."

రాగడి or ర్యాగడి Error for రేగడ adj. Clayey. loamy. కృష్ణమృత్తిగావుండే.

రాచూరిబాణము n. s. A rocket used in war. పెద్ద ఆకాశబాణము.

రాజవట్టము n. s. (Tamil ராஜவட்டம்) Public matters : politicks. రాజకార్యము. రాజవట్టము మాట్లాడుట to speak on political matters.

రాజస్త్రి or రాజేస్త్రి vulgar errors for రాజశ్రీ (a title) His highness.

రాజార్థం n. s. A plot, treason. కృత్రిమము, ద్రోహము, కుట్ర.

రాజి adj. راضي Rāzī. (But used in Telugu as a noun.) Content, consent, will. ఇష్టము, సమ్మతి, సమాధానము. రాజిచేసుట to satisfy, appease. నాకురాజిగావున్నది it is agreeable to me, I consent to it.

రాజీనామా n. s. راضي نامہ Rāzi nāmah. An amicable agreement. A written testimony given by a plaintiff, (upon a cause being finally settled,) that he is satisfied, a deed of resignation, an acquittance, a release. వాది శ్రుతివాదులు సమాధానపడి వ్యాజ్యము తీసివేయవలెనని వ్రాసియిచ్చుకొన్నది, ఉద్వోగము ఆక్షరలేదని వ్రాసియిచ్చుకొన్నది. రాజీనామాయిచ్చుట to relinquish a claim, to resign an office.

రాటు or రహటు n. s. Plague, trouble, annoyance, ravages. రాయిడి, ఉపద్రవము. దండురాటుచేత by reason of an invasion.

రాడారాడా or రాతారాతా forthwith.

రాణువకట్టుబడి or రాణువసిబ్బంది n. s. Yeomanry, militia.

రాతికుండు n. s. The rock apple : a certain drug?

రాతోరాత్ or రాతోరాత్తుగా adv. راتے رات Rāte Rāt. At night రాతోరాత్తుగా వెళ్ళినాడు he went at night.

రాహారి for రహదారి راهداری Rahdārī. A passport. సరుకులను లేక మనుష్యులను అడ్డిలేకుండా పోనియ్యడమునకై అధికారియిచ్చేచీటి.

రామందాడిగా adv. Freely, without check. ఆతోటయిప్పుడు రామందాడిగావున్నది it is open to every body. అక్కడికి రామందాడిగా పోతున్నారరు every one that pleases goes there.

రామ దాసు, అడివిరామ దాసు n. s. A kind of hawk. (Jerdon's Catalogue No. 307.)

రామనామాలు n. s. Name of a certain ancient coin, inscribed with the 'name of Saint Rama.'

రామసింఘు n. s. Some sort of Artillery. Loc. Rec. 6. page 10. ఒక తరహాపిరంగి.

రామానుజకూటము n. s. A convent of Vaishnavas. వైష్ణవులకందరికిన్నిపాఠు గావుండేయిల్లు.

రాయశ్రీము n. s. (Tamil ரాయశ్రీ) The business of a secretary. రాయశ్రీగాడు a secretary. A secretary or amanuensis.

రాయితి, రాహితి for రియాయితి n. s. رعايت *Riāyat*. Remission, indulgence. తగ్గించడము.

రాయితిగా for రియాయితిగా adv. As a remission or favour. i. e. తగ్గించి.

రావు n. s. راء *Rao*. A Mahratta title added to the names of many bramins. In its meaning it is something like the American Hon'ble, which will include a stage coachman and an auctioneer.

రాస్తా or రస్తా n. s. راستا *Rāsta*. A road. ఖట.

రాస్తం or సన్నరాస్తం n. s. The drug called Galangal.

రిక్త పోయుట v. a. To level heaps of salt. (Vizag.)

రిజాల adj. ريزال *Rizālā*. Mean, vulgar, disreputable, bad, base. సీచ మైన, అల్పమైన.

రియాయితి for రియాయిత్ n. s. رعايت *Riāyat*. Remission, indulgence, favour, abatement in a demand. తగ్గించడము, తోసియివ్వడము.

రివాజు for రివాజ్ n. s. رواج *Riwāj*. Currency, vent, usage, practice, custom. వాడుక, మామూలు.

రివాజుజాస్తి n. s. Excess (in taxation) above what is usual (Bellary) where lands have customarily been taxed too low, an additional sum is laid on, and this is called the excess tax.

రిశ్వత్తు for రిష్వత్తు n. s. رشوت *Rishwat*. A bribe. లంచము.

రీజన్ n. s. (E) "Reason." బేరీజన్ గా unreasonably. (This is a blundering phrase) అక్కడనేను బేరీజన్ గా మాట్లాడినందున as I spoke inexpertly, or, as I spoke in ignorance of the custom.

రీజనులు n. s. The clue lines of a sail ?

రుంజలు, or రుంజాలు n. s. Drums.

రుక్త usually రొక్తా or రోకా n. s. روك *Ruqa*. A note or short letter. చీటి.

రుచికాయ n. s. A pickle. ఉరుగాయ.

రుజు or రుజువు n. s. رجو *Rujū*. Signature, a confession, proof. (The word *Ruju*, *roozoo* is bad, and ought to be abolished; being a mere blunder.) చేవ్రాలు, నిరూపణ, దృష్టాంతము. రుజువుచేసుట to sign. రుజువుచేసుట To prove. ఆతనిరుజువున in his presence. నేనురుజువుగాపోయి చూచినాను I went in person and saw it. రుజువైన proved, established. రుజువాడి n. s. Confession, proof, acknowledgment, admission.

రుద్రగడపచెట్టు n. s. A certain tree with whitish leaves ?

రుమాలు for రూమాల్ n. s. مال *Rūmāl*. A handkerchief. Also a turban. చేతపట్టుకొనేగుడ్డ, తలగుడ్డయున్ను.

రువ్వ n. s. A farthing or pice. ఆరదుడ్డు, పైసా.

రుశ్వత్తు, రిష్వత్తు for రుష్వత్ n. s. رشوت *Rishwat*. Bribery. లంచము.

రుసుము or రుసూం n. s. رسوم *Rusum*. Fees, dues, custom, bribe, commission. స్వతంత్రము.

రూ|| In accounts signifies a Rupee.

రూచికాయలు n. s. A sort of tight gold necklace ?

రూపాయ n. s. روپيا *Rupāyā* A rupee. plu. రూపాయాలు. In Hyderabad two coins are used called the పిచ్చిరూపాయి and the గోవిందబళ్ళీలు.

రూపు (A nautical word) Reef lines.

రూపు n. s. روپ *Rūp*. Form. ఉరువు, ఆకారము. Thus వాండ్లుపల్లెరూపుచేసుకొనిరి they established or founded a hamlet. రూపురూపులో face to face, this is an error for *rū-ba-rū*.

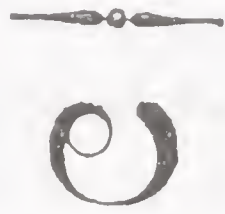
రూబకారి usually రూపుకారి adv. روبرو *Rūbakārī*. Face to face. By word of mouth. ఎదట, వాచా n. s. A written statement or deposition. వాక్యాలము.

రూబరు adv. روبرو *Rūbarū*. Face to face, before, over, against. ఎదట, ముఖముముందర. రూబరు చెప్పినాను I told him to his face.

రూబురూబులో చెప్పట v. n. To tell face to face.
ముఖముముందర చెప్పట.
రూమాలు usually రుమాలు n. s. رومال *Rūmal*. A
handkerchief. A turban. చేతిగుడ్డ, తలగుడ్డ.
రూము n. s. (room?) A point of the compass.
రూబుకర్ర n. s. A wooden 'ruler.'
రెంటాలకుపోవుట v. a. To go to the necessary.
పెరటికిపోవుట.
రేఖలా n. s. ريكلا *Rekla*. A small gun. చిన్నపిరంగి.
Bobbili 3. 38. and Local Rec. VI. page 10.
రేబుదాను n. s. for ريدان *Rēgdān*. A sand box
used by a writer. (Reeve.)
రేణు n. s. Said to mean. దూడలపేడ?
రేదకట్టు n. s. Raw silk?
రేనాడు or రేనాటిశీమ n. s. The country on the
banks of the Penna west to the Gandikota
hill. గండికోటదుర్గానికి ఉడమటపినాకీనదీతీర
మందుండేదేశము.
రేవల్చిన్ని, రేవాంచిని n. s. for ريوالچینی *Re-*
wand Chīnī. Rhubarb (called in Russian,
revennaja) It is properly *chīnī*, being brought
from 'China.' Also used erroneously, for
Gamboge. ఒకమందుదీసును.
రేవుకారి n. s. The employment of a waterman
or ferryman. చాకలపుని, ఉడవలుతోసేపుని.
రైతాంక్షము n. s. The peasantry, or farmer-class.
కాషవాండ్లు.
రైతు n. s. for رعیت *Raiyat*. A cultivator, a
farmer. కావు. (Vulgarly written Ryot: but
the old spelling, in Bengal was Rayat, or
Reiat; which seems preferable.)
రైత్వారి n. s. (Vulgarly Ryotwarry, which should
be رعیت واری *Rayatwari*.) An individual
farmer's settlement of rent: or of the govern-
ment demands.
రైయ్యతువారిలెక్కలు n. s. The accounts regard-
ing each individual farmer. ప్రతికావునుగురిం
చినలెక్కలు.
రొక్కము, రొఖ్ఖము n. s. Coin, cash, money. నగదు.
రొఖ్ఖ usually రోకా n. s. روقا *Ruqqa*. A letter,
a written note. చీటి.

రొఖ్ఖదాయము n. s. Money rent: revenues paid
in money, not in kind. నగదుగావచ్చేఆయతి.
రొగను for రొఘు n. s. (روغان *Roghan*.) Melt-
ed butter n. s. Ghee. Grease, varnish. నెయ్యి,
బిడ్డు, వానీసున్ను.
రొట్టె n. s. روتی *Rōtī*. Bread, a loaf. భక్త్యువిశే
షము.
రొణము n. s. Error for ఋణము which see.
రొదము n. s. The sheave of a pulley.
రొమ్ము n. s. Confusion, disorder. Trouble, annoy-
ance. Violence, outrage. తొందర.
రోకడా or రోకడా n. s. Cash, ready money,
hard coin. రొక్కము.
రోఖా for రొక్ఖా n. s. روقا *Ruqqā*. A letter
epistle, a written note. చీటి.
రోజీనా n. s. روزینا *Rozina*. Pension, daily allow-
ance. భరణము, బత్తెము.
రోజు n. s. روز *Rōz*. A day. adv. Daily, every day.
రోజుగుజస్తా (*guzashta*) the day before. రోజు
మజుకూరు The said date, on the same day. On
the abovementioned date.
రోజుమర్రా n. s. روزمررا *Rōzmarrah*. Daily allow-
ance, batta. బత్తెము.
రోజువా n. s. Affair, matter. See రుజు.
రోజువారు adj. روزوار *Rōzwār*. Daily. నానాటి.
రోషనాయి n. s. روشنائی *Roshnāi*. Light. (Sums
charged for lamps or oil?)
రోసుబడి n. s. Drudge, slave, wretch, rascal. సిగ్గు
మాలినవాడు. రోసుబడితనము Rascality, shame-
lessness, impudence. (from రోసుట v. a.)
రోసుబడి adj. Loathsome, disgusting, shameless.
రోతైన, సిగ్గుమాలిన. రోసుబడివాడు a disgusting
man. రోసుబడిముండ a shameless wretch.
రోసుబడితనము n. s. Loathsomeness, disgust,
shamelessness, impudence. సిగ్గుమాలినతనము.
రాతు n. s. A stone. (Ganjam.) రాయి.
రాసు, రవును n. s. from the English word
"Round.") Round, circuit, journey. గుండ్రని,
ప్రయాణము.
రూప|| Contraction for రూపాయలు 'Rupees.'

రాయతి for రియాయత్ n. s. رعايت *Riayat*. Remission, indulgence. Deduction, allowance, sum subtracted. తోసియివ్వడము. రాయతి చేసుట to deduct, refund, allow.

ల

లంకినీ, లంకినీగుడ్డ or లంకినీలు n. s. Nankeen cloth. గొడుగులకు వేసేదళము గావుండేగుడ్డ.
లంకరు n. s. لنگر *Langar*. An anchor. నంకూరము. లంకరు చేసుట to cast anchor. లంకరు తీసుట to weigh anchor. లంకరువాడి or లంకరువాళి a sea-port.
లంకరుఖానా n. s. خانگه *Langar khānā*. A poors house or hospital, where (langar) victuals are bestowed. ఆస్ననత్రము.
లంకు n. s. A bond or tie? care, incumbrance.
లంకులుకాను n. s. Loss, detriment (Herein lang is a mere *anuk*: devoid of meaning?)
లంగోటి n. s. لنگوتی *Langoti*. A modesty piece. గోచి.
లంటడు n. s. A sinewy man, a hulking boy. గుండువలెవుండేవాడు.
లండలకుక్క A fat gross wretch.
లంకత or లంకతావాడు n. s. A slave, drudge, underling. 'This perhaps is Hindī: but is not in Shak. or M M nor Reeve.
లంబయిన, లంబైన adj. Unwieldy, awkward. చులకనగావుండని.
లంబాడి or బంజారి لمباری *Lambāri*. Lumbadees. A certain sort of gypsies, also called Brinjaries, who trade in bullocks, salt, grain, &c. లంబాడితండా a troop or camp of these vagrants.
లకిని or లఖని n. s. A calam or reed pen.
లకురు n. s. ఆనగావాడగచ్చకాయలు.
లకోటా, లఖోటా n. s. The envelope of a letter; sealing; a parcel or post packet. జాబులో గా పెట్టిముద్రవేసేకాకితవునవి.
లక్ష్మి n. s. A prize. లాభము, ఆదాయము, as in lottery. వాడుమంచిలక్ష్మికొట్టినాడు he has got a prize. This probably is the English word *lucky*.

లగాం n. s. لگام *Lagām*. A horse's bridle. కళ్లము.
లగాయత్ adv. لغایت *Lagāyat*. Since. For a long while, from the commencement, or beginning, ఆలగాయత్ ever since, since. యారోజులగాయతు beginning from to-day. ౧౧౩౨ ఫసిలిలగాయతు ౧౧౩౬ ఫసిలిఆఖరువరకుఆయనయేలెను beginning from fusly 1132 he ruled the land until the year 1136.
లగాయతు, లగాయతీ See లగాయత్.
లగాలగిచేసుట or లగాలగియనికూర్చుండుట v. a. from لگایگا *Lagālagē*. To insist on payment. తరువుచేసుట.
లగించుట v. n. To apply, suit, fit. ఇముడుట, సరిపడుట.
లగితీ n. s. Aid, supply, pecuniary assistance (Ganjam phrase.)
లగుడు n. s. The large hawk. Jerdon 28. పెద్దదేగ.
లగుచుబిగుచుగా adv. By some means or other; in any way. నయేనభయేన.
లగ్నయెక్కడము n. s. Escalade. నిచ్చెనలువేసికోటగోడలెక్కిదూకడము.
లట్టుపైటుగావేసినజాబు or నట్టుపుట్టుగావేసినజాబు A "not (post) paid" letter. యాకలివ్వకతపాలులోవేసినజాబు.
లతాలున adv. Suddenly, all at once. దక్షిణమని.
లతాయి n. s. لڑائی *Larāi*. Battle, fight. యుద్ధము, జగడము.
లతాయించుట v. n. from *Larāi*. To fight, contend. పోట్లాడుట.
లడి n. s. لڑی *Larī*. A string of pearls, flowers, &c పేట, సరము. A skein of gold thread or silver thread. సరికండె.
లడ్డు n. s. لڈو *Laddoo*. Scrape, hobble, puzzle. లడ్డు, లడ్డు వాలు or లడ్వాయిలు A kind of sweet meat. లడ్డువేసుకొన్నాడు he turned restiff. యదిచెలకలడ్డువచ్చిపడ్డది there is a difficulty. This originates in a word belonging to dice play; when a "man is dead" or cannot be moved.
లతాదా, లతాదు n. s. لاتار *Latār*. Hobble, mess. Also, a deep boggy place in a road. A troublesome task. అడుసుబురడ, పీకులాట.

లత్తాకి n. s. A bog, a plashy place. అడుసుబురద గావుండేచోటు.

లత్తుఖోరు, లత్ఖోర్ n. s. لاٿي خور Lāthā khor. (eudgel-eater) A graceless rascal.

లధాపుకులం n. s. from لاداف The caste of దూదేకులవాండ్లు cotton cleaners.

లద్దమనిషి n. s. A corpulent big man. నిండాదొంట్లాను గావుండేవాడు.

లద్ది n. s. The dung of a horse &c. గుర్రముయేను గ మొదలయిన వాటిమలము.

లకటాయించుట or లబడాయించుట v. a. To heap up or gather, make money. To plunder. లంకించుకొనుట, వారివేసుకొనుట.

లశ్చన adv. Quickly, at once. (Cuddapa dialect.) దబ్బన.

లశ్చము n. s. Lappam. Gum mastic, used in stopping the seams of ships. Cement: putty. వాడసందులు మొదలయిన వాటికవేసేటిది.

లబ్బీ, లబ్బీలు or లబ్బేవాండ్లు n. s. لبا Labbā. Labbi Lubbee. A caste of people who are also called Moplas (Mā-pilla) on the Malabar Coast. They originally were Arabs, but at present they speak a low dialect of Tamil, and have lost the appearance of Mahomedans.

లభిస్తు adj. Proved, verified. See లాబిస్తు.

లమిడి n. s. Wretch, scamp, jade. (Perhaps corrupted from لومري Lōmrī a bitch-fox? or from لاوندي lāundi a slave girl. లమిడిముండ jade.

లయిలేహాయి n. s. ليهائي Lihāia. Paste (తోట.) పిండి.

లరయ n. s. لراي Larāi. i. e. లడాయి A fight, battle. యుద్ధము.

లవణద్రావకము n. s. A certain extract from salt. See Ainslie. ఉప్పుధ్యతి.

లవాజిమ or లవాజుమా n. s. لوازم Lawāzimā. Establishment. (Domestics, retainers, horses &c The train generally of a great personage. MM.) Affairs (Details, particulars, record in a law-suit.) పరివారము, కమామీను.

లశ్కరు n. s. لشكر Lashkar. An army. దండు. Hence a Lascar.

లశ్కరుశరభరాజి or లశ్కరుశరఫరా n. s. Purveying for troops. దండుకురస్తుజాత్రచేయడము.

లాండరు n. s. A 'lantern' (Reeve) దీపముపెట్టడమునకు అడ్డములతో చేసినది.

లాఖి n. s. لاكھی Lākhī. Crimson. A red dye extracted from the shellac. ఒకయెర్రనిచాయ.

లాఖిరాజీభూమి n. s. لاخراجي Lakhiraji. Land that does not pay revenue to Government land held free of rent. The Lakhiraj land is of two classes. (See Reg. XXV. of 1802. Sect. 4.) 1. That which pays no rent, being corn fields, &c. 2. That which is laid out in houses or gardens. This latter is called నివేశనం Nivesanam.

లాగాయతు for లాగాయత్ n. s. لاغایت Lagayat. Beginning, commencement. ఆరంభము, లాగాయతునుంచి from the beginning or from a long time.

లాగు n. s. Grain?

లాగుబడి, లాగువడు n. s. Cost, charge, expense. శలవు, వ్రయము. See లాగువడ.

లాగులుకాస్సులు n. s. Profit and loss. కుఖదుఃఖములు.

లాగువడ n. s. Expense, cost. శలవు, అనగానేలను సాగుబడిచేసేటందుకు, పాడైనయిండ్లు పూట్లముదలయ్యివాటిని బాగుచేయడమునకై పట్టే శలవు. లాగువడ పట్టి or లాగువారుపట్టి A bill of charges incurred.

లాచారు adj. لاچار Lachār. Helpless, without remedy, forlorn, poor. నిరాధర్వు గావుండే.

లాటసన్యాసి n. s. A sort of begging friar. ఒకతర హాబిచ్చ మెత్తుకొనే సన్యాసివాడు.

లాటి లాٿي Lathi A staff, club, stick. A pump handle. (Sea phrase.) Any lever: as a winch handle, the bar of a capstan or printing press.

లాటు n. s. A "lot" at an auction. ఏలములో పైక పుద్దు.

లాటుసాహేబు n. s. 'Lord Saheb' The Governor.

లాడము n. s. (Corrupted from لعال nal) A horse shoe. లాడంకట్టుట to shoe a horse.

లాదులిగాడు n. s. Scrape, hobble. తొందర, సొంకటము. ఏదైనాలాదులిగాడువస్తేవదేవాండ్లవరు if any thing goes wrong who is to bear the brunt?

లాడజోగి, లాడశిన్యాసి n. s. A sort of begging friar. విచ్చమెత్తుకొనేఒకతరహానిన్యాసివాడు.

లాదు n. s. لاداد Ladāo. The temporary brick-work that sustains an arch while being built. Plaistering; ceiling-work. వంతుకట్టేటప్పుడు చానికొకరగాకట్టేటిది, గచ్చుపూయడము, త్రావులువేసికలకలునేయకుండా యిటికలను సంతనచేయడము దీన్నిపమంతుంటారు.

లాదు n. s. Amble, trot. lādū karna. To mount a colt for the first time. (Shak.)

లాపోసు or లాపోషు n. s. Combination, scheme, plot, league. కుట్ర. ఫిర్యాదితో లాపోసు అయినాడు he went over to the enemy.

లాపోసుచెక్క n. s. Sheathing planks. వాడఅడుగుకు వేసేకన్నపాటి కలకలు, వీటిని మూతబల్ల అంటారు.

లాబిస్తు for లాబిస్తా adj. لا بستا Labista. Laid, brought, filed (as a charge.) దాఖలుచేయబడ్డ.

లాము n. s. A hollow in a hill? లోయ.

లాయము n. s. A horse stable. సుర్రవుడబేలా. Perhaps corrupted from cavalry "lines." (See Pal. 50.)

లాయఖు, లాయికు adj. لا يقي Layaq. Fit, proper. Suitable. తగిన.

లాయిలాసు adj. for لا علاج Lāilāj. Cureless, remediless, helpless. తీరని, పరిహారములేని, సహాయములేని.

లాల n. s. A Toorkee or Paithāni phrase for brother (like అన్న in Telugu) and borne by certain Hindus.

లాలిచీ for లాలిచీ لالچ Lāluch. Temptation, inducement. బులువు.

లాలు (لال lāl) Red. లాలుకుంచెలు n. s. from لال Lāl. red short fringes. ఆసగాయెర్రనివిన్నిజల్లులు. OG.

లాలాచి n. s. لا لچ Lāluch. Avarice. covetousness, cupidity. ఆత్యాశ.

లావణము n. s. A list of soldiers; or, of servants. The profits of a custom-house. (Reeve) జీతగాండ్లకట్టి. లావణమువ్రాసుట to enlist. ఆతనిపేరులావణముఅయివున్నది his name has been entered on the list.

లావాటి adj. Large, big. స్థూలమైన.

లావాదేవి n. s. for لا وادوي Lēwā dēwī. Traffic, mercantile transactions. ఇచ్చుకొట్టవుచ్చుకొట్టు.

లాహిరి, for లహిరి n. s. لاهر Lahar. Intoxication. మైకము. (Radha. 1. 109. N. 9. 326.)

లింగకట్టు n. s. (Tamil) A lump of vermilion. ఇంగళికవుండ.

లింగవంతుడు n. s. One who wears the Lingam or phallus: chiefly among Sudras: but a few brahmins are included. Lingavants. See Dictionary in జంగము.

లిగాడు గావుండేవాడు n. s. A pauper, a destitute creature. వీడగావుండేవాడు.

లిడితీ for లిడ్డి n. s. ليرتي Lirti. Neglect, disregard. వానిసంసారము లిడితీండికివచ్చినది his affairs fell into confusion. The word is Dakhini. Shakesp. page 2043. lirti mēn parna to fall into error.

లిఫాఫా n. s. ليفاف Lifafā. Envelope. కాగితపుతిత్తి, జాబులువేసినకొటాచేసేకాగితపుతిత్తి.

లిథి error for లిలి n. s. Writing in general, hand writing.

లీస్తు or లీస్తు n. s. A 'List:' జాబితా.

లుంగ n. s. لنگ Lungz. A Musulman garment. తురకలుమొలకుతుట్టుకొనేబట్ట.

లుక్కు n. s. A crack or leak? (Masulipatam.)

లుక్కాను, లుగ్గాను for నుక్కాను نوكسان Nug-sān. Loss, detriment. Tare and tret. నష్టము.

లుచ్చా adj. لچ Luchcha. Mean, base, low, worthless. అల్పమైన, కుచ్చమైన. లుచ్చామనిషి. a base fellow.

లుచ్చాతనము n. s. Meanness, baseness. అల్పత్వము, నీచత్వము.

లుగ Plumpness, good condition. హాలు. లుగచెడిన in bad circumstances. లుక్కాను అయిపోయిన.

లుటాయించుట v. a. from لُطَيْ Lutānā. To plunder, rob. కొల్ల బెట్టుట, దోచుకొనుట.
 లుడుగు or లాడుగు n. s. A bell at an ox's neck.
 A fib, joke, ఎద్దు మెడనక స్ట్రే పుకతరహాగంట.
 లులై గాడు, or లొలై గాడు n. s. A spendthrift, a bankrupt. దివాలాఖోరు.
 లుసకరించుట v. a. To deride, sneer at. వెక్కిరించుట.
 లూటాడుట from لُطَيْ Lutānā. To plunder or loot. కొల్ల బెట్టుట.
 లూటి n. s. لُوت Lūt. Plunder, sacking. కొళ్ల, దోబడి.
 లూలి n. s. لُولِي Lūly. కుంపెనెక త్రై.
 లెళ్ళి, లెళ్ళి n. s. A mistake for లెక్క an account.
 లెగుచుట v. n. The same as లేచుట to arise: for which this is a mispronunciation very common at Masulipatam and Rajahmandry.
 లేఖరి * n. s. Writer, penman. వ్రాసేవాడు, వ్రాతకాడు.
 లేజం for లేజం n. s. لَيْزَم Lēzam. A sort of bow with an iron chain for a cord: used in feats of strength. సాము చేసేవాండ్లయినను గొలుసువేసినకర్ర.
 లేటు adj. "Late." మునుకుటి. (The English word) as లేటు మేనేజరు the "late" manager.
 లేలుడి n. s. لِيْلُوْري Sending a criminal in procession round the town. దొంగనుకట్టివీధివీధికితిప్పుట.
 లేసె n. s. Meant for a "Licence." లేసెను, శలవునీటి. Reg. Act XIX. of 1852.
 లైను n. s. A "line:" (the English word) వరస.
 లాటిపెటల్లి n. s. Scirpus articulatus, a species of rushes. Rox. 1. 214. ఒకతరహాఅల్లి.
 లాటుకుడుట for లోటుకుడుట v. n. To be ruined or fall into difficulties. చెడిపోవుట.
 లాడబిడరాలు n. s. A chatterbox, a tattler (Prit. in 1 Thes V. 13.) వదురుబోతు.
 లాడబిడలు n. s. Nonsense, idle talk. కూతలు.
 లాడ బెట్టుట v. a. లాడిబిడిచేసుట v. a. To rummage. గండరగోళముచేసుట.
 లొలై గాడు n. s. A penniless wretch, a beggar. దులోబి.

లొలై చేయుట v. a. To strip, beggar, ruin. దులోబి గాచేసుట.
 లోటు n. s. Loss. నష్టము.
 లోడి, లోడు or ముద్ద n. s. A club used in violent exercises. సాము చేసేవారి సాధనము.
 లోపాయకారి or లోపాయికారి n. s. A sub-renter: or tenant. లోగు త్తచేసుకొన్నవాడు, వాడువాండ్లకు లోపాయకారి గావున్నాడు he is secretly a confederate of theirs.
 లోలక for లూలక n. s. لُولِك Lūlak. A drop or pendant of an earring. A roll of paper. తొంగటము, కాకితచుట్ట.
 లోలాయకుడుట v. a. To be teased or pestered (with frequent visits.) To be in trouble. లోలాయకుడు సూవున్నాడు he is an idler or vagabond. He is in trouble.
 లోనైనం adv. Formerly, heretofore, already. ముందర, లోగడ.,
 లోనుబరు n. s. A ship's course for out at sea: literally the inner ocean. వెలినుబరు the outer voyage meaning a coasting trip.
 లొంసు or లొంసు n. s. Meant for "Allowance."
 ల్యాక Disjunctive conj. Vulgar error for లేక Without. అథవా.

వ Some words commonly written with an initial V will be found under & the vowel O, and others under బ B, and others under లై VO.
 వ, va or wa The Persian conjunction "and." This occurs in some Telugu and in many Canarese papers written while the Musulmans were in power. Thus పాలించిన, వ, ధరించిన pālinçina, wa, dharinçina ruling and possessing.
 వంచ n. s. A piece of గోనె (sacking) used for packing: or for baling a boat.
 వంచాలించుట, వంచాళించుట or వంచాడించుట v. n. To hesitate, scruple. శంకోచించుట. వంచాళించక without hesitation.
 వంటరి adj. Alone, single. ఏకాకియైన. ఒంటిగాడు గావుండే.

వంద్ర, వందర n. s. A rent of which a part is remitted : a favourable lease. Quit-rent. వంద్రపొలము land granted on a light rent. వందరభూమి Land unfit for ploughing.

వందాలగ n. s. *Vandāлага*. A certain plant.

వక్రీలు n. s. *وكيل*, *Wakīl*. An attorney, a pleader. An agent ambassador, representative, official. లాయరు, సుమాస్తా.

వగ n. s. from (Tamil *வகை*) Part, portion, manner, kind. Goods, property, means. భాగము, రీతి, బండవలము.

వగమానము n. s. (Tamil *வகைமாணம்* *Vagheiman*) Contrivance, plan, for doing any thing. చోవ.

వగైర, వగైరా (postposition *وگایر*, *Wagairah*.) Etcetera ; and so forth. గురించిన, చేరిన, మొదలయిన. (వగైరాగుత్త (Ganjam.) A rent taken by so and so *etcetera*, by several partners) రామయ్యవగైరాలు Ramaya and others.

వజను for వజి n. s. *وزن*, *Wazn*. Weight. భారము, బహువు.

వజా n. s. *وَجْر*, *Wazā*. Deductions, subtraction, a set off in an account. తోసివేత, తోసియివ్వడము. వజాచేయుట to deduct. కట్టుబడివజా the cattubadi fees being deducted.

వజారతు for విజారత్ n. s. *وزارت*, *Wizārat*. The dignity of Wazīr, the office of prime minister, ministry. మంత్రిత్వము.

వజనె n. s. An unopened knot or bud of leaves. This is used in medicine.

వజీరు n. s. *وزیر*, *Wazīr*. A vazeer or royal minister. In some poems it is used for మంత్రి ; but usually it means a horseman. రాతు or warrior. Suca 1. 302. రావియకపటాణినెక్కైదివజీరునిబోలిసయాన్యపాలునిక.

వజ్జిరం or వజ్రం n. s. Glue, used by carpenters. చెక్క అరకడమునకై వేసేజిగట.

వట్టం n. s. The loss sustained in exchanging money : agio : or premium granted or gained in pecuniary transactions. రరుగు. వట్టమిచ్చుట or వట్టముకట్టియిచ్చుట to pay a premium or agio in exchange.

వట్టాకర్ర n. s. A pole on which a weight is carried by two men : also written వట్టాంకర్ర.

వట్టు for ఒట్టు adj. General. అందరికిసాధారణమైన. వట్టుపనుకుం a general order. ఒట్టంచెకచ్చేరి the General Post *Ancheh* Office.

వట్ర n. s. (Tamil *ஒட்டை*) A cubweb, soot : dirt made by an insect different from a spider. Regard, care. వాడునన్నువట్రపెట్టలేదు he cares not for me.

వట్రం (Tamil *வட்டு*) A pouch. for betel. అడకుం.

వడం n. s. (Tamil *வடம்*) A rope, a cable. మోకు. తేరువడము the cable with which a car is drawn. The white necked stork. కొంక.

వడవారం n. s. (Tamil *ஒடவாரம்*) Both shares, gross produce : both the farmer's and government's share. ఉభయరాశి.

వడుచుట v. a. (Tamil *வடிக்கிறது*) To pour ; draw in an alembic. ఆముదమువడిచినారు they boiled the oil.

వణ్ణము Error for అన్నము Food.

వతను for వత n. s. *وطن*, *Watan*. (literally, native country, home) Office or means of subsistence. Patrimony. Hereditary duty with lands attached. Custom, usage. మిరాసినేల, మిరాసి, వాడుక, మామూలు.

వతనుగా adv. (From *وطن*, *Watan*.) As a subsistence. Publicly, openly, as usual. బాహిరం గముగా, మామూలుగా.

వత్తడి n. s. Plague, teasing. శంకటము. ఓకులాట.

వత్తాసి n. s. (Tamil *ஒத்தாசை*.) Help, assistance. సహాయము. వత్తాసిగా in an aid.

వద్దిచెట్టు n. s. (Tamil *ஒடியமரம்*) A certain tree.

వనభూషణము n. s. The bird called Mocking bird. ఒకకుషి.

వన్నము or వణ్ణము n. s. Error for అన్నము food.

వయినమరం n. s. (Tamil ?) Satin wood ?

వయిరాను for వయిరా n. s. *ویران*, *Wairān*. Desolate, ruined, depopulated. పారైన, మనుష్యపాదుగావుండే.

వరకం n. s. The multiplier in arithmetic. A rut cut by water.

వరగారు n. s. The heavy crop ; the great crop reaped after the rains. తొలికారు.

వరబడి n. s. Drought. కరువు. వరబడిసంవత్సరము a year without rain.

వరబీజము or వరిబీజము n. s. The disease of swelled testicle. బుడ్డి.

వరహాకి n. s. A squanderer, a prodigal. దూబర దిండ్డి.

వరపుకాలువలు n. s. (Tamil) Tributary streams, the feeders of a river. వాగులు.

వరాలు for వరహాలు n. s. Pagodas, gold coins. Jagann- 1. 35.

వరిది (Kan) *Varidi*. News, intelligence. Warning, orders. వరిదిమేజరు the same as Subadār, Major. ఆయనవరిదిలోవుండేవాండ్లు those who are under his command.

వరుమాసము n. s. (Tamil) Income, revenue, resources. వచ్చుబడి.

వర్ణామకుజమీను n. s. (Marata) Land transferred from one farmer to another. మరివకకావువశము చేయబడ్డభూమి.

వర్ణావర్తి n. s. (Marata) Exchange, transfer, transposition. బదలాబదలీ.

వర్ణావర్తిచేయుట v. a. To exchange: counter-march; make two men change places. మార్చుట.

వర్ణు n. s. (Marata) Change of appointment. Change or exchange of place. ఉద్యోగములను మార్చడము.

వర్తంగచెక్క n. s. "Vartangi." "Sappan wood." (See the Tariff.)

వర్తి n. s. Report, notice. (see వరిది.) News, warning, Orders. ఆయనవర్తిలోవుండేవాండ్లు those who are under his orders.

వలందేజు adj. *Valandez. Hollandois.* Dutch. లాండా.

వలకాడు n. s. A noose or cord to catch cattle with. కుశువులనుకుట్టేదారము.

వలదు n. s. *Walad.* Son. Son of కొడుకు. నబీఖానుకువలదు హైదరుఖాను Nabi-khan, son of Haidar khan.

వలగ్రం or వలగ్రము n. s. A species of areca nut. వక్కలలోభేదము.

వలాయతు for విలాయతు n. s. *Valāyat.* Country, native land. England. దేశము, స్థలము.

వలిచలు n. s. plu. (Tamil) Roof laths. పెండెలు.

వళువు n. s. (Tamil *உளவு*) Treachery: betrayal. Secret. Chicanery. Clique. Underhand plot. Secret alliance. కరులెరుగనియునుకూలము. వళువుయెరిగినవాడు he who knows the secret of the business.

వల్లడి n. s. (Tamil *வல்லடி*) Violence, oppression, mischief. దొర్లనడము, చేటు.

వల్లడికాడు n. s. (Tamil *வல்லడిக்காரன்.*) A powerful or violent man. దొర్లనడముచేసేవాడు.

వల్లికె (usually తిరువల్లికె) n. s. A Tamil word for a lamp. నిలువులవల్లికె a lamp on a stand. Charitr. 5. 2036. దీపము.

వశవర్తియైన adj. Affable, gracious. accessible: subordinate, obedient. విధేయుడైన. వాండ్లయింకావశవర్తికారాలేదు they are not yet subjected.

వశంతగుండము n. s. A species of the తుంగచెట్టు.

వశతి n. s. Pension, allowance, living. భరణము.

వశతిదారు n. s. A proprietor or landholder. A pensioner.

వశవాసి n. s. *Waswās.* Awe, apprehension. భయము, ఆడబు. MM.

వసీలా n. s. *Wasīlah.* Support, intervention, patronage. ఆసరా, ఆధర్య.

వసూలు n. s. *Wasūl.* Payments, liquidation, collections. తండలు, తండితెప్పినరూకలు. వసూలుచేసుట to collect, realize. See under జము *Jumma*.

వస్తాడు for ఉస్తాడు n. s. *Ustād.* A leader, a captain, a tutor or master. నేర్పేవాడు, చదువుచెప్పేవాడు (of fencing, singing or dancing) MM 933. He who "teaches" one. i. e. his rival or utter superior: his master.

వహి n. s. (for *Bahī.* An account book, a book in general. A head in accounts. In surgery, a sinus in a wound or ulcer. లెక్కపుస్తకము, పుంటినరము.

వహిలెళ్ళి n. s. A booked account.

వాకపు usually వాకూఫ్ adj. *Wāqif.* Skilled, versed in, knowing, acquainted. నమర్లుడైన, తెలిసిన. వాకపులోకి తెచ్చుకొనుట. to ascertain.

వాకబదారుడు or వాకిపుదారుడు for వాకూబ్ దార్
 n. s. (واکوبدار, *Wacūf-dar.*) He who is
 skilled in, acquainted with, experienced,
 exercised, or versed in: a man of mature
 age: a man of sense. వయసువచ్చినవాడు, తెలి
 వివరుడు, కనుబద్ధవాడు. వాకిపుదేసుకొనుట. to
 procure information, ascertain, find out.

వాజిబీ adj. (واجبى, *Wājbi.*) Just, right, rea-
 sonable, proper, expedient. న్యాయమైన, సరి
 యైన, తగిన.

వాలకద్యములు n. s. (Marata.) Verses culled out
 of different poems, to form a delectus or ele-
 gant extracts. ఆటవిడుపుకద్యములు.

వాటా n. s. (بآء, *Bātā.*) A division, share. Part,
 portion. కుక్కుడి, భాగము.

వాడగాలి n. s. (Tamil வாடைகாத்த.) The north-
 wind. ఉత్తరపుగాలి.

వాణిద్యము n. s. A corruption of వాణిజ్యము Traf-
 fick. వర్తకము.

వాతగానివాడు for రాతవనైవాడు (perhaps error
 for వ్రాతకునిచేశేవాడు) A cloth dyer: a chintz
 maker.

వాదనము n. s. A sort of coarse cloth, like can-
 vas, used in packing bales. మాటలుకట్టేముత
 కనుడ్డ.

వాదర n. s. The edge of a sword. కత్తియొక్క అం
 చు.

వాపసు n. s. (واپس, *Wāpas.*) Restitution, re-
 turning. మళ్లించడము. వాపసుచేసుట or వాపసు
 కుంపుట to send back.

వాయిద n. s. (واید, *Wāidah, Vaida.*) Period.
 Term fixed for payment. Pay day. Instal-
 ment, stated period. గడువు. వాయిదాబందిక్ర
 కారము at the stipulated period. వాయిదాబం
 దిరాజీనామా An agreement to pay a debt by
 certain instalments.

వారకము n. s. Money advanced for cultivation.
 సాగుబడిచేయడమునకు యుండు గాయిచ్చివెనకతీసు
 కొనేరూకలు.

వారపత్తునేల n. s. (Tamil వாரపత్తునైలம்) Land
 that pays revenue to Government. సర్కారుకుప
 న్నయిచ్చేభూమి.

వారము n. s. (Tamil వారம்) Share or part. భాగ

ము, పాలు. కాపవారము inhabitant's share.
 మేలువారము the government share.

వారావధి n. s. (Tamil వாரావధి) A bridge. వం
 తెన.

వారి (واری, *Wārī*) An affix, as, తారీఖువారి ac-
 cording to dates. మాసేవారి واری ماهی monthly.
 ఆసామీవారి *āsāmī wār* man by man.

వారినామా n. s. A receipt by the captain for
 goods laden on a vessel: an inventory?

వారిసత్వము for వారుసత్వము n. s. (from وارث,
Waris.) Heirship. The being his heir. కర్తృ
 త్వము.

వారిసు for వారిస n. s. (وارث, *Waris*) An heir
 or lawful successor. కర్త.

వారువ n. s. A line or range (of pits in a salt
 work) A canal?

వాలా (والا, *Wala.*) An affix. "He who has"
 Thus *bacha-wāla*, one who has a child, *ghora
 wala*, a horsekeeper, one who has a horse
nao-wala a boat man *garī wala* a coachman,
 a carter: *paisa wala* a monied man, one who
 is rich, *ghar-wala*, the landlord, the house
 holder. The feminine is *wālī*: thus, *bacha walī*
 she who has a child: and the plural *wāleh*, as
paisa walēh those who are rich. Also of
 places, thus *డిల్లీవాలా Dillī wāla* he who
 lives in Delhi. *Kālcatta Wālī*, the goddess
 who rules Calcutta.

వాలుగొమ్ము n. s. (Ganjam phrase.) A canal or
 sluice from a tank. అలుగులు.

వాలెకారు (K.) n. s. A peon, one who carries
 messages. See Reeve. బంత్రోతు.

వాసరా n. s. (Kadapa.) Compensation. మెహస
 త్తుచూచియిచ్చినది, చెల్లుగాయిచ్చినది.

వాహవా interj. (واها, *Wah Wah!* Bravo!
 well done! huzza! శహాహాసు.

విచారణయ్యము n. s. Vulgar for విచారణ Investigation,
 trial. విమర్శ.

విజారతు n. s. (وزارت, *Wizārah.*) The office, of
 Minister. మంత్రిత్వము.

విట్టలు n. s. *Vitthal Deo.* A certain god wor-
 shipped by the Madhvās. విష్ణుశుకుమాధ్వలు
 చెప్పేవారు.

విడిగోళ్లు or విడిగోళ్లయెద్దులు n. s. Spare bullocks.
తాజాయెద్దులు.

విడుమర n. s. (Tamil విடுమర.) Release, leave of absence.

విధివాసము, విత్యాసము Error for వ్యత్యాసము n. s. Which see.

విధాయకము n. s. Ordinance, order, decree. విధి, ఆజ్ఞ.

విరి n. s. Error for ఇరు. Thus విరి పార్శ్వంబుల on both sides.

విరివికట్టుట v. a. To pinion. పెడ రెక్కలుకట్టుట.

విరిధము Error for విరుధము n. s. Difference, enmity.

విశంబరము n. s. (Tamil విశంపరம்.) Publication, notification. ప్రసిద్ధము, ప్రకటన. విశంబరము వ్రాశికట్టుట to fix a notice in a conspicuous place. విశంబరశత్రుక notice.

విలాయతి, విళాతి, విలాయతు n. s. (for H. వలాయత్) Country, land, home. The common phrase for England: or for Persia. విలాయతిగ్రామము n. s. A hamlet or dependant village.

విలియ n. s. Arrangement, order, distribution. విలియవేయుట to compare. విలియకుడలేదు This does not agree with it.

విలేవారి n. s. Arranging according to different heads, distribution, settlement. శరీఫ్తారముచేయడము, బాశతువారి గాయేర్పరచడము.

విల్య n. s. See విలియ.

విల్లంగము n. s. (Tamil విపిలంకమ్) A claim, or dispute. శర్వవిల్లంగశుద్ధిగా without any the smallest claim. This is a phrase in bills of sale, transferring property.

వివచ్చ n. s. Error for వివక్ష n. s. Difference. భేదము.

విశిరికె n. s. Leisure. సావకాశము, వీరుదాటు.

విషకంటకాలు n. s. A plant producing a black seed used as a plaister for boils.

విషపుగోళము n. s. A certain drug?

విసరుబాటు n. s. Means of success. గతి. ఈపూటకు అన్నానికి చేతులో విసరుబాటు లేక I cannot afford a meal.

విసికలక n. s. A bench, seat. కూర్చుండేబల్ల.

విస్త్రుపోవుట v. n. To be astonished or amazed. ఆశ్చర్యపడుట.

విస్త్రువ for ఇస్త్రువ n. s. Estate, property. సొత్తు.

వీనాసు n. s. Some sort of cloth. ఒక తరహాగుడ్డు.

వీశ n. s. (Tamil వీశ.) A weight of 5 seers or 120 Rupees. అయిదుశేలు.

వీశబడి or వీసుబడి n. s. Cess or tax levied on a town and then divided among several persons each of whom pays his share.

వీసుబడి n. s. See వీశబడి.

వుగ్గము n. s. See ఉగ్గము.

వురుపు n. s. (H. *Uruf*.) Alias, otherwise called.

వృధిపడియ n. s. (Ganjam) Land immemorially waste.

వెంకెన n. s. అసగాకడబవుప్ప. Q.?

వెంగరులు n. s. A sort of fish. Russell. No. 191.

వెంగ్యము n. s. An error for వ్యంగ్యము which see.

వెంచుట Error for ఎంచుట.

వెండ్రకాయ n. s. (Thus spelt in D.) A crab.

వెక్కపూరి n. s. అసగాపకాషికా. Q?

వెక్కి n. s. A corruption of వ్యక్తి.

వెగటించుట v. n. To be distasteful. అసహ్యపవుట. అది నీకు వెగటించినదా did you dislike it?

వెట్ట n. s. (Tamil వెట్ట.) Toughness, excessive hardness. యాబంగారు వెట్టగావున్నందువల్ల కమ్మి సాగదు this gold is too tough to draw into wire.

వెట్టు n. s. A stamp or tool for cutting coin?

వెట్టుపావడ n. s. (Tamil వెట్టి పావడా) A certain cloth, like fine handkerchief embroidered with gold or silver. కుచ్చెగాకుట్టినగుడ్డు, టమాలు.

వెత్యసము n. s. వెత్యాసము n. s. Error for వ్యత్యాసము n. s. Difference.

వెన్నుగురులు n. s. A sort of fish? see వెంగరులు. Russell No 191.

వెన్నెలశత్రము n. s. A note of hand. This is a corruption of the Tamil వెண்ணెలపత్తిరమ్ *Venn Olie pattiram*. తాకట్టుపెట్టకుండావూరక వ్రాసియిచ్చినశత్రము.

వెలిలిగిచ్చ n. s. A plant called కలభి. Q.

వెలిమాడు n. s. Exports, as opposed to లోమాడు imports; goods received.

వెలివిడుపు ధాన్యము n. s. Grain of a blackish colour.

వెల్లి or వెల్లినేల n. s. A plain, the low lands.

వెల్లాయి n. s. (Tamil வெள்ளాయి.) The steam of water used in bleaching cotton cloth.

వెల్లిగడ్డ n. s. (Tamil వెళ్ళిగడ్డు.) The sweet potato. చిలగడము.

వేజెము Error for వ్యాజ్యము n. s. Dispute.

వేటుబడిసాము n. s. Money advanced to weavers,

&c. నేసేవారికిముందుగాయిచ్చినరూకలు.

వేనుట్రూను, అసగాదీర్లువృంత. Q.

వేపిలిచేకు or యాపిలిచేకు n. s. A kind of fish.

వేరియ n. s. (in navigation.) A tack in sailing.

వేరియఫిరాయించుట To make a tack or turn.

వేరుమద్ది n. s. A certain tree. See మద్ది or

అర్జునము.

వేరుమల్లె n. s. A certain medical herb.

వేలాం n. s. Auction. వేలాంపాట to sell by auction.

వేవిలి adj. Occasional, done at intervals.

వేళిలి or వేసిలి n. s. Disagreement, unhealthiness, contagion. ఉడుద్రవము, తెళులు.

వేష్ట n. s. Mortification, annoyance. వేళిట. (A low word.)

వేసాలు n. s. Dress, feigning. వేషము, బేడిజము.

వేసాలమారి one who feigns.

వైకటికుడు n. s. A jeweller. రత్నములుసానబట్టే వాడు. D.

వైకుంఠము n. s. (Literally, heaven,) A taunting word for a dungeon. (See *Bykunta* in the Gloss. to 5th Report.)

వైరాను adj. ویران *Wairan*. Desolate, waste, depopulated, ruined. పాడుకడ, నాశమైన.

వైరాను n. s. Desert. ఆ సరణలురెండున్నవైరానులోవున్నవి these lands are desolate.

వైశాఖదౌలు n. s. See ఆయిందాబ్యాప్తి.

వు Words beginning with Vo, Wo, will generally be found under & the vowel O.

వ్యభజనము error for విభజన n. s. Allotment of shares or portions, dividing.

వ్యాపారి n. s. A class of secular bramins. గోల కొండవ్యాపారీలు another class of the same kind of bramins.

శ మ స

శ, ష, స S', SH, S. These three letters are so mingled in the spoken Telugu that in the colloquial and mixed language they are often used wrongly. And they will here be considered as one and the same initial.

శంకు n. s. (శంకు * a pin or stake) *Sankoo*. A cross, used in survey measurement. See Revenue Selections folio vol. 3 page 834.

శంక n. s. A low hollow : a pool?

శంకుబండకట్టించుట v. a. (سنگبند *Sangband*.

Stone facing.) To have the banks of a pond faced with stone. గుంటకురాళ్లుకట్టుట.

శంకోలము n. s. (Tamil శంకోలము.) A sceptre, a royal staff. Notes on A. 4. 37.

శంజరుఖానా n. s. (for سنجرخانی *Sanjar Khānī*.) A kind of cloth. Some sort of shawl presented as a gift in honour. వస్త్రవిశేషము.

శంజాయం n. s. The same as మాసి.

శంజాయించుకొనుట or శముదాయించుకొనుట v. a.

(from سامجانه *Samjānā*.) To beg off; to

apologize for. To repair, to put in order, or

in repair. To rest himself, recover himself. శ

మాళించుకొనుట.

శంజాయించుట or శముదాయించుట v. a. (from

سامجانه *Samjānā*.) To calm, comfort, paci-

fy. To persuade, cajole, talk over. శాంతపర

చుట.

శంజాయిషి n. s. سامجائش *Samjāish*. Peace,

satisfaction. Explanation, persuasion. శమా

ధానము.

శంతతోద్ధారముగా for శంతతధారగా adv.

Vastly, excessively. ఎడతెగకుండా.

శంతనచేసుట v. a. To collect money by subscrip-

tion. శంతనసు n. s. (سلطنت *Sultanat*.) Pomp? display? Loc. VI. 58.

శంద n. s. A certain forest tree?

శందివాలము, శండివాలము n. s. (Tamil శండి

వాణం.) *Sandivālam*. Loss in redeeming a

pledged article. Agency, fees, commission or

percentage paid to brokers. - A penal sum, deposited and to be forfeited for the non-fulfilment of a purchase.

సందుకాపెట్టె for సందూక్ పెట్టె n. s. (سندوق Sandūq) A box.

సందుగాపెట్టె n. s. (سندوگچا Sandukcha) A small box or trunk.

సంధిరోగము n. s. Epilepsy. కాకిసోమాల.

సంపాదించుట, సంపాదించుట for సంపాద్యము చేసుట v. a. To earn.

శంబరకాకి, శంబారిపిట్ట n. s. The bird called king crow?

శంబరాలు n. s. Sweet words : coaxing. శంబరాలు పెట్టుట to coax, fondle.

శంబళిచెట్టు n. s. The tree called Vitex Negundo.

శంబరలు or శంబారు n. s. A superior kind of rice. కుసుమధాన్యము.

శంబాళించుట for సమాళించుట v. a. (from سنبهالنا Sambhālā. Tamil சமாளிக்கிறது) To manage, to furnish, bring about, control, restrain.

శంభ్రవం for శంభ్రమము n. s. Joy, pleasure. శంతోషము.

శంమంధం for శంబంధము * n. s. Connection, relation. అనుబంధము.

శంయి for శ్యాయి n. s. (سیاهی Siyāhī) Ink. శంయిబుడ్డి an inkstand. D. H. 1. 158.

శకటుసుమారుగా i. e. శక్యక్తుగా adv. Here and there, scatteredly, moderately (for S శక్యత్.)

శకలాతి or సుకలాతు n. s. سقلاات Saqlāt. Wool- len cloth: scarlet cloth. Broad cloth. In the Glossary to Chaucer's Poems, 'Chekelatoun'. i. e. French. Ciclaton "cloth of gold." In the extreme north of India this signifies a blanket.

శకలాతిబాంఠచేతు n. s. A sort of perch fish. (Russel, No cxxx.)

శకాలి or శకాలిచెట్టు n. s. (Sukalee) A kind of tree. Rox. page 762.

శక్తుచేయుట v. a. (from سکت Sakht.) To use violence. నిర్బంధముచేసుట. శక్తుపాకుం positive orders.

శఖీల్ n. s. سرخیل Sarkhail. The chief or General. (called Surkeel.)

శకటుసుమారు adv. سگت شمار Sagat Shumar.

On an average. సరాసరి.

సగించుట for సహించుట v. a. from سها سها Saha. To suffer, forbear, sustain. తాళుట, జడుట.

సగిలి or సగిలె n. s. Toughness; as of wood: stubbornness; Strength, richness, as of corn land. compare జపురము.

సగిలిపారిన or సగిలెపారిన adj. Tough, stubborn, fat, as land. మొండిపారిన, గడుసుబారిన.

సగ్గుబియ్యము for సబ్బుబియ్యము n. s. The grain called sago.

సగ్గులివి or సగ్గులిమి n. s. A mud nest like that of a wasp. కందిరిగగూటివంటి వైకమంటిగూడు.

సచ్చోటా adj. (سچھوٹا Sachōtā.) Honest, upright, faithful, guileless. నిజస్థుడైన, మేడ కుడైన. Jagann. 3. 120 ; here it is 'sneaking, pitiful.'

సజావలు for సజావల్ n. s. سزاوول Sazāwal. Violent measures to enforce payment. తరువు.

సజావు adj. (Sajāo or rather سزاوار Sazāwār)

Clear, unobstructed, plain, as a road. సజావుగా honestly.

సజ్జక్షి n. s. A sort of root like seaweed : the alkali of which is called సజ్జాకారము or impure chlorate of Soda. Ainslie. 1. 395.

సజ్జనకోల n. s. (from سزا Saza, punishment.) A scourge or whip, a rod. చదివేచిన్నవాండ్లను శిక్షించుకోల. H. 3. 180. రెట్టతగబట్టిబట్టించిరేవు మావుకొట్టు బెట్టుక సజ్జనకోలదెగను.

శతకోవము vulgarly పడగోవము or పడగోవరము n. s. A dish-cover, shaped like the cup of a hooka. On it are two marks like shoes, called Vishnu's sandals.

షతన, శతన n. s. Pride, insolence, deceit. Jealousy, envy. ADC. గర్వము, మోసము, కుగ.

శడకు n. s. Help? aid, convenience?

షడాయించుట or శడాయించుట v. a. To spur. కాలిముల్లుతో తట్టిగుర్రమును ధాడాయించుట.

శత్రు n. s. (corrupted from چترى Chhatrī. శత్రు) An umbrella. గొడుగు.

శతాయించుట v. a. (ساتانا Satānā.) To plague, tease, torment, persecute, vex. హింసించుట, బాధించుట.

శత్రుగియినాము n. s. (from K. శత్రుగి an umbrella or parasol.) Field or land granted to an umbrella bearer. గొడుగుపట్టేవాడికియిచ్చిననేల.

శత్రువార n. s. A sort of fish. Russel. No. 11.

శత్రువమీను n. s. See గండుమీను.

శదనశ్రువెదురు n. s. A kind of bamboo. ఒకతర హామందిగట్టివెదురు, దీన్నియీ టెకర్రలకువేస్తారు. Rox. 2. 193.

శదరహి, శదరు, శదర్హి adj. (سدر Sadr.) Aforesaid, abovementioned. పైన చెప్పిన, పైనవుదాహరించబడ్డ. This word is often used for ఆ, meaning that, the aforesaid.

శదరున adv. from سدر Sadr. Above. పైన. శదరున చెప్పినశ్రుకారము as is abovestated.

శదర్హీలు n. s. plu. The abovesaid persons. పైన చెప్పబడ్డవాండ్లు.

శదాశ్రు n. s. سداب Sadāb. A certain herb called "rue."

శదురుబోయలు n. s. A certain division or sect in the బోయ tribe. ఒకతరహాబోయవాండ్లు.

శద్దించుట v. a. To polish cloth by dry beating with mallets. బట్టలనుగట్టినవేసుట.

శద్రీ for శదర్ سدر Sadr. i. e. Sadarhi. The abovesaid.

శధ్యా for శద్యః * adv. At present. తత్కాలమునకు.

శన్, శన or శన్ను n. s. سن San. Year. సంవత్సరము; this is generally written سن thus سن ౧౨౬౦.

శన్వారు adv. سنوار Sanwār. Yearly, annual.

శని plu. శనియనులు or శనీలు n. s. for سنين Sanīn. A bayonet (Shakesp.) సిపాయిలకుపాకీలకొనకుతగిలించేచేతియీటెలు.

శనికిపార n. s. A hoe or spade of a peculiar shape called mamati. ఒకతరహాపార.

శనుగులు n. s. A piece of stuff, containing several handkerchiefs woven in one web. తాను.

శన్ను n. s. Sanna. A lever: a pole put under a weight to lift it. బరువుపైకిలేవడమునకైతడుగునవేసేలేవేకర్ర.

శన్నదు n. s. سند Sanad. A patent of office or nobility. An order. A written grant, instru-

ment or diploma, charter or letters patent. తాకిడు, ఆజ్ఞాశుక్రిక, యాగ్యతాశుక్రిక.

శన్నరాస్తము n. s. A medical root. Alpinia galanga minor. ఒకమందుదినుసు.

శన్నాయి n. s. شهنائی Shah-nāī. A clarionet. ఒకపూదువాద్యము.

శన్నాది n. s. (from سن ماضی San-i-mazi. The past year.) Old debts, balances of former years. గడిచినసంవత్సరపుబాకీ.

శన్నాని plu. శన్నానులు n. s. They who have much influence or honor. శన్నానముగలవారు.

శవము error for శవము n. s. A corpse. పీనుగ.

శపాశి adj Empty, fasting. ఉత్తదిగావుండే, ఉక్కుగావుండే. వారికడుపుశపాశిగావున్నది he is fasting.

శప్రాణించుట v. n. To be well, abated. స్వస్థముగావుండుట.

శఫరు n. s. See శబరు. శఫరుసామాను sea stores.

శఫేది n. s. سفیدی Sufaidī. Ceruse, white lead used in painting. తెల్లవర్ణము.

శబబు n. s. سبب Sabab. Reason, ground, cause. కారణము.

శబరు or శబురు n. s. (سفر Safr.) A voyage. The season for voyaging out at sea. పైశబరు the season for coasting. The two monsoons. దరిశబరు sailing along the shore. లోశబరు putting out to sea. మేములోశబరుపోతూవుండగా while we were far out at sea.

శబరు n. s. صبر Sabar. A top-gallant mast. వాడస్తంభములోకొనది.

శబ్బ n. s. سبز Sabza. Green leaf: the intoxicating drug called bang. ఉచ్చిగంజాయకు.

శబ్బివీను or శబ్నీను n. s. صوبہ نویس Subāh nivees. The District clerk or paymaster. నౌకరులకుజీతముయిచ్చేచైకపుర్యోగస్థుడు.

శబ్బుబియ్యము n. s. (rather called శస్థుబియ్యము) Sago.

శమత్తు or శముతు n. s. for سمت Simt. A subdivision, quarter. తాలూకాలోచైకభాగము.

శమత్తారి n. s. سمتداری Simt darī. The office of a శమతుదారు (سنبھالنا) Samutdar; a clerk or accountant.

సమష్టి * adj. Assembled, collected. సమష్టిగా collectively, in general. వాండ్లు సమష్టిగా న్నారు they live in one family.

సమస్తానము n. s. A mistake for సంస్థానము n. s. Any seat of Government.

సమానము n. s. A pair of tweezers?

సమాశించుట v. a. (error for Samālnā.) To manage, control. నిర్వహించుట. సమాశించి మాట్లాడుట to speak with good care.

సమాశరి adv. Error for సరాశరి.

సముఖా n. s. Samakh. A binnacle or compass stand. వాడలోకుంబానువుంచేపెట్టె.

సముజాయించుట or సముదాయించుట v. a. (from సమ్జానా Samjāna) To calm, comfort, pacify.

సముజాయిషి n. s. సమ్జానిష్ Samjāish. Peace, satisfaction. Explanation, conciliation, persuasion. సముదాయించడము, తెలియచెప్పడము.

సముతు n. s. సమ్ Simt. A subdivision, a parish. తాలూకాలో పుక భాగము.

సముతుబంది, సముత్పంది or సముద్బంది n. s. (for సమ్ బంది Simt bandi) Arranging villages into a subdivision of a Taluk. యేర్పరచడము.

సముత్తు n. s. (for సమ్ Simt) A subdivision of a Taluk. తాలూకాలోక పు భాగము.

సముత్తారుడు n. s. See సముద్దారుడు.

సముదాయించుట v. a. (from సమ్జానిష్ Samjāish carna) To comfort, persuade. To appease, lull. To supply. ఓదార్పుట, ఆమరజెప్పట.

సముద్దారుడు n. s. for సమ్ దార్ Simt dār. He who manages a Samut or subdivision of a Taluk. ఒక సముతుయొక్క అధికారి.

సముద్రఫలము n. s. Sea-apple. It is about the size of a large melon of a very dry texture and bitter taste. Literally, foreign apples.

సముద్రఫలము n. s. A plant called convolvulus speciosus. (Partington.)

సముస్తానం error for సంస్థానము n. s. Which see.

సమృద్ధం Error for సంబంధం used thus, సామృద్ధం కుంధం Odds and ends.

సమృతు n. s. See సముతు.

సమ్యాలు or శమ్యాలు n. s. A certain kind of cakes. భక్ష్యవిశేషము.

సయి or సహి interj. صحیح Sahīh. Right! correct! Well said! This word is sometimes used with a signature, or instead of a name signed.

సరంగు for సరాంగు (سرہنگ Sarhang. A Serang, head lascar, or native boatswain.

సరంజాం n. s. سرانجام Saranjām Apparatus, the needful, set out or trim; sundries. Things, articles, property. సామాను, వస్తువులు. రూపాయాలు సరంజాంచేశి he got the money ready. నావల్ల సరంజాంకాదు It cannot be effected.

సరంబీ n. s. (A Malay word; see Marsden page 168) A porch, gallery, awning: a clinker-built house made of shingle or board. (Masulipatam) సరంబీకొట్టు n. s. Sarambi coṭṭu. A room with a cieling. బల్లకూర్పుచేసియుండెడిది.

సరకారు or సర్కారు n. s. سرکار Sarcār. The Government. దివాణము.

సరకాలసామాను n. s. Goods, luggage?

శరతు, షరతు for శరత్ n. s. شرط Shart. Agreement, conditions agreed on. ఒడంబడిక.

సరదా n. s. The trigger of a gun. తుపాకిగుర్రముకు దేటట్టుగా అది మేతుపాకికట్టెక్కిందిబిశ.

సరకుణి or సరవళి n. s. (సరివెణ) A silver chain, a necklace. గొలుసు, ఒకకంఠాభరణము.

సరఫరాజి n. s. سرفرازی Sarafrāzī. Promotion, kindness or regard; exaltation; advancement; accomplishment of a work. అభివృద్ధి, అభిమానము, గౌరవము. లష్కరు సరఫరాజి purveying for a marching army or for troops passing. ఆందు వల్ల సరఫరాజు అయితిని I was much honoured. Lit: my head was exalted.

శరబడి n. s. Sarabadi (Tamil.) Tribe, caste, family. తె. Rottler, p. 243.

సరవడి n. s. A sledge, a kind of carriage. ఎడ్లు యొద్దుకొని పాయ్యే లైకకొయ్య మొద్దు, దీనిమీద మనుష్యులు కూర్చుండిపోతారు.

సరసునీరసు Saras nīras. Good and bad, one with another?

శరా for డరా n. s. شرح *Sharah*. Remark.
 Postscript. Nota-bene. ఒక దాన్ని గురించి చెప్పేవి
 శేషము, దీన్ని విచారించమనడము.
 శరాకటు, శరాఖటు for షరాకత్ n. s. شراكت
Shirakat) Partnership in business. పాలికా
 క్షుతనము.
 శరాఁగా adv. Without any difficulty. ధారా
 శముగా, నిరాటంకముగా.
 శరాజి meant for శిరాజి.
 శరాదు n. s. The shaft of a well? or its founda-
 tion. గోడశరాదున At the foot of the wall.
 శరానా or శర్రానా, శరాణా n. s. (from چرانا
Churana, theft) A fine levied on those who
 steal (ears of corn.)
 శరాఫు, శరాబు n. s. for صراف *Sarrāf*. A
 banker, a money changer, a cashkeeper.
 శరాయి for డరాయి n. s. شرعي *Sharāi* Tight
 trousers. బిగువుగా వుండే చల్లడము.
 శరారత్ n. s. شرارات *Shararat*. Wickedness,
 outrage, cruelty. దుర్మార్గము.
 శరాశరి adv. More or less, about, on an
 average. సుమారు.
 శరికలచేతు (Sari kulla) n. s. A sort of fish:
 "Perca" a perch. Russell No. 123.
 శరికేళి n. s. سرخيل *Sar-i-khail*. i. e. a general
 or commander. The Major Domo. The king's
 favourite. This Title శరికేళి pronounced
 శర్కీలు Surkeel is in use at Tanjore and Vizia-
 nagram and Punganore.
 శరిగిరో n. s. سرگرو *Sarigiro*. The prophet or
 head of a sect, an abbot. శురువు.
 శరిశట్టుట v. a. 'To make equal, to arrange differ-
 ences, to make content or satisfied. శరిశుచ్చు
 ట. ఆ బియ్యము ఆ నెలకు శరిశట్టిపోయినది the
 rice was all used up in the month.
 శరితరం n. s. Classification of lands, an ac-
 count wherein fields are rated according to
 the goodness of the soil. శేలనరతరంవారిగా
 యేర్పరచడము.
 శరిష్ట n. s. for سرشته *Sarrishtah* The order, ar-
 rangement. క్రమము.
 శరిష్టదారుడు usually శిరస్తేదారుడు n. s. for
 سرشته دار *Sarrishtah dār*. The head Native

Accountant and manager. The head officer
 in a Court of Justice.
 శరిహద్దు for శరహద్దు n. s. سرحد *Sarhad*.
 Boundary, land mark; a frontier. పాలిమేర.
 శరీ interj. Aha! very fine! oh!
 శరీకు, డరీక్ n. s. شريك *Sharik*. A friend or
 ally. శిహాయుడు. శరీకతు friendship.
 శరీసు n. s. سریش *Sarēsh*. Glue. మానివజ్రము.
 శరుకు n. s. Goods, commodities. శరుకుగా చెల్లిం
 చుట to pay in kind not in money.
 శరుచమ్మా n. s. for سرچشمه *Sarchashmā*. A
 captain of a certain number of companies of
 peons each commanded by a Dafadar.
 శరుజు n. s. سرج *Sarj*. A saddle.
 శరుతియ్యాన for డరత్ యానాకాత్ *Shartiyāna*
cawl. A conditional agreement. ఒడంబడిక.
 శరుదునీరు n. s. A land flood. శరుదుకట్ట a dam.
 శరుఫెసు for శర్ పేచ్ n. s. سرپچ *Sarpēch*.
 A gold cloth lappet worn over the turban.
 పాగామీద తురకలుకట్టుకొనే శరికట్ట.
 శరువు n. s. سرو *Saru*. A cypress tree. ఒక చె
 ట్టు.
 శర్ఠాయించుట v. n. from سركان *Sarcāna*. To
 move, put aside, shift. తొలుగుట.
 శర్ఠారు n. s. سرکار *Sarcār*. The Government.
 A District. శర్ఠారువుద్యోగము public employ,
 employ under Government.
 శర్ఠాటు n. s. (English) 'Circuit.' జిల్లాకోర్టులపై
 గావుండిన కోర్టు.
 శర్తియానా, శర్తియానాకాలు n. s. *Shartiyāna*
kowl. A conditional agreement. ఒడంబడిక.
 శర్తు n. s. for شرط *Shart*. Agreement, condi-
 tions stipulated. ఒడంబడిక. శర్తుల adj. Oondi-
 tional. ఒడంబడికల.
 శర్దారుడు for శర్దార్ n. s. سردار *Sardār*.
 Sardārudu Sirdar.) Chief, Captain, Leader,
 Ringleader, Ruler, Head, Gentleman, Lord.
 పెద్దగావుండేవాడు.
 శర్దేశముఖి or శిరదేశముఖి n. s. سردیس مکھی
Sardes mukhi. The head officer of a province.

Also the allowance granted him of ten per cent on the collections. See Malcolm's Memoir. 1. 66.

శర్ధ n. s. *Sardha*. A mispronunciation for శ్రద్ధ Faith, confidence, wish, desire, strong inclination.

సర్నామా n. s. *سرنامہ Sarnamah*. Superscription, direction. పైవిలాసము.

సర్పేసు or సర్పేశ for సర్పేచ్ *سرپیچ Sarpēch*. A head tire or gold band over the turband.

తురకలుపాగామీదకట్టుకొనేసరిగపట్ట. Tara. 3. 16.

సర్పరాయి usually సర్పరా n. s. *سربراهی Sarbarāhī*. Furnishing supplies, preparation. సామానులుసమదాయించడము. లక్ష్యముసర్పరాయి Providing requisites for a regiment. Foraging.

శత్రు for చరియ n. s. A steep, a hollow between hills.

సర్లక్కరి, సర్లక్కరు or సర్లక్కరు n. s. *سرلشکر Sarlashkar*. General: chief, leader. సేనానాయకుడు.

శర్వదంబాలా n. s. Land granted on a light quit rent. శర్వమాన్యము.

శలం n. s. Dung, ordure. శురీషము. శలగామాడు to eat purisham.

శలకు n. s. A crack. బీటిక. శలకుతీసినది it is cracked.

శలపు n. s. for శెలపు Charges, cost, expense, expenditure. వ్రయము. See preamble to Reg. 1. of 1816. శలపు in this sense is a foreign word unknown in the northern circars. It is Tanil.

శలహ n. s. (for *صلاح Salāh*. and also used *Sulh*.) Advice, counsel, peace, concord. బుద్ధి, శస్త్రుతి.

శలహకారి usually శలహకారి n. s. from *صلاح Salāh*. An accomplice, an adviser. సహాయుడు.

శలా n. s. for శలహ Persuasion, *صلاح Salāh*. Counsel, advice, temptation. పోధన.

సలాం n. s. *سلاام Salām*. Salutation. దండము.

సలాకు n. s. *سلاکی Salakh*. The mark on coin. రూపాయాఅంచునవుండేటిది, యిదివుండేరూపాయి సరిగ్గామారదు.

సలాటముగా adv. Freely. ధారాళముగా.

సలాకుం or సలాబం n. s. (Tamil) A pearl fishery. ముత్యములెత్తడము.

సలాము n. s. *سلاام Salām*. Salutation, a bow. (see దండము.)

సలీసు adj. *سلیس Salīs*. Easy. సులభమైన. సలీసుతరం a favourable assessment.

శలువ usually శిలువ *صليب Salib*. The Christian Cross. శ్రీస్తునువేసినకొర్రు.

సల్లస for సంతస n. s. Joining, junction. ఇమిడిక.

సల్లస్తరు i. e. సరిలక్కరు n. s. *سرلشکر Sarlaskar*. General, Chief, Commander సేనానాయకుడు.

సల్లూకి or సలూకి for సల్లూక్ n. s. *سلاوک Sulūk*. Good terms or understanding, kindness, benevolence. మంచిమాట, మంచితనము.

సవచలవనము for సౌవర్చలవణము n. s. A sort of salt. ఒకతరహాపుళ్ళు.

సవతు or సపుతు n. s. Kind or sort. A sort of cloth used for turbans. మాదిరి, మైకతరహాగాయన్ను.

సవద్రి n. s. A ship's bowsprit. వాడకుముక్తువలె వేసియుండేకొయ్య.

సవరవాండ్లు n. s. *Savara*. The name of a savage tribe in the Kimediy Hills in Vizagapatam. చెంచువాండ్లు, యానాదివాండ్లు. See account of the మాళయాసవరలు in Loc. Rec. VII. 136.

సవలచేకు n. s. A fish. Russell, plate. 41 says Sawala, and in plate 143. Sowarah.

సవాయి n. s. *Savāi*. The main-stay (sea term.)

సవాయిగావుండే adj. Scrofulous, tainted by old venereal complaints. సవాయిరోగము such taint.

సవారి n. s. *سواری Savāri*. Riding: any mode of conveyance. సవారిపోవుట To take a ride. గాలిసవారి or కాలుసవారి walk, an airing, walking afoot.

సవాలు n. s. *سوال Sawāl*. A question, interrogation, inquiry, a proposal, or one bidding at an auction. ప్రశ్నలక్షణము.

శవ్యాసి or స్యాసి error for సాంవాసి adj. About half.

శష్టకల్లి n. s. (see శ్ర—) Craft, wicked device. Skill, cleverness (used in a contemptuous manner.) కుయుక్తి.

శహబాసు interj. شهباش Shahbash. Well done! Elphinstone in his Caubul l. 374. observes that it is pronounced ai shawasha اشواشا adding, "Oh well done; perhaps the original words are ai-shah-bash. Ah, be a king. " At pueri ludentes Rex eris, aiunt" an ingenious reference to Horace.

శహారు for షహార్ n. s. شهر Shahr. A city: the capital. కట్టణము.

శహారుగస్తు vulgarly శరిగస్తు n. s. شهرگشت Shahr gasht. Parading or going in procession round the town. The name given to the final day of the హాలికుండు hoeli feast or మొహరం. గ్రామప్రదక్షిణము, ఊరేగింపు.

శహిచేయుట or సయసుచేసుట v. n. from صحیح Sahih. To sign. చేవ్రాలువేసుట.

శహి adj. صحیح Sahih. Proper, correct, right, but this word is constantly attached to notes, bonds and deeds &c. or uttered at the close of declarations or statements of terms, conditions, proposals &c. implying approval and acquiescence: and is often used after the signature of one's own name. See a clear proof in Tod's Rajasthan l. 202. where he misinterprets it (సహాయ) Sahāya; whereas it is Sahih.

సా|| a contraction for సాక్షి also for సాహేబు and sometimes it means సాష్టాంగదండము.

సాండ్ర n. s. The name of a class of toddy sellers.

సాంబా سانبہ Sāmbā. n. s. The large red stag (Malcolm) commonly called the Elk: but it is not the elk. The Samver of Bengal. See minute description in British Cyclopædia, reprinted in Napier's scenes and sports. 1840 vol. 2. page 80. It is omitted in Shakesp. in Haughton in Molesworth in Reeve and in Wilson. పెద్దమొరబియ్యం.

శాకతుం or శాఖతుం n. s. A weed called Cyperus rotundus; cattle eat it, hogs are fond of the roots, the roots dried and powdered are used as a perfume.

సాకి or సాకిసు ساکن Sākin. n. s. Residing: an inhabitant, tenant. సాకిసుచెన్నకట్నం inhabitant of Madras. In such expressions Sākin-i-Chennapatnam, the order of the words is according to Persian syntax, the letter i being put between as representing "of." సా|| మంగలగిరి inhabitant of Mangalagiri. కాళురఘ్నదేవ, కాళురముఖుండేవదేవ.

సాఖి adj. ساختہ Sākhta. Manufactured. చేసే as of salt. నమ్మకుసాఖి (meant for Sākht) the manufacture of salt.

సాఖపాలము n. s. Low lands: a dell; a low moist field.

సాఖబడి, సాఖబి or సాఖవలి for సాగుబడి n. s. (Tamil శాక్రపడి.) Cultivation, tillage. కృషి, వ్యవసాయము.

సాగుమాసం error for సహాగమనము * n. s. Which see.

సాచా adj. سائچا Sāncha. Honest, faithful, true, real, just. పెద్దమనిషియైన, న్యాయమైన, నిజమైన. సాచామనిషి an honest man. సాచాగా adv. Honestly, fairly, faithfully. By fair means, truly, really. పెద్దమనిషితనముగా, న్యాయముగా.

శాజీర, సాజీరా (شاجیرا Shah-Jira.) n. s. Cuminseed. A certain odoriferous seed used in cookery. జీలకర్ర.

సాజు ساز Sāz. n. s. Maker. చేసేవాడు. నమ్మక్కు సాజు nammak sāz a salt manufacturer.

సాటా n. s. Barter, exchange. మార్పడము adj. Similar, equal. సమమైన. సాటాకోటి బేరము bartered merchandize. సాటాయిచ్చుట to give in exchange, to barter.

సాటాలెచ్చుట or సాటావేయించుట v. a. To compare. సాటువచేసుట.

సాటి or సాటు (Tamil శాటి.) Thus used లాభ సాటి బేరము a bargain, sale with profits.

శాఢాయింతుట v. a. چالا Chalāna. To spur a horse. గుడికాళ్లతో తట్టి ధాఢాయింతుట.

సాణితనము for జాణితనము n. s. (Shānī for سیان Syāna.) Cleverness, skill. చమత్కారము, కట్టితనము.

సాకు n. s. ساتھ Sāth. Company, escort. సోబతు, తోడు, సహవాసిము.

సాదరా n. s. Cloth of gold, or silver stuff. జలతారుబట్ట.

సాదరు, సాదిరు adj. صادر Sādir. Issued, given, proclaimed, enacted. సాదరుచేయుట صادرకర్నా to issue, give (an order.)

సాదర్వారి, సాదల్వారి, సాదిర్వారి. n. s. صادر واريد Sāderwārid. Expense and receipt. Out goings and incomings. Now used for petty charges for pens, ink, paper, lamp-oil &c.

సాదా adj. ساده Sādah. Plain, clear, downright, distinct, unmixed, unornamented. Blank, unwritten. సాక్షుగావుండే, ఉత్త.

సాదిరు చేయుట v. a. See సాదరు.

శాసలింకం n. s. (Tamil శాశ్రివింకమ్.) Vermilion; red paint: factitious Cinnabar; made of mercury and brimstone. See Ainslie. 2. 253.

శాసభోగు or శ్యాసభోగు n. s. Shanabhog. (Kannadi.) A village clerk or accountant. గ్రామకరణము. Munro spells it Shambogue.

సాని adj. (سَانِي Sānī.) Second, second in rank. రెండో, నాయబ్. Thus; నాసానికరణములు my fellow-clerks.

సానిక n. s. An earthen bowl. పాత్రవిశేషము.

సానిచేతు, సానిమొయ్య n. s. Shanee Moia, A species of Labrus. Russell's fishes. No. 119 and 120 మత్స్యవిశేషము.

శానితనము for జానితనము n. s. Wickedness, cunning, trick, prank.

సాకుడుట v. a. (Tamil.) To eat. భోజనముచేసుట. Bhanu. 4. 11.

సాకుత్వం n. s. Error for సాకుత్వము.

సాపాటు n. s. (Tamil) Food, eating. ఆన్నము, భోజనమున్ను. సాపాటుకాచేసుకొనివచ్చెను he dined and then came. సాపాటురాముడు A glutton.

సాఫు for సాఫ్ adj. صاف Sāf. Clean, clear, pure, fair. (see లేట, మడి, and సుద్రమైన) fair as a copy. సాఫుబట్టలు clean clothes. Vulgarly saf also means straight, level, not crooked.

సాఫుక్రతి a fair copy: (of a paper.) సాఫుక్రామడము n. s. Copying out fair. తీర్చుగాక్రామడము. సాఫుచేసుట to ruin, utterly destroy.

C. P. Brown's Mixed Dictionary.

సాబకు for సాబిక్ adv. سابق Sabac. Formerly. సాబకుపనుకుంచొప్పున in conformity to the former orders.

సాబత్ adj. ثابت Sābit. Proved. నిరూపించబడ్డ.

శాబాశ or శాబాసు for శకాబాశ شهابش Shābāsh. interj. Bravo, excellent. శాబాసుగీరి n. s. Triumph, exultation. జయము.

సాదిక్తు for సాబత్ adj. ثابت Sābit. Proved, established, brought home, verified. సాదిక్తుచేయుట to prove, establish.

సామాను n. s. (سامان Sāmān.) Things, baggage, luggage, goods, wares, tools, apparatus, stuff, substance. A service or set of things. అంకడిసామానులు marketing. వంటసామానులు cooking ingredients.

శామిలాతుబంజరు n. s. شاميلت Banjar. Land mixed with waste. Land, part of which is waste. కొంతపాడుగావుండేభూమి.

శామిలు usually షామిలు or షామిలాత adj. (شامل Shāmil.) United, conspiring, leaguings. కుర్తాగ్గముగాచేరుకొన్న, కలుసుకొన్న, కూడుకొన్న. శామిలుగా adv. Unitedly, in league.

సాయబు, సాయిబు for సాహీబు n. s. (صاحب Sāhib.) Owner, master, possessor. పెద్దమనిషి, యజమానుడు a gentleman. Also an ordinary word for Musulman, just as a Frenchman is vulgarly called a Monsieur.

సాయరు n. s. from سائر Sāyer. (A journey.) The transit duty. Variable imposts, customs, duties, tolls. సుంకము.

సాయి, శాయి for శ్యాయి n. s. سياهي Syahi. Country Ink: this is made of lampblack and never turns rusty. English Ink is called ఇంక్ and (if made with galls) soon loses its blackness.

శారం n. s. (Tamil శారమ్) Shārām. Scaffolding. శరంజు. (Madras) Tamil Dictionary page 275.

శారటు or సారట్టు n. s. (The English word) A "chariot:" used for gigs &c. గుర్రపుబండి.

శారడగాడు n. s. A masquer or buffoon, who in a farce plays the part of Siva.

సారవ n. s. Sarva. A bridge (Cud.) A scaffolding: rather శరంజు q. v. శారము.

సారశీవేరు n. s. *Sārass root*. A medicinal drug
ఒకమందుదినుసు.

సారా, సారాయ or సారాయి n. s. Spirituous
liquor. Wine. Arrack. మద్యము. సారాయిఅం
గడి an arrack shop, gin shop.

సారీ n. s. *ساری Sārī*. A petticoat. చీర.

సారువాకుంట n. s. The crop raised on low lying
land. (Raj. and Nellore.)

సారె n. s. A man (at chess.) సారెనువంటుట
v. a. To place (a piece, or man) at dominos
or drafts.

సార్జంటు, సార్జంతు or సార్జెంతువు n. s. "Ser-
geant." జాతిబంత్రోతు. Bobbili. 3. 106.

శార్పనా, మార్పనా or శోహారువనా n. s. *شهر پناه*
Shahr panāh. A city wall. పట్టణముచుట్టూ
వుండే ప్రహరిగోడ.

సార్లా n. s. Success, completion, achievement.
అనుకూలము, సంపూర్తి, సాధ్యము.

సార్లాఅవుట v. n. To succeed : be finished. శుభ
లమవుట, అనుకూలమవుట.

సార్లాచేయుట v. a. To settle, prepare, get ready.
శుభిష్టారముచేసుట, సిద్ధముచేసుట.

సార్లాశుడుట v. n. To prosper. పూరాశుడుట.

సార్వ n. s. See. సారవ.

సార్వా n. s. Any grain that has a light coloured
husk, as rice?

సాశవాదాశవాలెక్క n. s. The account regard-
ing the white and black grain crops : i. e. For
the whole year. This term is peculiar to the
north.

సాలస్త్రీ or సాలిస్త్రీ n. s. *سالستری Sālastri*.
A farrier, a horse doctor. శుర్రవువైద్యుడు.

సాలాబాదు *سال آباد Sāl-ābād*. adj. Annual.

సాలాబాదుఖర్చు or సాలాబాదఖర్చు The perma-
nent charges of a village, as those for the Pa-
goda &c. దేవాలయము మొదలయిన వాటికినిలకడ
గాత్రామములోనుంచుచేసే శలవు మొదలయిన ఖ
ర్చులు.

సాలాబాదుగా adv. As usual. మామూలుగా. H.
4. 192. సాలాబాదుగనరండుశులువుచునుండె

సాలామిశ్రీ usually సాలంమిశ్రీ n. s. Salep. A
nutritious nut which makes a glutinous kind
of gruel. ఒకమందుదినుసు.

సాలీన n. s. i. e. *سالیانا Salyāna*. Yearly in-
come. Annuity, yearly stipend. వర్షాశనము.

సాలీయానా or సాల్యానా adj. Annual, yearly.
ఏట.

సాలు, సాల్, or సాలె n. s. *سال Sāl*. A year.
సంవత్సరము. సాలునుజస్తా last year. సాలేహాలు,
సాలునుజుకూరు the present year. సాలాశ్చైరు
the end of a year. సాలెఅయిందా the ensuing
year.

శాలువ n. s. *سال* A shawl.

సాళువాబిట్ట n. s. The bird called a quail.

సాల్యసాల్ adv. *سال بسال Sāl-bā-sāl*. Annually.
ఏటా, ప్రతిసంవత్సరము.

సాల్యానా adv. *سالیانا Salyāna*. Yearly. ఏటా
(adj.) Annual. ప్రతిసంవత్సరము. సాల్యానాలెక్క
annual accounts.

సాల్యానా n. s. Annual income, annuity. వర్షా
శనము.

సాళ్లు (for చాళ్లు plu. of చాలు) n. s. Furrows.
లాంకలపద్ధతులు.

సాపడచేతు n. s. A kind of fish of the species
called chimæra. మత్స్యవిశేషము.

సావధముచేయుట v. a. (error for సావధానముచే
యుట.) To convince, bring him to his senses.
స్థారకమువచ్చేటట్టుచేసుట.

సావరం n. s. *Sāvaram*. (Persian *چاور Chawar*.)

A measure of land; nominally containing
thirty cattles (some contain only ten) each
కత్తి being about 14 acres and 14 kuntas.
i. e. acres $14 \frac{7}{10}$. This mode of measurement
is peculiar to zemindary land, in which *Sāva-*
ram signifies that part of the estate which the
zemindar retains in his own hands; as dis-
criminated from శేరీ shēri q. v. which was
land let out to tenants. Jaim. Bha. 6. 205.

శావి n. s. (Italian, and Portuguese, "chiavi")
a key. తాళంచెవి.

సావిడాలు n. s. plu. A large kind of fish im-
ported dry from Bombay. ఒక చేతు.

శావిరం or మవిరం error for సావీరము n. s. which
see. Ainslie. 2. 355.

సావిలివాండ్లు n. s. A sort of gypsies?

శావుకుడు or శావకుడు error for శేవకుడు * n. s.
A servant.

సాహిత్యం n. s. (Error for సహాయము) Help.
 శాహిది n. s. (for షాహిద్ شَهِيد *Shāhid*.) A witness. సాహి.
 సాహుకారు n. s. ساھوکار *Sāhucār*. A banker or money broker.
 సాహెబు n. s. صاحب *Saheb*. Master, owner. యజమానుడు.
 సింగాడా for శృంగాటికా * n. s. An aquatic plant. (*Trapa bispinosa*) నీళ్లలోపైరయ్యే మొక్క చెట్టు. సింగాడికాయలు the nuts of this; which are like almonds.
 సింగాని n. s. A sort of grain grown in Nagpoor. ధాన్యవిశేషము.
 సింగోటి n. s. A pair of antelope's horns joined together, butt to butt, as one stick, pointed at each end. జింకకొమ్ములను రెండుతల్లూ మొసలువుండేటట్లుగా చేర్చిన ఆయుధవిశేషము.
 సింహము or సింహవలక n. s. A timber. సరికి మొక్క విధముగా చెక్కి తీర్చిన తేకుమాను.
 శికస్తు or శికస్తుగావుండే adj. شکست Broken, ruined, burst. శిథిలమైన.
 శికా or శిఖా n. s. سكة *Sicca*. A seal or impression, a die for coin, a stamped coin. ముద్ర. శిఖావుండరము a ring with a seal.
 సికాయించుట v. a. سیکھانا *Sikhāna*. To teach, tutor, tamper with, to instigate. చదివించుట, నేర్పించుట, దుర్బోధనచేసుట.
 శికారా n. s. A hunting hawk. వేటాడేడె.
 శికారి or సికారి n. s. شکاری *Sicāri*. Sporting, fowling, hunting: also an airing on foot, or horseback, a walk or ride. వేట, సవారి, కాలుసవారి. శికారిపోయినాడు he has gone out to walk or ride.
 శికారి or శికారీ n. s. شکاری *Shicārī*. A huntsman, a fowler: a hunting hawk. వేటగాడు, వేటాడేవాడు, వేటాడేడె.
 సికారు, or శిఖారు n. s. شکار (Shicār.) Game, hunting. An airing, a walk, drive, or stroll. వేట, కాలుసవారి, సవారి. శికారిపోవుట to go out for exercise, or to shoot.
 శికిమి or శిక్కి adj. سیمی *Sicmi*. Subordinate; as a subdivision. శికిమియజారాదారుడు a sub-

renter. లోగుత్తవాడు. శికిమి is equivalent to లో "in."
 సిక్కా n. s. سكة *Sicca*. Seal, stamp, impression. This word is from the Italian or Turkish *Zecca*. i. e. the mint. ముద్ర. see శికా.
 సిక్కువాడు n. s. A "Sikh" or Panjābī. శీకుదేశస్తుడు.
 శికాస్ or శికాస్పాడి n. s. A perfumed powder used in worship. ఒకతరహాగంధపాడి.
 సిగనాలు or సిగనపువక్కలు n. s. plu. Boiled betel nut. ఒకతరహావండినవక్కలు.
 సిచ్చాయము n. s. Savings in expenditure, embezzlement. ఆశుహరించడము, ఆశుహరించికూడ బెట్టడము.
 సిద్దీ *Siddī* سیدی *Sidī*. n. s. Abyssinian, negro. African, or black. The Siddees are a tribe of Mahomedans, inhabitants of Gogo in Guzerat.
 సిపాయి or శిఫాయి n. s. سپاہی *Sipāi*. A soldier usually Hindu or Musulman soldier. H. 5. 207.
 సిఫారసు n. s. سفارش A recommendation.
 సిబ్బంది n. s. سببندی *Sibbandi*. Rangers, militia. Armed peons, Irregular infantry. An establishment of clerks, peons &c. కట్టుబడివాండ్లు, బంట్లోతులు.
 సిమ్మతు for సింత్ n. s. سیمت *Simt* (vulgarly సమ్మతు *sammāt*.) A quarter of the heaven. A hamlet.
 సియ్యం adj. سیمیم Third. మూడో.
 సిరకా for సిర్ఖా n. s. سرکه *Sirca*. Vinegar. కాడి.
 శిరస్తా n. s. سرشتہ *Sirasta*. Custom, usage. వాడుక.
 శిరస్తా, శిరస్తాదారుడు or శిరస్తేధార్ n. s. سرشتدار *Serishtadār*. The head accountant or manager in a revenue office or Court. లెక్కలకుజవాబుదారుడుగావుండే పెద్దపువ్వుగొట్టుడు.
 శిరా n. s. شیره *Sirah*. Indian Ink; made of lampblack, gum, and sugar: as distinguished from (ఇంకి) English ink, made of galls and vinegar. The smell will always shew which is present: English ink which soon turns pale: but sira, made with lampblack never loses its colour. మపి.

శిరాజి n. s. and adj. شیرازی Shirazi. Brought from Shiraz. S. 1. 176. Swa. 4. 36. పీరాజనే దేశము, ఆ దేశపునన్ని.

శిరాన n. s. سران The tilt of a bed.

సిరిము n. s. See శిరము.

సిరు for సీర్ n. s. سر Sir. The head. Hence the words సిరు దేశముళి Sir-desmuk, Sar-desmook, Sir-despondia and ser-canoongoi. Elph. p. 27.

సిర్క for సీర్ ఖా n. s. Sirca. Vinegar. కాడి.

సిర్నామ n. s. سرنام The direction or heading of a letter. వక్కణ.

సిలక n. s. A question. ప్రశ్న. Gordon, in Luke XX. 3. మాతో లైక సిలక అడుగుతున్నాను.

శిలలచేతు n. s. A kind of fish. మర్స్యవిశేషము. Russell. No. 100.

సిలసిల n. s. سلسلا Silsila. Succession, series. శరంశర.

సిలసిల or సిలసిలగా adv. Successively, perpetually, in routine. క్రమముగా, శరంశరగా.

శిలుకు n. s. سلك Silk. Balance, outstanding money. సిలుకు or సిల్లు adj. Remaining. నిలవ. Reeve. సిలుకుబాకి a remaining balance, sums yet unrealized.

శిలుము for చిలుం n. s. چلم A chillum for a hookah. హుక్కాలో నిశ్చయవేషేటిది.

సిలువ n. s. (from صليب Salīb.) Siluva. The Cross. ప్రస్తుతువేసినకొర్రు an expression which Pritchett uses in his Telugu Testament.

సిలేమానురాయి n. s. Suleimānī. Onyx. A stone used in burnishing.

సిలైసు n. s. (The English word) Slice తునక, తుండు, బద్ద.

శివకర్ణిక, or శిందుగమాను n. s. See చిందుచెట్టు.

సివాయి, or శివాయి adv. سواي Siwāi. Except, but, save, beyond. Extra, separately, besides. తప్ప.

శివాయి adv. سواي Besides, except. తప్ప. ఇది శివాయి besides this.

సివాయిజమ or శివాయిజమ n. s. سواي جمع Extra heads of Revenue. Extraordinaries (Malcolm.) more than the settled revenue.

శివారు or సివారు n. s. سوار Siwār. Fields and meadows lying around and appertaining to a village. గ్రామముచుట్టూవుండేపాలము, గ్రామముతోచేరినచేను.

శిశలు for సిశిల్ adj. Sisal. Settled. నిర్ధారణమైన.

శిస్తు, or సిస్తు n. s. شست Shist. A land tax, assessment. తన్ను. రయాకుశిస్తు favourable assessment.

శిశాల adj. سالسال Sih sālāh. Triennial. మూమయేండ్లకులైకమాటువచ్చే.

శీకి or సీకి (for చివికి the participle of చివుకుట v. n.) Being rotten by water.

శీకు or సీకు n. s. (The English word.) "Sickness." అతనుశీకులోవున్నాడు he is unwell.

సీతదుక్తి n. s. Breaking up a field, ploughing it in winter against sowing next spring. ఎండకాలములో విత్తడమునకైవాసకాలములోదున్నిపెట్టడము.

సీతభేది n. s. (Tamil శీతభేది.) The disease Tenesmus. A slimy flux. చీముచీముగాఅయ్యె ప్రవర్తి.

సీదా adj. سيدة Sidha. Right. న్యాయమైన, కుడి.

సీదా n. s. (i. e. సీదావృత్తి daily bread) Rice bestowed as alms in a raw uncooked state: provisions, undressed victuals: forage. See Kasiyātra page 119.

సీదాగా adv. Honestly, uprightly, rightly. న్యాయముగా, పెద్దమనిషితనముగా.

సీనె n. s. سينا Sina. Sewing.) The gore or lining at the girdle of a petticoat.

సీపి n. s. سیپی An oyster. గుల్ల.

సీరక or సీరుక n. s. A fabulous monster, or roc of vast size. Perhaps the same as సీరము a dragon.

సీరుక for సీర్నా n. s. Vinegar. కాడి.

సీరుకుడు n. s. A ploughman. కృషికుడు.

సీర్క n. s. سرکس Vinegar. కాడి.

సీసా n. s. شیشه Bottle, phial of glass. చిన్నబుడ్డి.

శీక్షు n. s. A wrong spelling for శిక్ష * punishment. దండన.

సుందులు n. s. A sort of grain. ధాన్యవిశేషము.

H. 4. 155. శన్న సుండులు another sort of this grain.

సుకాని for చుక్కాని n. s. A rudder. వాడనుతిప్పేటిది.

సుకాలి or సుకాలివాండ్లు n. s. A sort of gypsies. ఒకతరహాలంబాశివాండ్లు.

సుక్తిఫసిలి n. s. (سختی Sukhti.) A year without rain. వరపుగావుండే సంవత్సరము.

సుఖసంకథనవిసోదంబునక or సుఖసంకథావిసోదంబునక error for సుఖసత్తథావిసోదంబునక When he was listening at ease to the sacred history.

సుగియలు n. s. A kind of cakes. భక్త్యువిశేషము.

సుగ్గు or కడుపుసుగ్గు n. s. Bloody flux. నెత్తురుభేది.

సుజ్జి for సోజ్జి n. s. سوجی Sūjī. A mess or dish made of grits of roasted rice. See సోజ్జి.

సుణుగు, జుణుగు or జుడుగు n. s. Cheating. మోసము.

సుణుగుట v. a. To cheat, over-reach. మోసపుచ్చుట. HK. 4. 184.

సుతరాం or సుతలాము adv. Totally, utterly. బొత్తుగా, ఒడసారము.

సుతారించుట v. a. To manage. To look after, take care of. నిర్వహించుట.

సుదామదు or శుదామద్ n. s. and adj. (perhaps from شُد Shud it is; and آمد āmad it comes) Custom, usage, customary, usual. వాడుక, మామూలు, వాడుకైన, మామూలైన. సుదామదుశ్రకారముగా according to custom.

సుదారించుట v. a. To manage. నిర్వహించుట.

సుద్ద for శుద్ధ adj. Utter, downright. వట్టి.

సుద్దా adv. Also, even. Likewise, too, including. కూడా.

సుధారించుట v. a. To manage. నిర్వహించుట.

సునామణి or సునావణి n. s. سنانه Sunāna Reading out or reciting. చెదువుట. సునావణిచేయుట to read aloud. నాఅర్జిసునావణిఅయినదా has my petition been read out?

సునాసంగా error for సునాయాసముగా adv. Easily, lightly. సులభముగా, అవలీలగా.

సునుగుట v. a. See సుణుగుట.

సున్నచేయబడ్డవాడు n. s. An insignificant fellow. a nobody. వ్యర్థుడు.

సున్నతి n. s. سنت Circumcision. తురకలునుల్లి కాయకానతోలునుకోసుకోవడము.

సున్నాం n. s. The same as ముచ్చనాతి which see.

సుబరకేలి n. s. Subar-kēli. The kelson or plank lying on a vessel's keel.

సుబా n. s. سوبه Subah. A sooba or province. రాజ్యము.

సుబేదార్ or సుబేదారుడు n. s. A subadar. Governor of a province. In the modern army a sergeant or native captain. "Subadar Colonel Munro Saheb," Sir Thomas Munro.

సుబ్రహ్మణ్యము * n. s. The name of a certain river; a sort of bastard ruby found there?

సుమారు or సుమార్ شمار Sumār. prep. About.

సు|| ర|| ౨౦౦ i. e. సుమారురూపాయలుఇన్నూరు About Rupees 200. సుమారుగావున్నాడు he is pretty well now, he is rather better to-day.

సుమారుగారా come gently, fair and softly. సుమారుశదిరోజులు about ten days.

సురిపెట్టె or సురుగులపెట్టె properly సోరుగులపెట్టె n. s. A chest of drawers.

సురీ n. s. سوري Name of a country. Syria?

సురుగు or సురుగుచెట్టు A cypress tree?

సురుమాయి n. s. سوما Surmā. Collyrium. కాటుక, అంజనము. Bhanumati. 4. 21.

సురువు, మురు or మురువు n. s. شروع Commencement. ఆరంభము.

సులాకి, or సులాకు n. s. The dent in coin: the mint mark. రూపాయామీదకుడే లైకగురుతు. From سلاك Sallāk. an ingot.

సులువు, or సులూ adj. Corrupted from సులభము Easy.

సుల్తాను n. s. سلطان Sultan. A sultan or Musliman prince. తురకదొర, Vemana. 814.

సుస్సీలుచేయుట v. a. To rectify, to reform?

సుస్తి adj. and n. s. سستی Lazy, Laziness. సోమారి, సోమారితనము.

సూనరి n. s. A flower seller. పూలమ్మేవాడు. M. XII. 1. 357. సూనరియన్నంబుజూదరియన్నంబు.

సూరతు n. s. سورت Features. But in Bobbili 3. 66. సూరతుమందుగుండ్లు means brought

from Surat. సూరతుముత్యాలు very fine pearls brought from the same country.

సూరతుకొమారుడు or సూరత్ సంబంధ మైనకొమారుడు n. s. From *Sūrat zāda*. A natural son, one by a concubine. ఉంచుకొన్నదానికిపుట్టిన కొడుకు.

సూశె n. s. (Tamil శ్రీ.) A kiln (of bricks.) ఇటికెత్తవము.

సూలచేకటులు or సూలచేకట్లు n. s. A sort of bracelet. కంకణవిశేషము. S. 1. 176. సూలచేకటులొకమూలవైచి.

సూలెగాయి n. s. Jasper. ఒకతరహాకన్నగాయి.

సూస్త్రం n. s. vulgar error for సూత్రము which see.

శెంగోల n. s. See చెంగోలు or సెంగోలము.

శెక్తి error for శక్తి * n. s. Power, ability. శ్రాణ.

శెమ్మె n. s. شمش *Shamma*. A candlestick. దీపస్తంభము.

సెలగ n. s. *Selaga*. A word used in measuring grain. A double handful of grain, "One lot;" from which a new reckoning begins. The handful or pinch of grain put down as a mark of reckoning. పుట్టెడుకొలవగానేశలగో అనిఅరిచిలైకమూలకుప్పగాపోసేదోశెడుగింజలు. From the Arabic "Silqa" سلق See Burckhardt's Nubia, 4to. p. 234. q. v.

సెలగుల్లాడుట v. n. To play pranks or tricks.

శేంబా or శేంబారోగము n. s. *Sēmbā*. The glanders. గుర్రమునకువచ్చేలైకరోగము.

శేకరముచేసుట v. a. To collect, accumulate, usually, to earn, get. జాగ్రతచేసుట.

శేకాదా usually శేకడా adv. Per-centum (Mahr. in Bellari.)

శేటు n. s. Set. The title assumed by Guzrati bankers, saocars.

శేటుశండి n. s. "Landed militia." Elphinstone p. 11.

శేపించుట Vulgar for చేయించుట (causal of చేయుట) v. a. To make. A rustic ballad says కొన్నాసింబాలంటనే, శేపించిందిశిత్తూరికాడంటనే.

శేబధక్తాయి n. s. (Perhaps for చెంబడికాయ?) A scate. మత్స్యవిశేషము. Russell on fishes. No. 5.

శేవాసు interj. شاباش *Shabash*. Well done! Bravo!

శేరి n. s. *Sheri*: or *Seri*; Free land: which though not Inaum pays no *direct* tax to Government. Land rented by a farmer from a Zemindar or possessor of a Manyam, and free of tax to government. "Land which pays no money rent, but a portion of the crop is taken as payment in kind." Vide Judicial Selections Vol. IV. 739-740, and also Elphinstone's Report on the Peishwa's Territories p. 41. also his appendix page XXIV. But in all these places the definitions are not quite exact. In the Rajahmandri district *Sheri* merely means land which is *not* Inaum. Land which is free of *direct* tax. See note on సావరము.

శేరిమాను n. s. A certain tree. Rox. 2. 442.

శేరు n. s. *Sēr*. A *seer*; a weight of eight కులములు, or eight Indian ounces. దురిమాణం. పక్కాశేరు a large seer equal to 96 Rupees weight. సవాశేరు or సవ్వాశేరు a seer of 30 Rupees weight.

శేవెలు n. s. *Sēvēl*. Vermicelli. A kind of grain. మణుగుళులు, ధాన్యవిశేషమున్ను.

శేషి * n. s. *Sēshē*. (Vaishnava cant.) An epithet of God. చేవుడు. శేషితిరువళ్ళముఅట్లావుండినది it was the will of providence.

సై n. s. *Sai*. A year. సంవత్సరము.

సైదు, or సైద్దు n. s. (an English word) A "side" or page.

సైతాంగావాయి n. s. *Saitān gavai*. A mast made all of one piece: not the topmast separate.

సైను n. s. 'Sign'. i. e. Signature. సైనుచేయుట to sign.

సైరు usually సాయరు n. s. *Seyr*. The transit duty on goods. సుంకము.

సైలోను n. s. 'Ceylon.' సిలోననేపేవి.

సైసు interj. *Sais*! Stop! stay! సహించు.

శొంతి n. s. See శుంతి.

సొండిముంజ n. s. A scurvy wretch?

సొగసా or సొగుసా n. s. Pinchbeck: a composition of gold and copper called *Tambāc*. See Rottler page 384.

సానాయి n. s. usually సన్నాయి A sort of clarinet.

సానాయించుట v. a. سانا *Sanāna*. To read or recite.

సోనారు for సోనార్ n. s. سنار A goldsmith.
 కంసలవాడు.
 సోన్నా n. s. سونا Gold. బంగారు.
 సోన్నాయి n. s. سنائی A sort of clarinet or
 rather hautboy. See proofs in Buch. E. I.
 601. plate and explanation.
 సోన్నారి n. s. سوناری The trade of a goldsmith.
 సోరంత లేదు (for శ్చరంత) There is not the least
 bit.
 సోసాయించుట v. a. سانا To persuade, talk
 over, encourage. To cheer, welcome. మంద
 లించుట.
 సోంటా n. s. سونتا Sonta. A mace or curved
 stick carried by palankeen bearers &c. సోహ
 కర్ర.
 సోజరు n. s. (The English word) a soldier.
 షోణ n. s. The tip? ముక్కు షోణ The tip of the
 nose.
 శోణంగనాయి n. s. (Tamil) An Arab grey-
 hound. See జోనంగుక్క.
 సోదా or శోధా n. s. سواد Searching, over-
 hauling. పరిశోధించడము.
 సోదాచూచుట v. a. سوادیکھنا To overhaul or
 search. పరిశోధించుట.
 శోధ for శోధన * n. s. Search, enquiry, trial.
 Refining, purifying. వెతకడము, విమర్శ, శుద్ధి
 చేయడము.
 సోపు గావుంచుట v. a. To embalm. శవముకుళ్లి పో
 కుండా పరిమళద్రవ్యములను పుచ్చి కాపాడుట.
 సోబతు n. s. (vulgarly సోబతి.) سوبت Sobbat.
 Accompanying, being a guard. Intimacy :
 keeping company. Escort, convoy. తోడు.
 సోమారివాండ్లు n. s. A sort of vagrants in Madras
 who subsist on leavings. "Gentlemen ;
 idlers."
 సోమాసి n. s. (K.) A kind of sweetmeat. An
 instrument used in making this sweetmeat.
 సోరంగచేతు n. s. "Soring." A certain fish. Rus-
 sell No. CXIII. A species of Sparus?
 సోరవా n. s. شوربا Broth, also called సూపు
 "soup."
 సోల n. s. چولا A sort of waistcoat.

శోళకం or శోళగం n. s. Sholagam. A dry hot
 wind. The south wind which the English
 call the long shore wind. (Guntoor.)
 సోలతు, షోలి or షోలత్తు n. s. Sholti. Agency in
 bribery : a go between : intervention.
 సోల్దాదివాండ్లు, or సోల్దాదులు n. s. Soldiers.
 "soldats." Bobbili. 3. 107.
 సోఖంఠీసావః n. s. چوکھنڈی A particular
 building. ఒకకట్టడము.
 సోతు or సోవతు n. s. A match, a pattern, speci-
 men, sample. మాదిరి.
 సోత్తు n. s. Sautu. Model, pattern, fashion. తుర
 క సోత్తు Musulman fashion. See సోతు.
 సోదా n. s. سواد Traffic, trade. Goods, wares,
 commodities. వర్తకము, సరుకులున్ను.
 సోదాగరు n. s. سواداگر A merchant, a trader.
 Also a horse dealer. వర్తకుడు, సుర్రాలవర్తకు
 డు.
 సోరక్షణ n. s. A mistake for శోరక్షణ which
 see.
 హ్లాటువరహా or షరింగవరహా n. s. French coin
 valued at 36 fanams or 45 annas ప్రెంచినా
 ణ్యము.
 హ్లాంపు n. s. (the English word stamp.) ముద్ర.
 హ్లాంపులు stamped papers.
 హ్లానాపతి n. s. A mediator. మధ్యవర్తి.
 హ్లానాపత్యము n. s. Mediatorial functions. మధ్య
 వర్తిత్వము, మధ్యవర్తిత్వము.
 సిరద్రవ్యము * n. s. Real property, land and
 house.
 హ్లామతు n. s. A false spelling for తోహమత్తు
 which see.
 శ్చిష్టి or స్రుష్టి n. s. Impurity occasioned by the
 decease of a relative. ఆశోచము.
 శ్చయి for శ్చయి n. s. پاهی Ink made with
 lamp black. మషి.
 శ్చష్టి n. s. vulgar error for షష్టి which see.
 శ్రావింతుట * v. a. To read to. వినిపించుట.
 శ్రోత్రియము * n. s. A favourable assessment.
 శ్చిల్పము గాతీసుకానేడున్ను.
 శ్చర్గ n. s. Error for శర్గ a chapter or canto.
 శ్చిల్పించుట v. n. To draw to a close, decrease,

lighten, go off, as a fever. శ్వల్పమవుట, క్షీణించుట.

స్వాపారం usually సర్వస్వాపారము n. s. (a low bad word) The whole. యావత్తు.

స్వారి i. e. సవారి n. s. سواری Riding, going abroad, a drive, an airing. A conveyance.

Utt. Haris. 4. 22. కాలుసవారి walking a foot. గుర్రపుసవారి riding.

స్వార్లు n. s. سوار Sawār. Riders, troopers, horsemen. సాదులు, అస గాతురుపువాండ్లు.

హ H. This letter is sometimes dropped as an initial as Ukum for حکم *Hukum*: it sometimes is transposed as hāshām for احشام *ah-shām*. Ibrahim becomes ابراهام *Ibhrām*.

హంకరింపు n. s. The act of drawing or pulling out. ఈడ్వడము, గుంజడము? See అంకారింపులు.

హంకామా n. s. ہنگم The working season, time, period.

హంకామి adj. ہنگمی Temporary, for the time being. తాత్కాలికమైన, సత్యావుండే. హంకామిసిబ్బంది a temporary establishment.

హండా n. s. ہندہ A brass boiler or great kettle. శరువము.

హండి n. s. ہندی A small cooking pot. కుండ.

హంశం, హంశము Error for అంశము n. s. Share, portion.

హంసాయి n. s. ہمسایہ A neighbour. ఇరుగుపొరుగువాడు. హంసాయిదస్త్యులు the signatures of the neighbours, affixed to a statement made by all.

హంసాయిగ్రామం n. s. A neighbouring village. పొరుగుూరు.

హకామి n. s. حاکمی *Hākīmī*. Authority. హకామిచేసిపోయెను he took upon himself to go. స్వేచ్ఛతంత్రించిపోయినాడు.

హకీకతు or హకీఖతు n. s. حقیقت Account, statement, representation of occurrences or affairs. Facts, matters. వృత్తాంతము, కేంకతి.

హక్కయిన adj. حق Rightful, due. బాధ్యతగల.

హక్కున n. s. عكس Spite, opposition. Hatred. ఈగ. హక్కుననుకొనక వడము to revenge himself.

హక్కు n. s. حق Lawful right or title. బాధ్యత.

హక్కుదారుడు n. s. حقدار Owner, proprietor. బాధ్యుడు.

హక్కుదావా n. s. حق دعوأ *Hak dawa*. A statement of rights, a bill of dues. A claim. బాధ్యతను గురించినమనివి.

హక్కుశాయి or హక్కుహంసాయి n. s. A neighbour, coparcener.

హజరతు حضرت His honour, his reverence. హజరతు మున్రో సాహేబులవారు his honour Colonel Munro.

హజారము n. s. حضور A court, where persons of distinction sit. కొలువుకూలము. Radha. 2. 150.

హజీరా n. s. A certain pot-herb?

హజ్జుబజారిధర కాడికి adv. Error for *anz*, ارزبازاری At the market price. అంకడిధరత్రుకారము.

హటకరి n. s. (Hatakari.) A certain subdivision of the weaver caste.

హడ్డి for అడ్డి n. s. Hindrance, check. ఆటంకము.

హత్యారు n. s. ہتھیار Instrument, tool.

హద్దు n. s. حد Boundary. Limit, term. హద్దులు హద్దులు from side to side.

హమాంబాబత్తు n. s. ہمہمہبابت Grand total.

హమేషా adv. ہمیشہ Continually, always. ఎల్లప్పుడు.

హయ్యాం, హయ్యాను n. s. ایام *Ayyām*. Period, season, time, days, reign. కాలము.

హరకార n. s. راكراہ A messenger or courier. సమాచారము తెచ్చేబంటు.

హరణధరణశక్తిచొప్పన adv. By tooth and nail. యావచ్చక్తిని.

హరాంజాద adj. حرامزاد Wicked, vicious దుష్ట. హరాంజాదగుర్రము n. s. A wicked horse. దుష్టగుర్రము.

హరామి adj. حرامی Wicked, vicious. దుష్ట.

హరిగోలు n. s. (K.) A small boat. Suca. 3. 288. హరిగోలుగుంపునావనజంబులలతిగాద్దనబెరింపు.

హరు adj. ہر *Har*. Each, every. ప్రతి.

హరుకు (K.) adj. Torn, rent; n. s. A tear or rent. చింపి, తుండు, తునక.

హరోవ్ n. s. (*Harāval* *حراول* a Turkish word.)
 The van. హేనాముఖము, దండుయొక్క ముందరి భాగము.
 హర్కతు for హరకతు n. s. *حركت* Opposition, hindrance. ఆటంకము.
 హర్దారా n. s. *خبردار* Messenger, courier, spy. వార్తావహుడు, వేగువాడు.
 హర్దిజి adv. *بهرگز* Ever, at all, not by any means.
 హర్ది n. s. Error for అజ్జి. *عرضي*.
 హర్దోహిసా n. s. *حصه* *Har-do-hissa*. The whole, undivided gross produce. ఇరుగోరులు.
 హర్తాస్తా adv. *هرراستا* Every way. ప్రతిదారి.
 హర్త్రు adj. *هر* Every, each. ప్రతి.
 హశస్త్రీ adj. Open, unconfined, roomy. విశాలమైన.
 ఈయిల్లు హశస్త్రీ గావున్నది this house is commodious or spacious.
 హలాకు or అల్లాక్ adj. *هلاک* *Hallāk*. Ruined, destroyed, lost, slain. నాశము చేయబడ్డ, హతము చేయబడ్డ, చంపబడ్డ. హలాకాట v. n. To be killed, perish, be fatigued. చంపబడుట, చచ్చుట, డయ్యుట.
 హలేకార్లు n. s plu. *اهل کار* *Ahl-i-kar*. People, attendants, menials.
 హల్లా adj. *کله* Mean, base, low, inferior. Light, trifling, vulgar. నీచమైన, అల్పమైన, యుద్రమైన. హల్లావాదు n. s. A mean, despicable man. అల్పుడు.
 హల్లా n. s. *هاله* *Halla*. Scaling a fort. Assault, escalade. (J. C. M.) హల్లా చేసుట to scale a fort. లగ్గయెక్కుట.
 హల్లు adv. *هله* *Hallu*. Gently, softly, slowly. తిన్నగా.
 హవాయి for అవాయి n. s. (H.) *هواي* Alarm, consternation. దిగులు, తల్లడము. హవాయిదస్తు money collected by consternations.
 హవార్ error for అహ్వాలు n. s. *احوال* State, condition, circumstances. స్థితి.
 హవాలా n. s. *حواله* Charge. ఆతనిహవాలాచేసి నారు they committed it to him.
 హవుజు or హౌదు n. s. *حوض* *Hawz*. A basin, tank, bath, fountain. A particular metal vessel for heating or holding water.

హవేలీ n. s. *حويلي* *Havēlī*. A mansion, a palace. నగరు. హవేలీతోట a royal garden. హవేలి గ్రామములు villages which were formerly kept in the hands of the Nabob or in his immediate management.
 హశీలు for హశీలు n. s. *حامل* Duty payable: tax. తస్తు.
 హషం n. s. *حشم* Train, equipage, suite. The plural is *احشام* *Ahsham*. Followers. హషం బంట్లోతు a peon in attendance, a sort of militia man.
 హశా adj. *حشو* Petty, trifling.
 హషుంవజా n. s. "Deduction of a complete head or whole item. Bellary." A poor definition. It seems to be meant for హషుంవజ *حشوروضع* *Hash-vaza*. i. e. వైనవజా చేయబడ్డది (Cud.) A mode of keeping accounts: the net sum being entered in the books instead of the gross.
 హశీను n. s. *حسن* *Hasan*? "Black land in a state of cultivation." (Bellary.)
 హశీము n. s. *حكيم* (Bobbili.) Master, ruler. ధణి.
 హజీరు or హజీర్ adj. *حاضر* Present, ready. హజీరు జామీను bail for producing a culprit.
 హజీరు బాషి n. s. *حاضر باشي* Attendance. కనిపెట్టియుండడము.
 హజీలు or హజీలై for హజీర్ adv. *حاضر* Ready, present. సిద్ధముగా. Satya. 2. 133. 186.
 హజ్జీర డా or హటఖీర్ n. s. (Marata.) A rough account.
 హత్పూచి హిసాబు n. s. *هاتھ پوچی حساب*. A rough account?
 హమి n. s. *حامی* *Hāmī*. A protector or defender. Assurance, the confirmation or ratification (to an engagement :) afforded by a third person's pledging himself to the fulfilment of it. హమితక్కావి n. s. Advances for cultivation on the responsibility of the third person. జామీనుమీదయిచ్చేవారకము.
 హమిషం n. s. Food, maintenance, means. ఆస్తుము, జీవనాధారము, బండవలము.
 హలసాలు for హల్ సాల్ n. s. *حال سال* The current year. నడిచేసంవత్సరము.

హాలి or హాలీ adv. **حالي** At present. **శ్రీశ్రీ** రమం
దు, ఇప్పట్లో.

హాలు adj. **حال** Current. నడిచే.

హాలున adv. At present. ఇప్పట్లో.

హాలెకారు n. s. plu. **Ahlicār.** **كار** Official
servants. **పుద్యోగస్థులు**, **బంధువులు**.

హాశ్చర్యం, or ఆశ్చర్యం for ఆశ్చర్యము * n. s.
Surprise, astonishment.

హాశీలు, హాసీలు or హాసీల్ n. s. **حاصل** Customs,
duty payable, tax.

హాస్పత్రి or ఆశిషత్రి n. s. A hospital. **రోగులు** వుం
డేయిల్లు.

హిక్మా n. s. **اغماض** **Hikma.** Error for Ighmaz.

హిక్మాయించుట (Hikmāinchi. error for ighmazi
اغماضي Scornfulness.) v. a. To refuse. scorn,
disobey.

హిజారు n. s. **ازار** **Izār.** అనగానుడి Short
breeches. **Suca. 1. 190. H. 4. 107.**

హిజిరి n. s. **محرمة** The Mohemedan era. **తురక**
సంవత్సరము.

హిమ్ముత్తు n. s. **تمت** Boldness, courage. Aid:
instigation.

హిసాబు or హిసాబు n. s. **حساب** An account.
లెక్క. హిసాబెనివాడా n. s. (Lit : an account of
the settlement.) As (or on account of) the
ryot's portion in the crops. See నివాడా.

హిసేబు n. s. See హిసాబు. **حساب**

హిసానా n. s. **حصص** **Hissa.** A share or portion.
భాగము.

హిసరాశి n. s. The lowest part of the rick or
heap : where the grain is not clean (?)

హిర్ష n. s. Error for **కుర్ష్య.**

హిలా for హిలా n. s. (**Hila.**) **حيلة** Stratagem,
trick, deceit, artifice. **వంచన**, **మోసము.**

హు|| i. e. హుకుం Command, order.

హుందా n. s. "An estate." A canton? Thus
వాల్తేరుహుందాశ్రీశ్రీయతు the Proprietor
of the Waltair Estate.

హుందామనగా adv. In the lump or gross.

హుందావసె n. s. **هندارنى** The price paid upon
a bill of exchange.

హుండి n. s. **هندى** A bill of exchange, a box
for money received, (particularly in a pagoda,)
like the poors' box. Or, at a custom house.

హుకుం n. s. **حكم** **Hukm.** An order. **ఆజ్ఞ.**

హుకుమల్ n. s. **حکمت** Orders. See Reg. V.
of 1827 page 3, line 14.

హుజూరు n. s. **حضور** **Huzūr.** The presence.
Court. Audience chamber. **సమక్షము**, **సముఖ**
ము.

హుజ్జల్ or, హుజీతు **حجت** **Hujjat.** n. s. Per-
verse wrangling, objecting or making difficul-
ties. Violent disputing, rebelling. **హుజ్జతు**
చేయుట to bully.

హుటావళి for హుట్టువళి (K.) n. s. The produce
of a field or of trade. The amount of an as-
sessment. **పుట్టుబడి**

హుటాముటిగా adv. Swiftly., **త్వరగా.**

హుటాహుటిద్రయాణము n. s. A forced march.
From **اوثا اوثه** oothā oothee.

హుట్టువళి n. s. (K.) Proceeds, collections. See
హుటావళి.

హుతాళి for ఉత్తాళము n. s. (K.) Haste, preci-
pitaney. ఆతురము. పోయినశుక్రవారమునాడు
ముద్రమునిండా హుతాళి గావుండినది last Friday
the sea was boisterous.

హుత్తేరె or హుత్తేరి interj. **Hut Tèrè.** an indefi-
nite imprecative exclamation.

హుమ్మున్ను n. s. (Error for **Himmat?**) Arrogance,
self-conceit. **గర్వము.**

హురుమత్తు n. s. **حرمات** **Hurmat.** Honour,
chastity, esteem. See **ధూర్జటిచెప్పినకృష్ణరా**
యవిజయము. 1. 71.

హుశ్యారు for హుష్యార్ adj. **هشيار** Alert,
active, watchful, careful.

హుషారు or హుష్యార్ n. s. **هشيارى** Smartness,
attentiveness. Cleverness, readiness, wari-
ness. **జాగరూకత**, **జాగ్రత.**

హుబ్బారు n. s. (K.) A chief or head man. హు
బ్బారువరు a chief Vaishnavite bramín : a class
of bramíns so called.

హుజీబు n. s. (**حجيب** **Hejēb?**) A clerk : a
writer? See Kirabahattari page 22. I a

pose it comes from **حجاب** porter or chamberlain.

శోరియా or **శోలి** **حيلة** n. s. Trick, pretence.

అక్కడయిక్కడ **శోరియాలు** **చేసుకొంటూ** idling away the time.

శోష్టరము or **శోత్తరము** n. s. Cause, ground, reason, sign. **యదివానకు శోష్టరము గావున్నది** this is a symptom of rain.

హైబతు n. s. **هيبت** *Haibat*. Perturbation, distress. **కొండలము, వైకల్యము.**

హైరాను adj. *Hairān*. **حيران** Bewildered, at a loss, deserted. At his wits end. In confusion. **నన్నుతిట్టికొట్టి హైరాను చేసి** they bullied and harried and worried me.

హుజీరు n. s. See **వజీరు**.

హూద or **హూదా** n. s. **هود** Employ, office, duty, rank. **హూదాదారు** an employé, an officer.

హూరుగాలి n. s. (K?) A tempest, a gale. **బలమైన గాలి.**

హూళిక usually **హళి** n. s. (K.) A broad round cake made of wheat flour, and filled with boiled pease, sugar &c.

హూళిపండుగ n. s. The HOELI feast, held at the beginning of the vernal equinox: in which the Hindus throw coloured powder over each other. Broughton describes it in his *Mahratta Camp* and writes it HOHLEE. It commences on the date **వసంతశుక్లము** and lasts about six weeks. But it is held in the ten days preceding full moon in the month Phalguna, commencing on the eighth day of the bright fortnight and ending on the night of the full moon. See *Memoir in Bengal Chronicle*, republished by Pogson in his *History of the Boondelas*. Calcutta 1828, p. 72.

హూషు n. s. **هوش** *Hōsh*. Senses, consciousness, sprightliness. **బేహూషు** *behosh* **بي هوش** out of his senses. **హూషుతప్పినతర్వాత** after he became senseless.

హూష్యారు or, **హూషారు** **هوشيار** *Hoshyār*. adj. In his senses, alert.

హూహూ interj. (Mahr.) Yes! Yes! for **అవు, అవు.**

హూదా n. s. **هودة** *Hauda*. A seat on an elephant. *Binj.* 1.123.

క్షురీ **چھری** A switch.

క్షేమించుట See **క్షమించుట**.

S U P P L E M E N T .

చందు n. s. **چند** *A preposition used with dates*
 "On" Thus **చందు ౨౩** **మాహాఅక్టోబరు**
 "On" the 26th of October.

బారబలావతీలు n. s. plu. **بار بلاثی** The twelve hereditary servants of a village. **ఆయ గాండ్లు**
 Thus, **నందివాడు, రెడ్డి, కరణము, పొరోహితుడు,**

తలారి, నడ్లవాడు, కమ్మరవాడు, కుమ్మరవాడు, చాకలవాడు, మంగలవాడు, మాలవాడు, మాదిగవాడు These twelve are, The officiating priest in a Vishnu temple, the head farmer, the town clerk, the village priest, the watchman, the carpenter, the blacksmith, the pot-maker, whitster, barber, pariar, and cobbler.

ప్రణయ
మిశ్రభాషా
నిఘంటు

**DICTIONARY
OF MIXED TELUGU**

ALSO AN

EXPLANATION OF THE TELUGU ALPHABET